

Asociation

"Loyola-Gymnasium"

A

L
G

Vjetari

Staatlich anerkanntes, klassisches, privates Gymnasium mit einem Internat für Jungen und einem Internat für Mädchen, in Prizren im Kosovo.

Gjmnaz klasik, privat, i pranuar nga shteti me një konvikt për vajza dhe një konvikt për djem, në Prizren, në Kosovë.

Jahrbuch 2009/10

Asociation "Loyola-Gymnasium"
Rr. e Tranzitit Petrovë
20000 Prizren - Republik Kosovo
Telefon: +377 (0)44 434 087
E-Mail: alg-info@alg-prizren.com
URL: www.alg-prizren.com

Direktor - Drejtor
P. Walter Happel SJ
walter.happel@alg-prizren.com

Stv. Schulleitung - Zëvendësdrejtori i shkollës
Prof. Mark Gojani
mark.gojani@alg-prizren.com

Internatsleitung - Udhëheqja e konviktit
Sr. Hana Kqira
hana.kqira@alg-prizren.com

Rechtsfragen - Çështjet juridike
Pal Bala
pal.bala@alg-prizren.com

Finanzen - Financat
Jürgen Schwarzbach
juergen.schwarzbach@alg-prizren.com

Copyright © 2009 Asociation "Loyola-Gymnasium"

Redaktion
P. Walter Happel SJ
Friedrich-Wilhelm Moll
Jürgen Schwarzbach

Layout und Design
Jürgen Schwarzbach

Fotos
Tanja Becker
Hajo Festge
P. Walter Happel SJ
Heide Noll
Jürgen Schwarzbach
Michael Werhahn-Röttgen
und viele andere.

Druck
FIBO Druck- und Verlags GmbH, Neuried

"Loyola-Gymnasium"

Liebe Leser,

unser Jahrbuch soll Sie über uns und was wir in den letzten Jahren und im letzten Schuljahr alles erreicht haben, informieren.

Natürlich erzählen wir auch über die Entstehungsgeschichte der Asociation "Loyola-Gymnasium" und unsere Ziele.

Sie erfahren auch etwas über die Ignatianische Pädagogik, die pädagogischen Grundsätze am Loyola-Gymnasium und vieles über das Leben an unserer Schule und in den Internaten.

Wenn Sie dieses Jahrbuch durchblättern, werden Sie sehr schnell feststellen, dass wir nicht alle deutschen Texte ins Albanische übersetzt haben und umgekehrt. Dennoch wagen wir, es Ihnen in dieser Form vorzulegen. Überall, wo der Text nicht weiterhilft, sprechen die Bilder "unserer" Kinder für sich.

Wir sind angetreten, um für die Zukunftschancen der Kinder des Kosovo etwas zu tun. Sie sind es wert, dass wir uns für sie einsetzen. Unsere Schule mit den Internaten ist einerseits nur ein kleiner Beitrag, andererseits ein deutlich sichtbares Zeichen der Hoffnung.

Für Ihre Unterstützung und Ihr Interesse sei Ihnen allen ganz herzlich gedankt!

Ihr
ALG-Team

Të dashur lexues,

libri ynë vjetor do t'ju njohë me ne, do t'ju informojë për arritjet tona në vitet e fundit dhe, në veçanti, në vitin e kaluar shkollor.

Natyrisht që do t'ju tregojë për rrugën e zhvillimit të Asociation "Loyola-Gymnasium" dhe synimet tona.

Ju do të mësoni të reja pedagogjike të jashtëzakonshme, bazat ligjore pedagogjike të Loyola-Gymnasium, shumëçka për jetën e nxënësve tanë në shkollë dhe në konvikte.

Kur ta shfletoni këtë libër vjetor do të kuptoni shumë shpejt se ne nuk i kemi përkthyer të gjitha tekstet e gjuhës gjermane në shqip. Prapëseprapë ne po ju drejtohem në këtë mënyrë. Gjithkund ku nuk ju ndihmon teksti, për ju flasim fotografitë e fëmijëve tanë.

Ne jemi shfaqur këtu për t'ju ofruar një shans fëmijëve të Kosovës. Ata e meritojnë që për ta të ndërmarrim diçka. Shkolla jonë me konvikt është një fillim i vogël dhe një shenjë e qartë shpresëdhënëse.

Ju falenderojmë dhe ju jemi shumë mirënjohës për interesimin e përkrahjen!

Tuaj
ALG-Team

Vjetari

Jahrbuch 2009/10

Hinweis..... Njoftim	1
Grußwort..... Fjala përshëndetëse	5
Kontraste.....	6
Schulführung und/oder Schulmanagement?.....	8
Udhëheqja e shkollës dhe/ose menaxhimi i saj?.....	8
Ignatianische Pädagogik..... Pedagogjia ignacioniste	10
Dita e parë në Loyola-Gymnasium.....	12
Der Schulgarten ist ein Biogarten - natürlich!.....	12
Edukatës fizike dhe sportive.....	17
Aspekte pune në lëndën e biologjisë.....	18
Wiedersehen mit dem Loyola-Gymnasium.....	18
Kualifikimit - Qëndrimi im në Kolegjin St. Blasien.....	20
Raport për punën edukativo arsimore në kuadër të gjuhës latine sipas planit të paraparë për këtë lëndë.....	21
Zwei Monate am Loyola-Gymnasium - Gespräch mit P. Friedrich Prassl SJ.....	22
Fortbildung - Umgangskultur und Disziplin..... Kualifikimit - Kultuara e marrëdhënieve dhe disiplina	24
Arti figurative - lënda më e preferuar.....	29
Ora e artit figurati në shkollën tonë.....	29
didacta - Zu Gast auf der Schulpartnerbörse in Hannover.....	30
Të luash rolin e profesorit?.....	31
Shukan dallëndyshet e para.....	32

Fortbildung - Das Lehrmodell des Entdeckenden Lernens..... Kualifikimit - Modeli pedagogjik i mësimit zbulues	33
Aspekte pune në kabinetin e informatikës.....	37
Luftbilder.....	37
Tag der Offenen Tür - 16. April 2009..... Grußwort - Brigadier General Thomas Starlinger	38
Lasst uns also fröhlich sein!.....	38
Aktivitete të larmishme në Ditën e dyerve të hapura.....	40
Aktivitetet në lëndën e fizikës për Ditën e dyerve të hapura.....	41
Lënda e kimisë.....	42
Muzika - Vjetari 2009/10.....	42
24.01.2009 - Elternsprechtag.....	43
Poezi për artin.....	43
Schüleraustausch - Loyola-Gymnasium & Ate Pjetër Meshkalla..... Shkëmbimi i nxënësëve - Loyola-Gymnasium & Ate Pjetër Meshkalla 45	44
24.03.2009 - Bergung im Minenfeld.....	45
KFOR - Zusammenarbeit und Hilfe.....	45
Të sfidosh një botë të re!.....	46
Dita e parë në "Loyola-Gymnasium".....	46
Jeta në konvikt.....	46
1 Shtatori i parë në ALG.....	47
Konvikti - një përvojë e jetës.....	47

Inhalt

Përmbajtja

Jeta në konvikt.....	47
Pemët dhe njeriu.....	48
Kuizi në konvikt.....	48
Jeta e vajzave në konvikt.....	49
Më në fund arrita	49
★ 25.01.2009 - ALG-Ausflug nach Brezovica.....	50
★ 25.01.2009 - ALG në Brezovicë	50
Një mbrëmje e bukur në "Pulaj".....	51
Eine sehr gute Lehrerin und Freundin.....	51
Mësuese dhe shoqe e mirë	
Geburtstag im Internat.....	52
Ditëlindja në konvikt	
Një vizitë në bodrumin e verës, Rahovec	53
Kush jam unë?	53
Gënjeshtra	53
06.06.2009 - Camping im Rugovatal	54
Kampingu në Rugovë	
Përtej	54
Bonton.....	55
KFOR – Soldaten mit Kochmütze	55
Kapsamun - 18.05.2009 - Das Konzert.....	56
Kapsamun - 18.05.2009 - Koncerti	
Dituria është mirëqenie.....	57

Kultura e debatit.....	57
Rotacioni njëditor	58
Ike larg	58
Ndërgjegjia.....	59
Fjalët e shpirtit u bënë krahë	59
★ Besuch - Studienreise des Museumsvereins Beckum e.V.....	60
★ Europamarathon 2009 - Görlitz.....	63
The American Corner	64
Eine Tradition wird begründet?	65
Maid of Athens, ere we part	65
Auszeichnungen	66
Të shpërblyerit	
Klasse - Klasa VI a	67
Klasse - Klasa VI b.....	67
Klasse - Klasa VI c	67
Klasse - Klasa VII a	68
Klasse - Klasa VII b.....	68
Klasse - Klasa VII c	68
Klasse - Klasa VIII a	69
Klasse - Klasa VIII b	69
Klasse - Klasa IX a	69

Klasse - Klasa IX b.....	70
Klasse - Klasa X a.....	70
Klasse - Klasa X b.....	70
Klasse - Klasa X c.....	71
Klasse - Klasa X d.....	71
Klasse - Klasa X e.....	71
Klasse - Klasa XI a.....	72
Klasse - Klasa XI b.....	72
Klasse - Klasa XI c.....	72
Klasse - Klasa XII a.....	73
Klasse - Klasa XII b.....	73
Klasse - Klasa XII c.....	73
Lehrer und Erzieher - Pedagogët dhe edukatorët tanë.....	74
Leitung - Udhëheqja.....	77
Verwaltung - Administrata.....	77
Verabschiedung - Lamtumirë!.....	78
Besucher & Besuche - Mysafirët & Vizitat.....	78
Artistët për të bukurën pa kufi.....	83
Sprachen am Loyola-Gymnasium.....	83
Staatliches Zentralabitur in Kosovo.....	84
Abiturrede 2009 - P. Walter Happel SJ.....	85

Fjalimi i maturës 2009 - Atë Walter Happel SJ.....	
Abiturrede 2009 - Dr. Erich Rabitsch, M.A.....	86
Fjalimi i maturës 2009 - Dr. Erich Rabitsch, M.A.....	
Deutschabitur am Loyola-Gymnasium.....	87
Exkursionen i maturantëve në Maqedoni, Shqipëri dhe Mal të Zi.....	88
Nëxënësit maturantë 2008/09 që janë regjistruar në fakultete.....	90
Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz.....	91
Deutschunterricht am Loyola-Gymnasium.....	94
Verleihung der DSD-Urkunden (Sprachdiplom).....	95
Rede zur Verleihung der DSD-Urkunden - Arian Shala XII b.....	95
Rede zur ersten Sprachdiplomprüfung - P. Walter Happel SJ.....	96
Fjalimi i parë për Diplomën e gjuhës gjermane - Atë Walter Happel SJ.....	
Was sich bei der Prüfung zum Sprachdiplom ändert.....	97
Staatswerdung und wirtschaftliche Entwicklung nach dem Krieg.....	98
Jeta.....	100
Weihnachten.....	100
Gjimnazi "Loyola-Gymnasium" – shkollë e ëndrrave të mia.....	100
Förderverein - Shoqata përkrahëse.....	101
Fjalë lënë përgjysmë.....	102
Zukunft - Chancen nutzen.....	102

Grußwort

P. Walter Happel SJ

Liebe Eltern, liebe Freunde des Loyola-Gymnasiums,

das vergangene Schuljahr war insoweit ein besonderes Schuljahr, als zum ersten Male Schüler das Abitur ablegten. Ein wenig haben wir schon alle gebangt, als sie zur zentralen staatlichen Prüfung in die Stadt fuhren. Um so größer dann die Erleichterung als bekannt wurde, dass alle bestanden hatten und dass sie insgesamt weit über dem nationalen Durchschnitt lagen. Ebenfalls im letzten Schuljahr haben erstmals Schüler unserer Schule das Deutsche Sprachdiplom erworben, das sprachlich dazu befähigt, an jeder deutschen Universität zu studieren.

Langsam aber sicher zeichnet sich also ab, dass der Name Loyola-Gymnasium für Qualität steht, dass die Schule wirklich etwas zu bieten hat. Dabei ist es eine besondere Freude zu sehen, dass unsere Buben und Mädchen die gebotenen Möglichkeiten zu nutzen wussten.

Über diese und andere Ereignisse des hinter uns liegenden Schuljahres erfahren Sie mehr und ausführlicher im vorliegenden Jahrbuch. Es will auch ein kleines Dankeschön für Sie sein, das insbesondere unsere Wohltäter wissen lässt, wofür sie sich engagiert haben.

Inzwischen hat das neue Schuljahr begonnen mit drei neuen Klassen der Klassenstufe VI. Die übliche Schulroutine hat in guter Weise wieder eingesetzt mit Unterricht und Konferenzen, Klassenarbeiten, Elterntreffen und Projektarbeiten. Die neuen Kollegen haben sich eingewöhnt und die begleitende Fortbildung wird genutzt.

Am 16. April 2010 jährt sich dann bereits zum 5. Mal der Jahrestag der Grundsteinlegung. Sind tatsächlich erst 5 Jahre oder sind schon 5 Jahre vergangen? Wir werden sicher dankbar Rückblick halten und zum Jubiläum zu feiern wissen. Es sollte uns freuen, wenn recht viele von Ihnen mit dabei wären.

Mutlos macht ein Rückblick nicht, aber Anlass, sich auf den Lorbeeren auszuruhen, ist er auch nicht. Es liegen noch viele Herausforderungen vor uns, die es zu bewältigen gilt. So sind mehr als einhundert Schüler zum Deutschen Sprachdiplom angemeldet, Vertreter verschiedener deutscher Gymnasien haben ihren Besuch bei uns angekündigt und die berufsbegleitende Weiterbildung, vor allem im sprachlichen Bereich, fallen dazu ein.

Dank Ihrer Verbundenheit und Hilfe mit Rat und Tat werden wir es sicher schaffen. Das zu wissen, gibt uns immer wieder Kraft und erfüllt uns mit Dankbarkeit.

Herzlich grüße ich Sie, auch im Namen aller Mitarbeiter aus Prizren,
Ihr P. Walter Happel SJ
Direktor

Fjala përshëndetëse

Atë Walter Happel SJ

Të dashur prindër, të dashur miq të Gjimnazit "Loyola-Gymnasium",

viti i kaluar shkollor ishte një vit shkollor i veçantë, kur për herë të parë nxënësit dhanë provimin e maturës. Ne të gjithë kemi druajtur pakëz derisa ata shkolin në provimin qendror shtetëror në qytet. Për këtë, aq më i madh doli lehtësimi kur u bë e ditur se që të gjithë e kanë dhënë provimin dhe marrë në tërësi. Ata ishin shumë mbi mesataren kombëtare. Po ashtu, në vitin e fundit shkollor, nxënësit e shkollës sonë për herë të parë kanë marrë Diplomën e gjuhës gjermane, e cila në pikëpamje gjuhësore mundëson të studiohet në çdo universitet gjerman.

Pra, ngadalë, por me hapa të sigurtë, po shquhet që emri i Gjimnazit "Loyola-Gymnasium" përmban cilësi dhe shkolla vërtet ka çka të ofrojë. Me këtë rast është një kënaqësi e veçantë të shohësh që çunat dhe vashëzat tona ditën ta shfrytëzojnë mundësinë e ofruar.

Për këtë dhe ngjarje të tjera të vitit shkollor që kemi lënë pas, do të mund të mësoni më plotësisht në librin vjetor që keni përpara. Do të dëshiroja të ishte edhe një falenderim i vogël për ju që ju bën me dije, sidomos bamirësve tanë, se për çfarë janë angazhuar ata dhe ju. Ndërkohë ka filluar viti i ri shkollor me tri klasa të reja të nivelit të klasës VI. Rutina e rëndomtë shkollore në mënyrë të mirë është angazhuar me mësim dhe konferenca, punët e klasave, takimet e prindërve dhe punët në projekte. Kolegët e rinj tashmë janë përshtatur dhe do të shfrytëzohet përsosmëria përcjellëse.

Më 16 prill 2010 kremtohet për të pestën herë përvjetori i vënies së gurthemelit. Janë vërtet tek 5 vite ose kanë kaluar veç 5 vite? Ne do të kemi një vështrim prapa me mirënjohje dhe do të dimë të kremtojmë për jubileun. Do të duhej të na gëzonte në rast se shumë nga ju do të jeni aty.

Vështrimi i së kaluarës nuk të bën të paguximshëm, por ai edhe nuk është rast për të fjetur në dafina. Ka edhe shumë sfida para nesh, të cilat duhet të zgjidhen. Kështu, më tepër se njëqind nxënës janë paraqitur për Diplomën e gjuhës gjermane, vizitorë të shumë të gjimnazeve gjermane e kanë paralajmëruar vizitën e tyre te ne. Edhe përsosja profesionale përcjellëse, sidomos në lëmin gjuhësor, hyn këtu.

Duke ju falenderuar për lidhjen tuaj dhe ndihmën me këshilla e vepra, ne sigurisht do t'ia dalim. Të dish këtë, çdo herë jep forcë të re dhe ne na mbush me mirënjohje.

Përshëndetje të përzemërta edhe në emër të bashkëpunëtorëve nga Prizreni,

i juaji Walter Happel SJ
Drejtor

Kontraste Fachschaftsberater im Kosovo: ein Rückblick Friedrich-Wilhelm Moll - Fachberater - ZfA

Unterschiede im Verhalten sind mit die ersten Dinge, die mir an meiner neuen Stelle aufgefallen sind. Nach drei Jahren an einer Frankfurter Schule beginne ich im September 2008 als Fachschaftsberater am Loyola-Gymnasium. Im Lauf der Monate entdecke ich manche Gemeinsamkeiten mit deutschen Schulen und Schülern und auch weitere Unterschiede.

Einer ist die Sache mit den Noten. Noten sollen eine Leistung bewerten, keine Beurteilung aus Sympathie oder Gefälligkeit sein. Und sie sind nicht verhandelbar. In einer Gesellschaft, in der feste Regeln eher die Ausnahme sind und das Akzeptieren von Regeln nicht selbstverständlich ist, neigen die Menschen jedoch dazu, auch Noten für nachträglich veränderbar zu halten. In diesem Zusammenhang stelle ich auch fest, dass die Frustrationsgrenze der jungen Kosovaren im Vergleich zu deutschen Schülern niedriger ist. Ein deutscher Schüler akzeptiert eine schlechte Note leichter. Wenn man nicht gelernt hat, hat man eben nicht gelernt und trägt die Konsequenz.

Das Verhalten der Loyola-Schüler im Unterricht ist im Vergleich zu deutschen Schülern sehr viel lehrerzentrierter. Bei Unterrichtsbeiträgen ist zumeist ausschließlich der Lehrer der

Adressat. In deutschen Klassen dagegen richten sich Beiträge sowohl an den Lehrer als auch die Klasse. Während eines Schülerbeitrags in deutschen Klassen sind alle Schüler gefordert. Das macht auch Sinn, wenn man einen komplizierten Sachverhalt gemeinsam erarbeiten möchte. Im Gespräch werden Sachverhalte und Gedanken geordnet. Die Schüler finden auf diese Weise eigenständig Unbekanntes heraus.

Im kosovarischen Unterricht herrscht dagegen oft das "Ping-Pong-System" vor. Der Lehrer fragt, der Schüler antwortet. Das Auswendiglernen nimmt viel Raum ein. Andere Unterrichtsformen werden noch nicht in allen Klassen gepflegt. Auch werden Schüler in Deutschland stärker zu eigenständigem Denken angehalten. Während deutsche Schüler sich in den Abiturprüfungen etwa in ihren Leistungskursen bis zu fünf Stunden mit einem Quellentext auseinandersetzen, drei bis vier Aufgaben mit verschiedenen Anforderungen und Schwierigkeitsgraden lösen und die Antworten zu Papier bringen müssen, dauert das gesamte kosovarische Abitur gerade mal drei Stunden. Die Schüler müssen nichts selbst schreiben oder erarbeiten. Sie bekommen Aufgaben aus den verschiedenen Fächern mit jeweils drei bis vier vor-

Große Pause

In mancher Frankfurter Schule bedeutet Große Pause Rennen, Schreien, Schubsen, kurzum: ein wildes Durcheinander. Am Loyola-Gymnasium spazieren die Schüler zivilisiert auf und ab und unterhalten sich.

Pausenende

Am Loyola-Gymnasium sammeln sich die Schüler und gehen geordnet in Zweierreihen ins Schulgebäude. Lehrer kontrollieren den Einlass. Ich denke an das Stoßen, Rempeln, die überfüllten Treppenaufgänge und das Geschrei an manchen Frankfurter Schulen.

Die Pause macht den Unterschied!

Kontraste Këshilltari profesional në Kosovë: Një vështrim prapa Friedrich-Wilhelm Moll - Këshilltar profesional - ZfA

Dallime në sjellje janë gjërat e para, të cilat më kanë rënë në sy në pozitën time të re. Pas tri vitesh në një shkollë të Frankfurtit, unë filloj në shtator të 2008-ës si këshilltar profesional në Gjimnazin "Loyola-Gymnasium". Me kalimin e muajve unë zbuloj disa gjëra të përbashkëta me shkollat dhe nxënësit gjermanë, por edhe dallime të tjera.

Njëri nga ata është çështja e notave. Notat duhet të vlerësojnë një sukses. Kurrfarë gjykimi sipas simpatisë ose të jenë shprehje e ndonjë bamirësie. Dhe ato nuk mund të negociohen. Në një shoqëri në të cilën rregullat e forta më parë janë përjashtim dhe pranimi i rregullave nuk është vetvetiu e kuptueshme, atëherë njerëzit janë të prirë që edhe notat t'i trajtojnë të ndryshueshme. Në lidhje me këtë unë konstatoj edhe atë se kufijtë e frustrimeve të kosovarëve të rinj janë më

të ulët në krahasim me nxënësit gjermanë. Një nxënës gjerman pranon një notë të dobët më lehtë. Nëse nuk është mësuar, atëherë duhet të barten pasojat.

Qëndrimi i nxënësve të "Loyola-Gymnasium"s në mësim në krahasim me nxënësit gjermanë është shumë më i përqendruar te mësuesit. Te kontributet e mësimit, në të shumtën e rasteve vetëm mësuesi është i adresuari ekskluziv. Në klasat gjermane përkundrazit kontributet u drejtohen mësuesve, por edhe klasës. Gjatë kontributit të një nxënësi në klasat gjermane të gjithë nxënësit janë të sfiduar. Kjo edhe ka kuptim, në rast se ndonjë gjendje e komplikuar dëshirohet të përpunohet së bashku. Në bisedë radhiten gjendjet dhe mendimet. Nxënësit në këtë mënyrë zbulojnë në mënyrë të mëvetëshme të panjohurat.

Përkundrazit në mësimin kosovar mbizotëron shpesh "sistemi i ping - pongut". Mësuesi pyet, nxënësi përgjigjet. Të mësuarit përmendsh merr shumë hapësirë. Format e tjera të mësimit akoma nuk praktikohen në të gjitha klasat. Në Gjermani nxënësit i përmbahen më tepër të menduarit të pavarur. Derisa nxënësit gjermanë në provimet e maturës, diku në kurset e arritjes konfrontohen me tekstet burimore deri në

Pushimi i gjatë

Në disa shkolla të Frankfurtit pushimi i gjatë do të thotë vrapim, ulërimë, shkurt: një pëshkjellim i egër. Në Gjimnazin "Loyola-Gymnasium" nxënësit shëtisin në mënyrë të civilizuar këndeje-andej dhe bisedojnë.

Përfundimi i pushimit

Në Gjimnazin "Loyola-Gymnasium" nxënësit mblidhen dhe hyjnë me rregull në ndërtesën e shkollës, të radhitur në dy rreshta. Mësuesit kontrollojnë hyrjen. Mendoj në rënie me bërryla, shtyrjen, ngjitjet e shkallëve të stërmbushura dhe piskamën në disa shkolla të Frankfurtit.

Paaza bën dallimin!

Schule

Kontraste

gegebenen Lösungen, von denen sie die richtige durch Ankreuzen markieren sollen. 2009 hat nur knapp die Hälfte der Abiturienten an den öffentlichen kosovarischen Schulen das Abitur geschafft. Dass auch Kinder, die dort während der Schuljahre durchweg gute Noten hatten, am Ende gescheitert sind, ist ein Indiz dafür, dass hier viel zu tun ist.

Am Loyola-Gymnasium dagegen haben alle Absolventen das Zentralabitur bestanden. Das ist ein Verdienst der kosovarischen Kollegen, die Mathematik, Albanisch, Englisch, Geografie, Geschichte und die weiteren Fächer unterrichten. Aufgabe der Schule muss es daher sein, diese Kollegen weiter zu unterstützen, weiterzubilden und sowohl fachlich wie auch pädagogisch voranzubringen. Das geschieht durch individuelle Betreuung (Unterrichtsbesuche) wie auch regelmäßige Fortbildungen mit eigenen oder fremden Referenten. Das Fortbildungsangebot wird von den einheimischen Lehrern aller Fächer sehr geschätzt. Es hilft ihnen und damit auch den Schülern.

Der Schlüssel für eine vernünftige Entwicklung des Kosovo sind die Kinder, die den vielfältigen Anforderungen unserer Zeit gewachsen sein müssen. Ziel sollte sein, den Abstand zwischen Mitteleuropa und dem Kosovo hinsichtlich mitteleuropäischer Standards in Unterricht und Bildung zu verringern. Das auch im Vergleich zu deutschen Schulen hervorragend ausgestattete Loyola-Gymnasium wird weiterhin nach Kräften daran arbeiten. Unsere Schule kann so für eine zukunftsfruchtige Entwicklung des Landes Erhebliches leisten. Sie kann eine Vorreiterrolle für den ganzen Kosovo einnehmen. Die hiesigen Lehrer wie die aus Deutschland entsandten geben ihr Bestes, um an dieser lohnenswerten Aufgabe mitzuwirken.

Friedrich-Wilhelm Moll
Fachschaftsberater Deutsch ZfA

Shkolla

Kontraste

me vënien e kryqit. Në vitin 2009 diku vetëm afër gjysma e maturantëve të shkollave publike të Kosovës ia ka dalë ta kryejë maturën. Fakti që fëmijët të cilët aty gjatë vitit shkollor tërë kohën kanë pasur nota të mira në fund kanë dështuar, është një e dhënë se këtu duhet të punohet shumë.

Në Gjmnazin "Loyola-Gymnasium" ndodh e kundërta. Të gjithë absolventët e kanë dhënë provimin qendror të maturës. Kjo është meritë e kolegëve kosovarë, të cilët japin mësim nga matematika, gjuha shqipe, anglishtja, gjeografia, historia dhe lëndët tjera. Për këtë, detyrë e shkollës duhet të jetë që këta kolegë t'i përkrahë më tej, t'i shkollojë më tutje dhe, si nga ana profesionale, ashtu edhe nga ajo pedagogjike t'i shtyjë përpara. Kjo ndodh përmes përkujdesjes individuale (vizitat mësimore) sikurse edhe përsosmëritë e rregullta me referentet vetjakë apo të huaj. Oferta për kualifikim shtesë çmohet shumë nga mësuesit vendës nga të gjitha lëndët. Kjo u ndihmon atyre e në këtë mënyrë edhe nxënësve.

Çelësi për një zhvillim të arsyeshëm të Kosovës janë fëmijët të cilët duhet të jenë të pjekur për kërkesat e shumëfishta të kohës sonë. Qëllimi duhet të jetë zvogëlimi i distancës në mes Evropës së Mesme dhe Kosovës në pikëpamjen e standardeve të Evropës së Mesme në mësim dhe arsim. Për këtë edhe në krahasim me shkollat gjermane do të punojë Gjmnazi "Loyola-Gymnasium", i pajisur në mënyrë të dallueshme sipas mundësive të veta në këtë drejtim. Shkolla jonë kështu mund të kontribuojë në mënyrë të veçantë për zhvillimin që do të shpjerë në një të ardhme të mbarë. Ajo mund të marrë rolin e një kalorësi prijëtar për tërë Kosovën. Mësuesit e këtushëm si dhe ata të dërguarit nga Gjermania, po japin më të mirën e tyre për të ndikuar së bashku në zgjidhjen e kësaj detyre që meriton lëvdatë.

Friedrich-Wilhelm Moll
Këshilltar profesional për gjuhë gjermane ZfA

Schulführung und/oder Schulmanagement?

P. Walter Happel SJ

Jede Schule ist gefordert, die ihr von außen vorgegebenen Ziele zu erreichen und hoffentlich auch die Ziele, die sie sich selbst gesetzt hat. Die von außen vorgegebenen Ziele sind im Wesentlichen dem staatlichen Curriculum zu entnehmen. Selbst gesetzte Ziele sagen etwas über die "Individualität", das Selbstverständnis, der jeweiligen Schule aus und reichen von bildungsmäßigen Schwerpunkten über die Förderung bestimmter Begabungen bis hin zu rein wirtschaftlichen Zielen.

Braucht es zur Erreichung der jeweiligen Ziele Führung oder Management oder beides?

Ich verstehe es gut, wenn Lehrerinnen und Lehrer diese Begriffe zunächst spontan ablehnen, wenn es um die Leitung der Schule geht. Sie argumentieren zu Recht, dass eine Schule kein Wirtschaftsbetrieb sei und sie fürchten, dass man die falschen Instrumente verwenden wolle. Ihnen widerstrebt, oft in der eigenen Lebensgeschichte begründet, "geführt" oder "gemanagt" zu werden. Sie haben die Nase voll davon, bevormundet zu werden. Wo bleiben da Freiheit und Kreativität, Individualität und Autonomie, Lebendigkeit und Freude?

Werfen wir also erneut einen Blick auf die Begriffe Leitung und Management, versuchen wir sie dadurch zu definieren, dass wir sie mit Inhalt zu füllen suchen.

Was unterscheidet den Führer vom Manager?

Der Manager verwaltet die ihm anvertrauten Mittel korrekt und hat immer ein Auge auf die Bilanz. Er konzentriert seine Aufmerksamkeit darauf zu erhalten, was ist, löst die Probleme, die sich immer wieder ergeben. Er fragt, wie man sich dieses oder jenes vorstellt und bis wann man erwartet, dass das Problem gelöst sei. Natürlich kontrolliert er auch, was angeordnet wurde. So tut er seine Pflicht, indem er die ihm anvertrauten Aufgaben richtig erledigt, die ihm anvertrauten Mittel effizient einsetzt. Seine Tätigkeit insgesamt ist unverzichtbar, er reagiert angemessen und sein Handeln ist effizient.

Der Führer ist nicht wie der Manager hauptsächlich an der Tätigkeit orientiert, sondern er orientiert sich an den zu erreichenden Zielen, er hat Visionen, die er auch zu formulieren weiß. Diese zu verwirklichen, entwickelt er langfristige Strategien, konzentriert sich weniger auf das

Udhëheqja e shkollës dhe/ose menaxhimi i saj?

Atë Walter Happel SJ

Çdo shkollë është e detyruar t'i përmbushë synimet e parashtruara nga jashtë, por natyrisht edhe objektivat e përcaktuara nga vetë ajo. Synimet e parashtruara nga jashtë janë në esencë programet shtetërore (Curriculum). Ndërsa ato të brendshmet rrëfejnë mbi "individualitetin", mbi parimet e natyrshme të një shkolle, duke filluar nga prioritetet arsimore, përparimi i aftësive të caktuara e deri në arritjen e synimeve të natyrës ekonomike.

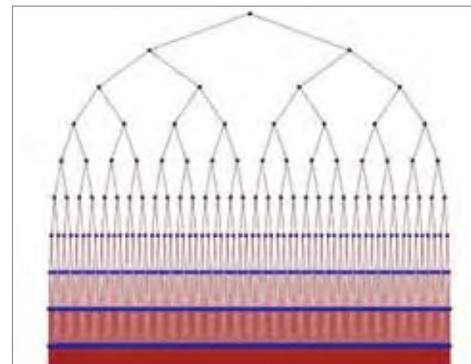
Për arritjen e synimeve përkatëse nevojiten aftësitë udhëheqëse, ato menaxhuese apo të dyja?

Kam mirëkuptim, nëse mësimdhënësit fillimisht i refuzojnë këto nocione kur bëhet fjalë për udhëheqje. Me të drejtë argumentojnë që shkolla nuk është objekt biznesi dhe shprehin brengat e tyre se mund të përdoren metoda të gabuara. Bazuar në përvojën e tyre personale, ata nuk dëshirojnë më të jenë "të udhëhequr" apo "të menaxhuar". Janë të ngopur nga "përkujdesja" e huaj. Ku mbetet atëherë liria, kreativiteti, individualiteti dhe autonomia, vullneti dhe kënaqësia?

Të hedhim pra edhe një herë një vështrim mbi nocionet "udhëheqje dhe menaxhim". Le t'i përkufizojmë përmes përmbajtjes me të cilën synojmë t'i përshkruajmë ato.

Çfarë e dallon udhëheqësin nga menaxheri?

Menaxheri administron me korrektësi mjetet, të cilat u janë dhënë në dispozicion dhe përcjell me vëmendje bilancin. Përqendrohet në ruajtjen e gjendjes ekzistuese dhe i zgjidh problemet e mundshme. Ballafaqohet në vete me mundësitë që mund të krijohen dhe paramendon afatet deri kur mund të zgjidhen problemet e paraqitura. Natyrisht se i kontrollon edhe udhëzimet e dhëna. Detyrimet e veta i realizon përmes zbatimit të saktë të detyrave të parashtruara dhe shfrytëzimit eficient të mjeteve të dhëna në dispozicion. Në funksionin e tij në përgjithësi ai është i pazëvendësueshëm, veprimet e tij janë adekuate dhe eficiente.

Për dallim nga menaxheri, udhëheqësi nuk është i orientuar vetëm në veprime, por më tepër në qëllimin e synuar. Ai zotëron vizione, të cilat di t'i formulojë, ndërsa për realizimin e tyre krijon strategji afatgjate. Përqendrohet më pak në sisteme, por më tepër në faktorin njeri, ku përqipet të fitojë besimin dhe të zgjojë talentin e tij.

Nga vetvetja dhe të tjerët kërkon shumë, është tejet komunikues dhe i shkathët në ndërmjetësimin besimplotë të detyrave. Qëllimi i tij është shfrytëzimi optimal i

System als vielmehr auf die Menschen, versucht, deren Vertrauen zu gewinnen und deren Talente zu wecken. Er verlangt viel von sich und von anderen, er ist kommunikationsfreudig und kann vertrauensvoll Aufgaben delegieren. Es geht ihm darum, die ihm anvertrauten Mittel optimal einzusetzen. So akzeptiert er nicht einfach, was er vorfindet, sondern er fordert den Status quo geradezu heraus, denn er will Neuerungen, er strebt nach mehr. Eine konstruktive Unzufriedenheit lässt ihn die richtigen Dinge anpacken, ständig nach Besserem suchen. Zusammenfassend lässt sich sagen, dass er weniger reagiert als vielmehr agiert, er verwaltet weniger als dass er gestaltet durch Steuern und Beeinflussen, durch Koordinieren und durch Aktivieren. Dieses Handeln ist zwar erst langfristig wirksam, aber es ist effektiv.

Effizienz und Effektivität sind nun einmal unverzichtbare Handlungsprinzipien für eine verantwortliche Schulleitung. Wenn wir die uns anvertraute junge Generation erfolgreich in einer sich immer schneller verändernden Welt, auf ein Leben in ihr und auf den Beruf vorbereiten wollen, dürfen wir darauf nicht verzichten.

Eine sich schnell und ständig verändernde Welt verlangt nun einmal nach einer Schulentwicklung, die effektiv, das heißt langfristig wirksam ist. Sich nur am Status quo zu orientieren, nur das momentane Wohlbefinden der Lehrer und Erzieher sowie deren Freiheit zu betonen, ist bestenfalls effizient. Es beschränkt sich eben auf bloßes Management, das einen Schulfortschritt durch Schulentwicklung behindert oder gar unmöglich macht.

Eine effektive Schulführung erfordert natürlich Management, aber mehr noch Führung, die eine Schulentwicklung ermöglicht und damit langfristig eine Schule erfolgreich sein lässt. Es braucht ständig Innovationen und die machen natürlich zunächst Angst. Wer liebt nicht die Stabilität des Gewohnten, die doch Sicherheit zu bieten scheint? Was die geliebte Routine stört, schafft aber Unsicherheit, löst vielleicht Angst und damit Widerstand aus. Es bedroht eventuell gar meine Einflussphäre, meine Position.

Aber was leben will muss bereit sein, Risiken einzugehen. Stillstand bedeutet Rückschritt. Führen wir also gemeinsam verantwortungsbereit und risikobereit unsere Jugend in eine von ihr zu gestaltende, hoffentlich bessere Zukunft. Wagen wir es um der Kinder willen, die richtigen Dinge zu tun und bleiben wir uns dabei selber treu. Konzentrieren wir uns auf den Menschen, auf unsere Schülerinnen und Schüler und fragen wir uns, was sie brauchen und geben wir uns Rechenschaft, warum sie es brauchen. Als Diener unserer Schülerinnen und Schüler sind wir ihnen Vorbilder, die sie fördern, indem wir sie fordern. Was wir von den Schülern fordern, müssen wir zu allererst natürlich uns selbst abverlangen.

So bleiben wir glaubwürdig und berechenbar und so sind wir effektiv.

mjeteve të dhëna në dispozicion. Nuk pajtohet aq thjesht me gjendjen aktuale, përkundrazi, e sfidon "status kuonë", ngase synon risi dhe dëshiron të arrijë më tepër. Pakënaqësia konstruktive e nxit në drejtim të duhur, të hulumtojë vazhdimisht më të mirën. Në përgjithësi mund të thuhet se ai më pak reagon e më tepër vepron, më pak administron, ndërsa më tepër krijon përmes delegimit dhe ndikimit, përmes koordinimit dhe aktivizimit. Ky veprim është frytdhënës, ndoshta vetëm në aspektin afatgjatë, mirëpo tejet efikas.

Pra, për të pasur një udhëheqjeje të ndërgjegjshme shkollore, eficiencia dhe efektiviteti paraqesin parime të pazëvendësueshme vepruese. Nëse gjeneratën e re, e cila na është besuar neve, dëshirojmë ta përgatisim për një botë që pëson ndryshime gjithnjë e më të shpejta, për një jetë në të dhe për një profesion të mirëfilltë, atëherë ne nuk guxojmë të heqim dorë nga këto parime.

Së fundi, një botë me ndryshime të shpejta dhe të vazhdueshme edhe në arsim kërkon zhvillime efektive, të cilat janë frytdhënëse në aspektin afatgjatë. Mirëpo edhe të orientohesh vetëm në "status kuo", të potencosh vetëm mirëqenien aktuale të mësimdhënësve dhe edukatorëve, si dhe lirinë e tyre, në rastin më të mirë paraqet një veprim eficient. Kjo kufizohet vetëm në menaxhim të thatë, i cili mund të pengojë apo edhe pamundësojë përparimin e shkollës përmes zhvillimit të saj.

Një udhëheqje efektive e shkollës kërkon natyrisht edhe një menaxhim të mirëfilltë, por më tepër udhëheqje, e cila e mundëson përparimin e një shkolle dhe në aspektin afatgjatë e bënë atë të suksesshme. Risitë janë vazhdimisht të nevojshme, edhe përkundër frikës, të cilën e shkaktojnë ato në fillim. A thua, kush nuk e preferon një rutinë të qëndrueshme, e cila krijon ndjenjë sigurie? Diçka që e pengon rutinën e preferuar, krijon pasiguri, shkakton ndoshta frikë dhe pastaj edhe rezistencë, e kërcënon rrethin tim të ndikimit, ndoshta edhe pozitën.

Mirëpo ata që dëshirojnë të jetojnë, duhet të jenë të gatshëm të ballafaqohen edhe me rreziqe. "Status kuo" do të thotë kthim prapa. Andaj, le të drejtojmë së bashku rininë tonë, të vetëdijshëm për përgjegjësitë dhe rreziqet, në një botë të krijuar nga vetë ajo; shpresojmë në një botë më të mirë. Le të rrezikojmë për hir të fëmijëve, të ndërmarrim veprime të duhura dhe le t'i mbesim vetes besnikë. Le të përqendrohemi në faktorin njeri, në nxënësit tanë, le të pyesim veten çfarë u nevojitet atyre dhe t'i arsyetojmë kundrejt vetes nevojat që i kanë. Ne, si shërbëtorë të nxënësve tanë, le t'u shërbejmë si shembull, me qëllim të përparimit të tyre. Çfarë ne kërkojmë prej nxënësve, duhet së pari ta kërkojmë nga vetvetja.

Kështu e ruajmë besimin, mbesim racionalë dhe kështu jemi më efektivë.

Pädagogische Inhalte

Wir fühlen uns der ignatianischen Pädagogik verpflichtet.

Wir verfolgen also eine optimistische Pädagogik. Unsere Erziehung ist welt- und lebensbejahend und will zur ganzheitlichen Bildung des Einzelnen in der Gemeinschaft beitragen, den Dialog fördern. Aufgrund ihrer positiven Einstellung zur Welt hält unsere Pädagogik alles für wert, erforscht zu werden. Die Schüler sollen grundsätzlich allen Fragen und Problemen offen und leistungsbereit gegenüber stehen – und das nicht nur am Vormittag in der Schule. Die bloße Vermittlung von Wissen und funktionalen Fähigkeiten allein macht noch keine Bildung aus.

Bildung kommt nicht ohne Werte aus. Daher wird die Förderung der Einzelperson als eines der wichtigsten Ziele einer guten Schulausbildung gesehen, ebenso wie eine fundierte Allgemeinbildung.

- Wir legen Wert auf die individuelle Behandlung und die Sorge um jeden einzelnen Schüler.
- Wir betonen die Einzelinitiative und halten dazu an, das ganze Leben lang weiter zu lernen.
- Wir orientieren uns an Werten, ermutigen zu Erkenntnis, zu Liebe und zu Annahme unserer selbst.
- Wir wollen beitragen zu einer realistischen Kenntnis der Welt und ihrer Gestaltung.
- Wir zielen auf das Außergewöhnliche, um die möglichst vollkommene Entwicklung aller Anlagen der Persönlichkeit zu fördern.

Die Vermittlung von Werten geschieht am Loyola-Gymnasium Prizren zum einen durch die sorgfältig ausgewählten Erzieher und Lehrer und das Beispiel, das sie im täglichen Leben den Schülern geben. Zum anderen durch den Unterricht in allen, insbesondere in den dafür besonders geeigneten Fächern. Wichtige Aspekte der Persönlichkeitsbildung betreffen die Entwicklung sozialer Fähigkeiten wie Kritikfähigkeit, Sensibilität und Kreativität, vor allem aber Respekt vor den Anderen und die Fähigkeit zu menschlicher Zuwendung.

Hier liegt die besondere Chance einer Internatsschule, wie es das Loyola-Gymnasium Prizren ist: Die engen Verflechtungen von Leben und Lernen, von Unterricht und Freizeit ermöglichen eine gute Bildung und Ausbildung. Soziales, kameradschaftliches und gemeinschaftsbildendes Verhalten können hier gelernt und eingeübt werden. So geschieht Erziehung in den Internatsgruppen, die dem jeweiligen Alter und den Erkenntnissen moderner Pädagogik entsprechend gestaltet sind. Wir sind davon überzeugt, dass das europäische Gedankengut ein geeignetes Fundament darstellt, auf dem Wissen zu Bildung führt.

Auch wenn das Leben und Lernen in der Gemeinschaft manches erleichtert, eine Bildung ohne Anstrengung gibt es nicht. Unsere Schule ist eine Bildungseinrichtung, die Kinder auf deren zukünftiges Leben vorbereitet und erheblichen persönlichen Einsatz fordert. Die Erziehung im Loyola-Gymnasium Prizren verbindet vielfach Bewährtes mit neuen Anforder-

Përmbajtjet pedagogjike

Ne ndjehemi të detyruar ndaj pedagogjisë ignacioniste.

Ne i përmbahemi një pedagogjie optimiste. Edukimi ynë pranon botën dhe jetën si të tilla dhe dëshiron të kontribuojë në edukimin e plotë të individëve në bashkësi; të përkrahë dialogun. Në bazë të qëndrimit të saj pozitiv ndaj botës, pedagogjia jonë vlerëson që çdo gjë duhet të hulumtohet. Nxënësit tanë parimisht duhet të jenë të hapur dhe të gatshëm për sukses ndaj të gjitha pyetjeve dhe qarqeve të problemeve – dhe atë jo vetëm paradite në shkollë. Bartja e thjeshtë e dijes dhe aftësive funksionale akoma nuk paraqet arsimim të plotë.

Edukata pa vlera nuk mjafton. Për këtë përkrahja individuale e personave shihet si nga qëllimet më të rëndësishme të një edukimi shkollor, si dhe një arsimim i përgjithshëm i argumentuar.

- Ne mbështesim vlerat e trajtimit individual dhe kujdesit për secilin nxënës individualisht.
- Ne theksojmë iniciativën individuale dhe i përmbahemi asaj se duhet të mësohet gjatë tërë jetës.
- Ne orientohe mi në vlera, trimërojmë për njohje, për dashuri dhe për pranimin e vetes sonë.
- Ne dëshirojmë të kontribuojmë për njohje reale të botës dhe organizimit të saj.
- Ne kemi synime të jashtëzakonshme për të përkrahur zhvillimin mundësisht sa më të përsosur të të gjitha prirjeve të personit.

Bartja e vlerave në Gjimnazin "Loyola-Gymnasium" në Prizren, bëhet në një rënë anë përmes edukatorëve dhe mësuesve të zgjedhur me kujdes dhe shëmbëlltyrës së tyre në jetën e përditshme që u japin nxënësve. Në anën tjetër, përmes mësimdhënies në të gjitha lëndët, veçanërisht në lëndët e përshtatshme për këtë. Aspekte të rëndësishme të edukimit të per-

sonalitetit kanë të bëjnë me zhvillimin e aftësive sociale, si aftësia për kritikë, sensibilitet dhe kreativitet. Por para së gjithash respekt ndaj të tjerëve dhe aftësi për dashamirësi njerëzore.

Këtu qëndron shansi i veçantë i shkollës me konvikt, siç është Gjimnazi "Loyola-Gymnasium" në Prizren: gërshetimi i jetës dhe mësimi, i mësimdhënies dhe kohës së lirë, mundësojnë një edukatë dhe arsimim të mirë. Këtu mund të mësohen dhe ushtrohen sjelljet sociale,

Pädagogische Inhalte

Wir fühlen uns der ignatianischen Pädagogik verpflichtet.

rungen. Zur Erziehung im Loyola-Gymnasium Prizren gehören deswegen das Erlernen der lateinischen, deutschen und englischen Sprache ebenso wie das Lernen im Bereich moderner Naturwissenschaften.

Erworbenes Wissen und Talente sollen nicht der egoistischen Befriedigung von Einzelbedürfnissen dienen, sondern sind auch immer zum Wohl der Gesellschaft einzusetzen. Die Erziehung am Loyola-Gymnasium Prizren ist daher gesellschaftsbezogen. Sie versteht sich als ein Teil der europäischen Idee und will ein Verlangen nach sozialer Gerechtigkeit wecken. Dieses Engagement soll zu hervorragendem Dienst für andere und zur Übernahme verantwortlicher Positionen in der Gesellschaft anleiten. Menschen sind Individuen mit unterschiedlichen Begabungen und Möglichkeiten. Wir dürfen daher nicht an jeden im Sinne eines Leistungswettbewerbs die gleichen Maßstäbe anlegen. Jeder unserer Schüler muss aber versuchen, seine Talente und Fähigkeiten bestmöglich zu entwickeln.

Aufgeschlossenheit, Leistungsfähigkeit und Leistungsbereitschaft fordern wir daher in gleicher Weise nicht nur von unseren Schülern, Lehrern und Erziehern, sondern auch von den Eltern und natürlich von uns selbst. Unsere Pädagogik baut auf die ständige vertrauensvolle Zusammenarbeit von Eltern, Lehrern, Erziehern und Schülern. Das erfordert:

- ▶ Einen regen Austausch von Informationen und Meinungen.
- ▶ Lernbereitschaft auf Seiten der Schüler, der Eltern, der Lehrer und Erzieher.
- ▶ Zusammenarbeit von Leitungsteam (Direktor, Schulleiter, Internatsleiter), Lehrer- und Erzieherkonferenz, Elternvertretern und Schülerschaft.
- ▶ Verantwortung muss von allen am Erziehungsprozess Beteiligten übernommen und der Prozess selbst ständig überprüft werden.

So möchte das Loyola-Gymnasium Prizren mit seinen Internaten die Schülerinnen und Schüler nicht nur zu einem guten Schulabschluss bringen, sondern sie zu Persönlichkeiten bilden, die, geprägt von europäischen Werten und Zielen, als "Menschen für andere" das Leben in dieser Welt und Gesellschaft bewusst und verantwortlich gestalten.

Përmbajtjet pedagogjike

Ne ndjehemi të detyruar ndaj pedagogjisë ignacioniste.

shoqërore dhe të bashkësisë. Kështu ndodh edukimi në grupet konviktore, i cili i është përshatur secilës moshë dhe është organizuar në mënyrën që i përgjigjet njohurive të pedagogjisë moderne. Ne jemi të bindur në atë që pasuria e mendimit evropian, paraqet fundament adekuat, në bazë të të cilit dija shpie në arsimim.

Edhe pse jeta dhe mësimi në bashkësi i lehtëson disa gjëra, nuk ka edukim pa mund. Shkolla jonë është institucion edukativ që përgatit fëmijët për jetën e tyre të ardhshme dhe që kërkon angazhim të qenësishëm personal. Edukimi në Gjimnazin "Loyola-Gymnasium" ndërlidh shumëfish atë të dëshmuarën me kërkesat e reja. Edukimi në Gjimnazin - Loyola për këtë përfshin të mësuarit e gjuhës latine, gjermane dhe angleze, sikurse edhe të mësuarit në lëmitë e shkencave moderne natyrore.

Dija e fituar dhe talentet nuk duhet t'i shërbejnë plotësisht egoist të nevojave personale, por duhet që çdo herë të angazhohen edhe për të mirën e shoqërisë. Për këtë arsye edukimi në Gjimnazin "Loyola-Gymnasium" në Prizren është i lidhur ngushtë me shoqërinë. Ai kuptohet si një pjesë e idesë evropiane dhe dëshiron të zgjojë kërkesën për një drejtësi sociale. Ky angazhim duhet të udhëzojë drejt një shërbimi të shquar për të tjerët dhe për marrjen e pozicioneve me përgjegjësi në shoqëri. Njerëzit janë individë me dhunti dhe mundësi të ndryshme. Për këtë ne nuk guxojmë që ndaj secilit të përdorim kritere të njëjta në kuptimin e një gare për sukses. Secili nxënës duhet të provojë që talentet dhe aftësitë e veta t'i zhvillojë më së miri brenda mundësive ekzistuese.

Vetëdije, aftësi për punë dhe gatishmëri për punë ne kërkojmë në mënyrë të njëjtë jo vetëm nga nxënësit, mësuesit dhe edukatorët, por edhe nga prindërit dhe natyrisht edhe nga vetë ne. Pedagogjia jonë ngrihet mbi bashkëpunimin e përhershëm dhe me plot besim të prindërve, mësuesve, edukatorëve dhe nxënësve. Kjo kërkon:

- ▶ Një këmbim të dendur të informatave dhe mendimeve.
- ▶ Gatishmëri për mësim në anën e nxënësve, prindërve, mësuesve dhe edukatorëve.
- ▶ Bashkëpunim nga ekipi udhëheqës (drejtori, drejtori i shkollës, drejtori i konviktit), konferenca e mësuesve dhe edukatorëve, përfaqësuesit e prindërve dhe nxënësve.
- ▶ Përgjegjësinë duhet ta kenë të gjithë pjesëmarrësit në procesin edukativ dhe vetë procesi duhet të kontrollohet përhërë.

Kështu Gjimnazi "Loyola-Gymnasium", me konviktet e veta, nuk dëshiron që nxënëset dhe nxënësit vetëm t'i përcjellë deri në përfundim të mirë të shkollës, por që ata t'i formojë si personalitete të cilët, të ndikuar nga vlerat dhe qëllimet evropiane, ta organizojnë jetën në këtë botë dhe shoqëri të vetëdijshëm dhe të përgjegjshëm si "njerëz për të tjerët".

Dita e parë në Loyola-Gymnasium Fat Sadikaj VI b

Konviktör

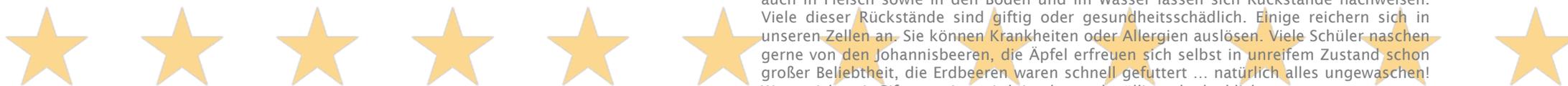
Ishte dita e parë në "Loyola-Gymnasium".

Ishte shumë vështirë.

Kur u përshëndeta me prindër, nuk dija se çfarë të bëja. Mërzitesha. Kaluan disa ditë dhe fillova të mësohesha me ambientin e ri, me shokët e rinj. Dalëngadalë çdo ditë mësohesha nga pak.

Pas disa ditësh fillova të jem i lumtur dhe sot ja ku jam; në një shkollë që gjithmonë dikush dëshiron të jetë, por nuk i ka kushtet.

Shpresoj që unë dhe shokët e mi të jemi me gjithë të mirat deri në fund të shkollimit.

Der Schulgarten ist ein Biogarten - natürlich! Tanja Becker Bundesprogrammlehrkraft Deutsch - ZfA

Ein Garten ist die Schule des Lebens

Durch falsch verstandene Gartenpflege, durch den Einsatz von giftigen Spritzmitteln oder Verwendung künstlicher Mineraldünger, kann die Natur im Garten jedoch empfindlich gestört werden. Wenn wir beispielsweise die Apfelbäume auf dem Schulgelände wegen ihrer Blattläuse mit einem Insektizid spritzen, dann tötet dieses Insektizid auch viele nützliche Insekten wie Wildbienen, Hummeln, Marienkäfer, Schmetterlinge und nicht zuletzt unsere Honigbienen.

Auch für uns Menschen sind die sogenannten Pflanzenschutzmittel (Pestizide, z.B. Herbizide, Fungizide, Bakterizide, Insektizide, bzw. künstliche Mineraldünger) nicht immer unbedenklich. In Obst, Gemüse, Getreide und in der Folge auch in Fleisch sowie in den Böden und im Wasser lassen sich Rückstände nachweisen. Viele dieser Rückstände sind giftig oder gesundheitsschädlich. Einige reichern sich in unseren Zellen an. Sie können Krankheiten oder Allergien auslösen. Viele Schüler naschen gerne von den Johannisbeeren, die Äpfel erfreuen sich selbst in unreifem Zustand schon großer Beliebtheit, die Erdbeeren waren schnell gefuttert ... natürlich alles ungewaschen! Wenn nicht mit Gift gespritzt wird, ist das auch völlig unbedenklich.

Wenn das Wetter schön ist, dann sitzen oder spielen viele Schüler gerne auf den Wiesen. In unserem Schulgarten versuchen wir deshalb, alle gärtnerischen Maßnahmen mit den Naturgesetzen in Einklang zu bringen. Ziel aller Maßnahmen ist ein möglichst stabiles ökologisches Gleichgewicht zwischen allen Pflanzen und Tieren ohne den Einsatz von chemischen Pflanzenschutzmitteln und künstlichen Mineraldüngern. Ökologisches Gleichgewicht und biologischer Pflanzenschutz im Garten können aber nur funktionieren, wenn auch ein Mindestmaß an "Schädlingen" (als Nahrung für "Nützlinge") toleriert wird. Auch muss man in Kauf nehmen, dass die Erntemasse geringer ausfällt als beim konventionellen Anbau. Die Früchte oder das Gemüse sind kleiner und im Aussehen oft nicht so perfekt und makellos. Dafür sind sie im Geschmack aromatischer und natürlich dank der fehlenden Rückstände gesünder.

Dezimierung der Schädlinge durch biologische Maßnahmen

Pädagogisch und didaktisch ist zudem die Hinführung zum bewussten Erleben und Begreifen von naturverträglichem und damit nachhaltigem Wirtschaften im Sinne des Agenda-21-Prozesses¹ sehr wichtig. Diese Art der Bewirtschaftung ist ein Beitrag zur Erhaltung und zum Schutz der Biodiversität und unserer gemeinsamen Ressourcen Boden und Wasser.

Garten kann ohne Natur nicht funktionieren. Wer einmal Regenwürmer, Honigbienen oder andere Gartentiere bei der Arbeit beobachtet hat, weiß, wie wichtig es ist, mit der Natur zu gärtnern.

¹ Entwicklungs- und umweltpolitisches Aktionsprogramm für das 21. Jahrhundert, ein Leitpapier zur nachhaltigen Entwicklung, beschlossen von 172 Staaten auf der "Konferenz für Umwelt und Entwicklung der Vereinten Nationen" (UNCED) in Rio de Janeiro (1992)

Der Schulgarten ist ein Biogarten - natürlich!

Wie ein solches naturverträgliches Bewirtschaften aussehen kann, möchte ich exemplarisch an unserem "Blattlausproblem" darstellen. Was also tun, wenn beispielsweise die Blattläuse an den jungen Apfelbäumen überhand nehmen? Zunächst einmal muss man sich Frage stellen, warum es denn an diesen Apfelbäumen so viele Blattläuse gibt? Denn vermehrt sich eine Art ungewöhnlich stark, so ist das natürliche Gleichgewicht nicht vorhanden oder gestört. Die Schüler lernen dies bereits im Biologieunterricht der Mittelstufe. Das Ziel der gärtnerischen Maßnahmen muss die Wiederherstellung des ökologischen Gleichgewichts sein, nicht aber die völlige Abtötung aller Schädlinge.

Die Apfelbaumplantage auf dem Schulgelände ist eine Monokultur. Das begünstigt die Blattläuse. Im Winter wurden die Bäume nicht fachgemäß geschnitten, die Zweige wuchsen in der Folge steil und dicht. Der in diesem Jahr feucht-warme Frühsommer begünstigte die Lausvermehrung zusätzlich. Junge Bäume sind natürlich anfälliger als ältere. Unsere Bäume sind erst drei Jahre alt. In ihren ersten Sommern, die sehr heiß und trocken waren, erhielten die jungen Bäume oft nicht ausreichend Wasser und Gras in ihrem Wurzelbereich konkurrierte mit ihnen noch zusätzlich darum. Das schwächte ihren Wuchs. Einige Bäume zeigten zusätzlich den Befall mit Apfelmehltau. Alles in allem deutliche Alarmzeichen. Und nun? Gift oder nicht? Schafft man das allein mit biologischen Maßnahmen? Was kann man tun?

- konsequentes Auslichten der Bäume
- Abschneiden und Verbrennen aller von Mehltau befallenen Pflanzenteile
- Blattlausdezimierung durch ein Brennnesseljauche-Seifenwasser-Gemisch (wird mehrmals aufgespritzt)
- gezielte Förderung tierischer Helfer zum Beispiel durch Anbieten von Nisthilfen und hohe Arten-

vielfalt im Schulgarten

- Freihalten des Wurzelbereichs um den Stamm herum von Gras (ohne Herbizide natürlich)
- Wasserversorgung besonders während der heißen Sommertage sichern
- Bäume und Blätter unter direkter Sonneneinstrahlung nicht mit Wasser bespritzen
- regelmäßig mit organischem Dünger versorgen (z.B. durch Kompost)
- im Winter erneut schneiden und dann durch kleine Gewichte offene, luftige Baumkronen fördern
- evtl. Leimringe anlegen und/oder Weißanstrich der Baumstämme

Brennnesseljauche-Seifenwasser-Gemisch

Kräuter, Gemüsepflanzen und Blätter von Bäumen und Sträuchern liefern dem Gärtner unentbehrliche biologische Dünge- und Pflanzenschutzmittel. Pflanzen bauen in ihren Zellen sogenannte sekundäre Pflanzenstoffe zusammen (Phytamine), die wir Menschen häufig nutzen. Die prominentesten Beispiele sind die beiden Alkaloide Koffein und Nikotin. Oft werden Pflanzen nur aufgrund dieser Verbindungen kultiviert. Kennen wir solche Verbindungen, ihre Wirkungsweise auf verschiedene Organismen und ihre Haltbarkeit, so können wir manche Pflanzen im Garten ganz gezielt nutzen.

Beispielsweise enthält der Brennsaft der Brennnesseln (*Urtica urens*) Histamin, Serotonin, Acetylcholin und Natriumformiat (Salz der Ameisensäure). Wenn unsere Haut mit den Brennhaaren in Berührung kommt, so brechen diese ab, es spritzt etwas Brennsaft aus und es entsteht eine Quaddel, die ähnlich wie ein Schnakenstich brennt und juckt. Dieser Brennsaft ist so hochwirksam, dass selbst noch ein Zehntausendstel Gramm eine deutliche Quaddel auf der Haut verursacht! Die Namen "Urtica" und "urens" sind übrigens vom lateinischen "urere" = brennen abgeleitet.

Für eine Brennnesseljauche werden 5 Kilogramm Brennnesseln mit 50 Litern Wasser mindestens 3 Tage in einem Plastikfass in der Sonne vergoren. Histamin und andere sekundäre Pflanzenstoffe gehen durch die Vergärung in die Brühe über. In der Jauche entsteht durch die Vergärung zusätzlich Schwefelwasserstoff (H₂S), deshalb stinkt sie nach faulen Eiern. Bei kleinen Insekten wie Blattläusen, die nicht wegfliegen und wegen der Seife (!) auch nicht weglaufen können, sind bereits ganz kleine Mengen Histamin und H₂S tödlich. Histamin und H₂S dringen über die Tracheen in das Nervensystem ein. Die Tiere können nicht mehr atmen. Das Histamin führt zum Herzstillstand. Für uns Menschen ist die Jauche völlig ungefährlich, nicht einmal unsere Haut reagiert auf die winzigen Mengen Brennsaft darin. Lediglich unsere Nase sagt: "Pfui, das stinkt!" Trotzdem halfen einige Schüler und Schülerinnen aus der XII-ten Klasse an mehreren Abenden beim gezielten Aufspritzen. Dafür auch an dieser Stelle nochmal ein herzliches Dankeschön!

Wer die Wirksamkeit eines gärenden Brennnesseljauche-Seifenwassergemischs auf Blattläu-

Der Schulgarten ist ein Biogarten - natürlich!

se einmal gesehen hat, ist sicher überzeugt. Dank des Gestanks aber fliegen beispielsweise Marienkäfer, Bienen und Schmetterlinge rechtzeitig weg. Die Wirkung verliert sich zudem in der Sonne sehr schnell. Es bleibt nichts zurück. Überlebende Blattläuse, die man übersehen hat, können sich wieder vermehren und stellen die Nahrungsgrundlage für Nützlinge dar. Die Reste der Brennnesseljauche kann man eine weitere Woche (oder länger) stehen lassen. Das Histamin und andere Stoffe zerfallen und übrig bleibt ein hervorragender Dünger für Boden, Gemüse und Blumen.

Was liegt nun näher, als die Abwehrstoffe aus besonderen Pflanzen zu gewinnen und sie zur Schädlingsdezimierung zu nutzen? Pflanzliche Sekundärstoffe lassen sich in der Regel einfach (Tee, Brühe, Jauche) aus dem Zellgewebe herauslösen und auf vielfältige Weise nutzen. Die Wirkstoffe können Schädlinge abschrecken, vertreiben oder auch töten. Es sind jedoch immer Stoffe aus der Natur, die schnell und rückstandslos abgebaut werden können, sich weder im Boden noch in Pflanzen und Tieren anreichern und darum die Umwelt nicht belasten und uns Menschen nicht krank machen. Die Befürworter des chemischen Pflanzenschutzes sehen genau darin den großen Nachteil dieser biologischen Mittel. Weil sie so schnell und problemlos in den natürlichen Stoffkreislauf zurückgeführt werden, hält ihre Wirkung nur sehr kurz an und man muss sie unter Umständen öfter anwenden. Das erfordert mehr Arbeitsgänge und eine größere Menge an Spritzbrühe. Aber der naturgemäße Pflanzenschutz macht sich dennoch bezahlt, denn durch die Tees, Brühen und Jauchen werden nicht nur die Schädlinge vertrieben oder dezimiert, sondern auch die Pflanzen genährt und gekräftigt. Dadurch erhöht sich ihre Widerstandskraft eben gegen den Befall mit Schädlingen.

Gezielte Förderung von Nützlingen

Als Nützlinge bezeichnen wir diejenigen Tiere, die

uns im Garten bei der Dezimierung von Schädlingen helfen. In einem funktionierenden Zusammenspiel von verschiedenen Tieren, Pflanzen und Insekten sorgt allein eine intakte Nahrungskette im Garten für einen gesunden Ausgleich der Schädlinge und Nützlinge. Schädlinge können sich - abhängig von Klima, Nahrungsangebot und Abwesenheit ihrer natürlichen Feinde - bei günstigen Bedingungen massenhaft vermehren. Nützlinge treten meist in einem Drei-Jahres-Rhythmus auf. Im ersten Jahr, wenn die Schädlinge sich massenhaft vermehren, ist das Futterangebot für Nützlinge überreichlich und sie vermehren sich ebenfalls schnell. Im zweiten Jahr gibt es viele Nützlinge, die den Garten schädlingsfrei halten, aber deren Nahrung ist nicht so reichlich und sie vermehren sich entsprechend weniger. Im dritten Jahr treten die Schädlinge wieder in größeren Mengen auf und der Rhythmus geht in einen neuen Zyklus. So stehen Nützlinge und Schädlinge unter natürlichen Bedingungen, abgesehen von leichten Schwankungen, in einem bestimmten Gleichgewicht zueinander. Nützlinge wirken regulierend und halten Schäden in erträglichen Grenzen.

Ganz allgemein gilt: Je mehr Tiere sich im Garten heimisch fühlen, umso mehr Nützlinge werden darunter sein. Dazu gehören neben Insekten wie beispielsweise Marienkäfer, Florfliegen und Ohrwürmer, die gerne Blattläuse fressen, auch Würmer und Kleintiere wie Igel und Eidechsen. Igel vertilgen jede Menge Nacktschnecken. Je belebter der Garten, umso besser.

Um das zu erreichen, braucht man zunächst eine vielfältige Bepflanzung. Blumen wie Fetthennen, Astern, Ringelblumen oder Sommerflieder sind ideale Nahrungsquellen für viele Insekten. Alle Pflanzen aus der Familie der Lippenblütler (Lamiaceae) werden von Bienen und Hummeln gerne angeflogen. Mischkulturen aus Blumen, Gemüse und Obst begünstigen die Entwicklung einer artenreichen

Der Schulgarten ist ein Biogarten - natürlich!

Kleintierwelt. Ein Wildpflanzenbeet in der Nachbarschaft von Kulturpflanzen lockt viele geflügelte Besucher in den Garten. Und so manche Wildpflanze lassen wir auch zwischen den Gartenpflanzen wachsen. Ob Feldrittersporn, Malven, Margeriten oder Kornraden: Sie sind gern gesehen und erfreuen uns auch mit ihren schönen Blüten. Auch die eine oder andere Distel lassen wir stehen. Wo sollen beispielsweise die Distelfalter sonst ihre Eier ablegen? Die Natur jedenfalls kennt den Unterschied zwischen Kulturpflanze und Wildpflanze nicht.

Im Garten müssen also auch Möglichkeiten zum Unterschlupf, zur Überwinterung und Eiablage geschaffen werden. Steinhaufen und lose geschichtete Steinmauern bieten durch die entstandenen, unterschiedlich großen Hohlräume Lebensraum und Unterschlupf für Kröten, Spitzmäuse, Molche, Eidechsen und eine Vielzahl von Insekten. Wir haben im Schulgarten eine Kräuterspirale, eine Trockensteinmauer und einen Steinhaufen mit Hohlräumen gebaut und können hier am Tag häufig Eidechsen beobachten. Auch eine kleine Spitzmausfamilie hat sich angesiedelt.

Neben unserem Komposter gibt es immer einen lose aufgeschichteten Haufen aus Pflanzenschnitt. Ausgesprochen wichtig sind solche unordentlichen Haufen z.B. für Igel. Hier legen sie gerne aus Laub, trockenen Grashalmen, Staudenresten und anderen weichen Polstermaterialien ihr Nest für den Winterschlaf an. Igel zählen zu den besten Helfern im Garten. Sie sind nachtaktiv und streifen mit riesigem Appetit unermüdlich auf der Suche nach Essbarem - ihre Leibspeise sind Schnecken - durch die Beete.

Es gibt viele Möglichkeiten, die Artenvielfalt im Garten zu fördern. Einige haben wir bereits realisieren können, andere stehen noch immer auf der Wunschliste: Wildbienen- und Hummel-Wand, Florfliegenkästen, Ohrwurmnestern.

Düngung mit Kompost

Der Boden als Existenzgrundlage für den Menschen, Standort unserer Gartenpflanzen und Lebensraum steht im Mittelpunkt aller Überlegungen. Ohne Boden, aber auch ohne die in ihm lebenden Tiere und Pflanzen, ist kein Wachstum denkbar. Bodenlebewesen wie Regenwürmer und Bakterien sorgen für die Zersetzung aller organischen "Abfälle" zu wertvollem Humus, schließen damit den Stoffkreislauf in der Natur und sorgen im Garten für eine stetige natürliche Düngung. Bereits Platon und Aristoteles wussten um die Bedeutung der Regenwürmer als Bodenverbesserer und Fruchtbarkeitsgaranten. Und eine französische Bauernweisheit behauptet zu Recht: "Der liebe Gott weiß, wie man fruchtbare Erde macht, und er hat sein Geheimnis den Regenwürmern anvertraut." Ein schonender Umgang mit Boden ist daher unerlässlich. Nur wenn das Bodenklima intakt ist, lässt sich jener auch nachhaltig bestellen. Mit dem Einbringen von kompostiertem, organischem Material kann jeder einen Beitrag leisten, den natürlichen Kreislauf in Gang zu halten.

In der freien Natur, im Wald oder in einer Graslandschaft ernähren sich die Pflanzen von ihren eigenen Abfällen. Nadeln, Laub, Reste von Samen- und Fruchthüllen werden von Bodentieren zerkleinert, von Bakterien zersetzt und für die Pflanzen wieder verfügbar gemacht (Stoffkreislauf). Unsere Blumen und Nutzpflanzen sind meist hochgezüchtete Pflanzen mit großen Blüten und Früchten, die sich von ihren Abfällen allein nicht mehr ernähren können. Zudem ernten wir auch einen Teil ihrer Masse, der dem Boden verloren geht. Daher brauchen sie eine gute, ausgewogene Düngung. Die Grundlage der biologischen Pflanzenernährung und Bodenverbesserung im Biogarten sind Pflanzenbrühen und Kompost.

Das Material für unseren Kompost sammeln wir in Schule, Internat, Küche und natürlich im Garten selbst. Hierdurch soll auch ein Bewusstsein für nachhaltiges und verantwortungsvolles Handeln geschaffen werden. Nur wer versteht, dass aus Küchenabfällen letztendlich wieder wertvolle Nahrungsmittel entstehen können, wird auch bereit sein, jenen organischen "Müll" einer gezielten Aufbereitung zuzuführen und ihn nicht in den Restmüll zu werfen. "Iiiiih - Igitt" - das höre ich oft, wenn ich mit Schülern zusammen im Garten arbeite und wir beim Unkrautjäten oder bei der Bodenbearbeitung auf Regenwürmer stoßen. Ich versuche dann zu erklären, warum ich mich über jeden Wurm im Gartenboden freue.

Zu Beginn unserer Gartenanlage war der Boden fast durchweg betonhart, er trocknete sehr schnell ab und verkrustete. Regenwürmer und andere Bodentiere sah man kaum. Als wir eine Schlammprobe machten, stellten wir fest, dass der Boden sehr hohe Tonanteile und nur geringe Anteile von Sand, Schluff und Humus enthielt. Für die meisten Pflanzen eine sehr ungünstige Zusammensetzung. Durch die stetige Lockerung und den Eintrag von Sand sowie von organischen und mineralischen Stoffen (z.B. durch Eierschalen) ist dies viel besser geworden. Dies ist aber nicht nur unserer Handarbeit zu verdanken, sondern hauptsächlich den Regenwürmern und anderen Bodenorganismen. Denn sie

Der Schulgarten ist ein Biogarten - natürlich!

- belüften den Boden, verbessern die Wasserhaltekapazität des Bodens durch die Schwammwirkung der Gänge,
- fördern das Wachstum der nährstoffaufnehmenden Feinwurzeln, weil diese die Gänge entlang wachsen,
- geben dem Boden eine feinkrümelige Struktur, transportieren Minerale aus dem Untergrund in den Wurzelbereich der Pflanzen,
- bilden bei der Durchmischung von Bodenpartikeln und organischer Masse Ton-Humus-Komplexe, deren Nährstoffe auch bei starkem Regen nicht ausgewaschen werden (Depotwirkung),
- wirken neutralisierend auf den pH-Wert des Bodens,
- machen die Nährstoffe den Pflanzen verfügbar.

Regenwürmer wandeln mit Hilfe von Mikroorganismen pflanzliche Rückstände im Boden in neu verfügbare Nährstoffe um. Wurm Kot enthält dabei fünfmal mehr Stickstoff, siebenmal mehr Phosphat und elfmal mehr Kalium als die normale umgebende Acker- oder Gartenerde. Die Vermehrung der Würmer und damit in Folge eine Humusanreicherung der Böden kann durch folgende Maßnahmen gefördert und unterstützt werden:

- Regenwürmer bevorzugen neutralen (pH 7) Boden.
- Umgraben stellt die natürliche Bodenschichtung auf den Kopf und beeinträchtigt das Bodenleben. Bei biologischer Wirtschaftsweise wird der Boden nur mit der Grabegabel oder der Hacke gelockert und gelüftet, wenn ein Beet einmal angelegt ist.
- Flächiger Auftrag von Kompost, Mulch und organische Düngung (z.B. durch Pflanzenbrühen) versorgen den Regenwurm und alle Bodenlebewesen ausreichend mit Nahrung in Form abgestorbener, angerotteter, organischen Materials, halten den Boden warm, verhindern Verschlammung, Verkrustung und fördern und erhalten die Bodengare (feine krümelige Konsistenz).
- Keine Verwendung von Kunstdünger. Synthetische Dünger erhöhen die Säure- und Salzkonzentration des Bodens. Beides schädigt die Würmer mit ihrer empfindlichen Haut und beeinträchtigt das gesamte Bodenleben.

Edukatës fizike dhe sportive Mentor Ukimeri

Edhe gjatë këtij viti jemi munduar ta realizojmë plan-programin shkollor nga MASHT-ti ku në këtë vit shkollor kemi pasur edhe lojëra miqësore me shkolla të rajonit. Në fillim të vitit shkollor zhvilluam kursin e ndihmës së parë në të cilin pjesëmarrës ishin nxënësit konviktore bashkë me edukatorët e tyre dhe ne mësimitdhënësit e lëndës së edukatës fizike dhe sportive.

Nuk kanë munguar edhe turnetë e shumtë që janë zhvilluar në hapësirën shkollore pranë ALG-së si pingpongu për ditën e 28 Nëntorit ku Art Lleshi ishte i pamposhtur edhe këtë vit.

Turneu i futbollit si për djem ashtu edhe për vajza zgjoi interesim shumë të madh, sidomos tek vajzat ku më e dalluara në të gjitha disiplinat sportive ishte Njomza Behluli nga X d. Vendin e parë në futboll për meshkuj e zuri klasa X b, ndërsa për femra klasa X d. Nuk mungoi edhe turneu në basketboll ku vendin e parë e zuri klasa XI a.

Turneu në volejboll për vajza zgjoi interesim të madh te nxënësit ku klasa më e dalluar u tregua klasa X d. Në bazë të plan-programit shkollor ne zhvilluam edhe disa lojëra dhe disiplina të tjera sportive si hokej, alpinizëm, skijim, not.

Në aktivitetet në ujë më të dalluarit ishin nxënësi i klasës X b, Besart Bllaca dhe nga vajzat nxënësja e klasës X a, Arta Bytyçi. Nga shkolla jonë në këtë vit për herë të parë udhëtuan tre nxënës për në Gjermani në garën e atletikës në shtegun 10 km ku arritën rezultate shumë të mira si Besa Basha në vendin e pestë, Dardane Berisha vendin e gjashtë, dhe Arbias Zeqiri në vendin e shtatë.

Shkolla jonë në këtë vit mori pjesë vetëm në volejboll për vajza në turneun të cilin e organizoi Drejtoria e Arsimit të Prizrenit. Ne zumë vendin e parë në këtë turne. Gjatë këtij viti ne kemi bashkëpunuar edhe me shkollat e tjera të rajonit në disiplinat e ndryshme sportive. Me

shkollën fillore Besim Ndreca nga Lutoglava zhvilluam ndeshjen në volejboll për vajza (foto 12) ku lojërat kishte karakter miqësor dhe bashkëpunues. Me shkollën e mesme të muzikës Lorenc Antoni në Prizren zhvilluam ndeshjen në basketboll për meshkuj ku po ashtu mbi-zotëroi atmosferë miqësore në mes këtyre dy shkollave.

Shkolla jonë i ndihmoi edhe klubit basketbollistik të qytetit, KB-Bashkimi, për shfrytëzimin e sallës sportive në sezonin dimëror.

Në shkollën tonë kemi raporte shumë të mira edhe me KFOR-in gjerman ku disa aktivitete sportive i zhvillojnë bashkë me komunitetin e prindërve të nxënësve pranë shkollës sonë si alpinizëm, volejboll, futboll etj..

Aspekte pune në lëndën e biologjisë Balë Kajzogaj

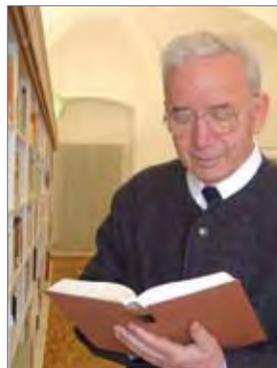
Shmangie nga të mësuarit përmendsh

Gjimnazi "Loyola-Gymnasium" u ofron nxënësve kushte optimale për të mësuarit e shkencave natyrore. Duke i pasur në dispozicion pajisjet në laboratorin e biologjisë, shumë nga njohuritë shkencore në teori bëhen më konkrete në imazhin e nxënësve përmes punës që zhvillohet aty. Laboratori ka modele, preparate mikroskopike dhe materiale të tjera teknike përmes së cilave konkretizohen çështjet themelore. Nxënësit insistojnë shpesh të shkojnë në laborator sepse, siç thonë ata, aty kuptohen gjërat më mirë se sa në klasë.

Gjallëri të madhe gjatë zhvillimit të njësive programore nga lënda e biologjisë i jep edhe kopshti mjaft i pasur me bimë, i krijuar nga profesoresha e kësaj shkolle, zonjusha Becker, me mund të madh. Ajo i kushton rëndësi kultivimit të disa llojeve bimore në kopshtin që ndodhet pranë konviktit. Shumë prej llojeve bimore që gjenden aty, i kanë emrat shkencorë të shkruar në një tabelë pranë bimës. Nëse nxënësit mësojnë nga botanika, u jepet kështu mundësia që në origjinal t'i shohin shumë prej përfaqësuesve të gjinive dhe familjeve nga barishtoret. Gjatë orës mësimore, nxënësit i shënojnë mirë në kujtesën e tyre këto bimë, që d.m.th. se në orën e biologjisë "shihohet pak natyrë" duke shtuar mundësinë që t'i mësojnë gjërat ashtu siç janë.

Wiedersehen mit dem Loyola-Gymnasium P. Peter Leutenstorfer SJ

Kaum zu glauben, dass vor fünf Jahren das Loyola-Gymnasium erst als kühner, namenloser Elternwunsch bestand und jetzt schon für knapp 600 Jungen und Mädchen so sehr Heimat bedeutet, als sei es nie anders gewesen. Sie haben ja das schütterere Maisfeld nie gesehen, das angeblich schon bebaut war und nur nach nervenzehrendem Hin und Her endlich für Prizrens Jugend zur Verfügung gestellt wurde. Nur noch der Feldweg ist von damals übrig geblieben, auf dem sich sogar Einheimische mit Geländewagen wohlweislich vorsichtig am Schulgelände vorbeibewegen.

Es ging damals im Sprinttempo: April 2005 erster Spatenstich, und am 12. September Schulbeginn in den fertigen Klassenräumen. Drum herum piff noch der Wind durch den Rohbau von Verwaltungstrakt und Mensa; vom Internat stand erst ein Viertel, und an eine Turnhalle war noch nicht zu denken. Beim

spätherbstlichen Besuch mussten noch zwei Klassenräume für Verwaltung und Lehrerzimmer erhalten, und die morgendliche Dusche war jedesmal sehr kurz und erfrischend – Sonnenkollektoren, von wegen! Von Besuch zu Besuch konnte man aber die Anlage wachsen sehen, und jetzt ist die Schule der Stolz sogar des Unterrichtsministeriums, von dem das Unternehmen mit viel Anerkennung (aber ohne Geld) begleitet wird.

Fast ein Jahr, bevor das Grundstück übereignet war, begann der innere Ausbau: Lehrer wurden angeworben, Bewerbungen geprüft und die ersten Lateinlehrer über Französisch ins deutsche Lehrbuch für Latein eingeführt. Der Anfang war für Schüler wie Lehrer so schwierig wie mutig. Die Klassenräume waren licht und gut möbliert, von Mal zu Mal vermehrten sich auch die Lehrmittel, aber die autoritäre Lehrweise: darstellen, (auswendig) lernen, abprüfen und entsprechend passives Aufnehmen durch die Schüler herrschte noch vor und sollte so bald wie möglich dem ungewohnten Unterrichtsstil weichen: darstellen, gemeinsam erarbeiten, anwenden und auf verwandte Gebiete übertragen. In der Benotung sollte gerechte Wertung der Leistung die leistungsunabhängige Gunst ablösen. Lehrer und Erzieher wurden daher zu pädagogisch-didaktischen Kursen zusammengerufen, Hospitationen im Ausland (Deutschland und USA) wurden ermöglicht. Manchen Schülern war ein freierer Unterrichtsstil allerdings nicht fremd. Sie waren aus dem Ausland zurückgekommen. Es gab für Schüler-

Wiedersehen mit dem Loyola-Gymnasium

gruppen auch schon Schulbesuche in Deutschland; aber ein regelrechter Schulaustausch, womöglich klassenweise, bleibt schwierig; denn die hiesigen Schüler lernen zwar gern und mit Erfolg Deutsch; aber welche deutschen Schüler wollen über ein bisschen Neugierde hinaus Albanisch lernen?

Wenn man nach einer Weile wieder ans Loyola-Gymnasium kommt, zeigen sich dennoch erfreuliche Veränderungen: Nach und nach wird der Unterrichtsstil freier, hängt nicht mehr ausschließlich am Lehrervortrag, sondern zählt auf die Beiträge der Schüler. Die beziehen sich freilich fast ausschließlich auf den Lernstoff. Beiträge aufgrund von Leseerfahrung gibt es so gut wie nicht. Das hat Gründe. Im Lehrerzimmer lag nach einem Unterrichtstag einmal Dantes "Göttliche Komödie" in albanischer Übersetzung. Ein andermal wunderte sich ein Lateinlehrer - eine Fabel von Äsop-Phaedrus war gerade Stoff im Lateinbuch -, dass kein einziger Schüler die entsprechende Fabel von La Fontaine kenne, die man doch auf Albanisch lesen könne. Wichtige Werke der Weltliteratur sind also ins Albanische übersetzt; aber es gibt keine Lesetradition. Bücher werden (leider auch von Kollegen) noch schlechter behandelt als bei uns, und das Angebot aus der Schulbibliothek oder dem öffentlichen Verleih wird nur mit respektvollster Zurückhaltung wahrgenommen. Wie soll sich da die Muttersprache (von Fremdsprachen ganz zu schweigen) entwickeln?

Am Loyola-Gymnasium soll es dabei nicht bleiben. Regelmäßig gibt es Lesewettbewerbe, erste Nummern einer Schülerzeitschrift sind schon erschienen, und auf den richtigen Gebrauch der Muttersprache (keine Selbstverständlichkeit in der kosovarischen Öffentlichkeit) wird geachtet. Mündig im vollen Sinn sollen die Schüler werden; sie sollen Bildungs- und Selbstbewusstsein entwickeln; das sind (auch durch die Einrichtung einer Schülermitverantwortung angestrebte) Erziehungsziele am Loyola-Gymnasium.

Am Lebenswillen der Schüler fehlt es nicht. Lebendig waren sie schon immer: In jeder freien Minute hört man das Auftupfen des Basketballs, und zimperlich sind sie auch nicht: Sogar wenn es kalt ist und ein wenig schneit, gehen sie in der großen Pause auf den Schulhof und wandeln auf und ab, wie auf dem abendlichen Korso im Stadtzentrum, manchmal sogar, zur besseren Unterhaltung in kleiner Gruppe, rückwärtsgehend.

Noch ist (auch äußerlich) nicht alles so, wie es werden könnte. Erste Gebrauchsspuren verlangen Reparaturen, auch Baumängel sind noch nicht alle beseitigt. Bei starkem Wind etwa klappern die Isolierfenster in den Fensterstöcken des Jungeninternats. Im allgemeinen Müllchaos erscheint das Loyola-Gymnasium zwar als saubere Oase; aber die Mülltrennung muss erst noch zur Gewohnheit werden; vor den Klassenfenstern liegen - die weniger auffälligen - Hüllen für Trinkhalme, und einen Kaugummi kann man sich schon einmal in die Profilsohle treten. Gemeinsam mit dem ganzen Kosovo sind die täglichen Erinnerungen an die Stromversorgung: Ist man gerade im schönsten Erklären mit Hilfe des Tageslichtschreibers, geht das Licht aus, und manchmal, wenn auch weniger häufig, tröpfelt das Wasser nur noch, wenn man sich gerade frisch eingeseift hat. Der hauseigene Brunnen rettet viel, aber an allem will er auch nicht schuld sein.

Und wie steht es mit dem Erfolg? Zu den sichtbaren Erfolgen gehört, dass am Loyola-Gymnasium der Unterricht tatsächlich und pünktlich gehalten wird - so dass nach Stromausfall die Schulglocke zwar gelegentlich spinnt, aber den ersehnten Stundenschluss doch nicht herbeiführen darf. Darüber hinaus haben Schüler bei Schulwettbewerben schon manchen Preis gewonnen, und der Konkurrenzneid anderer Gymnasien, der sich nicht nur auf die äußere Ausstattung bezieht, ist nicht ganz unberechtigt. Weniger spürbar, aber nicht zu übersehen ist ein anderer Erfolg: Wenn man in Abständen wiederkommt und erlebt, dass aus dem anfangs höflich-freundlichen Empfang inzwischen herzliche Begrüßung wurde von Kollegen und auch von Schülern, spürt man das Wachstum; denn auch Schülerpersönlichkeiten, an denen man ablesen kann, was aus den Erwartungen wird, die sonst nur auf dem geduldigen Papier stehen, prägen das Loyola-Gymnasium. Man kann seine Freude an manchen schon bekannten Gesichtern haben, und auch ihnen sieht man die Freude an. Sie bewirken, dass man sich an dieser Schule daheim fühlen kann - wie die Dohlen auf den Flutlichtmasten des Sportplatzes und die Haubenlerchen im (werdenden) Obstgarten.

Wenn Interesse und Fleiß der Jungen und Mädchen so anhalten wie das Hundegebell bei Tag und Nacht rings um das Schulgelände und das frühe Krähen der Hähne vom Nachbarhof, bestehen gute Aussichten für das Loyola-Gymnasium.

Kualifikimit Qëndrimi im në Kolegjin St. Blasien Fadil Bytyçi

Eksperiencia e kolegëve gjermanë - një siguri më e madhe për mua.

Që nga data 18 prill deri më 13 maj të vitit 2009 isha për një specializim të gjuhës latine në Kolegjin e njohur të St. Blasienit në Gjermani, ku nën udhëheqjen e P. Peter Leutenstorfer SJ kam përgatitur në aspektin metodiko-didaktik leksionet nga Gjuha latine, me qëllim të aftësisimit tim profesional që ta shtrij tek nxënësit e gjimnazit Loyola-Gymnasium në Prizren. Kjo ishte hera e dytë që brenda 3 viteve të punës sime në gjimnazin Loyola-Gymnasium po qëndroja në këtë Kolegj dhe mund të shprehem lirshëm se kësaj radhe arrita që me kolegët gjermanë, nga kjo shkollë, të ndiej siguri më të madhe në mësimdhënie tek nxënësit e mi.

Kronologji

Ditën e parë në mbrëmje mbërrita pas një udhëtimi të gjatë me automobil në St. Blasien. Meqë e njihja këtë vend, pa probleme u drejtova në Kolegjin e St. Blasien-it dhe aty me mirësjellje e dashamirësi më priti profesori i nderuar, P. Leutenstorfer. Gjithçka e kishin rezervuar në këtë kolegj për mua dhe me kënaqësi, pas një bisede miqësore me P. Leutenstorfer, siç e thërrasin shkurt, pushova atë natë. Në mëngjes, më 19.04.2009 në orën 7.30 min. u takuam në sallën e arsimitarëve me P. Leutenstorfer. Pasi mora programin e punës prej tij, në orën e parë qëndrova te kolegja e respektuar, zonja Harthkamp ne klasën e VI ku e përçolla realizimin e leksionit 36 të Felix 1.

Më bëri përshtypje metodologjia e saj e aplikuar në orë, ku veçova angazhimin e nxënësve me një theks të veçantë në pjesën gramatikore. Nga ora 10 e 30 min. në kabinetin e punës së P. Leutenstorfer, filluam punën për të ekzaminuar librin e gjuhës latine Felix 2. Më pas u morëm vesh që në kabinetin e tij çdo ditë të punojmë nga ora 10 e 30 deri në orën 12 e 30, ndërsa pas drekës nga ora 15.00 deri në orën 18.00. Pjesët e tjera të ditës asistojnë në orët e mësimin tek kolegët në orët e Gjuhës latine.

P. Leutenstorfer më propozoi që të punonim edhe të shtunave e të dielave për të shfrytëzuar kohën e qëndrimit tim në Gjermani sa më racionalisht dhe unë me kënaqësi e pranova. Me 24 04 2009, P. Leutenstorfer ishte kujdesur për mua edhe për pushim, duke me siguruar një biletë për një koncert të një grupi muzikor me këngë korale. Në sallën koncertale të Kolegjit, mbrëmja me këtë grup ishte magjike.

Me 25 të po këtij muaji, P. Leutenstorfer më kishte siguruar një takim me drejtorin e kolegjit, P. Johannes Siebner SJ, i cili me një kafe më ofroi miqësisht mirëseradhen, duke shprehur interesimin e tij për kushtet e mia të vendosjes në kolegj. Pasi njiheshim që nga qëndri-

mi im i parë në këtë kolegj, P Siebner shprehu interesim edhe për shkollën tonë Loyola-Gymnasium. Kur dëgjoji për sukseset e shkollës sonë, ai shprehu admirimin dhe gëzimin e tij.

Në fund, kur më erdhi dita për t'u kthyer në Kosovë, në sallën e arsimitarëve të kolegjit u organizua një koktejl në shenjë respekti për mua. Arsimitarët-kolegë, me dashamirësinë më të madhe më uruan rrugëtim të mbarë dhe suksese të reja për shkollën tonë. Ai që më priti në fillim, po ai ishte i mbrami që u nda me mua me një përfaqim miqësor e kolegial, P. Leutenstorfer, me dëshirën që të shiheshim sërish.

Aspekte të punës profesionale

Qëndrimet në orët e mësimi tek kolegët gjermanë nga Kolegji i St. Blasien-it ishin një kaptinë e veçantë e angazhimit tim profesional, me qëllim të thithjes së mësimëve të reja metodiko-didaktike të mësimdhënies. Siç e përmenda më lart, kisha një eksperiencë të mëhershme nga kjo, megjithatë unë përfitova shumë ngase metodologjia e punës së tyre më dukej shumë e suksesshme në mësimdhënie dhe mësimnxënie. Prandaj këtë eksperiencë do ta aplikoj me përgjegjësi edhe tek nxënësit e mi.

E veçanta e këtyre orëve mësimore ishte se kolegët më ofruan mundësinë që të zhvilloj orë mësimore. Meqë gjuhën gjermane nuk e flisja si duhet, me ndihmën e tyre orën e mbaja në gjuhën frënge dhe ata ua përkthejnë nxënësve në gjuhën gjermane.

Krahas hospitimeve të mbi 30 orë mësimi, një kaptinë të veçantë e punës sime për ngritjen profesionale e kam bërë në kabinetin e profesorit P. Leutenstorfer. Me të e kam punuar në tërësi librin Felix 2 dhe Felix 3, si dhe Auspicia I dhe II, duke elaboruar tema nga morfologjia dhe sintaksa e latinishtes. P. Leutenstorfer në vazhdimësi më porosiste. "Kushtoji kujdes që çdo gjë që e shpjegon me nxënës nga gramatika e gjuhës latine, paraprakisht nxënësit duhet ta dinë në gjuhën shqipe.

Në të kundërtën, nuk ke bërë asgjë". Porosia e tij ishte shumë e qëlluar sepse gjuha e huaj nuk mund të mësohet pa e ditur gjuhën amtare. Poenta e punës sonë u përqendrua në veçanti te elaborimi i foljeve të parregullta të gjuhës latine, folje të duplikuara dhe një problem që e kisha vështirë ta zgjidhja vetë gjatë punës sime me nxënës, e qartësua pas ndihmes së P. Leutenstorfer, i cili me durim m'i shpjegoi: parisilaba dhe imparisilaba si dhe foljet deponente dhe gjysmëdeponente.

Përfundim

Si përfundim i këtij raporti për qëndrimin në Kolegjin St. Blasien në Gjermani do të ishte fakti se unë edhe për 50 përqind jam pajisur më mirë profesionalisht për të organizuar e demonstruar në nivelin më të mirë profesional orën e gjuhës latine në Loyola-Gymnasium, në Prizren. Kjo për më tepër që, falë dashamirësisë dhe respektit që ka P. Leutenstorfer për shkollën tonë, më ka pajisur me një literaturë të bollshme nga fusha e gjuhës latine. Me t'u kthyer nga Gjermania, elementet profesionale që i mora atje, menjëherë fillova t'i zbatoj tek nxënësit e mi. Nga atje mora edhe si mostër disa teste për klasat e VI e VII dhe në konsultim e me miratimin e P. Leutenstorfer, fillova t'i përdor tek nxënësit e mi. Pas kthimit nga kolegji St. Blasien ndjehesha më i trimëruar edhe për faktin se nga atje mora edhe një çertifikatë që dëshmon angazhimin tim metodiko-didaktik për organizimin e orës së gjuhës latine.

Në fund i jam mirënjohës në veçanti drejtorit të Loyola-Gymnasium, P. Happel SJ, i cili gjithçka po jep nga vetvetja për të na ofruar neve, mësimdhënësve, mundësi për perfeksionim të profesionit që ushtrojmë në të mirë të nxënësve tanë. Fati edhe kësaj radhe ishte në anën time.

Raport për punën edukativo arsimore në kuadër të gjuhës latine sipas planit të paraparë për këtë lëndë Zef Lleshdedaj

1. Gjatë punës në zhvillimin e lëndës së gjuhës latine, maksimalisht është bërë përshtatja e programit kushteve të shkollës dhe organizimit specifik të punës në shkollën tonë, përshtatja mjedisit tonë social, kulturor dhe veçorive të tjera në raport me gjuhën shqipe si bazë referente për mësimin e kësaj lënde.
2. Janë respektuar karakteristikat specifike të kësaj lënde, natyra e veçantë e gjuhës latine, metodat e nevojshme për zhvillimin e kësaj lënde si dhe objektivat që tentohen të arrihen.

Në çdo mment janë përdorur rrjedhat bashkëkohore pedagogjike në mësimdhënien e kësaj lënde. Veçanërisht janë vlerësuar përvojat e avancuara në zhvillimin e kësaj lënde në kolegjin St. Blasien në Gjermani. Janë marrë parasysh edhe sugjerimet e numërta në lidhje me nxënësit konkretë, të ekspozuara në shumë mbledhje dhe kontakte me prindër si edhe veçoritë individuale të çdo nxënësi, të konstatuara poashtu në kontakte të përditshme me ta. Posaçërisht i është kushtuar kujdes kapacitetit të nxënësve për përvetësimin e përmbajtjeve nga kjo lëndë, duke i marrë parasysh njohuritë paraprake nga gjuhësia në nivelin më të ulët shkollor.

Përmbajtjet programore të elaboruara në mënyrë konkrete e bënë të mundshme përcjelljen e realizimit të detyrave të parapara për këtë lëndë si dhe përcjelljen e arritjeve të nxënësve përmes vlerësimit të suksesit, por edhe vlerësimin e suksesit personal në realizimin e përmbajtjeve programore. Në aspektin edukativ veçanërisht afirmohen disiplina në punë, vetëkontrolli, fryma e emulacionit, kriticiteti dhe virtytet e tjera që janë imanente të natyrës së kësaj lënde. S'duhet harruar edhe perfeksionimi personal, vetëkontrolli, vetëdisiplina e të tjera arritje përmes përpjekjeve të vazhdueshme për arritje të rezultateve më të mira.

Vend të veçantë në këtë drejtim patën qëndrimet në St. Blasien në vitin 2007, pjesëmarrja në orët e gjuhës latine dhe njohja me metodat më të përparuara në parashtrimin e kësaj lënde. Puna në përkthimin e Felix 2 si dhe Felix 3 që është në përfundim e sipër, po ashtu kishin një rëndësi të veçantë në shumë aspekte. Përpjekjet e mëtejshme në këtë drejtim shpresoj të ngrenë cilësinë e kësaj lënde.

Aspekte konkrete në zhvillimin e lëndës së gjuhës

Raport për punën edukativo arsimore në kuadër të gjuhës latine sipas planit të paraparë për këtë lëndë

latine

1. Afirmimi i vlerave humanitare dhe edukative përmes shembujve nga përmbajtjet mësimore në tekstet konkrete të Felix.
2. Zhvillimi i potencialeve logjike dhe në mënyrë indirekte zhvillimi i intelektit në përgjithësi.
3. Pasurimi i fondit leksikor të nxënësve dhe precizitetit të gjuhës.
4. Zhvillimi i të shprehurit stilistik, begatimi me trope (figura stilistike) që janë imanente të gjuhës latine, zhvillimi i kulturës gjuhësore dhe në përgjithësi zhvillimi i të shprehurit të kultivuar artistik.
5. Lehtështë në vazhdim për studime në teologji, filozofi, shkencat shoqërore, jurisprudencë e administratë dhe shkenca të tjera ku gjuha latine zë vend të rëndësishëm dhe të domosdoshëm.
6. Përmes leximit të teksteve origjinale nga latinishtja tentohet zhvillimi i shijes letrare etj..
7. Në përpunimin e njësisve mësimore kultivohet gjuha e folur, kurse përmes ushtrimeve me shkrim edhe gjuha e shkruar. Kjo arrihet përmes përgatitjes së përmbajtjeve të pavarura me shkrim nga nxënësit që po ashtu theksohet në orët e gjuhës latine.
8. Zhvillimi i shprehive të punës në vitet e para të mësimin të gjuhës latine, zhvillimi i shumë aspekteve të tjera që përfshihen në mësimin e kësaj lënde.

Përmbledhje e shkurtër e punës 4 vjeçare

Ishin këto vite të një analize permanente me rezultatet e viteve më të hershme. Vite të përmbushura me shqyrtime të suksessit dhe përpjekje e të pandërprera për zbulimin e shkaqeve të suksessit dhe josuksessit. Si rezultat i përgjithshëm i krejt këtyre analizave, suksesi nuk mungoi. Këtë e dëshmojnë rezultatet e arritura. Ky sukses paraqet stimul për aksione të reja në ngritjen e suksessit. Kujdes i është kushtuar përpunimit të disa njësisve dhe tërësive metodike sidomos në kl. e VI dhe të VII. Me qëllim të ngritjes së motivimit të nxënësve, kujdes i është kushtuar korelacionit të gjuhës latine me disa lëndë të tjera si histori, letërsi etj.. Shpesh janë analizuar edhe kriteret e vlerësimit nga lëndët e tjera me një përpjekje që këto kriteret afërsisht të njëjtësohen pasi kemi të bëjmë me një shkollë unike.

Ideja e tërësisë së lëndës së mësuar është arritur përmes përpunimit të mësimëve të reja gjithnjë në lidhje me mësimet e mëhershme, duke i përsëritur. Është bërë analizë e vazhdueshme e suksessit në fund të çdo periudhe. Janë bërë edhe analiza të tjera gjithnjë në funksion të ngritjes së cilësisë së mësimin dhe si rezultat është arritur suksesi i këtij viti.

Zwei Monate am Loyola-Gymnasium Gespräch mit P. Friedrich Prassl SJ Heide Noll

"Das ist stimmig, das passt"

P. Friedrich Prassl SJ und P. Lorenzo Yom SJ haben zwei Monate im Loyola-Gymnasium verbracht. Sie absolvierten ein Praktikum im Rahmen ihres Tertiats.

Die Patres Prassl und Yom leisteten ihr Tertiats mit zehn weiteren Mitbüdnen aus insgesamt neun Ländern in Dublin. Zwei Monate davon sind einem sozialen Experiment gewidmet. Die Patres haben Gelegenheit, an Orten jesuitischen Wirkens zu leben und zu arbeiten, mit denen sie sonst kaum in Berührung kommen: ein Friedensprojekt in Belfast, ein Auffanglager für Flüchtlinge in Malta, Mitarbeit in Krankenhäusern, Obdachlosenheimen, Schulen oder Pfarreien. Anschließend werden diese Erfahrungen gemeinsam ausgewertet, bevor jeder an seine übliche Wirkungsstätte zurückkehrt.

P. Friedrich Prassl SJ, 45 Jahre alt, stammt aus Bad Radkersburg (Steiermark) in Österreich. Nach dem Abitur lernte er Tourismuskaufmann, arbeitete in der Schweiz und in Kanada. 1992 begann er sein Theologiestudium am Priesterseminar in Graz, wurde 1995 Novize im Jesuitenorden und setzte 1997 das Studium in Innsbruck fort, das er 2001 abschloss. Nach der Priesterweihe arbeitete er im Collegium Canisianum in Innsbruck, wo er für die Betreuung der Studenten und des Studienheims zuständig war. 2006 bis 2008 lebte und studierte er in Rom an der Gregoriana, im September 2008 begann er sein Tertiats in Irland, Februar und März 2009 verbrachte er im Loyola-Gymnasium.

Frage: P. Prassl, Sie haben jetzt zwei Monate im Loyola-Gymnasium verbracht. Würden Sie wiederkommen?

P. Prassl: Unbedingt. Ich hatte von Anfang an das Gefühl: Wenn mich mein Provinzial herschickt, ich würde sofort kommen.

Frage: Was war Ihr erster Eindruck?

P. Prassl: Fantastisch, unglaublich, was hier geschieht. Ich hatte ein paar E-Mails ausgetauscht, wusste aber nicht viel. Als ich dann endlich herkam, hatte ich das Gefühl: Das ist stimmig, das passt. Ich hatte von Anfang an ein Gefühl der Dankbarkeit für dieses missionarische Schulprojekt.

Frage: Für das Tertiats standen viele Orte in vielen Ländern zur Auswahl. Warum haben Sie sich für das Loyola-Gymnasium im Kosovo beworben?

P. Prassl: Erstens: Es war vorher noch nie jemand hier im Tertiats. Zweitens: von einem Aufenthalt in Sarajevo her hatte ich das Kosovo schon im Blick, diese krisen-

Tertiats - Der letzte Ausbildungsabschnitt im Leben eines Jesuiten: Nach 13, 14 Jahren im Orden, nach Noviziat, Studium und Arbeitszeiten, verbringen alle Jesuiten acht bis neun Monate in fremder Umgebung. Sie lassen ihren Alltag hinter sich, um nachzudenken, zu hinterfragen und sich persönlich mit ihrem Leben im Orden auseinanderzusetzen. Das dient zugleich als Vorbereitung auf die feierlichen Gelübde, die danach abgelegt werden können.

geschüttelte Region mit ihren vielen Problemen. Drittens: Das Schulprojekt an sich. Sich der Kinder anzunehmen und zu helfen, auf eine bessere Zukunft hin zu arbeiten, einfach "den Seelen zu helfen", wie es ein Leitgedanke des Jesuitenordens ausdrückt, der für mich auch ein Grund war, um Aufnahme in den Orden zu bitten. Es ist ein großer Wert, bedingungslos für den Nächsten da zu sein. Das kann hier einfach gelebt werden.

Frage: Wann und warum waren Sie in Sarajevo?

P. Prassl: Vor elf Jahren habe ich dort zwei Monate im Rahmen des Flüchtlingshilfsdienstes der Jesuiten gearbeitet. Zusammen mit anderen habe ich alten Menschen geholfen, sie mit dem Notwendigsten versorgt. Außerdem haben wir damit begonnen, das verlassene Dorf Borovica wieder aufzubauen. Heute leben dort wieder rund 1800 Menschen.

Frage: Hatten Sie keine Angst, so kurz nach dem Krieg in eine Krisenregion zu gehen?

P. Prassl: Nein, obwohl ich einige kritische Situationen hautnah mitbekommen habe. Für mich als Österreicher war und ist es unverständlich, wie es überhaupt zu diesen Auseinandersetzungen kommen konnte. Erst die Erfahrungen dort öffneten mir die Augen für das abgrundtiefe Auseinanderklaffen verschiedener Nationen, für die Unversöhnlichkeit zwischen Völkern. Dort habe ich aber auch das Zusammenfallen von Gegensätzen erlebt: Wo die Not am größten ist, erlebe ich im Dasein für andere auch den größten inneren Reichtum. Das hat für mich eine starke Faszination.

Frage: Was haben Sie während der zwei Monate am Loyola-Gymnasium getan?

P. Prassl: Ich habe Unterrichtsstunden in verschiedenen Fächern besucht, Aufsicht bei Arbeiten geführt, Texte ins Englische übersetzt, Korrektur gelesen, Nachhilfe gegeben und viele Gespräche geführt. Ich habe versucht, immer präsent zu sein und mit den Schülern und Lehrern zu reden. Das Lachen und das friedvolle Miteinander habe ich sehr genossen, auch, dass ich hier keine Autoritätsperson bin. Dafür bin ich dankbar. Daneben blieb Zeit für Lektüre und Vorbereitungen auf die Zeit, wenn ich zurück bin in Innsbruck. Außerdem haben wir jeden Morgen gemeinsam Eucharistie gefeiert.

Frage: Haben Sie sich wohl gefühlt?

P. Prassl: Wenn man aufmerksam und wach ist, ergeben sich viele schöne, reiche Momente. Die herzliche Aufnahme an der

Schule, die hohen äußeren und pädagogischen Standards sowie die ersten persönlichen Kontakte mit den Lehrern und den Kindern vermittelten mir hier von Anfang an das Gefühl von Vertrautheit und Heimat. Außerdem ist P. Happel hier, als Jesuit. Das bedeutet für mich: Ich komme hierher und ich bin zuhause.

Frage: Wenn Sie auf die acht Wochen zurückblicken: Was ist Ihnen aufgefallen?

P. Prassl: Neben vielen erfreulichen Eindrücken, besonders an der Schule, ist mir oft die vielfältige Not der Menschen aufgefallen. Die leidvollen und schmerzlichen Ereignisse der vergangenen 20 Jahre haben viele menschliche und soziale Verwundungen hinterlassen, die nur langsam heilen. Mit gemischten Gefühlen von Freude und Hoffnung für die Menschen im Land, aber auch mit Gefühlen von Ohnmacht und Traurigkeit, habe ich den 1. Jahrestag der Unabhängigkeit des Kosovo miterlebt. Die massive Präsenz "internationaler Hilfskräfte", UN- und EU-Personal verschiedenster Organisationen und KFOR-Soldaten unterschiedlichster Nationen, wird mir eher bedrückend in Erinnerung bleiben. Unabhängigkeit stelle ich mir anders vor. Mir wurde auch stärker bewusst, dass ein junger Staat wie das Kosovo militärische, humanitäre und wirtschaftliche Unterstützung von außen braucht, um seine Selbständigkeit auszubauen und seine Unabhängigkeit langfristig zu wahren. Neben der massiven Unterstützung von außen wurde mir deutlich, dass die Ausbildung am Loyola-Gymnasium eine besondere Form der Unterstützung von innen darstellt. Viele Menschen engagieren sich dafür und bieten speziell den jungen Menschen bessere Zukunftsperspektiven.

Frage: Was nehmen Sie mit?

P. Prassl: Unheimlich viele Eindrücke, die zu sortieren und zu verarbeiten Teil der Nachbereitung sein wird. Wichtig ist immer die Beziehung zwischen den Menschen, das ist mir noch mal deutlicher geworden. Sich um die Kinder zu kümmern, ist die schönste Aufgabe, und das ermöglicht das Loyola-Gymnasium. Ich nehme das starke Gefühl von Dankbarkeit mit:

Ich bin dankbar für den Einsatz, die Ausdauer und die Hingabe von P. Walter Happel SJ, der diese Schule mit vielen Mitarbeiterinnen und Mitarbeitern seit 2003 realisiert hat.

Ich bin dankbar für die klare Vision des gleichberechtigten Miteinanders in der Ausbildung von Mädchen und Jungen verschiedener Volksgruppen, sozialer Schichten und religiöser Bekenntnisse.

Ich bin dankbar für die Großzügigkeit vieler Wohltäterinnen und Wohltäter für dieses Bildungsprojekt, das jede Mühe wert ist.

Ich bin dankbar, an diesem Projekt ein wenig mitwirken zu dürfen, und besonders dankbar bin ich für die Fröhlichkeit und für das Lachen der Schülerinnen und Schüler, als Ausdruck ihrer Lebensfreude an diesem einmaligen Ort.

Fortbildung Umgangskultur und Disziplin Dr. Dieter Wehnert

Neue Wege zu einem positiven Miteinander in der Schule
Schulinterne Fortbildungsveranstaltung am Loyola-Gymnasium in Prizren am 14. und 15. 11. für die Lehrkräfte der Schule und am 17. 11. 2008 für die Erzieher des Internats.

Die Lehrkräfte des Loyola-Gymnasiums hatten sich im Rahmen eines schulinternen Fortbildungsseminars während eines freien Wochenendes mit der Problematik der Umgangskultur und Disziplin an ihrer Schule befasst. Als Referent war Dr. Dieter Wehnert, ehemals Leiter des Pädagogischen Regionalinstituts Schwerin, eingeladen worden, der bereits im vergangenen Schuljahr ein Lehrerfortbildungsseminar für das Loyola-Gymnasium geleitet hatte. Das Seminar wurde teilweise in deutscher und teilweise in englischer Sprache durchgeführt. Zwei einheimische Lehrkräfte des Gymnasiums haben nach intensiver Vorbereitung kompetent und fachkundig

übersetzt. Grundlage des Vortrags war eine Powerpoint-Präsentation, die nach Abschluss des Seminars der Schule als Vorlage für die weitere Arbeit zusammen mit einem Begleitheft überreicht wurde. Von den Lehrkräften waren bereits vor der Veranstaltung die an der Schule auftretenden Disziplinprobleme in einer Liste zusammengestellt worden.

Nach einer kurzen Begriffsbestimmung des Wortes "Disziplin" wurden einige gesellschaftliche und familienbezogene negative Entwicklungstendenzen der modernen Gesellschaft, die die heutige Sozialisation unserer Kinder nachhaltig negativ beeinträchtigen, aufgezeigt. Dabei wurde auf Probleme der Reizüberflutung, der Konsumgesellschaft, der schwierigen Werteorientierung in einer wertpluralistischen Gesellschaft ebenso eingegangen wie auf die im Schulalltag allgemein beobachtbaren Phänomene der Konzentrationsstörungen, der Hyperaktivität, der Störungen in der Sprachentwicklung, der Verrohung der Sprache und der zunehmenden Bereitschaft zu Aggressivität sowie zu verbaler und körperlicher Gewalt. Der Schulalltag bleibt von diesen gesellschaftlichen Entwicklungen nicht unberührt, weil sowohl die Schülerinnen und Schüler als auch die Lehrkräfte die Veränderungen der Moderne in die Schule tragen und so die Schule zu einem Spiegel der Gesellschaft werden lassen. Diese muss sich auf die Veränderungen in den Einstellungen und Verhaltensweisen ihrer Schüler einstellen und in ihrer pädagogischen und organisatorischen Ausgestaltung entsprechend reagieren. Dies zeigt sich besonders deutlich im weiten Feld der Disziplinproblematik.

Die Frage der Disziplin kann allerdings nicht isoliert betrachtet werden. Vielmehr ist sie nur ein Baustein

Kualifikimit Kultuara e marrëdhënieve dhe disiplina Dr. Dieter Wehnert

Rugë të reja për një bashkëjetesë pozitive në shkollë

Organizim i brendshëm i shkollës për kualifikimin plotësues në Gjimnazin "Loyola-Gymnasium" në Prizren, më 14 dhe 15 nëntor për mësuesit në shkollë dhe më 17.11.2008 për edukatorët e konviktit.

Mësimdhënësit e Gjimnazit "Loyola-Gymnasium", në suazat e një seminarit të brendshëm të shkollës të organizuar gjatë një fundjave të lirë, janë marrë me problematikën e kulturës së marrëdhënieve dhe disiplinën në shkollën e tyre. Si referues ishte ftuar Dr. Dieter Wehnert, dikur udhëheqës i Institutit Pedagogjik Rajonal në Schwerin, i cili edhe vitin e kaluar shkollor kishte udhëhequr një seminar të kualifikimit plotësues për mësuesit e Gjimnazit "Loyola-Gymnasium". Seminari është realizuar pjesërisht në gjuhën gjermane dhe pjesërisht në gjuhën angleze. Dy mësues vendorë të gjimnazit, pas përgatitjeve intensive, kanë përkthyer në mënyrë kompetente dhe profesionale. Bazë e referatit ishte një prezantim PowerPoint, i cili pas mbarimit të seminarit i është lënë shkollës si projekt për punën e mëtejme së bashku me një fletore përcjellëse. Në një listë të përpiluar nga mësuesit qysh para fillimit të veprimtarisë, ishin përmbledhur problemet disiplinore që paraqitën në gjimnaz.

Pas një përcaktimi të shkurtër të nocionit të fjalës "disiplinë", janë treguar disa tendenca negative të zhvillimit shoqëror dhe që kanë të bëjnë me familjen në shoqërinë moderne, të cilat kanë pasojë negative në socializimin e fëmijëve tanë. Këtu është hyrë edhe në problemin e mbingacmueshmërisë nga mjedisi të shoqërisë konsumuese, të orientimit të vështirë ndaj vlerave në një shoqëri me vlera pluraliste dhe në fenomenet e vërejtura gjatë ditës shkollore në përgjithësi, të pengesave në përqendrim, të aktivitetit të tepruar, të pengesave në zhvillimin gjuhësor, të ashpërsimit të gjuhës dhe të gatishmërisë në rritje për agresivitet, sikurse edhe për dhunë verbale e fizike. Përditshmëria shkollore nuk mbetet e paprekur nga këto zhvillime shoqërore sepse, sikurse nxënëset e nxënësit, edhe mësuesit i kontribuojnë ndryshimit të modernes në shkollë në atë mënyrë që shkolla të bëhet një pasqyrë e shoqërisë. Shkolla duhet të reagojë në mënyrë të përshtatshme në ndryshimet e rregullimit dhe të mënyrës së sjelljes së nxënësve të vet dhe dhënies së formës së duhur pedagogjike e organizative. Kjo tregohet veçanërisht në mënyrë të qartë në fushën e gjerë të problematikës disiplinore.

Çështja e disiplinës kurrsesi nuk mund të trajtohet e izoluar. Aq më tepër kjo është vetëm një ndihmesë e kompleksit të gjithanshëm të klimës shkollore. Prej kontrollimeve ndërkombëtare të suksesit në tërë botën,

Fortbildung Umgangskultur und Disziplin

des umfassenden Komplexes des Schulklimas. Diesem wird seit den weltumspannenden internationalen Leistungsuntersuchungen eine weit größere Aufmerksamkeit zuteil, als dies früher der Fall war. Immer deutlicher weisen zahlreiche pädagogische Studien darauf hin, dass das Wohlbefinden eines Schülers in seiner Schule nicht allein von seinen individuellen Leistungen abhängt. Vielmehr kommt es neben den individuellen Erfolgen oder Misserfolgen darauf an, wie Schüler in ihrer Individualität und in ihrer gesamten Persönlichkeit anerkannt, geschützt, geachtet und respektiert werden.

Wie sieht unter Einbeziehung dieser Kriterien eine ideale Schule aus?

Nach kurzem Meinungsaustausch über diese scheinbar so simple und doch so komplexe Frage wurde das Säulenmodell vorgestellt, ein heute in der Pädagogik verbreitetes Anschauungsmodell. Danach bestimmen sechs Säulen die Qualität einer Schule:

- Schulgebäude und Schulgelände,
- Schulorganisation,
- Erziehungskonzept,
- Lehrerpersönlichkeit,
- Qualität des Unterrichts und schließlich
- Erziehungs- und Ordnungsmaßnahmen.

Jede dieser Säulen hat weitreichende Auswirkungen auf die psychosoziale Gesamtsphäre einer Schule. Daher müssen alle sechs Bereiche in ihrer Wirkung und Wechselwirkung einer gründlichen Untersuchung unterzogen werden. Im Seminar wurden allerdings Schwerpunkte gesetzt.

Die herausgehobene Bedeutung der Lehrerpersönlichkeit wurde genauer in den Blick genommen. Ohne sich dessen immer wirklich bewusst zu sein, ist der Lehrer in seinem täglichen Wirken nicht nur Wissensvermittler und Erzieher. Er ist zugleich auch Träger und Transporteur von Normen und Werten und nicht selten auch weit in die Lebenszeit seiner Schüler hineinragend Beispiel und Vorbild. Daneben ist er heute mehr als in früheren Zeiten in seiner Professionalität als Pädagoge gefordert. Einen Anstoß zu einer vertiefenden Auseinandersetzung mit der Lehrerrolle gaben "Die goldenen Regeln für das Lehrerverhalten", die von einer Referendarsgruppe erarbeitet worden waren. Die Seminarteilnehmer konnten sich in breiter Zustimmung mit diesen Regeln identifizieren.

Auch die Rahmenbedingungen von Unterricht, der grundsätzlich in seiner Doppelfunktion als Prozess der Wissensvermittlung und Erziehung betrachtet werden muss, wurden

Kualifikimit Kultuara e marrëdhënies dhe disiplina

kjo bëhet një pjesë më e madhe e vëmendjes se sa ishte më parë. Gjithnjë e më qartë studimet e shumta pedagogjike tregojnë për atë që mirëqenia e një nxënësi në shkollën e tij nuk varet vetëm nga arritjet e tij individuale. Aq më tepër kur përveç sukseseve ose mos-sukseseve individuale këtu bëhet fjalë për atë se sa nxënësit pranojnë, mbrojnë, çmohen dhe respektohen në individualitetin dhe tërë personalitetin e tyre.

Si duket një shkollë ideale me përfshirjen e këtyre kritereve?

Pas këmbimit të shkurtër të mendimeve mbi këtë pyetje në dukje shumë e thjeshtë, por edhe komplekse, është paraqitur modeli i kolonave, model ky i përhapur sot në pedagogji në shembullin e paraqitjes figurative. Sipas kësaj, gjashtë shtylla (kolona) caktojnë cilësinë e një shkolle:

- ndërtesa dhe terreni i shkollës,
- organizimi i shkollës,
- koncepti edukativ,
- personaliteti i mësuesit,
- cilësia e mësimdhënies dhe përfundimisht
- masat edukative dhe të rendit.

Secila nga këto shtylla ka ndikim të gjerë në tërë atmosferën psiko-sociale të një shkolle. Për këtë arsye të gjitha gjashtë lëmitë duhet t'i nënshtrohen një kontrolli të rrënjësishëm të ndikimit të tyre dhe ndikimit reciprok. Por në seminar janë praktikuar vetëm pikat kryesore.

Domethënia e spikatur e personalitetit të mësuesit është marrë më hollësisht në vështrim. Pa qenë realisht i vetëdijshëm çdo herë për atë, mësuesi në ndikimin e tij të përditshëm nuk është vetëm bartës i dijes dhe edukator. Ai është njëkohësisht edhe bartës e transportues i nor-

neu hinterfragt. Die Seminarteilnehmer einigten sich in einer umfassenden Diskussion auf einen verbindlichen, einheitlichen, äußeren Gestaltungsrahmen von Unterricht, der sowohl auf die Formen des Beginns und des Endes einer Unterrichtsstunde als auch auf die Regeln des Umgangs miteinander und bestimmte zugelassene Verhaltensweisen während des Unterrichts abzielte.

Einen besonderen Schwerpunkt des Seminars bildete die Auseinandersetzung mit der Erziehungsfunktion der Schule. Grundlage für die Wahrnehmung der Erziehungsfunktion der Schule sind die als Voraussetzung angenommene Autorität des Lehrers (auctoritas), die sich aus seiner Persönlichkeit, aus dem Altersunterschied und aus dem Respekt gegenüber seiner fachlichen Überlegenheit ergibt, und durch die staatlich installierte Amtsgewalt als Lehrer (potestas), die in

Gesetzen, Verordnungen, Erlassen und Arbeitsverträgen geregelt ist. Diese Lehrerautorität ist die Grundlage eines jeden Erziehungskonzepts, das wiederum drei Bereiche einschließt:

- Erzieherisches Wirken
- Fürsorge und
- Disziplin.

Das erzieherische Wirken ist auf die Entfaltung der Persönlichkeit, die Hinführung zu Mündigkeit und Emanzipation, zu tolerantem und demokratischen Handeln gerichtet. Es soll den Schüler zu selbstverantworteter Lebensgestaltung befähigen.

Neben diesen wichtigen Erziehungszielen hat insbesondere eine Schule mit Internatsanteilen die Pflicht, den Schülern innerhalb der Schule all die Fürsorge und Obhut angedeihen zu lassen, zu der außerhalb der Schule die Eltern verpflichtet sind. Die Schule übernimmt während des Schultages und während der Zeit des Aufenthalts im Internat die Erziehungs- und Fürsorgeverantwortung an Eltern Statt (loco parentium).

Dabei ist ein disziplinarischer Ordnungsrahmen unerlässlich. Ohne ihn kann eine Schule weder erzieherisch wirksam sein, noch kann sie ihre Fürsorgepflicht erfüllen. Im Bemühen, die Schüler zu demokratischem Verhalten und zu Mündigkeit zu erziehen und die Schule insgesamt zu einem Ort gelebter Demokratie zu gestalten, wird dieser Ordnungsrahmen heute von allen an Schule Beteiligten (Lehrer, Schüler, Eltern, Schulverwaltung) im Wege gemeinsam vereinbarter Verhaltensregeln geschaffen. Der Weg dorthin ist mühsam

mave dhe vlerave dhe jo rrallë edhe shembull e model i cili vazhdon të ekzistojë edhe një kohë të gjatë në jetën e nxënësve të tij. Përveç kësaj ai sot është më tepër se në kohërat e mëhershme i ngarkuar si pedagog në profesionalizmin e tij. Një shtysë për shkëmbim më të thelluar mendimesh për rolin e mësuesit kanë dhënë "Rregullat e arta mbi sjelljen e mësuesit", të cilat ishin përpunuar nga një grup praktikantësh. Pjesëmarrësit e seminarit kanë mundur të identifikohen me këto rregulla të cilat kanë gjetur një miratim të gjerë.

Edhe kushtet e përgjithshme të mësimdhënies, e cila parimisht duhet të shikohet në funksionin e saj të dyfishtë si proces i bartjes së dijes dhe edukimit, janë kërkuar të sqarohen më tej. Pjesëmarrësit e seminarit ranë dakord pas një diskutimi të gjerë për një kornizë të jashtme të organizimit të detyrueshëm, unik, të mësimdhënies, e cila kishte për synim si formën e fillimit dhe të mbarimit të orës së mësimi, ashtu është bërë fjalë edhe mbi rregullat e sjelljes me njëri-tjetrin dhe mënyrat e caktuara të raporteve të lejueshme gjatë mësimdhënies.

Një pikë të rëndësishme së veçantë të seminarit paraqiste edhe shkëmbimi i mendimeve për funksionin edukues të shkollës. Si bazë e perceptimit të funksionit edukativ të shkollës janë autoriteti i mësuesit (auctoritas) marrë si parakusht, i cili rezulton nga personaliteti i tij, nga dallimi në moshë dhe nga respekti ndaj epërsisë së tij profesionale, si dhe nga autoriteti zyrtar i instaluar nga shteti i mësuesit (potestas), i cili është rregulluar në ligje, rregullore, urdhëresa dhe kontratat e punës. Ky autoritet i mësuesit është bazë e secilit koncept të edukimit, i cili prapë përfshin tri fusha:

- ndikimin edukativ
- kujdesin dhe
- disiplinën.

Ndikimi edukativ është drejtuar në shpalljen e personalitetit, çarjen në moshën madhore dhe emancipim, në veprimin tolerant dhe demokratik. Ai duhet t'i aftësojë nxënësit për një organizim të përgjegjshëm të jetës së tyre.

Pranë këtyre qëllimeve të rëndësishme të edukimit, sidomos një shkollë me pjesëmarrjen e konviktit ka për detyrë që nxënësve brenda shkollës t'u japë tërë përkujdesjen, mbikëqyrjen, punë për të cilën jashtë shkollës janë të detyruar prindërit. Gjatë ditës shkollore dhe kohës së qëndrimit në konvikt, shkolla merr nga prindërit përgjegjësinë e edukimit dhe përkujdesjes në vend të prindërve (loco parentium).

Fortbildung Umgangskultur und Disziplin

und zeitraubend. Auch das Endergebnis – die erarbeitete Schulordnung – ist manchmal nicht absolut befriedigend. Aber wie in vielen Bereichen schulischen Lebens ist hier nicht allein das Endergebnis das Ziel. Vielmehr ist der Prozess der Erarbeitung ein wichtiger Lernschritt, denn er zwingt alle zu einer intensiven Auseinandersetzung mit den Fragen nach den alle verbindenden Normen und Werten und den gemeinsamen Zielen der Schule. Der intensive Austausch von Wertvorstellungen zwischen Lehrern und Lehrern, Lehrern und Schülern, Schülern und Schülern ist letztlich der wesentliche Gewinn. Natürlich dürfen Schulordnungen nicht abstrakte, unrealistische Vorstellungen enthalten. Sie müssen konkret auf die besonderen Verhältnisse der Schule abgestimmt sein und sich an ihren realen Möglichkeiten orientieren (bauliche Besonderheiten, Lage der Schule, Einzugsgebiet, Sozial- und Wirtschaftsstruktur des Einzugsgebietes).

In Schulordnungen gemeinsam festgelegte Regeln setzen unverzichtbar auch Grenzen. Wenn man Kindern keine Grenzen setzt, gehen die Impulse ihres Erkundungsverhaltens ins Leere. Sie brauchen zu ihrer Entwicklung klare Rückmeldungen. Deshalb ist es so wichtig, festgelegte Grenzen auch durchzusetzen. Und hier genügen bloße Verstärkungen positiven Verhaltens nach aller Erfahrung nicht, so wichtig diese auch sind. Schulordnungen müssen klar festlegen, welche Sanktionen bei Regelverstößen vorgesehen werden.

Im Seminar wurden mögliche Sanktionen sowohl bei Störungen im Unterricht und im Schulalltag als auch bei schädigendem Verhalten gegenüber der Gemeinschaft zur Diskussion gestellt. Als erzieherisch wirksam wurden dabei insbesondere solche Sanktionen herausgestellt, die einen klaren Bezug zum jeweiligen Fehlverhalten haben.

In einer Übung zur eigenen Sensibilisierung ordneten die Seminarteilnehmer in Gemeinschaftsarbeit die an ihrer Schule beobachteten und in einer Liste festgehaltenen Regelverstöße nach den Kategorien leichte, schwere oder außergewöhnliche Übertretungen. Auch auf die Frage des Umgangs mit Sanktionen wurden Antworten gesucht. Denn pädagogisch verantwortetes Verhalten muss gerade im sensiblen Bereich von Erziehungs- und Ordnungsmaßnahmen bestimmt sein durch die Beachtung wichtiger und zum Teil seit Jahrhunderten überkommener Erziehungsgrundsätze.

Hierzu gehören u.a. Konsequenz, Berechenbarkeit, Gleichbehandlung von gleichen Fällen und Verhältnismäßigkeit, nicht zuletzt auch die Wiederherstellung des ursprünglichen Verhältnisses zwischen Erziehendem und Schüler durch Vergeben und Vergessen.

Kualifikimit Kultuara e marrëdhënies dhe disziplina

Këtu është e domosdoshme një kornizë disiplinore. Pa të shkolla nuk mund të ketë ndikim edukativ, as mund ta plotësojë përgjegjësinë e vet të përkujdesjes. Në përpjekjen që nxënësit t'i edukojë për sjellje demokratike, t'i shpjerë në pjekuri dhe për ta organizuar shkollën në një vend të përgjithshëm të demokracisë që gjallëron, sot kjo kornizë disiplinore po krijohet nga të gjithë pjesëmarrësit e shkollës (mësuesit, nxënësit, prindërit, drejtorja e shkollës), përmes rregullave të sjelljes të miratuara së bashku. Rruga deri atje është e mundimshme dhe merr shumë kohë. Por edhe rezultati – rendi i përpunuar shkollos – nganjëherë nuk është absolutisht i kënaqshëm. Si në shumë lëmi të jetës shkollore, as këtu nuk është qëllimi i vetëm rezultati përfundimtar. Aq më tepër, vetë procesi i përpunimit është një hap i rëndësishëm i mësimi, sepse ai i detyron të gjithë të merren në mënyrë intensive me shqyrtimin e çështjeve të normave dhe vlerave të detyrueshme për të gjithë dhe qëllimet e përbashkëta të shkollës. Këmbimi intensiv i pikëpamjeve mbi vlerat në mes mësuesve dhe mësuesve, mësuesve dhe nxënësve, nxënësve dhe nxënësve, më në fund është një fitim i rëndësishëm. Natyrisht që rendet shkollore nuk duhet të përmbajë ide abstrakte, joreale. Ato duhet të jenë të harmonizuara me raportet e veçanta të shkollës dhe të orientohen në mundësitë reale të saj (veçoritë ndërtimore, pozicionin e shkollës, territorin e përfshirjes së nxënësve, strukturën shoqërore dhe ekonomike të territorit që përfshihet në shkollë).

Rregullat e përcaktuara bashkërisht në rendet shkollore, në mënyrë të pashmangshme caktojnë edhe kufij. Në rast se fëmijëve nuk u vihen kurrfarë kufijsh, impulset e raporteve të tyre hulumtuuese shkojnë në të zbrastë. Ata për zhvillimin e tyre kanë nevojë për rilaxim. Për këtë është aq e rëndësishme që kufijtë e përcaktuar edhe të zbatohen. Këtu, sipas të gjitha përvojave, nuk mjaftojnë vetëm përforsimet e thjeshta të sjelljes pozitive, edhe pse këto janë aq të rëndësishme. Rendet shkollore duhet të përcaktojnë qartë se cilat sanksione do të parashihihen në rast të shkeljes së rregullave.

Në seminar janë paraqitur për diskutim sanksionet e mundshme si me rastin e pengimit në mësim dhe në përditshmërinë shkollore, ashtu edhe me rastin e sjelljes së dëmshme ndaj bashkësisë. Si të efektshme në edukim me këtë rast janë paraqitur sidomos sanksionet e tilla të cilat kanë një raport të qartë ndaj sjelljes përkatëse të gabuar.

Pjesëmarrësit e seminarit, në një ushtrim për sensibilizimin e tyre, në një punim të përbashkët, i paraqitën shkeljet e rregullave të vërejtura në shkollat e tyre, të shënuara në një listë sipas kategorive, të lehta, të rënda ose shkelje të jashtëzakonshme. Janë kërkuar përgjigje

Fortbildung Umgangskultur und Disziplin

In der besonderen Verantwortung des Erziehers liegt es, immer nach bestem Wissen und Gewissen gerecht zu sein und im Bemühen darum äußerst restriktiv mit Sanktionen umzugehen. So ist es besser, in den Fällen, in denen man sich seiner Sache nicht sicher ist, Fehlverhalten von Schülern hinzunehmen als sich selbst – nicht selten zeitlebens – den Vorwurf eigenen Fehlverhaltens machen zu müssen. Viele Erfahrungsberichte von Erwachsenen und sicherlich auch eigene Erfahrungen bestätigen immer wieder, dass wenige Dinge im Leben so tief verletzen und so hartnäckig in uns haften bleiben wie erfahrenes Unrecht.

Im Seminar wurden drei in ihrer Konzeption sehr verschiedene Schulordnungen zur Diskussion gestellt. Schließlich arbeiteten die Seminarteilnehmer in sieben Kleingruppen Entwürfe für eine Hausordnung des Loyola-Gymnasiums aus. Diese wurden im Plenum vorgestellt. Den Lehrkräften ist es nun aufgegeben, diese sieben Entwürfe nochmals genau zu überprüfen und daraus einen Entwurf zu erarbeiten, auf den sich alle verständigen können. Dieser soll dann den Schülern als Vorschlag übergeben werden. Der gemeinsame Lehrervorschlag wird dann mit Vertretern der Schülerschaft nochmals umfassend diskutiert werden, um am Ende eine Schulordnung zu schaffen, die sowohl von Lehrern als auch von Schülern für das laufende Schuljahr als verbindlich akzeptiert wird und eventuell auch von allen unterschrieben werden soll.

Auch mit den Erziehern des Gymnasiums wurden im Rahmen ihres wöchentlichen Arbeitstreffens wichtige Erziehungsfragen und Probleme der Umgangskultur und Disziplin erörtert.

Kualifikimit Kultura e marrëdhënieve dhe disiplina

je edhe në çështjen e sanksioneve të marrëdhënieve. Sepse marrëdhënie e përgjegjshme pedagogjike duhet të jetë e përcaktuar bash në lëmitë e ndjeshme të masave edukative dhe të rendit, duke pasur parasysh parimet e rëndësishme të edukimit si edhe ato që pjesërisht janë trashëguar prej shekujsh. Këtu, përveç të tjerash, përfshihen pasojat, parashikueshmëria, trajtimi i njëjtë i rasteve të njëjta dhe përpjesëtueshmëria e, fundi i fundit, edhe rivendosja e raportit të mëparshëm në mes të edukuesit dhe nxënësve përmes faljes dhe harrësës.

Është në përgjegjësinë e veçantë të edukatorit që gjithëherë të jetë i drejtë e të veprojë me përgjegjësi të plotë dhe në përpjekjen për këtë të jetë jashtëzakonisht restriktiv me sanksionet. Kështu është më mirë, në rastet në të cilat nuk i ka gjërat e qarta, të pranohet sjellja e gabuar e nxënësit, se sa vetë, jo rrallë, të jetë i detyruar që gjatë tërë jetës t'i bëjë qortime vetes për sjelljen e vet të gabuar. Shumë raporte të përvojës së të rriturve dhe sigurisht të përvojave vetjake, gjithëherë rishtas vërtetojnë që pak sende në jetë mund të lëndojnë aq thellë dhe të mbesin aq kryeneçe sikur padrejtësia e pësuar.

Në seminar janë vënë në diskutim tri rende shkollore shumë të ndryshme në konceptin e tyre. Përfundimisht pjesëmarrësit e seminarit, në shtatë grupe të vogla, përpunuan projekte për rendin shtëpiak të Gjimnazit "Loyola-Gymnasium". Këto janë prezantuar në plenum. Mësuesve u është dhënë për detyrë që këta shtatë projekte t'i kontrollojnë hollësisht edhe një herë dhe nga kjo të përpunojnë një draft për të cilin do të mund të merren vesh të gjithë. Ky draft duhet t'u dorëzohet nxënësve si propozim. Propozimi i përbashkët i mësuesve pastaj do të diskutohet me përfaqësuesit e nxënësve edhe njëherë gjerësisht që, më në fund, të krijohet një rend shkollor i cili do të pranohet si i detyrueshëm si nga mësuesit, ashtu edhe nga nxënësit për vitin shkollor në vijim. Ky draft sigurisht do të nënshkruhet nga të gjithë.

Edhe me edukatorët e gjimnazit, në suazat e takimit javor të punës, janë shqyrtuar pyetje të rëndësishme të edukimit, problemet e kulturës së marrëdhënieve dhe disiplina.

Arti figurative - lëndë më e preferuar Robert Marku VII c

Konviktore

Unë kur isha në shkollë më pare, nuk dija se çka është arti figurativ. Ne vetëm vizatonim e nuk bënim diçka tjetër. Por kur erdha në shkollën "Loyola Gymnasium" ishte krejt më ndryshe.

Mezi pres orën e artit figurativ, sepse në në këtë orë kënaqemi jo vetëm që vizatojmë, por edhe flasim për artin figurativ.

Ne më shumë duhet ta falenderojmë profesorin i cili na tregon për artin figurativ. Ai na lejon që orën e artit edhe të dëgjomë muzikë duke vizatuar; t'i kënaqim shpirtrat. Për ne ora e artit është argëtim dhe gëzim. Së fundi iu dëshiroj të gjithë nxënësve fat dhe sukses në shkollë.

Ora e artit figurati në shkollën tonë Florina Pnishi X e

Konviktore

Çdo gjë brenda nesh lidhet me artin, me këtë shprehje që ngërthen shumë gjëra në vete.

Këtu në shkollën tonë ora e artit figurativ është ora më e dashur për ne. Ende pa filluar mirë ora, ne mbledhemi në kabinet dhe mahnitemi me gjërat e bukura që shohim aty. Krijimet e nxënësve mbulojnë muret e kabinetit.

Është mundësia e vetme për t'i paraqitur idetë tona, ndjenjat tona, talentin dhe provat me anë të vijave e jo fjalëve. Në kabinet nuk mund të thuhet se arti lind apo nuk ka njerëz të patalutuar, ngase këtu mësojmë se bukurinë e pikturës nuk e tregojnë vijat, por ideja dhe enigma që ngërthen në vete ajo pikturë. Talenti krijohet kur ka frymëzim e motivim. Frymëzuesit tanë janë krijimet shumëgjyreshë nga të katërta anët dhe tingujt muzikorë që na shoqërojnë gjatë tërë orës.

Vlen të thuhet se në këtë shkollë ka shumë talentë të vërtetë të artit. Krijimet e tyre mahnisin jo vetëm personelin shkollor, por edhe gjithë vizitorët që vijnë nga jashtë. Ndoshta tërë ky sukses s'do të ishte i mundur pa bashkëpunimin e profesorit tonë.

Talentet shtohen andaj nuk është gjë e papritur nëse prej bankave të kësaj shkolle të lindë ndonjë Picasso i dytë ...

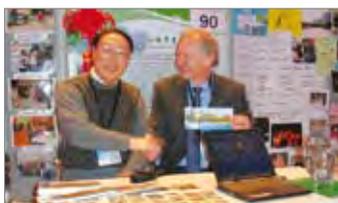
didacta Zu Gast auf der Schulpartnerbörse in Hannover Heide Noll

Wie wär's denn mit dem Kosovo?

Schulpartnerbörse am 10. und 11. Februar 2009 im Rahmen der didacta

Das Loyola-Gymnasium war nicht gerade der Wunschpartner. 50 Deutsche Schulen, die an der Schulpartnerbörse des pädagogischen Austauschdiensts (einer Unterabteilung des Auswärtigen Amts) teilnehmen durften, hatten andere Vorstellungen. "Wir suchen eine Schule in China oder der Türkei, die uns in unserer Schulentwicklung inspiriert", schrieb beispielsweise eine hessische Gesamtschule auf ihren Wunschzettel. Neben dem Fernen Osten lockten Mexiko und Südafrika, Kroatien und Ägypten. Dass sich am Ende dennoch sieben deutsche Schulen mit dem Gedanken angefreundet hatten, Projekte oder sogar einen Schüleraustausch mit dem Loyola-Gymnasium durchzuführen, ist das erfreuliche Ergebnis der Veranstaltung.

Vertreter von 50 deutschen Schulen treffen Vertreter von 50 ausländischen Schulen. Im Idealfall erwachsen daraus Partnerschaften. Das war der Grundgedanke der Schulpartnerbörse, die im Rahmen der Bildungsmesse "didacta" im Februar in Hannover stattfand. Unter dem Titel "Partnerschulen – deutsche Schulen weltweit vernetzt" ging diese Veranstaltung im Rahmen der Initiative "Schulen: Partner der Zukunft" auf den Bundesaußenminister zurück. Ziel ist, weltweit ein Netz so genannter Partnerschulen aufzubauen, in denen Deutsch gelehrt und nach Möglichkeit ein Sprachdiplom absolviert wird. "Wir wollen junge Menschen weltweit für Deutschland interessieren, sie für unsere Ideen gewinnen und als Mittler", sagte Gernot Eler, Staatsminister im Auswärtigen Amt, bei der Eröffnung der Messe. Er sei überzeugt, dass sich mit Hilfe solcher Partnerschulen mehr Menschen für die deutsche Sprache und Deutschland begeistern ließen als mit anderen Maßnahmen. Freundschaften und Erfahrungen aus der Schulzeit begleiteten Menschen ein Leben lang. Deshalb sei es wünschenswert, die Vernetzung der Schulen untereinander voranzutreiben. Darin liege ein "riesiges Potenzial" für grenz-

übergreifende Freundschaften. "Wir wollen den Schulen die Welt öffnen", ergänzte Heiner Hoffmeister, Kultusminister des Landes Niedersachsen. In der globalisierten Welt sei es wichtig, so früh wie möglich andere Kulturen kennen zu lernen und zu verstehen.

Dazu ist es gar nicht nötig, viele tausend Kilometer zurück zu legen und am andern Ende der Welt zu suchen. Das wurde vielen der deutschen Schulvertreter bewusst, als sie die Präsentation des Loyola-Gymnasiums sahen. Eine computergesteuerte Diashow war der Hingucker schlechthin. Großformatige Fotos, Jahrbücher und Broschüren gaben ebenfalls Einblicke in ein Land, von dem viele Mitteleuropäer gar nicht so genau wissen, wo seine Grenzen verlaufen. Ein Land zumal, das in der allgemeinen Wahrnehmung als unsicher und Krisenregion gilt. Doch es ist auch ein Land, dessen Kinder eine Zukunft brauchen.

"Sie suchen eine Partnerschule? Wie wär's denn mit uns?", fragte Fachschaftsberater Friedrich-Wilhelm Moll ein ums andere Mal. Er vertrat das Loyola-Gymnasium zusammen mit seiner Frau auf der Schulpartnereustauschbörse. Dabei galt es zunächst, mit Vorurteilen umzugehen. Ja, das Kosovo ist arm, ja, es gibt zerstörte Häuser, ja, die Mehrheit der Menschen ist muslimisch, ja, es gibt viel Militär auf den Straßen, aber nein, es besteht keine Gefahr für Leib und Leben, nein, man muss keine Sorge haben, auf die Straße zu gehen, nein, es gibt keine Einschränkung der Bewegungsfreiheit und schussichere Westen sind auch nicht nötig. Natürlich gibt es viele Unterschiede zu den entwickelten Nationen West- und Mitteleuropas. Das macht doch auch den Reiz von Partnerschaften mit fremden Kulturen aus.

Mehrere Schulvertreter erkannten das Potenzial, das in einer Partnerschaft mit dem Loyola-Gymnasium liegt. Immerhin hat unsere Schule viel zu bieten: Motivierte Schüler, die intensiv Deutsch lernen, engagierte Lehrer, Kontakte zu vielen Einrichtungen und nicht zuletzt die Möglichkeit, Besucher im Internat unterzubringen und zu verpflegen, sind eine gute Basis für Aufenthalte deutscher Schüler im Kosovo.

Im Gegenzug erhofft sich das Loyola-Gymnasium die Möglichkeit, den eigenen Schülern jedes Jahr Aufenthalte bei Gleichaltrigen in Deutschland und Lehrern Fortbildungen an deutschen Schulen zu ermöglichen. Die Arbeit an gemeinsamen Projekten ist ein weiterer Baustein, von dem beide Seiten profitieren. Die Themen liegen geradezu auf der Straße, man braucht sie nur aufzuheben: politische Entwicklung, Staatswerdung, Geschichte, Umweltschutz, Infrastruktur – das ganze Spannungsfeld zwischen Abendland und Morgenland gibt kosovarischen und deutschen Schülern Gelegenheit, sich selbst, den andern und die andere Kultur besser zu verstehen.

Mit drei Schulen besteht nach wie vor Kontakt. Gegenseitige Besuche und weitere Gespräche sollen dazu beitragen, am Ende verlässliche, dauerhafte Schulpartnerschaften zu begründen.

Të luash rolin e profesorit? Gjerolinda Desku XI a

Zërat e nxënësve

I think that it's a good idea that a friend holds a lesson in class instead of a teacher, because it's a lesson where all of the students would be more relaxed, more active and would freely express their ideas. I guess that there is need for this kind of a lesson. Teachers should put this issue in practise. Students, no doubt, will express their ideas and the teacher would have a chance to participate in the discussion. Having such lessons in language classes would help us a lot, because we would improve our speaking and listening abilities.

Teuta Shuperka XI b

Profesorët e gjimnazit "Loyola-Gymnasium" mundohen ta nxjerrin më të mirën nga nxënësit. Një orë të gjuhës angleze shikuan një film. Ishte shumë interesant dhe argëtuese, por ne prapëseprapë po testoheshim. Profesoresha e gjuhës angleze, Sijeta Braha, më ane të atij filmi mundi të testonte aftësinë e secilit prej nesh për të kuptuar një film pa përkthim në gjuhës angleze.

Kështu ne e shikuan filmin dhe orën tjetër një nxënës kishte përgatitur disa pyetje, me anë të së cilave do të krijohej një debat i shkurtër rreth filmit. Nxënësit në fjalë ishin Genc Baca, nxënës i klasës XI a, dhe Shkodran Hamitaga, nxënës i klasës XI b.

Ora ishte shumë e mirë. Nxënësit-profesorë vazhdimisht parashtronin pyetje dhe duart tona ishin në ajër. Ata mundoheshin të shtronin pyetje nga më të ndryshmet dhe më të ndërlkuarat, por ne ishim aq të disponuar për orë dhe aq mirë e kishim kuptuar filmin sa që as nje pyetje për ne nuk ishte e vështirë.

Profesoresha ishte ulur në fund të klasës dhe vetëm na shikonte. Ndoshta ishte e habitur nga sukcesi i madh që kishte arritur duke na mësuar aq shumë gjëra të reja dhe duke na e pasuruar fjalorin e gjuhës angleze që ne e posedojmë. Pos meje që po shkruaj, ja edhe disa komente nga nxënësit e tjerë për orën që e drejtuan nxënësit ne rolin e profesorit.

Pos këtyre komenteve të shokëve dhë shoqeve të klasës edhe profesoresha ishte shumë e kënaqur me shpjegimet dhe pyetjet që i bëri Genci, perkatesisht Shkodrani.

Ajo orë ishte ndër orët më të bukura dhe më frytdhënëse që kemi pasur gjër më sot. Jo për faktin se profesorët nuk shpjegojnë sa duhet apo si duhet, por për arsye se

Konviktore

Ideja që të shikohet një film dhe të debatohet në një orë mësimi edhe atë në gjuhën angleze ishte shumë e qëlluar. Synimi i vetëm ishte që të viheshin në pah aftësitë e të shprehurit në gjuhën angleze. Jam e impresionuar me faktin se protagonistin e kësaj ore ishte vetë shoku ynë i klasës. Unë mendoj që relacioni nxënës-arsimtar gjithmon i jep frytet e tij me punë dhe zell, por është edhe më interesant kur një shok e merr rolin e mësuesit. Më vjen mirë të them se ky rol i shkonte shumë mirë. Mund të them se kjo është një risi në organizimin e një ore mësimore. Pra, mendimi im është më se i qartë: organizimi i orëve të tilla është një shtytje drejt suksesit, prandaj do të preferoja që sa më shumë të mbajmë orë të tilla dhe me nxënës të tjerë. Kjo na jep mundësi të jemi më komunikativ në gjuhën angleze.

Dardane Berisha XI b

Zërat e nxënësve

ne ishim më të relaksuar dhe ndiheshim sikur ishim duke biseduar thjesht si shoqëri.

Kjo është vetëm një orë në të cilën ne mbajtëm vet mësim dhe kuptuam se edhe ne mund ta ndihmojmë njëri-tjetrin.

Gjatë muajit Mars, nxënësit e klasës tonë të përzgjedhur shkuan në Shqipëri, gjatë kësaj periudhe edhe profesoresha e anglishtës na mungoi, kështu që për mbajtjen e orës, si kryesues e zgjodhëm Shkodranin (Hamitaga), me të cilin i mbanim disa debate të shkurtra ku inkuadroheshin të gjithë nxënësit. Ndërsa në anën tjetër ora e mësimi me profesoreshën është më ndryshe: zgjidhen tema të reja, mëson fjalë të reja, etj. e merr më seriozisht orën e mësimi, dhe gjithmon je (duhet të jesh) më i koncentruar, ndërsa je më pak i koncentruar pa profesoreshën në klasë.

Leart Gashi XI b

Zërat e nxënësve

Të luash rolin e profesorit?

In my opinion, a lesson without a teacher has got its own value, the most important being the chance of speaking in front of an audience. However, there is a disadvantage in all this: the teacher is easier to understand than a student, even if the student can speak English well. Therefore, I think it is better to have the lesson with a teacher than without one. There are a lot of famous personalities, like Van Gogh, who declared that a lesson with a teacher is more productive than one without a teacher. I think I agree.

Fatos Qelaj XI b

Ich finde, dass der Film im Englischunterricht sehr aufregend war. Ich denke, dass das eine sehr gute Methode ist zu lernen. Alle Mitschüler konzentrierten sich auf den Film. Man konnte sich entspannen und gleichzeitig davon lernen. Die zwei Stunden vergingen sehr schnell und es war wieder mal etwas anderes.

Shkodran Kashtanjeva XI b

Meiner Meinung nach war der Tag, nach dem wir den Film gesehen hatten, eine sehr interessante Erfahrung. Es war sehr interessant, meinem Mitschüler zuzuhören und ihm auf seine Fragen zu antworten. Wir konnten unsere freie Meinung sagen, das fand ich ganz gut. Es würde mich sehr freuen, wenn wir das wiederholen würden.

Milaim Bajrami XI b

Shukan dallëndyshet e para
Skënder Berisha

Ata erdhën këtu, pak kohë pasi u vunë themelet e kësaj ngrehine dritëdhënëse. Unë dhe mësimdhënësit, me a. Walter Happel SJ, i pritëm pakëz me drojë. Mendimi dhe bindja jonë ishte se ata do të jenë të parët që do të marrin diplomë në "Loyola-Gymnasium", prandaj, për shkak të këtij fakti, dronim se a do të qëndrojnë, si do të gjinden, si do të dalin në fund.

Ata e nisën mirë, duke parë se çfarë rendi kishte ky institucion me pretendime bukur të mëdha. Së shpejti vajzat dhe djemtë konviktorë, po edhe të tjerët, u mësuan me rendin tonë. Filluan të përfillin Rregulloren e shkollës, filluan ta duan uniformën bardhë-blu-verdhë.

E panë se kishin drejtues shkolle të denjë dhe mësimdhënëse të mirë e punëtorë. U bindën se z.Valter Happel ishte njeri "par excellence", një prind dhe njohës i mirë i shpirtit të fëmijës dhe të riut. Nxënësit u bindën se ishte kështu. U desh të investohet shumë në këtë ngrehinë madhështore. Investuan edhe prindërit patriotë e arsimdashës që, përkundër propagandës, i sollën fëmijët e tyre në duart tona. Kështu u mësuan me njëri-tjetrin, duke pretenduar të gjithë ngjitjen drejt niveleve të larta të diturisë e mësimnxënies.

Kopshti i shkollës u mbush gjelbërim. Çdo shtator, dallëndyshet shtegtuan drejt shkollës "Loyola-Gymnasium", në vend të viseve të ngrohta. Gjithandej gumëzhinte dhe ndiheshin cicërimat e zogjve plot gaz e dëshira që vlojnë. Nuk pranin buzëqeshjet, lëvizjet, ngrohtësia bashkë me drojën se a thua do t'ia dalin t'i përballojnë e t'i marrin mësimet e ardhshme.

Kështu erdhi viti 2009. Ata u provuan në të gjitha aspektet. Ata e kalitën durimin, me gjithë edukatorët dhe arsimtarët e tyre la dolën.

Së shpejti do të shtegtojnë lartësive të reja dhe të panjohura. Andej do të gjejnë befasi të reja. Besojmë se nuk do të tranden prej tyre, sepse janë mësuar të ballafaqohen me vështirësi e rregull. Ata që përjetojnë rregullin dhe shoqërinë e rregullt; ndjekin udhën e misionarit të dritës së dijes dhe të humanizmit.

U qoftë udhë e mbarë, dallëndyshet e mia! Ju dhashtë e mbara! Fluturofshi përjetë lartësive, aq të kërkuara e të synuara prej popullit tonë të përvuajtur!

Mirupafshim!
I madhi Zot, ju priftë!

Schule

Fortbildung Das Lehrmodell des Entdeckenden Lernens Dr. Dieter Wehnert

Grundsatzreferat und Beispiel aus verschiedenen Fächern
Schulinterne Fortbildungsveranstaltung am Loyola-Gymnasium in Skoder - 13.06.2009

Die Lehrkräfte des Loyola-Gymnasiums haben sich im Rahmen eines schulinternen Fortbildungsseminars während eines freien Wochenendes mit dem didaktischen Modell des Entdeckenden Lernens befasst. Als Referent war Dr. Dieter Wehnert, ehemals Leiter des Pädagogischen Regionalinstituts Schwerin, eingeladen worden, der bereits mehrere Lehrerfortbildungsseminare für das Loyola-Gymnasium geleitet hat. Das Seminar wurde teilweise in deutscher und teilweise in englischer Sprache durchgeführt. Drei einheimische Lehrkräfte des Gymnasiums haben nach intensiver Vorbereitung kompetent und fachkundig übersetzt. Grundlage des Vortrags war eine Powerpoint-Präsentation, die nach Abschluss des Seminars der Schule als Vorlage für die weitere Arbeit überreicht wurde.

Zunächst wurden einzelne psychologische, didaktische und ethische Aspekte geklärt, die bei der Planung und Durchführung jeder Unterrichtsstunde zu berücksichtigen sind. Auf den Aspekt der didaktischen Reduktion wurde dabei besonders eingegangen. Das Prinzip der repräsentativen Abbildung der Wissenschaft in der Konzeption der Lehr- bzw. Rahmenpläne der jeweiligen Unterrichtsfächer wurde auch an Beispielen aus verschiedenen Fächern dargelegt.

Schließlich wurde auf die Spezifik des Lehrmodells des Entdeckenden Lernens näher eingegangen. Hier geht es darum, die Phase der Stoffarbeit und Problemlösung in die Hand der Schüler zu legen. Der Lehrer tritt dabei in den Hintergrund. Er fungiert als Moderator, stellt die ausgewählten Materialien zur Verfügung, die die Schüler zu ihrer eigenen Problemlösung benötigen. Er leistet Hilfe, wo er es als notwendig erachtet. Bei der Lösung der aufgegebenen Sachprobleme arbeiten die Schüler in der Regel fächerübergreifend oder fächerverbindend, sie bringen auch ihr eigenes, nicht ausschließlich schulisch erworbenes Wissen ein und überschreiten dabei nicht selten die strengen Inhalte der Lehrpläne. Dabei arbeiten die Schüler vorrangig in Gruppen oder Teams von jeweiligen Spezialisten.

Die Schüler sollen auf diese Weise befähigt werden, nicht lediglich die schon bekannten fachspezifischen Methoden anzuwenden sondern auch ihr Wissen und Können aus den unterschiedlichen Fächern einzubringen und nach ihren eigenen Denkstrategien und Arbeitsweisen Lösungen zu erarbeiten. Das Lehrmodell des Entdeckenden Lernens fördert in besonderer Weise die Entwicklung von Methodenkompetenz und im Blick auf die Arbeitsweisen auch die Selbst- und Sozialkompetenz der Schüler.

Shkolla

Kualifikimit Modeli pedagogjik i mësimi zbulues Dr. Dieter Wehnert

Referati parimor dhe shembulli nga lëndët e ndryshme
Organizim i brendshëm i shkollës për kualifikimin plotësues në Gjimnazin "Loyola-Gymnasium" në Shkodër - 13.06.2009

Mësuesit e Gjimnazit "Loyola-Gymnasium", në kuadër të një seminari të brendshëm të kualifikimit plotësues, gjatë një fundjave të lirë janë marrë me modelin didaktik të mësimi zbulues. Si referues është ftuar Dr. Dieter Wehnert, dikur udhëheqës i Institutit Pedagogjik Rajonal në Shverin (Schwerin), i cili deri tani kishte udhëhequr disa seminare të kualifikimit plotësues të mësuesve për Gjimnazin "Loyola-Gymnasium". Seminari është realizuar pjesërisht në gjuhën gjermane dhe pjesërisht në gjuhën angleze. Tre mësues vendorë të gjimnazit, pas përgatitjeve intensive, kanë përkthyer në mënyrë kompetente dhe profesionale. Bazë e referatit ishte një prezantim PowerPoint, i cili pas mbarimit të seminarit i është lënë shkollës si projekt për punën e mëtejme.

Së pari janë sqaruar aspektet individuale psikologjike, didaktike dhe etike, të cilat duhet të merren parasysh me rastin e planifikimit dhe zbatimit të çdo ore të mësimi. Me këtë rast, veçanërisht është hyrë në aspektin e reduksionit didaktik. Parimi i pasqyritit reprezentativ i shkencës në konceptin e planeve mësimore, respektivisht planeve të përgjithshme të lëndës përkatëse, gjithashtu është paraqitur në shembujt nga lëndët e ndryshme.

Më në fund është përfshirë specifika e modelit pedagogjik të mësimi zbulues më për së afërmi. Këtu bëhet fjalë për atë që faza e përpunimit të materies dhe zgjidhjes së problemit të vihen në duart e nxënësve. Në këtë rast mësuesi shkon në prapavijë. Ai vepron si moderator, vë në dispozicion materialet e zgjedhura të cilat u nevojiten nxënësve për zgjidhjen e vetë të problemit. Ai jep ndihmë aty ku e sheh si të nevojshme. Me rastin e zgjidhjes së problemeve lëndore në parim nxënësit punojnë duke tejkuluar lëndët ose duke i ndërlidhur ato. Ata këtu fusin edhe dijen e vet të cilën nuk e kanë fituar vetëm në shkollë dhe jo rrallë i tejkalojnë përmbajtjet rigorozë të planeve mësimore. Këtu nxënësit në rend të parë punojnë në grupe ose ekipe të specialistit përkatës.

Në këtë mënyrë nxënësit duhet të aftësohen të aplikojnë jo thjesht vetëm metodat e njohura profesionale specifike, por të sjellin edhe dijen e mundësinë e tyre nga lëndët e ndryshme, të punojnë sipas strategjive të të menduarit të vet dhe mënyrave të tyre të punës e t'i përpunojnë zgjidhjet. Modeli pedagogjik i mësimi zbulues në mënyrë të veçantë ndihmon zhvillimin e kompetencës metodike, të trajtimit të mënyrave të punës e kompetencës individuale dhe shoqërore të nxënësve.

Modeli pedagogjik i mësimi zbulues sigurisht që të përmbajtjet përkatëse mësimore mund të kthehet edhe në mësimin e rregullt. Por kryesisht është i përshtatshëm për punët e projektit të mësimi plotësues. Për shembull, paraqytrohet që nxënësit duhet të vihen para detyrës që vetëm me dy shkopinj, një busull, një këndmatës i punuar vetë (shihe ilustrimin)

Fortbildung Das Lehrmodell des Entdeckenden Lernens

Das Lehrmodell des Entdeckenden Lernens kann bei entsprechenden Lerninhalten sicherlich auch im regulären Unterricht umgesetzt werden. Hauptsächlich aber eignet es sich für die unterrichtsergänzende Projektarbeit. Man stelle sich zum Beispiel vor, Schüler sollten vor die Aufgabe gestellt werden, nur mit zwei Stöcken, einem Kompass, einem selbstgebastelten Winkellot (siehe Abbildung) und einer Uhr mit der Greenwich-Zeit die geographische Breite und Länge des Schulstandortes möglichst genau zu ermitteln. Sie würden dieses Problem schon wegen der nötigen Freilandaktivitäten zur Tages- und Nachtzeit bei ganz speziellen Wetterlagen (Sonnentage, klarer Sternenhimmel) nur in einem über mehrere Tage andauernden Projekt lösen können. Das Projektergebnis selbst kann dann eine wichtige Anschauungshilfe zu den Inhalten verschiedener Unterrichtsthemen in den Fächern Geschichte (Zeitalter der Entdeckungen), Geographie, Astronomie sein.

Abbildung/Ilustrimi:
selbst hergestelltes Winkellot
këndmatës i prodhuar vetë

Das Lehrmodell des Entdeckenden Lernens lässt sich grundsätzlich in beinahe allen Unterrichtsfächern umsetzen. Besonders geeignet sind allerdings die Fächer Mathematik, Physik, Biologie, Geschichte, Geographie, Sozialkunde oder Arbeitslehre. Im Seminar wurden die vier verschiedenen methodischen Verfahren und Herangehensweisen nach dem Lehrmodell des Entdeckenden Lernens an konkreten Beispielen vorgestellt.

Exploration:

Schüler erarbeiten die Lösung eines Problems durch eigenes Erforschen und Interpretieren von Quellen unterschiedlichster Art. Sie nutzen dabei Atlanten, Tabellen, Zeichnungen usw.. Sie führen praktische Versuche und Interviews durch oder machen Besuche in entsprechenden Einrichtungen usw..

Experiment:

Schüler experimentieren nach von ihnen entwickelten Versuchsanordnungen.

Identifikation:

Schüler identifizieren sich mit handelnden Personen und ihrer spezifischen Lebenssituation und versuchen, in deren Rolle zu agieren. Sie können auf diese Weise Problem- und Konfliktsituationen besser nachempfinden und so ein größeres Verständnis für die Handlungsweisen von Menschen in Vergangenheit und Gegenwart entwickeln.

Diversifikation:

Schüler stoßen bei der Lösung eines Problems auf weitere, unerwartete, neue Problemstel-

dhe një orë më kohën e Grinuiçit, të përcaktojnë mundësisht në mënyrë sa më të përpiktë gjerësinë dhe gjatësinë gjeografike të vendit ku gjendet shkolla. Ata do të mund ta zgjidhin këtë problem tek pas shumë ditësh, për shkak të aktiviteteve të nevojshme në natyrë gjatë ditës dhe natës me situata tërësisht speciale të klimës (ditë me diell, qiell i kthjellët me yje). Vetë rezultati i projektit pastaj mund të jetë ndihmë e rëndësishme e konceptit për përmbajtjet e temave të ndryshme të mësimin në lëndët historii, (epoka e zbulimeve), gjeografi, astronomi.

Abbildung/Ilustrimi:
Winkellot
Këndmatës

Modeli pedagogjik i mësimin zbulues parimisht mund të zhvendoset gati në të gjitha lëndët mësimore. Veçanërisht të përshtatshme janë lëndët: matematika, fizika, biologjia, historia, gjeografia, shkencat shoqërore dhe teoria e punës.

Në seminar janë paraqitur katër procese të ndryshme metodike dhe mënyrat e afrimit sipas modelit pedagogjik të mësimin zbulues në shembuj konkretë.

Eksplorimi:

Nxënësit e përpunojnë zgjidhjen e një problemi përmes kërkimit të vet dhe interpretimit të burimeve të llojeve të ndryshme. Ata me këtë rast përdorin atlase, tabela, vizatime, etj. Ata realizojnë eksperimente praktike dhe intervista ose bëjnë vizita në institucionet përkatëse, etj..

Eksperimenti:

Nxënësit eksperimentojnë sipas radhitjes së zhvilluar nga vetë ata.

Identifikimi:

Nxënësit identifikohen me personat veprues dhe situatat e jetës së tyre dhe përpiqen të veprojnë në rolet e tyre. Ata në këtë mënyrë mund t'i ndiejnë më mirë situatat problemore e të konfliktit dhe kështu të zhvillojnë një mirëkuptim më të madh për mënyrat e veprimin të njerëzve në të kaluarën dhe në kohën e tashme.

Shumëllojshmëria:

Nxënësit gjatë zgjidhjes së një problemi hasin në situata tjera të papritura, të reja të problemit. Në këtë mënyrë depërtojnë në çështjet e problemit nga lëndët dhe fushat e tjera profesionale dhe kështu zhvillojnë vetëdijen mbi ndërlikueshmërinë e ndërlikimeve të sendeve të veçanta.

Shembull - Eksplorimi:

Nga procesi i mësimdhënies nga mësimi i historisë, para nxënësve ishte vënë çështja pro-

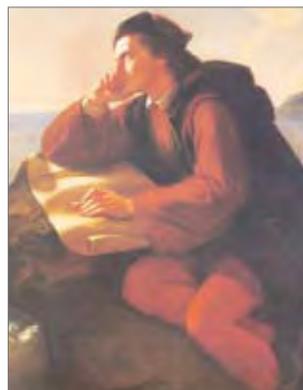
lungen, dringen auf diese Weise zu Problemfragen aus anderen Fächern und Fachgebieten vor und entwickeln so ein Bewusstsein von der Komplexität einzelner Sachzusammenhänge.

In drei gesonderten Seminareinheiten wurden Beispiele von drei mit Schülern durchgeführten Projekten nach den Prinzipien der Exploration, der Identifikation und der Diversifikation vorgestellt.

Beispiel - Exploration:

Aus dem Unterrichtsprozess im Geschichtsunterricht war von den Schülern die Problemfrage "Wie kamen Christoph Kolumbus und John Cabot nach Amerika und wieder zurück?" eingebracht worden. Das Problem hatte sich aus der Vorstellung der Schüler ergeben, dass man mit den Segelschiffen der damaligen Zeit (Abbildungen im Geschichtsbuch) nicht gegen den Wind segeln konnte. Wieso also konnten die beiden Entdecker Christoph Kolumbus und John Cabot wieder in ihre Heimatländer zurückkehren?

Das Problem war in verschiedene Teilfragen gegliedert worden. So wurde nach der Person des Christoph Kolumbus und des John Cabot und ihrer seemännischen Erfahrung ebenso gefragt wie nach segeltechnischen Möglichkeiten der Schiffe der damaligen Zeit, nach den navigatorischen Hilfsmitteln und den Kenntnissen der Geographen. Antworten wurden in einer Reihe von Quellentexten gesucht.

Abbildung/Ilustrimi:
Christoph Kolumbus

Eine plausible Antwort auf die Problemfrage hatte sich schließlich aus der Betrachtung des planetarischen Zirkulationssystems der Winde und den Beschreibungen der Kurse der beiden Seefahrer ergeben. Offen dagegen war die Frage geblieben, ob Kolumbus und Cabot dieses Windsystem zu Zeiten, zu denen alle Welt noch an die Scheibengestalt der Erde geglaubt hatte, überhaupt gekannt haben konnten, was von Wissenschaftlern bis heute bezweifelt wird. Vermutlich waren es nur die großen praktischen Erfahrung als Seemänner gewesen, die Kolumbus und Cabot in den Breiten der ständig wehenden Westwinde auf den kleinsten ihrer Schiffe den Weg zurück nach Spanien bzw. nach England finden ließen. Vielleicht war John Cabot von seiner zweiten Reise deshalb nicht zurückgekehrt, weil er das Zusammenspiel von Wind- und Meeresströmungen in der nordatlantischen Region nicht ausreichend kennen konnte.

Beispiel - Identifikation:

Mit einem Planspiel wurde die Situation der europäischen Großmächte nach dem Frieden

blemore "Si erdhën Kristofor Kolombo dhe John Cabot në Amerikë dhe u kthyen"? Sipas parafytyrimit të nxënësve ka rezultuar që më anijet me vela të kohës së atëhershme (ilustrimi në librin e historisë) nuk ka qenë e mundur të lundrohet kundër erës. E si kanë mundur pra që të dy zbuluesit Kristof Kolombo dhe John Cabot të kthehen përsëri në vendlindjet e tyre?

Problemi ishte i ndarë në pjesë të pyetjeve të ndryshme. Kështu janë shtruar pyetjet rreth figurave të Kristof Kolombos dhe John Cabotit, përvojës së tyre detare dhe mbi mundësitë teknike të anijeve me vela të asaj kohe, mbi mjetet ndihmëse të navigacionit dhe njohurive të gjeografëve. Përgjigjet janë kërkuar në një mori tekste burimore. Një përgjigje e arsyeshme në pyetjen problemore pati rezultuar nga vështrimi i sistemit të qarullimit planetar të erërave dhe përshkrimit të kurseve të dy detarëve. Por këtu, përkundër kësaj, pati mbetur e hapur pyetja: A kanë mundur në të vërtetë ta kenë ditur Kolomboja dhe Caboti këtë sistem të erërave në kohën kur ende e tërë bota ka besuar se forma e tokës është në trajtë të pllakës, gjë që nga shkencëtarët dyshohej deri në ditët e sotme.

Abbildung/Ilustrimi:
John Cabot

Ndoshta ishin vetëm përvojat e mëdha praktike të tyre si lundruer të cilat u mundësuan Kolombos dhe Cabotit që në gjerësitë e erërave perëndimore që kanë fryrë pa ndërprerë në anijet e tyre më të vogla, të gjejnë rrugën e kthimit për në Spanjë, respektivisht Angli. Mbase John Caboti nuk

është kthyer nga udhëtimi i tij i dytë. Për atë arsye ai nuk ka mundur ta dijë në nivel të mjaftueshëm harmonizimin e rrymëve të erës dhe detit në rajonin e Atlantikut Verior.

Shembull - Identifikimi:

Me një lojë të simuluar është imituar situata e fuqive të mëdha evropiane pas paqes së Amiens-it (qytet në veri të Francës). Pjesëmarrësit e seminarit është dashur të vihen në rolet e ministrave konsultativë të Francës, Anglisë, Rusisë dhe Austrisë dhe t'i ndjekin qëllimet politike, të cilat i kanë ndjekur atëherë politikanët e kohës. Pra, ata është dashur vetë të veprojnë sipas shtrëngesave politike të gjendjes. Ngjarjet e vërteta historike janë shpjeguar pas çdo runde të pyetjeve përmes hartave të ngjarjeve. Me këtë rast është treguar që pjesëmarrësit e seminarit në shumicën e situatave do ta formonin politikën e tyre bashku sikurse është dëshmuar historikisht.

Shembull - Shumëllojshmëria:

Në mësimin e gjuhës angleze është kënduar kënga popullore angleze "In an English Coun-

Fortbildung Das Lehrmodell des Entdeckenden Lernens

von Amiens 1803 nachgespielt. Die Seminarteilnehmer mussten sich dabei in die Rolle der beratenden Minister Frankreichs, Englands, Russlands und Österreichs versetzen und die politischen Ziele verfolgen, die damals die Politiker der Zeit verfolgt hatten. Sie mussten also selbst nach den politischen "Sachzwängen" der Zeit agieren. Die tatsächlichen historischen Ereignisse wurden nach jeder Fragerunde durch Ereigniskarten geklärt. Dabei hatte sich gezeigt, dass die Seminarteilnehmer in vielen Situationen ihre Politik genau so gestaltet hatten, wie sie historisch belegt ist.

Beispiel - Diversifikation:

Im Englischunterricht wurde das englische Volkslied "In an English Country Garden" gesungen. In der darauffolgenden Texterschließung wurden die 21 Tier- und Pflanzenarten, die in den drei Liedstrophen (Blumen, Insekten, Vögel) aufgezählt werden, in die eigene Sprache übertragen. Anschließend wurden Abbildungen von den genannten Arten gezeigt. Dabei stellte sich schnell heraus, dass die meisten Arten zwar dem Namen nach bekannt waren, dass es aber schwierig war, die Artennamen den konkreten Abbildungen zuzuordnen. Eine Art, der Bluebird, gehört nicht zu den in Europa vorkommenden Arten. Er ist ein Vogel, dessen Habitat in verschiedenen Regionen Nordamerikas liegt und den es in zwei Arten, dem Bluebird und dem Mountain Bluebird, in jeweils schwindender Populationsdichte gibt. Er wurde als Beispiel für aussterbende Arten herausgegriffen.

Die Frage, warum dieser Vogel vom Aussterben bedroht ist, obwohl er weder gejagt oder gefangen wird, führte zur Problematik der Verdrängung von Arten durch eingebürgerte Nahrungskonkurrenten (Haussperling in Nordamerika). Weitere Beispiele zur Artenverdrängung bzw. zur Artenausrottung durch Hinzufügen von fremden Arten in geschlossene Ökosysteme (Faunen- und Florenverfälschung) wurden in den folgenden Stunden näher untersucht (Ratten und Katzen auf den Kerguelen, Ziegen auf Sankt Helena, Ginster auf Neuseeland, Kaninchen in Australien usw.). Dies führte im weiteren Diskussionsprozess zu dem generellen Umweltproblem der Lebensraumzerstörung durch die Umgestaltung der Landschaft als Folge industrieller landwirtschaftlicher Raumnutzung.

Abschließend wurde der Liedtext wieder aufgegriffen und eine weitere, von Umweltschützern hinzugefügte kritische Liedstrophe vorgestellt. In ihr wird darauf hingewiesen, dass es den so romantisch beschriebenen "English Country Garden" aus vielfältigen Gründen in den öffentlichen Parkanlagen unserer Städte leider immer seltener gibt.

Abbildung/Illustrimi:
Bluebird

Kualifikimit Modeli pedagogjik i mësimi zbulues

Abbildung/Illustrimi:
Planspiel Napoleon – Lojë e simuluar Napoloni

në rajone të ndryshme të Amerikës Veriore dhe se ekzistojnë dy lloje të ndryshme: Qafëkuqi i kaltër dhe Qafëkuqi i maleve, secili prej tyre një popullim i rrezikuar në mënyrë të ndryshme nga zhdukja. Ai është zgjedhur si shembull për llojet që po shfarosen.

Pyetja "Përse ky zog është i rrezikuar nga shfarosja, edhe pse ai as nuk ndiqet nga gjuetarët e as nuk kapet?" çoi te problematika e zhvendosjes së llojeve përmes vendosjes së konkurruesve në shfrytëzimin e ushqimit (harabelat shtëpiakë në Amerikën Veriore). Shembuj të tjerë të zhvendosjes së llojeve, respektivisht të asgjësimit të llojeve përmes futjeve të llojeve të huaja në ekosistemet e mbyllura (falsifikimi i faunës dhe florës), janë trajtuar më për së afërmi në orët në vijim (minjtë dhe macet në Kerguelen), dhitë në Shën Helenë, gjineshtra në Zelandën e Re, lepuri i butë në Australi, etj.). Kjo më tej çoi në procesin e diskutimeve të tjera mbi problemet e përgjithshme të mjedisit dhe të shkatërrimit të hapësirës për jetesë përmes transformimit të regjioneve si pasojë e shfrytëzimit industrial të hapësirave bujqësore.

Abbildung/Illustrimi:
Mountain Bluebird

try Garden". Në tekstin e zhvilluar në vijim janë numëruar 21 lloje të kafshëve dhe bimëve, të cilat në tre strofat e këngës janë numëruar (lulet, insektet, shpezët) janë bartur në gjuhën e vet. Pastaj janë treguar ilustrimet e llojeve të përmendura. Me këtë rast shpejt është konstatuar se shumica e llojeve kanë qenë të njohura sipas emrit, por që ishte vështirë që emrave të llojeve t'ua përcaktoje ilustrimin konkret. Një lloj, qafëkuqi i kaltër, është lloj i cili nuk paraqitet në Evropë. Ai është një zog që, mjedisi në të cilin jeton, shtrihet

Në fund përsëri është hapur biseda për tekstin e këngës dhe një strofë tjetër kritike, të shtuar nga mbrojtësit e mjedisit. Në të tërhiqet vërejtja që "English Country Garden" i përshkruar në mënyrë aq romantike, mjerisht për shkaqe të shumëfishta, çdo herë e më pak gjendet në parqet publike të qyteteve tona.

Dija teorike gërshetohet me demonstrimin praktik

Është fakt i njohur tani se informatika në tërë botën ka marrë një zhvillim të hovshëm. Pas luftës, edhe në Kosovë po vërehet një prirje e madhe e zhvillimit në lëmin e informatikës dhe kompjuterizmit. Sot, pa kompjuter nuk mund të paramendohet puna në asnjë lëmi, as në shkollë, polici, mjekësi etj..

Edhe në gjimnazin "Loyola-Gymnasium" në Prizren ekziston kabineti i informatikës, i cili është i pajisur me kompjuterë që posedojnë teknologjinë më bashkëkohore. Në këtë kabinet mësimet i zhvillojnë klasat VIII, IX, X, XI dhe XII. Gjatë tërë kohës së ekzistimit të kësaj shkolle

është punuar mjaft në këtë lëmi, për t'iu mundësuar nxënësve që dijet e tyre teorike nga fusha e teknologjisë informative t'i zbatojmë në praktikë, përmes punës në kabinetin e kësaj lënde.

Për një punë të tillë dëshmojnë edhe rezultatet e provimit kombëtar për klasat e nënta e të dymbëdhjeta, ku rezultoi se sukcesi i shkollës sonë ishte mbi mesataren e shkollave publike, d.m.th mbi 80%.

Kabinetin e informatikës e vizitojnë shpesh edhe shumë vizitorë të huaj të cilët janë shprehur shumë të kënaqur si me pajisjet e kabinetit, ashtu edhe me punën që zhvillohet aty.

Me këtë rast dua të rikujtoj thënien: "Unë nuk druaj kompjuterët, druaj mungesën e tyre" të dijetarit Isacc Asimov.

Ndërkaq, tërë domosdoshmërinë e pajisjeve kompjuterike e përmbledh njëra nga shprehjet më të frikshme në kohët moderne: "Kompjuteri ka rënë".

Stand 19.06.2005

Stand 27.05.2006

Stand 27.06.2007

Stand 19.05.2008

Veranstaltung

Tag der Offenen Tür - 16. April 2009
Brigadier General Thomas Starlinger
Kommandeur der Multinationalen Brigade Süd

Geschätzter Herr Direktor P. Happel,
geschätzte Ehrengäste, **aber vor allem liebe Schülerinnen
und Schüler!**

Zunächst einmal Danke für die Einladung und die Ehre, ein paar Grußworte an Sie zu richten. Das Loyola-Gymnasium ist ein sehr faszinierendes Projekt in einem aufstrebenden Kosovo in zweierlei Hinsicht:

Erstens -

ist es eine weit vorausschauende Investition für die Zukunft des Landes in das kostbarste Kapital, die Jugend des Kosovo, die hier am Loyola-Gymnasium eine Ausbildung nach Standards der Europäischen Union erhält. Die Schüler haben bereits in zahlreichen, internationalen Wettbewerben bewiesen, dass sie diese Standards nicht nur erreichen, sondern zu den Besten Europas zählen.

Ich selbst habe mich davon auch schon überzeugen können und bin beeindruckt, wie bereits junge Schüler mir in sehr gutem Deutsch und Englisch erklärt haben, was sie beispielsweise gerade im Biologieunterricht gelernt haben.

Dabei sind aber auch die verantwortlichen Politiker und Wirtschaftstreibenden aufgefordert, für diese hervorragend ausgebildeten Jugendlichen die entsprechenden Rahmenbedingungen und Arbeitsmöglichkeiten hier im Kosovo zu schaffen.

Zweitens -

ist das Loyola-Gymnasium auch ein Vorzeigebispiel des erfolgreichen multiethnischen Zusammenlebens bei gleicher Chancengleichheit für Mädchen und Buben. Dabei erfüllt das Erlernen von Fremdsprachen eine wertvolle Binfunktion. Nicht nur, dass beispielsweise die Deutsche Sprache wichtig ist, um wirtschaftliche Kontakte im Rahmen der Europäischen Union zu knüpfen. So erlaubt sie auch, den Ballast der Vergangenheit abzuwerfen und gemeinsam den Weg einer erfolgreichen Zukunft zu gestalten.

In diesem Sinne wünsche ich dem Loyola-Gymnasium und vor allem seinen Schülerinnen und Schülern alles Gute und ermuntere Sie, durch Beibehaltung Ihres hohen Standards einen wesentlichen Beitrag für die zukünftige Entwicklung des Kosovo zu leisten.

Brigadier General Thomas Starlinger
Kommandeur der Multinationalen Brigade Süd

Aktiviteti

Tag der Offenen Tür - 16. April 2009
Lasst uns also fröhlich sein!
Heide Noll

Keine Frage: Die Spielstraße der Bundeswehr war für die jüngeren Schüler eine tolle Sache. Am Tag der offenen Tür vergnügten sich vorzugsweise Jungs mit einer besonderen Form des Dosenwerfens. Mit einem Wasserstrahl aus einer Pumpe versuchten sie, einen Stapel aus Blechdosen vom drei Meter entfernten Tisch zu fegen. Dicht umlagert waren auch die vier Tischfußball-Kicker, die die Soldaten aus ihren Freizeiteinrichtungen mitgebracht hatten. Mädchen zog es eher an den Schminktisch, wo die Soldatinnen Linda Faltermeier, Andrea Schneider und Kathrin Jürgens mit viel Geduld Blüten und andere hübsche Motive auf Gesichter und Arme malten. Sie selbst bekamen auch Farbe. Denn die Sonne meinte es gut mit dem Loyola-Gymnasium und beschien ein fröhliches Treiben auf dem gesamten Schulgelände.

"Der Pater hat anscheinend einen guten Draht nach oben", schmunzelte einer der vielen Gäste aus Deutschland, die zur Feier des Tags der Grundsteinlegung vor vier Jahren in den Kosovo gekommen waren. Direktor P. Walter Happel SJ begrüßte eine Gruppe aus Nordrhein-Westfalen, eine aus Sachsen und eine aus Baden-Württemberg. Sie erlebten gemeinsam mit Vertretern der Bundeswehr, Ordensschwwestern, Eltern und Verwandten und den Schülern in ihren strahlend blauen Uniformen ein kurzweiliges Programm im Atrium, durch das Fachschaftsberater Friedrich Moll führte. Die Übersetzungen ins Albanische leisteten Vlora Graiçevci und Besa Basha.

Den musikalischen Auftakt gestalteten der Schulchor und das Schulorchester, geleitet von Musiklehrer Kastriot Marku. P. Walter Happel SJ hieß die Gäste willkommen. General Starlinger, Kommandant der Multinationalen Brigade Süd, äußerte seine Anerkennung für das "faszinierende Projekt im aufstrebenden Kosovo" und die "vorausschauende Investition in die Zukunft des Landes", die das Loyola-Gymnasium darstellt. Er wünschte dem Loyola-Gymnasium und seinen Schülerinnen und Schülern alles Gute und ermunterte sie ausdrücklich, den hohen Standard beizubehalten und auch weiterhin einen wertvollen Beitrag für die Zukunft des Kosovo zu leisten. Für die freundlichen Worte erhielt er ebenso viel Beifall wie das Bläserquintett des Heeresmusikkorps 12 der Bundeswehr aus Veitshöchheim. Anschließend gab der Schulchor das "Gaudeamus igitur" zum Besten.

Veranstaltung

Tag der Offenen Tür - 16. April 2009

Aktiviteti

Dita e dyerve të hapura - 16 prill 2009

Grund zur Freude hatten vor allem sieben Schüler, die die höchste Stufe des deutschen Sprachdiploms erworben hatten. Sie erhielten ihre Urkunden von P. Walter Happel SJ und Fachberater/Koordinator Dr. Erich Rabitsch. Aus diesem Anlass spielten die Musiker zum ersten Mal während des Tags der offenen Tür die Nationalhymnen von Kosovo und Deutschland. Mit weiteren musikalischen Beiträgen klang der offizielle Teil des Programms aus.

Nun hatten die Besucher Gelegenheit, sich das Gelände, die Schule und die Internate anzusehen. Die einzelnen Klassen hatten Ausstellungen, Spiele, Versuche und Präsentationen vorbereitet. So herrschte im Gebäude und darum herum reger Betrieb. Die Klasse X e hatte sich intensiv mit dem Kosovo beschäftigt und präsentierte Wissenwertes über Staatsaufbau, Finanzen, Probleme und Sehenswürdigkeiten. Der Leistungskurs Deutsch zeigte Plakate mit Informationen über seine Heimatorte. Überall standen Schüler bereit, um auf Deutsch oder Albanisch Fragen zu beantworten. Im Raum der XII a bestaunten die Besucher volkstümliche Trachten, in den Laboratorien führten Schüler verschiedene Versuche vor. Künstlerisch begabte Jungen und Mädchen zeichneten Porträts von jedem, der es wollte. In der Sporthalle trugen die Schüler Basketballspiele aus und Sportlehrer Mentor Ukimeri ließ Wagemutige, gut gesichert, die Kletterwand ausprobieren. Lehrerin Tanja Becker bot Führungen durch den Schulgarten an, was besonders die deutschen Gäste interessierte. Schwestern und Erzieherinnen/Erzieher führten durch die Internatsräume. Eine Fotopräsentation gab Einblicke in den Alltag der Internatsschüler.

Für Essen und Trinken sorgte die Bundeswehr. Die Feldköche arbeiteten ab 12 Uhr nahezu im Akkord, um allen Hungrigen leckere Kalbfleischdöner mit Belag nach Wahl zu servieren. Außerdem zeigten und erklärten die Soldaten verschiedene Geräte wie einen Kranwagen oder einen Wagen für die Brandbekämpfung. Auch ins Innere eines Lazarettfahrzeugs durften die Besucher schauen und Luftballons aus Einmalhandschuhen mitnehmen.

Gegen 14 Uhr ließ der Trubel nach, der Abbau begann. Am Abend lag das Gelände ruhig und sauber da wie immer, vielleicht sogar noch ruhiger als sonst. Nach dem aufregenden Tag waren die Loyola-Bewohner rechtschaffen müde.

Veranstaltung

Tag der Offenen Tür - 16. April 2009
Aktivitete të larmishme në Ditën e dyerve të hapura
Enver Sulaj

Talentët që një ditë do të bëhen emra të njohur në fushën e artit
"Jo vetëm mësim, por edhe aktivitete kulturore-edukative"

Kjo është moto e punës e gjimnazit "Loyola-Gymnasium" në Prizren. Një rast i mrekullueshëm për të dëshmuar këtë ishte 16 prilli, Dita e dyerve të hapura, kur nxënësit dhe arsimtarët kremtuan 4-vjetorin e themelimit dhe të punës së suksesshme të shkollës.

Atë ditë, përveç programit qendror mjaft të begatshëm që u shfaq para prindërve, të ftuarve dhe mysafirëve të shumtë në amfiteatrin e shkollës, edhe në klasa nuk mungonin aktivitetet. Ishin angazhuar të gjithë mësimdhënësit e të gjitha lëndëve që atë ditë të shpalosnin tërë punën dhe aktivitetet, por edhe talentet e nxënësve të shkollës sonë. Kështu, një grup nxënësish të klasave VI a, b, VII a dhe X e, kishin përgatitur për prindërit një program të përbashkët me recitime, poezi të autorëve të njohur, por edhe krijime të tyre, ku dëshmuar talent të vërtetë.

Disa prej tyre demonstruan aftësi të jashtëzakonshme në të shkruar, që mund të jetë një sinjal i mirë që në të ardhmen do të vazhdojnë rrugën e artit letrar dhe të fjalës së bukur artistike. Nuk munguan edhe talentët në fushën e aktrimit. Nxënësit e klasës VI a e vunë në skenë pjesën e njohur "Rozafati". Është kjo një legjendë e njohur që na rikujton lashtësinë, ritin e besës dhe fjalës së dhënë, të sakrificës por edhe të dashurisë për jetën, për përjetësinë.

Për disa minuta të pranishmit ndoqën me shumë vëmendje lojën në skenën e improvizuar për këtë ditë nga nxënësit Ora Vezgishi, Ditjan Krasniqi, Gonxhe Veselaj, Fabian Tomiqi, Rina Celina dhe Granit Bllaca. Me këtë lojë ata dëshmuar përkushtimin e tyre për artin, për legjendat dhe lashtësinë, nga e cila mësojnë rrugët e së ardhmes, të suksesit, dashurisë dhe të respektit për njëri-tjetrin.

Aktiviteti

Dita e dyerve të hapura - 16 prill 2009
Arta Musollaj – X d

Më 16 prill të këtij viti, oborri i shkollës "Loyola-Gymnasium" mirëpriti shumë vizitorë. Që nga 16 prilli 2005 kur u vu gurthemeli i saj, kjo ditë festohet si Dita e shkollës, apo e quatit ndryshe edhe si Dita e dyerve të hapura. Këtë ditë dyert e shkollës janë të hapura për vizitorë të cilët në ditët e tjera nuk mund ta vizitojnë një vend të tillë.

Caku i kësaj dite është që vizitorët të informohen më detajisht dhe të kenë një pasqyrë më të afërt mbi atë se si është i organizuar procesi mësimor dhe jeta në konvikt. Shumë ndërmarrje, institucione organizojnë një ditë të tillë çdo vit, çdo 2 vite, çdo 5 vite apo një herë për ndonjë rast të veçantë, p.sh në ndonjë 50 vjetor. Shkolla jonë këtë e bën çdo vit. Në përgjithësi vizita është falas, d.m.th vizitorët marrin pjesë në program dhe ka shpjegime të ndryshme, varësisht nga ajo çfare ata janë të interesuar të dinë.

Programi u mbajt në amfiteatrin e shkollës i cili ishte i mbushur përplot me vizitorë dhe nxënës. Ndër të tjera kishte të ftuar edhe mysafirë nga Gjermania si dhe pjesëtarë të KFOR-it gjerman. Kori, orkestra e shkollës si dhe orkestra e KFOR-it gjerman shfaqën disa pika muzikore; ndër të tjera edhe himnin e Republikës së Kosovës dhe atë të Gjermanisë. Këtë vit për herë të parë u ndanë diploma të gjuhës gjermane për 7 nxënësit që iu nënshtruan testit të gjermanishtes dhe e kaluan atë. Tre me të mirët ishin:

- Arian Shala
- Drilona Sejfullahu
- Qendresa Sopaj

Marrja e diplomave iu mundëson këtyre nxënësve që të studiojnë në cilindo universitet ku flitet gjuha gjermane. Pas programit vizitorët patën mundësi që të vizitonin si shkollën, ashtu edhe konviktin.

Në klasa nxënësit ishin të organizuar në projekte të ndryshme. Interesim të madh zgjuan edhe kabinetet në të cilat u zhvilluan mjaft eksperimente. Madje edhe salla e sportit ishte e mbushur me vizitorë të cilët patën mundësi të ndiqnin aktivitete të ndryshme sportive; ndër të tjera edhe alpinizmin.

Kështu, dalëngadalë, aktivitetet filluan të përfundojnë, mysafirët të shpërndahen dhe shkolla t'i kthehet gjendjes së zakonshme.

Veranstaltung

Tag der Offenen Tür - 16. April 2009
Aktivitete në lëndën e fizikës për Ditën e dyerve të hapura
Brikena dhe Fatbardh Ukimeri - XI c

Konvite

Tani me edhe ju jeni bërë pjesë e aktiviteteve të ndryshme në shkollën tonë. Si çdo vit edhe këtë herë kemi munduar që Dita e dyerve të hapura - 16 prilli - të jetë e mbushur me aktivitete sa më tërheqëse. Në veçanti do të përshkruaj aktivitete në lëndën e fizikës për nder të kësaj dite. Kjo ditë ka një rëndësi të madhe sepse neve na jepet rasti që të tregojmë në mënyrë simbolike arritjet tona në lëndët përkatëse.

Dihet që në shkencë, nëse teoria zbatohet në praktikë, atëherë nxënësi do ta kuptojë mësimin shumë më lehtë. Në shkollën tonë ne zbatojmë këtë metodë të mësimi që mësimi të jetë më i kapshëm për ta.

Në këtë ditë, kabineti i fizikës u mbush përplot me vizitorë. Nxënësit me plot entuziazëm demonstrojnë eksperimente të ndryshme, të përgatitura gjatë këtij viti shkollor. Çdo eksperiment ishte tërheqës për vizitorët e ndryshëm. Grupet e nxënësve të cilët eksperimentonin ishin të gatshëm që të jepnin përgjigje për çdo gjë që atyre u interesonte. Në fytyrat e tyre shihej një gëzim i madh, gëzim i cili vinte nga dëshira për të punuar në mënyrë praktike gjithçka që kanë mësuar në këtë lëndë.

Vlen të përmenden disa eksperimente që u punuan nga nxënësit e gjeneratave të ndryshme, p.sh: verifikimi i Ligjit të Omit, përcaktimi i koeficientit të fërkimit në rrafshin e pjerrët, verifikimi i Ligjit të Arkimedit, etj. Merita iu takon nxënësve të cilët me një vullnet të pashoq e kryen punën e tyre me sukses. Nxënësit që morën pjesë në lëndën e fizikës ishin:

- ▶ Kristiana Oroshi, Egli Rizanaj, Festa Vezgishi - VII b
- ▶ Edonjeta Bytyqi, Agim Margilaj - IX a
- ▶ Dea Ukimeri, Edona Tofaj - IX b
- ▶ Arbias Zeqiri, Arta Bytyqi, Egzona Ajazaj - X a
- ▶ Aurora Morina, Art Emini - X d
- ▶ Beste Morina, Kastriot Thaqi, Anderson Spaqi - X c
- ▶ Ermira Kryeziu, Shaip Gashi - XI a;
- ▶ Brikena Ukimeri, Miranda Morina, Vlera Maloku, Fatbardh Ukimeri - XI c

Aktiviteti

Dita e dyerve të hapura - 16 prill 2009

Lexues të dashur!

Jemi me fat që po jetojmë në këtë shekull të mrekullirave ku shkencat dhe teknologjia si asnjëherë më parë kanë arritur avancimin e tyre për ta mahnitur tërë botën. E tërë kjo falë natyrës që na rrethon dhe burimeve të saj që në mënyrë të vazhdueshme studiohen nga të tjerët. Një mundësi të tillë studimi e ofron edhe shkolla jonë.

Kolegji ynë "Loyola-Gymnasium" pasi është kolegji klasik, po aq sa iu kushton rëndësi gjuhëve, me aq përkushtim studiohen edhe shkencat si kimi, fizikë, matematikë, teknologji, etj. Në mënyrë më konkrete do t'ju rrëfejme për orët mësimore në lëndën e kimisë.

Në këtë shkollë, ndër laboratore të tjera kemi edhe laboratorin e kimisë në të cilin çdo gjë që e mësojmë teoritikisht kemi mundësi ta shohim edhe në praktikë. Aty zhvillohen eksperimente të ndryshme që nga nxënësit e klasave të shtata e deri tek të dymbëdhjetat. Laboratori, sa i përket ndërtimit, është i ndërtuar sipas kushteve bashkëkohore me pajisje të mjaftueshme shkollore. Ai ka një instalim të sigurtë elektrik, ujësjellës, ventilatorë, kutitë e ndihmës së parë, etj. Për të zhvilluar një eksperiment, së pari ndjekim udhëzimet nga profesorët tanë. Ata e demonstrojnë për herë të parë eksperimentin dhe pastaj puna me nxënës vazhdon në mënyrë grupore, duke demonstruar secili grup. Grupet kanë tryezat personale të punës të pajisura me ujësjellës, instalim elektrik, elemente kimike dhe enë laboratorike.

Po të keni rastin ta shihni për së afërmi punën në këtë laborator, do t'ju ngjajë me ndonjë laborator të lartë shkencor-kërkues. Këtë pamje ia dhurojnë vetë nxënësit e shkollës sonë me punën e tyre të palodhshme, me përkushtimin që kanë ndaj kësaj lënde si dhe lëndëve të tjera. Mirëpo jo të gjitha eksperimentet zhvillohen në laborator. Në disa raste vrojtime dhe hulumtime të ndryshme bëjmë edhe nëpër natyrë si dhe terrene të caktuara. Vlejnë të cekim edhe vizitat nëpër vende të ndryshme kultivuese. Së fundmi nxënësit vizituan Bodrumin e Vjetër të Rahovecit, për të parë së afërmi prodhimin e verës dhe rakisë.

Puna e nxënësve nuk mbaron me kaq. Ata kanë organizuar projekte të ndryshme për mbrojtjen e ambientit kundër ngrohjes globale etj. Këto e shumë gjëra të tjera ne arrijmë t'i realizojmë në lëndën e kimisë dhe këtë falë mundësive që na ofron kjo shkollë.

Ku mund të dihet; ndoshta mu këtu ëndrra e shumë nxënësve mund të bëhet realitet për të qenë shkencëtarët e së ardhmes ngase ne kemi nevojë për të tillë ... !

Edhe këtë vit shkollor muzika edhe lënda e muzikës në gjimnazin tonë zgjuan interesim të veçantë. Orkestra dhe dy koret e gjimnazit tonë tashmë janë të njohura që sa vite si në shkollë, ashtu dhe jashtë saj. Të udhëhequra nga prof. i muzikës Kastriot Marku, këtë vit shkollor u dhanë 7 koncerte apo prezantime të suksesshme (muzikore). Numri i anëtarëve të korit dhe orkestrës gjithnjë e më shumë po shtohet (rritet) në shkollën tonë.

Para se të cekim prezantimet e suksesshme të nxënësve tanë, unë si organizator i aktiviteteve muzikore të shkollës sonë desha të falenderoj Dr. Erich Rabitsch dhe bashkëshorten e tij prof. R. Rabitsch të cilët gjatë tërë vitit ishin me ne në provat e të dy koreve të shkollës sonë. Ata i ndihmuan dhe iu mësuan anëtarëve të korit, këngët në gjuhën gjermane si dhe i korrigjuan në gabimet eventuale gjatë shqiptimit të fjalive në këngë. Ata na e lehtësuan punën shumë. I falenderojmë që të dy. Këtë vit orkestra jonë u rrit në 25 anëtarë (kitarë, violinë, flaut, daulle, bas kitarë dhe klarinetë). Blllok flauti është instrument i detyruar për klasat VI, VII dhe VIII. Kori i klasave VI dhe VII numëron 40 anëtarë, ndërsa i klasave të larta 50 anëtarë.

Në vijim do t'i cekim programet muzikore të koreve dhe orkestrës sonë. Me rastin e 28 Nëntorit, u ekzekutua Himni dhe shumë këngë të tjera. Për të parën herë debutuan klasat e gjashta me blllok flautët e tyre. Me rastin e festave të Kërshëndellave dhe Vitit të Ri në bashkëpunim me KFOR-in gjerman u përgatit një program muzikor i përbashkët. Provat e përbashkëta filluan një muaj më herët. Orkestra simpatike e KFOR-it gjerman ishte në këtë përbërje: kitarë, bas kitarë, piano-sint dhe daulle. Ata u përshtatën dhe u inkuadruan për mrekulli me orkestrën dhe korin tonë. Më datën 13.12.2008 orkestra e përbashkët i dha dy programe muzikore për një ditë. Programet muzikore për nder të Kërshëndellave dhe Viti të Ri u dhanë në Kampin gjerman në Prizren. Atmosferë e papërshkruar.

Orkestra e profesorëve

<i>Bytyqi, Fadil</i>	<i>Kitarë</i>
<i>Gojani, Mark</i>	<i>Kitarë</i>
<i>Kajzogaj, Balë</i>	<i>Kitarë</i>
<i>Marku, Kastriot</i>	<i>Violinë</i>
<i>Pirku, Maksut</i>	<i>Kitarë</i>

Pas disa ditëve edhe në lokalet e shkollës sonë u dha një program muzikor për Kërshëndella dhe Vit të Ri. Në këto programe kënduan kori i klasave VIII-a me zërat e tyre engjëllorë (këto ishin komplimentet nga KFOR-i gjerman). Për vjetori i Ditës së Pavarësisë do të shënohet me ekzekutimin

e Himnit të Kosovës nga orkestra jonë, për të parën herë pas Filharmonisë së Kosovës. Dita e dyerve të hapura po afrohej. Provat e të dy koreve dhe orkestrës së shkollës nuk ndaleshin. Gjumnazi ynë dukej si një shkollë e muzikës, atmosferë e këndshme për të gjithë.

Dita e dyerve të hapura

Programin e udhëhoqi prof. Moll. Pas fjalës së drejtorit P. Walter Happel SJ, Dr. Erich Rabitsch dhe disa mysafirëve të ftuar, klasat e VI-a dhe të VII-a ekzekutuan me bllok flautë e tyre pjesë instrumentale.

Pasuan këngët e mrekullueshme të vjetra në gjuhën gjermane, pastaj angleze, italiane, franceze si dhe në gjuhën shqipe, të kënduara nga kori i klasave të larta dhe orkestrës. Edhe këtë vit, nën udhëheqjen e prof. Kastriot Markut, profesorët e shkollës ekzekutuan një pikë. Mysafirë dhe muzikantë ishin edhe orkestra frymore ushtarake nga Gjermania (Bavaria).

Me rastin e dhënies së diplomave të gjuhës gjermane, maturantëve të shkollës sonë më 17.06.2009.

Në fund, për maturantët tanë u dha një program muzikor me rastin e ndarjes së diplomave të maturës. Në fund duhet t'i falenderohemi maturantes së zellshme dhe muzikantes së shkëlqyer, flautistes Gresa Kastrati, për aktivitetet e palodhura gjatë gjithë këtyre viteve.

Si prof. i muzikës dhe organizator i aktiviteteve muzikore iu falenderohem të gjithë kolegëve dhe drejtorisë së shkollës në përkrahjen e madhe që më kanë dhënë.

Orkestra e ALG-së

Besimi, Bardh	Kitarë
Delhysa, Andrea	Violinë
Gjini, Anda	Flautë
Hoxha, Petrit	Kitarë
Hoxha, Rudina	Flautë
Kajmakçi, Dren	Kitarë
Kamberaj, Diellza	Flautë
Kasapolli, Rron	Klarinetë
Kastrati, Arianit	Violinë
Kastrati, Art	Kitarë
Kastrati, Gresa	Flautë
Kryeziu, Gent	Kitarë
Laçi, Jak	Kitarë
Maloku, Vlera	Flautë
Marku, Mark	Violinë
Muhaxhiri, Ernesta	Kitarë
Mullafetahu, Valon	Kitarë
Musaj, Luan	Kitarë
Nuhaj, Lis	Kitarë
Qollaku, Kurbina	Violinë
Quni, Agron	Kitarë
Quni, Kristiana	Kitarë
Quni, Mikel	Kitarë
Shala, Arian	Daulle
Zeqiri, Edona	Kitarë

Poezi për artin

Arti është shrehja më e përkryer shpirtërore e njeriut, për dukuritë shoqërore dhe natyrore.

Me art shprehen të mirat dhe të këqijat, në mënyrë më të përsosur.

Me art luftohet varfëria, skamja, dhuna.

Me art pasqyrohen të gjitha bukuritë e botës dhe jetës

Pa art jeta s'ka kuptim.

Schüleraustausch

Loyola-Gymnasium & Ate Pjetër Meshkalla Mentor Ukimeri

Lidhja e miqësisë në mes të gjimnazit tonë "Loyola-Gymnasium" dhe Ate Pjetër Meshkalla të Shkodrës

Ideja dhe përkrahja për një bashkëpunim në mes të këtyre dy qyteteve erdhi nga drejtoritë e të dy shkollave dhe ajo u bë realitet. Kështu, në mars të këtij viti, shkolla jonë Loyola-Gymnasium vizitoi shkollën e mesme në Shkodër At Pjetër Meshkalla dhe, anasjelltas, ata vizituan në muajin prill shkollën tonë.

Nga shkolla jonë të pranishëm ishin nxënësit e klasave të XI-ta. Nga secila klasë ishin nga 7 nxënës, gjithsej 21 nxënës dhe dy mësimit. Gjatë nisjes për në Shqipëri të gjithë prindërit e nxënësve kishin arritur në pikën e nisjes dhe ishin shumë të kënaqur për këtë bashkëpunim me Shkodrën dhe e përkrahën pa masë. Qëllimi i bashkëpunimit në mes të këtyre dy shkollave ishte edhe lidhja e miqësisë, kulturës, traditës shqiptare dhe një koordinim i plan-programit shkollor. Nxënësit tanë u strehuan nëpër familjet shkodrane të nxënësit e asaj shkolle, ku mikpritja e tyre ishte shumë bujare dhe bashkëpunimi në mes tyre çdo ditë e më shumë rritej. Vizituan edhe shumë monumente historike që ka Shkodra. Brenda në shkollë nuk munguan edhe aktivitetet kulturore dhe sportive. Për çdo ditë nxënësit tanë morën pjesë në orët e ndryshme të mësimit dhe nga ajo përvojë e tyre vërejtën edhe shumë gjëra konkrete të cilat dëshirojnë që edhe në shkollën tonë të aplikohen.

Nuk munguan edhe vizitat e tjera jashtë Shkodrës si në Krujë, Lezhë, dhe Tiranë. Në emër të shkollës sonë "Loyola-Gymnasium" i dhuroam shkollës mikpritëse një shenjë simbolike për fillimin e bashkëpunimit që e punuan nxënësit e klasës XII b për shkollën At Pjetër Meshkalla, me plot dëshirë. Po ashtu edhe nxënësit nga Shkodra me mësimit të tyre vizituan shkollën dhe qytetin tonë. Gjatë qëndrimit të tyre ata u njohën me objektin shkollor, me personalin e konviktit dhe qëndruan në hapësirën e shkollës.

Nxënësit nga Shkodra vizituan edhe qytetin tonë historik, me përcjelljen e prof. Parim Kosova. Vizituan edhe bjeshkët e Sharrit, kompleksin e Brezovicës, shpellën e Gadimës në Gadimë, si dhe Prishtinën. Gjatë qëndrimit në shkollë nxënësit nga Shkodra ishin të pranishëm edhe në orët e mësimit, si dhe në aktivitetet sportive, futboll, volejball dhe kërkuan që të provojnë në ngjitjen e shkëmbit 6m në alpinizëm.

Shkëmbimi i nxënësve

Loyola-Gymnasium & Ate Pjetër Meshkalla Heide Noll

Zum ersten Mal gab es im März/April einen kosovarisch-albanischen Schüleraustausch am Loyola-Gymnasium. Während der Frühlingsferien besuchten 21 Loyola-Schüler der Jahrgangsstufe Elf das Ate Pjetër Meshkalla-Gymnasium in Shkodër/Albanien, zwei Wochen später kamen 21 Schüler von dort nach Prizren.

Während unsere Schüler in Shkoder bei Familien untergebracht waren, übernachteten die albanischen Jugendlichen im Internat. Vormittags besuchten sie den Unterricht, nachmittags gingen sie auf Tour, besichtigten Prizren, Brezovica und Prishtina. Am letzten Tag ihres Aufenthalts, einem Freitag, begleiteten die Gäste die einheimischen Schüler nach Hause und übernachteten in den Familien.

Ziel ist der Austausch von Ideen, das Kennenlernen des Nachbarlands und das Entdecken von Gemeinsamkeiten und Unterschieden, sagt der stellvertretende Schulleiter Mark Gojani. Zustande kam der Kontakt im vergangenen Jahr, als Loyola-Lehrer das Ate Pjetër Meshkalla-Gymnasium zu einer Weiterbildungsveranstaltung besuchten. Dabei vereinbarten die Schulleiter den Austausch.

21 Schüler aus Albanien waren mit ihren Lehrern und einem jungen Jesuiten-Anwärter zu Gast am Loyola-Gymnasium. Mark Gojani (unten, Mitte) kümmerte sich um die Organisation

24.03.2009 - Bergung im Minenfeld Bundeswehr übt Rettungseinsatz vorm Loyola-Gymnasium Heide Noll

Angenommen, ein Fahrer verliert die Kontrolle über einen Lastwagen der Bundeswehr. Angenommen, er gerät in den Gegenverkehr, versucht auszuweichen und landet mit seinem Fahrzeug in einem mit Minen bestückten Acker. Weiter angenommen, der Gegenverkehr besteht aus einem mit zwölf Soldaten besetzten Bus und einem Jeep.

Auch diese Fahrzeuge kommen ins Schleudern, eins prallt gegen die Mauer des Loyola-Gymnasiums, der Bus dreht sich, die Insassen werden herumgeschleudert, Splitter und Gegenstände fliegen durch die Luft, und dann entzündet sich eine Flüssigkeit. Feuer und Rauch krönen das Szenario, das sich der Sanitätseinsatzverband der Bundeswehr für eine Übung ausgedacht hat.

Verwirklicht wurde es an einem windigen Nachmittag im März. Feldjäger, Feuerwehr, Minensuchdienst und Sanitäter übten das Zusammenspiel der verschiedenen Verbände, damit im Ernstfall jeder Handgriff sitzt. Sie sperren, zusammen mit der kosovarischen Polizei, die Transitstraße, löschen das Feuer, borgen die Unfallopfer, erstellen Diagnosen und die Reihenfolge der nötigen Behandlungen und bahnten sich mit Hilfe eines Minensuchers einen sicheren Zugang zu dem Lastwagen, um auch dessen Insassen helfen zu können.

Der Sammelplatz für die Verletzten wurde im Windschatten des Pförtnerhäuschens des Loyola-Gymnasiums eingerichtet. Von dessen Gelände aus beobachteten die Ausbilder der Bundeswehr sowie Lehrer und Schüler das Geschehen.

Nach gut anderthalb Stunden waren alle Opfer gerettet. "Das war organisiert, strukturiert, keiner ist in Hektik verfallen. Alles lief wie erwartet", kommentierte Ilona Schlieske, stellvertretende Kommandeurin des Sanitätseinsatzverbands. Sie hatte das Szenario entwickelt.

KFOR - Zusammenarbeit und Hilfe

Von den Anfängen der Asociation "Loyola-Gymnasium" in den Jahren 2003/04 bis heute haben wir ein sehr gutes Verhältnis zur KFOR und dort vor allem zu den deutschen Soldaten und Kommandeuren, sowohl vom Feldlager als auch vom Airfield in Prizren. Immer wieder besuchen uns die deutschen Soldaten, informieren sich über unsere Probleme und Erfolge. Wo immer möglich, waren sie uns mit Rat und Tat behilflich. Für das gute Verhältnis und die Hilfsbereitschaft seien nur einige Beispiele genannt:

- ▶ Im Herbst 2005, als nach der Eröffnung unsere Mensa-Küche noch nicht einsatzfähig war, lieferte die KFOR aus ihrer Feldküche die Verpflegung für unsere Internen.
- ▶ Zu unseren Ferienzeiten hat die KFOR immer einen besonderen Blick auf unsere Schule geworfen und mit verstärkten Streifengängen mit dazu beigetragen, dass bisher keine Katastrophen oder größere Diebstähle vorkamen.
- ▶ Am Tag der offenen Tür, den Jahrestagen unserer Grundsteinlegung, ist die KFOR immer mit vielen Männern und Frauen, großem und kleinem Gerät vertreten und trägt so ganz wesentlich zum Unterhaltungsprogramm an diesen Tagen bei. Selbstverständlich sorgt sie dann auch für die Verpflegung unserer Gäste.

Des öfteren war P. Happel schon als kundiger Stadtführer für Prizren gefragt oder hielt Vorträge für Soldaten und Offiziere an unserer Schule oder im Airfield. P. Happel referiert bei diesen Gelegenheiten nicht nur über die Geschichte des Loyola-Gymnasiums und dessen Besonderheiten, sondern immer auch über die historischen Hintergründe des Kosovo-Konflikts.

Oft genug sind wir aber auch zu Gegenbesuchen in die Lager eingeladen, sei es zum Neujahrsempfang oder zum Kommandowechsel. Auch Besucher aus Deutschland oder unsere Schüler waren schon in den Lagern und konnten sich so in Bild von den äußeren Bedingungen eines Auslandseinsatzes machen.

Für die immer wieder bewiesene Verbundenheit sagen wir allen deutschen Soldaten ein ganz herzliches DANKESCHÖN!

FALTEMINDERIT!
DANKESCHÖN!

Të sfidosh një botë të re! Arlinda Kqiraj X e

Konviktore

Në jetë asgjë nuk është boshe! Jeta çdo herë na dhuron surpriza, por nuk mungojnë as sfidat të cilat në shikim të parë të bëjnë për vete dhe duken aq të thjeshta për t'u realizuar. Që nga shtatori, përpara më doli një sfidë e vërtetë. Në fillim dukej si një ëndërr e stolitur me buzët e kuqe, si burbuqe. Ditët ecnin e ecnin, sfidën e përjetova çdo ditë. E përjetoj edhe sot. Do ta përjetoj edhe nesër, pasnesër, pas disa ditësh, javësh ...

Çdo gjë vjen e komplikohet, sfida vështirësohet e durimi humb. Tik-taku i orës duket se shpejton çdo çast e mua më lë ankth në zemër. Ditët nuk presin dot njëra-tjetrën. Ato po ikin për të mos i kthyer pas

momentet që i kaluam në pallatin e ëndrrave. Të jetosh e rrethuar nga persona që mendojnë aq sa ti, që përjetojnë të njëjtën ëndërr si ti, që dinë të të gëzojnë, dinë të të fundosin, me të vërtetë është një përballje e vështirë dhe një sfidë e rëndë në rrugën që ke nisur. Të përjetosh gjëra të reja, të dish të përvetësosh ambientin dhe njerëzit përreth, duhet forcë e mbi të gjitha shpresë. Nuk thonë kot: "Shpresa vdes e fundit". Duhet të shpresojmë që të realizojmë fatin tonë.

Të qenit larg personave më të dashur me të cilët kam ndarë gëzimim dhe hidhërimin, kam përballuar çastet më vendimtare të jetës sime, ka qenë dhe vazhdon të mbetet sfida më e vështirë për t'u realizuar. Ajo që nga dita e parë më doli para syve si një dragua, të cilin nuk gjej fuqi ta mund dot. Nuk kam as shpatë, as mburojë të mbrohem nga gjigantësia e tij, as zjarrin ta djeg në zemër siç po më djeg ajo mua.

Askush nuk mund të hyjë brenda botës së ndjenjave tona, përderisa nuk e përjeton fatin të jetë pjesë e ëndrrës. Përderisa ne jemi pjesë e kësaj ëndrre, do ta kuptojmë vlerën e të qenit këtu. Këtë fakt do ta kuptojmë kur jeta jonë do të marrë kahje drejt ardhmërisë.

Dita e parë në "Loyola-Gymnasium" Atdhe Maraj X e

Konviktore

Gjithmonë dëshiroja që të shkoja në një shkollë private. Kjo ishte edhe arsyeja pse erdha në "Loyola-Gymnasium".

Kur babai më tregoi për këtë shkollë, kjo ide m'u duk brilante. Babai gjithmonë

dëshironte që unë të shkoja në një vend ku do të isha më afër me shoqërinë dhe më i pavarur për një të ardhme më të mirë.

Dita e parë ishte shumë interesante dhe me plot emocione. Atë ditë e ndjeva veten shumë të lumtur, por edhe të dëshpëruar, sepse lashë familjen time në një pjesë krejt tjetër të Kosovës. Vështirësitë ishin të shumta si çdo fillim tjetër, por gëzimi për ardhjen në këtë shkollë i mbuloi të gjitha.

Tash jam përshtatur. Besoj se nuk do të zhgënjehem dhe do të vazhdoj t'i vijoj mësimet në këtë shkollë moderne e prestigjioze.

Jeta në konvikt Albert Baftiaj VI c

Konviktore

Për herë të parë kur erdha në konvikt, jeta më ndryshoi krejtësisht. Këtu m'u duk jeta e bukur, me plot gëzime. Kur u ndava prej prindërve, u zemërova paksa sepse m'u duk një gjë shumë e pakuptimtë dhe e palogjikshme, por më vonë e kuptova se ky vend më ndihmon në të ardhmen time.

Aktivitetet që ne i bëjmë në konvikt janë shumë të mira, veçanërisht kur i bëjmë me shokët e mi më të mirë që i kam këtu. Por edhe në mësim ne mësojmë dhe edukohemi që të arrijmë më shumë në jetë.

Ne me edukatorët tanë në konvikt kalojmë shumë mirë dhe ata na edukojnë për gjërat e mira që duhen bërë në jetë sepse ne jemi e ardhmja e vendit tonë. Ne edukatorin e duam shumë dhe ai për ne është si prindi ynë i dytë. Ëndrra ime tashmë është realizuar në këtë shkollë.

1 Shtatori i parë në ALG
Vinçenc Marki X e

Konvikt

Çdo herë kur përmendet muaji shtator, në mendje më vjen shkolla. Më rikthehen në mendje ditët e ngjeshura me mësim që jo rallë ishin të mundimshme dhe me probleme. Nga viti në vit kishte gjëra më ndryshe dhe më të reja që më dhanë edhe motivim për sukses. Këtë vit ishte më ndryshe. Dëshira për të takuar shoqërinë pas pushimit thua- jse ishte e parealizuar. Drejtimit e dëshirave dhe mendimeve ndryshu- an dhe morën kahje e rrugëtim tjetër. Ndoshta, fakti që isha nxënës i një shkolle tjetër më bënte të ndihem ndryshe!

Thjesht nuk mundesha të paramendoja që po ndërroja ambient e që po e lija shkollën ku u rrita. Mirëpo emri i shkollës së re më dha forcë. Ishte një emër që nuk e kisha dëgjuar më herët; "Loyola-Gymnasium". Shumë herë isha në dyshime se si do të dukesh në këtë shkollë. Si do të shfaqesha unë dhe të tjerët me mua?

Pas gjithë këtyre dyshimeve, mendimeve dhe dëshirave, erdhi dita që e prisja së bashku me të gjitha këto iluzione. Erdhi 1 shtatori në ALG, që ishte mu sikur shtatori i parë në shkollë. Gjithçka ishte më ndryshe nga sa e paramendoja. Çdo gjë ishte një strukturë e ngërthyer në vete. Me kohën u ambientova me të. Gjithë ato fytyra të panjohura më shkaktonin habi. Kishte edhe shumë të tjerë si unë që ishin të habitur dhe të vetmuar njëkohësisht.

Njohja me të tjerët ishte më e rëndësishme në atë kohë të çrregulluar. Njoftimet me profe- sorët më bënë të kuptoj konceptet e shkollës, ndërsa nxënësit më bënë të kuptoj jetën në një komunitet. Prandaj kjo ditë ka zënë një vend në zemrën time me titull "1 shtatori i parë në ALG" që do të kujtohet gjatë edhe në momentet nostalgjike.

Konvikti -
një përvojë e jetës
Besa Basha XI b

Konviktore

Tani bëhen gati 2 vite që jam konvikt. Nuk kam pasur asnjëherë problem që të përshtatem me rregullat e kësaj shkolle. Ishte shumë zgjedhje e mirë nga prindërit e mi që të banoj në konvikt.

Nuk kam humbur asgjë, përkundrazi kam bërë një përvojë të jetës. Tani kam fituar më shumë vetëbesim dhe jam vetëdijë- suar më tej. Falë edukatores sime kam mësuar si të sillem si njeri i civilizuar dhe shumë gjëra të tjera, të cilat me nevojiten në jetën e përditshme.

Gjithashtu kam hasur në tradita dhe zakone të ndryshme dhe jam shoqëru- ar me një rreth të ri njerëzish shumë të dashur.

Jeta në konvikt
Veton Guraziu VI b

Konvikt

I mërztur isha, i vetmuar. Mendoja se do të jem larg familjes sime në shkollën e ëndrrave, në konviktin e "Loyola-Gymna- sium". Por e kisha gabim, sepse kur erdha në konvikt nuk ishte ashtu.

Të gjithë mua dhe shokëve të tjerë na uruan mirëseardhjen sepse edhe ata kishin ardhur të rinj. Unë grupin tim e bëra familje të dytë, sepse ata më ofruan shoqëri. Unë u përshtata në ambientin e Loyola-s dhe për këtë më ndihmuan sho- kët dhe edukatorët. Unë me shokët e tjerë kalova shumë çaste të mira.

Tashmë edhe pak do të vijë fundi i vitit dhe të gjithë nxënësit e grupit tonë do të japin rezultate të mira, sepse gjatë gjithë kohës kemi bashkëpunuar. Ejani në këtë shkollë, edhe pse fillimi do t'ju duket i vështirë. Shumë shpejt do të përshtateni këtu.

Në këtë kohë të studimit, në këtë shkollë do të keni vështirësi. Por, pasi ta kryeni shkollimin këtu, do të gjeni një thesar dhe do të bëheni të pasur gjatë gjithë jetës.

Pemët dhe njeriu Frrok Thaçi

Eduktor

Që nga lashtësia, njeriu dhe pemët ishin miq të vjetër. Në luftën shekullore për ekzistencë, njeriu më parë hulumtoi nga flora e egër që në frutat e tyre të gjejë ushqim. Njeriu kur u ngrit në nivel kulturor, pemët e egra nga pyjet i barti pranë vendbanimit të tij, i mbolli, i shartoi dhe i fisnikëroi.

Që nga kohët më të vjetra molla është personifikuar me shëndetin, bukurinë, rininë dhe frytnimin. Kështu njeriu, duke iu falenderuar aftësisë së të menduarit, është ngritur në aspektin kulturor, është përpjekur që me psikën e tij të depërtojë në fshehtësitë e jetës së bimëve, pemëve, që t'u besojë disa qenieve të çuditshme të cilat me rrënjën e

tyre dhe gjethet e gjelbra formojnë fryte të ëmbla dhe aromatike, shumë të nevojshme për mbajtjen e shëndetit dhe jetës në përgjithësi.

Kultivimi i pemëve mbron tokën nga erozioni. Në të njëjtën kohë pemët kanë veprim dekorativ dhe kanë vlerë të lartë teknike në industrinë e drurit.

Pemët kanë vlera të larta ushqyese për organizimin e njeriut të të gjitha moshave. Për këtë arsye preferohet që njeriu gjatë ditës të konsumojë 315 g fruta pemësh. Hulumtimet për materiet e pektinit që gjendet në frutat e pemëve flasin se ato e pengojnë grumbullimin e kolesterolit në enët e gjakut dhe kështu pengojnë sëmundjet e rrezikshme të arteriosklerozës dhe nfarktit. Andaj lirisht mund të themi:

NJË MOLLË NË DITË, I THOTË MJEKUT IK.

Kuizi në konvikt Faton Kabashaj

Për nder të njëvjetorit të Pavarësisë së Kosovës, në konviktin e ALG-së është organizuar një kuiz i cili është mbajtur gjatë muajit shkurt dhe është realizuar brenda 10 ditëve.

Përgatitjen e pyetjeve dhe realizimin teknik e ka bërë edukatori Faton Kabashi, ndërsa vlerësimin e pikëve e ka bërë komisioni i përbërë nga m. Hana Kqira, ed. Filomena Laçi dhe ed. Fejzullah Morina. Përmbajtja e kuizit ka qenë nga këto lëndë:

gjuhë shipe, matematikë, fizikë, kimi, biologji, histori, gjeografi dhe pyetje të ndryshme (art, muzikë, sport ...).

Kuizi është organizuar në dy kategori.

Në kategorinë e parë kanë marrë pjesë nxënësit e klasave VI, VII dhe VIII, ndërsa në kategorinë e dytë kanë marrë pjesë nxënësit e klasave IX, X, XI dhe XII. Në kuiz kanë marrë pjesë 26 grupe të nxënësve (secili grup është përbërë nga 3 nxënës). Përkatësisht 5 grupe kanë garuar në kategorinë e parë dhe 21 grupe në kategorinë e dytë. Qëllimi i kuizit ka qenë që të shikohet niveli i njohurive të nxënësve, të përvetësojnë njohuri të reja, që të kenë një jetë më zbatimëse në konvikt etj. Fituesit e kuizit janë shpërblyer me mirënjohje dhe me disa dhurata simbolike. Fituesit e kuizit janë:

Kategoria e parë: Nikë Raja, Gent Polloshka, Krist Allakaj

Kategoria e dytë: Gazmend Maksutaj, Donik Karaqi, Shaip Gashi

Jeta e vajzave në konvikt Arta Musollaj X d

Konvikt

Si çdo fillim, edhe fillimi i jetës në konvikt për ne vajzat ishte i vështirë. Shumë nga ne nuk ishim mësuar që të qëndronim larg familjeve tona, mirëpo kishte ardhur koha që të fillonim një jetë paksa më ndryshe; të jemi më të pavarura dhe të mund t'i përballojmë vetë sfidat e jetës.

Kur erdhëm në konvikt, për ne filloi një jetë pothuajse e re. Çdo gjë ishte më ndryshe dhe dallonte nga jeta që ishim mësuar të bënim. Në konvikt çdo gjë bëhet me orar të caktuar dhe sipas rregullave. Kushtet e konviktit janë shumë të mira dhe vështirë se mund të ankohet dikush për to. Aty kemi çdo gjë çfarë na nevojitet për një jetë normale.

Fillimi barti me vete mungesën e familjeve tona, mirëpo duhej ta përballojmë këtë gjë në mënyrë që të mund të shkollohemi në një shkollë që ka vlera dhe nga e cila pritet një e ardhme më e mirë. Javën e parë fytyrat e vajzave ishin të vrenjtura, dukeshin të ndrojtura nga çdo gjë dhe buzëqeshjen e shfaqnin vetëm atëherë kur familjarët vinin t'i vizitonin.

Përveç të tjerash, na shqetësonin mendimet se si do t'ia kalonim së bashku sepse ende nuk njiheshim mirë dhe nuk dinim pothuajse asgjë për njëra-tjetrën. Mirëpo koha filloi t'i ndryshojë gjërat dhe në çdo ditë që kalonte, më shumë e njihnim njëra tjetrën. Dalëngadalë filluam ta gjejmë veten dhe të mësohemi në këtë bashkësi të re e cila tani pothuajse është si një familje e re për ne.

Mësimi që e bëjmë në konvikt është mjaft efektiv, duke marrë parasysh faktin se të gjitha vajzat e grupit mësojmë së bashku. Kjo na mundëson të kemi ndihmën e njëra-tjetrës në rast të ndonjë paqartësie eventuale në lëndë të ndryshme. Përveç mësimit, ne gjejmë kohë edhe për aktivitete të ndryshme, p.sh për të shikuar televizor, për të përgatitur diçka apo për të luajtur ndonjë lojë.

Të mbledhura të gjitha së bashku dukemi si një familje e madhe e cila gjen argëtim ndermjet anëtarëve të saj. Pra, siç shihet, një fillim paksa i vështirë, në fund po na shpërblehet me krijimin e një rrethi të shëndetshëm shoqëror, i mbushur me vlera edukativo-arsimore, nga i cili pritet shumëçka në të ardhmen.

Më në fund arrita ... Anita Bala VII b

Më në fund arrita ...

*Shoh ca vje dhe mendoj:
"A thua ndonjë ditë do të t'takoj?"
Shoh një ëndërr pa kuptim,
kah më shfaqet frikësimi im
Eci rrugës me shpejtim,
duke menduar se ti je te shtrati im
Eci rrugës me frikësim,
duke menduar se ti s'je tek shtrati im.
Hapa rrugën për takim,
gjeta mënyrën për një përqaftim.
Gjeta çelësin që me kohë e kam kërkuar,
gjeta dashurinë që përherë kam ëndërruar.
Hapa zemrën dhe të gjeta.
Ishe pranë, por unë nuk të vëreja.
Nuk të vëreja, sepse s'të kërkova.
S'të kërkova, sepse tek ti mendova.
Zgjata dorën, por s'të arrita.
Hyra brenda, por rrëshqita,
u rrëzova dhe dot nuk u ngrita.
Hapa zemrën dhe më në fund arrita.*

Konvikt

25.01.2009 - ALG-Ausflug nach Brezovica Blend Arllati und Leonard Pnishi XII b

Die Nachricht, dass wir am Sonntag nach Brezovica gehen würden, freute mich sehr. Für mich war es das zweite Mal, dass ich nach Brezovica gehen würde. Ich war dort auch im vergangenen Jahr, wo ich einen sehr schönen und interessanten Tag verbrachte. Auch den Aufstieg zur Spitze des Berges, gemeinsam mit Leonard Pnishi, hatte ich nicht vergessen. Von dort oben hatten wir einen wunderschönen, fantastischen und unvergesslichen Ausblick auf die Landschaft.

Nachdem wir hörten, dass wir dieses Jahr wieder nach Brezovica gehen würden, entschlossen wir uns, wieder zu Fuß auf die Spitze des Berges zu steigen, aber dieses Mal, dachten wir, sollte es etwas spezieller als das letzte Mal sein. So kam mir die Idee, das Logo unserer Schule auf den Schnee zu malen, und das auf der Spitze des Berges. Leonard war mit dieser Idee einverstanden, und auch unsere Erzieherin, die uns das benötigte Material besorgte, um diese Idee zu verwirklichen.

Nachdem wir in Brezovica angekommen waren, fuhren Leonard und ich mit einem Skilift, damit wir uns für einen Platz entscheiden konnten, wo wir das Logo malen wollten. Als wir wieder runterstiegen, gingen wir etwas essen und dann endlich, um zwei Uhr am Nachmittag, fingen wir an hochzuklettern. Der Aufstieg war ein unbeschreibliches Gefühl. Wir fühlten die Müdigkeit unserer Beine gar nicht, trotz des so steilen Weges und des weichen Schnees, der den Aufstieg noch schwerer machte. Aber irgendwann kamen wir zu der Stelle, die einige Meter unterhalb der Bergspitze lag. Als wir ankamen, packten wir sofort unsere Spraydosen aus und fingen an, das Logo zu malen.

Die Stelle, die wir uns ausgesucht hatten, befand sich unter dem Skilift, so dass alle, die mit dem Skilift über uns hinweg fuhren, sehen konnten, was wir machten. Fast alle fragten uns, was wir dort unten machten. Einige dachten sogar, dass wir unsere neue Flagge malten, da wir mit Blau, Gelb und Grau malten. Wir bekamen auch sehr viele Komplimente, ein paar Leute machten sogar Fotos von uns oder nahmen uns mit ihren Kameras auf. Das war ein wirklich gutes Gefühl.

Als wir das Logo zu Ende gemalt hatten, kamen noch ein paar Freunde, ein Lehrer und ein Erzieher vorbei. Danach machten wir noch ein paar gemeinsame Fotos und dann, sehr zufrieden mit unserem Werk, machten wir uns auf den Weg nach unten, wo alle anderen auf uns warteten, um ins Internat zu fahren.

25.01.2009 - ALG në Brezovicë Blend Arllati dhe Leonard Pnishi XII b

Lajmi që të dielën do të shkonim në Brezovicë, më gëzoi shumë. Për mua do të ishte hera e dytë që do të shkoja në Brezovicë. Unë isha edhe vitin e kaluar atje, ku kalova një ditë shumë të bukur dhe interesante. Vlen të përmendet ngjitja deri në majën e malit të Brezovicës në këmbë së bashku me Leonard Pnishin. Nga atje lart pamë disa pamje tejet të bukura, fantastike dhe të paharrueshme të peisazhit.

Kështu që me të dëgjuar lajmin se këtë vit do të shkonim prapë në Brezovicë, ne vendosëm që të ngjiteshim prapë në këmbë deri në majën e malit. Por këtë herë menduam që të jetë diçka më e veçantë se herën e kaluar. Kështu më lindi ideja për ta vizatuar logon e shkollës sonë në borë në majë të malit. Leonardi u pajtua menjëherë me idenë. Po ashtu edhe edukatorja jonë, e cila na siguroi materialin e duhur për ta realizuar këtë ide.

Me të arritur në Brezovicë, së bashku me Leonardin hipëm në teleferik për ta caktuar vendin se ku do ta vizatonim logon. Pasi u kthyem prapë poshtë, shkuam për të ngrënë drekë dhe më në fund, rreth orës dy pasdite, filluam ngjitjen. Ngjitja lart ishte një ndjenjë e papërshkrueshme. Ne nuk e ndjenim fare lodhjen e këmbëve tona, përkundër pjerrtësisë së madhe dhe borës së butë që e bënin ngjitjen edhe më të vështirë. Dalëngadalë ne arritëm tek vendi që kishim caktuar. Kishte edhe disa dhjetëra metra për të arritur në majën e malit. Me të arritur aty, menjëherë nxorëm nga çanta ngjyrat (në formë spreji) dhe filluam vizatimin e logos.

Vendi që kishim caktuar gjendej nën teleferik, kështu që çdo vizitor që hipte në të mund ta shihte logon që po vizatonim. Gati të gjithë na pyesnin se çfarë ishim duke vizatuar. Disa pyesnin mos ishte flamuri i shtetit tonë, pasi ishte me ngjyrë të kaltër, të verdhë dhe të përhimtë. Po ashtu na jepnin edhe komplimente, na bënin fotografi nga lart, disa inçizonin me kamerat e tyre etj. Ishte vërtet një ndjenjë shumë e mirë.

Pasi përfunduam vizatimin e logos, erdhën disa shokë tanët, profesori i edukatës fizike dhe një nga edukatorët, të cilët po skijonin dhe bëmë disa fotografi së bashku. Në fund, të kënaqur nga puna që kishim bërë, Leonardi dhe unë u nisëm poshtë malit ku të tjerët po na prisnin për t'u nisur për në konvikt.

Internat

Një mbrëmje e bukur në "Pulaj" Cjerolinda Desku XI a

Konviktore

Jeta është shumë e bukur kur njeriu di ta shfrytëzojë. Surprizat dhe gëzimet në konvikt të "Loyola-Gymnasium" janë po aq të bukura sa edhe jeta. Një mbrëmje e papritur tek restoranti n'afërsi të shkollës ishte një

befasi dhe një mbrëmje e bukur gjithashtu. Së bashku me edukatoren gjatë rrugës vazhdimisht bisedonim dhe secila nga ne shprehte mendimet e veta, kënaqësitë dhe pakënaqësitë.

Shumica thonim se kjo darkë do të jetë jo argëtuese dhe ndoshta e mërzitshme. Kështu biseda vazhdoi deri kur hymë në restorant dhe u ulëm. Ishte shumë qesharake dhe argëtuese mënyra se si ishim ulur. Kishim vendosur tryezat dhe karriget në formë të shkronjës "L" dhe dukeshim tamam sikur ishim duke mbajtur ndonjë mbledhje shumë të rëndësishme. Më vonë e kuptuam se edhe një darkë e shijshme tek një restorant i vogël dhe jo shumë larg shkollës e konviktit mund të jetë shumë argëtuese dhe stres-heqëse. Ishte mbrëmje shumë e bukur. Vërtet ia kaluam shumë mirë dhe i tërhoqem fjalët e mëparshme që i kishim thënë.

Uroj që edhe mbrëmjet e tjera që do të organizohen të jenë po aq të mira dhe aq argëtuese sa edhe mbrëmja e lartshënuar. Ndoshta jeta në konvikt është paksa e rëndë, por s'është diçka që nuk mund të tejkalohet. Edhe konvikti ka anët pozitive dhe negative të tij, por anët pozitive janë ato që dominojnë.

Eine sehr gute Lehrerin und Freundin Meriton Lubishtani XII c

Melissa war eine sehr gute Lehrerin und Freundin. Als deutsche Praktikantin besuchte sie unsere Schule ein Semester lang. Da sie jung war, hatten wir die Möglichkeit, sie auch als Freundin zu haben. Die verschiedenen Aktivitäten, die sie mit uns unternommen hat, haben die Teamarbeit noch mehr verstärkt. Melissa war jederzeit bereit, uns mit der deutschen Sprache zu helfen, vor allem, wenn wir eine Klassenarbeit vor uns hatten.

Ihr Lieblingssport war Boxen. So hat sie sich bereit erklärt, uns in der Freizeit Boxen zu lehren. Wir konnten in der kurzen Zeit wenigstens einige Boxerfahrungen machen.

Bevor Melissa wieder nach Hause ging, organisierten die Kinder aus dem Internat einen Abschiedsabend für sie und einige Gäste. Für den Abend hatte ich Melissas Foto mehrmals vergrößert und in der Mensa aufgehängt. Beim Aufhängen des Bildes mit der Überschrift "We will miss you" haben mir die Jungs meiner Gruppe geholfen. Da es aber eine Überraschung sein sollte, hatten wir es mit einem schönes Papier verdeckt. Bevor dann das Programm zu Ende war, baten wir Melissa, nach vorne zu kommen, und haben ihr die Überraschung gezeigt. Sie hat sich darüber sehr gefreut und es war ein wichtiger Moment für unsere Freundschaft.

Am nächsten Tag waren es sehr traurige Minuten, als wir uns von unserer guten Freundin verabschieden mussten. Wir haben aber immer noch Kontakt zu ihr, obwohl sie weit von uns entfernt ist.

Konvikt

Mësuese dhe shoqe e mirë

Konviktore

Mësuese dhe shoqe e mirë. Ishte praktikante nga Gjermania që erdhi këtu në shkollën tonë. Ajo ishte e re patëm mundësinë ta kemi mike dhe shoqe shumë të mirë. Banimi në konvikt na ofroi më shumë me të. Mundësia të zhvillojmë aktivitete të ndryshme këtu në kuadër të konviktit, na mundësoi që të lidhemi më shumë me të. Mbi të gjitha Melissa ishte gjithmonë e gatshme të na ndihmonte në gjuhën gjermane, sidomos atëherë kur kishim hallin e testit. Ishte shumë e qartë dhe e kuptueshme.

Si sport të preferuar ajo kishte boks. Kështu shprehu vullnetin që gjatë kohës së lirë të na ushtronte edhe ne në boks. Por ajo qëndroi këtu për një kohë jo shumë të gjatë, kështu që ne mësuam vetëm gjërat elementare dhe fillestare në boks.

Afërsia dhe çelhtësia e saj bënë që të krijojmë raporte shumë të afërta me të. Ishte bërë si familjare e jona. Kjo bëri që të mërzitemi pak për shkuarjen e saj. Një natë para se të shkonte organizuam në konvikt një program për disa mysafirë. Për këtë natë kisha përgatitur një fotografi të saj të zmadhuar, për ta ngjitur në mur (në mensë) aty ku do të mbahej programi. Bashkë me grupin e ngjitëm në mur me mbishkrimin "Ëe vill mis you", e mbuluam me një letër që t'ia zbulonim më vonë si befasi. Pas programit i thamë të afrohej dhe ia zbuluam fotografinë. Emocionet ishin të pashmangshme si për të, ashtu edhe për në. Ishte moment prekës, por shumë domethënës për miqësinë tonë.

Të nesërmen, kur u përshëndetëm me të, ndjemë që një shoqe e mirë e jona po na largohej. Tani ende mbajmë kontakte dhe miqësia jonë ende vazhdon të jetë e mirë edhe nga largësia.

Geburtstag im Internat Lumbardh Haxhishabani XII c

Der 18. Geburtstag ist ein besonderer Geburtstag, denn wenn man dieses Alter erreicht, gilt man als erwachsen. Das Besondere an meinem 18. Geburtstag war zudem, dass mein Freund aus meiner Gruppe, Ylber, am gleichen Tag Geburtstag hat. Wir wussten, dass dieser Geburtstag anders sein würde als alle anderen vorher und deswegen konnten wir es kaum erwarten, dass der Tag kam. Wir wollten im Internat feiern, denn wir

konnten nicht mit allen unseren Freunden in die Stadt. Mit der Hilfe unserer Erzieherin organisierten wir unseren Geburtstag so gut wie möglich.

Wir hatten gehört, dass unsere Erzieherin eine Überraschung für uns hatte, aber wir hatten keine Idee, worum es ging. Ich hatte Schmetterlinge im Bauch, als ich an den großen Tag dachte. Ich wollte endlich wissen, was meine Überraschung ist. Das gleiche dachte sich auch Ylber.

Endlich war er da. Mein Geburtstag. Der Tag fing mit Glückwünschen und Geschenken von unseren Liebsten, mit denen wir jeden Tag zusammen verbringen, unseren Freunden, an. Nach dem Unterricht wurden die Vorbereitungen für das Fest immer intensiver, mit dem Ziel, einen möglichst unvergesslichen Abend zu erleben.

19:30 Uhr - Der langerwartete Moment war gekommen. Zusammen mit unseren Freunden gingen wir in den Saal, wo wir unser Fest vorbereitet hatten, und ... Überraschung! Ernest Malazogu, ein bekannter Schauspieler, stand vor uns. Er ist bekannt für seine Rolle als "Fisnik" in der Serie "Eine moderne Familie". Das hätten wir niemals erwartet. Wir waren sehr froh darüber. Wir sprachen mit ihm und konnten ihn alles fragen, was uns an ihm und seiner Rolle interessiert.

Nachdem wir ein bisschen Zeit mit ihm verbracht hatten, machten wir mit dem Feiern weiter. Es gab Musik und wir tanzten sehr viel. Die Torte war auch sehr köstlich. Das war unser besonderer Geburtstag. Ylber und ich werden ihn nie vergessen. Es war das erste Mal, dass wir so eine Überraschung erlebt haben.

Ditëlindja në konvikt

Ditëlindja e 18-të është ditëlindje e veçantë sepse kur arrihet kjo moshë, je më i pjekur dhe duhet menduar më seriozisht. E veçantë ishte se unë kisha ditëlindjen bashkë me shokun tim të grupit, Ylberin. E dinim që do të ishte një ditëlindje më ndryshe nga të tjerat dhe mezi e prisnim. Ditëlindjen kishim për ta festuar këtu në konvikt. Kështu, me ndihmën dhe përkrahjen e edukatores, ne e organizuam si është më së miri festën tonë.

Kishim dëgjuar për një surprizë që do të na bënte edukatorja, por nuk e kishim idenë se çfarë do të ishte. "Fluturat" sa vinin e më silleshin më shumë në bark kur dita e festës afrohej. Doja të kuptoja surprizën; nuk e kisha idenë se ç'mund të ishte. Të njëjtën donte të dinte edhe Ylberi.

Ditëlindja erdhi. Dita filloi me urime e dhurata nga më të dashurit tanë, nga ata që ne çdo ditë e ndajmë bashkë, shoqëria. Gjatë ditës, pas mësimit, përgatitjet për festën vinin e bëheshin më të shpeshta, duke synuar që si rezultat të jepnin një përjetim të vërtetë që s'do ta harronim. Ajo surprizë po më ngrinte adrenalinën çdo çast e më shumë. E shumëpëritura erdhi.

Ora 19:30. Bashkë me shokët shkuam në sallën ku do të festonim dhe ... befasia shpërtheu! Ernest Malazogu, aty ishte një aktor i famshëm i yni. Ai është i famshëm tek ne me rolin e Fisnikut në serialin "Familja moderne". Vërtet që diçka që unë dhe Ylberi as që e kishim menduar. U gëzuam dhe na erdhi shumë mirë. Pastaj patëm rastin të flisnim me të për së afërmi dhe ta pyesim për çdo gjë që na interesonte për të dhe rolin e tij.

Kaluamnjaf kohë me të dhe vërtet u kënaqëm. Vazhduam festën më pas me muzikë dhe vallëzim. Gjithashtu edhe torta që e këndshme. Kjo ishte ditëlindja jonë më e veçantë. Unë dhe Ylberi gjithmonë do ta mbajmë në mend. Befasia ishte e para e llojit të tillë për ne.

Internat

Një vizitë në bodrumin e verës, Rahovec Gresa Kabashi IX b

Konviktore

Ndoshta vendi ynë nuk është i përsosur. Në fakt, ka shumë gjëra që do të mund të kishim qenë më mirë. Gjithsesi, Kosova ka mjaft gjëra për të cilat ne mund të jemi krenarë. Vizitat që bëjmë me arsimtarët tanë në disa vende jonatyrore na bëjnë ne nxënësve më të vetëdijshëm. Besoj se në një nga këto vizita me vlerë mund të përfshijmë edhe vizitën tonë në bodrumin e verës në Rohavec.

Udhëtimi nuk ishte i gjatë, as shumë i vështirë, megjithëse ishte dimër. Sapo mbërritëm unë vëreja se ndërtesa ishte e vjetër, por kishte diçka tërheqëse në të. Sesi më dukej; si një muze i kohëve të lashta. Ne u futëm brenda së bashku. Një punëtor i bodrumit u bë ciceroni ynë.

Filluam të ecnim. Përpara na dolën disa fuqi të drunjtja, për të cilat mësuam se ishin enët e barikut. Pas këtyre ne pamë disa fuqi shumë më të mëdha që zinin vend në këtë ndërtesë. Këto fuqi datonin që nga viti 1955, duke dëshmuar se në këtë bodrum ishte punuar edhe para vitit 2006-të, kur ky vend rifilloi punën dhe jetën. Udhëtimi ynë i vogël vazhdoi duke mësuar shumë gjëra interesante. Aty për herë të parë mësova se vera e kuqe ishte një aleate e mirë kundër kancerit, infarktut, yndyrës së tepërt. Gjithsesi vera duhej të merrej në masë. Punëtorët na treguan se në një ditë preferohet një gotë me 400-600 mililitra verë. Ne e vizituam edhe laboratorin me kontrollet përkatëse të verës. Në atë laborator pata rastin të shoh disa mjete të panjohura më parë si spektrofotometri që shërbente për matjen e intensitetit të ngjyrës së verës.

Një gjë që më bëri përshtypje ishte fakti që ky bodrum prodhonte mjaft verë për Kosovën dhe e eksportonte atë në Ballkan e vende të tjera të Evropës. Ne pamë edhe makineri të tjera, brenda dhe jashtë dhe mësuam për dekantimin e presimin. Mësuam edhe se dioksidi i karbonit (CO2) e mbron verën, prandaj nuk duhet të largohet nga ajo. Pra siç mund të shihet, kjo vizitë ishte shumë e frytshme. Pasi bëmë një turne të plotë në këtë bodrum, ne u kthyem mjaft të kënaqur në shtëpitë tona. Për mua veçanërisht ishte një vizitë e qëlluar kjo që bëmë në bodrumin e verës në Rohavec. Përveç të tjerash mendoj se na tregoi se me dëshirë e vullnet mund të arrijmë shumë, por duhet punë, pasi edhe gjërat që në dukje janë të vogla, kërkojnë djersë dhe mund.

Konvikt

Kush jam unë? Eriola Morina VII b

Konviktore

Shumë herë njerëzit e kanë pyetur veten:
Pse jam kaq e bukur ... ose kaq e keqe?

Por kurrë nuk e kanë pyetur veten:
A jam e bukur apo e keqe në shpirt?

Unë për vete shumë herë kam thënë:
Pse jeta duhet të jetë kaq e brishtë për njerëzit?

Edhe pse të gjithë e dinë se bëjnë gabime, kurrë nuk u binden gjërave që të tjerët thonë. S'di sa herë e keni pyetur veten:
Pse shkoj në shkollë, kur mundem të luaj me shoqë dhe të rri në shtëpi?

Eh! Ka shumë që e kanë pyetur veten, por ka edhe shumë që e kanë provuar. Ata që e kanë provuar, tani s'kanë guxim ta pyesin veten:
Pse jam në këtë gjendje?

A thua sa njerëz kanë pyetur veten:
Pse po jetojmë?

Këtë me siguri e kanë pyetur ata që shumë mërziten nga jeta dhe që janë të trishtuar. Ndërsa ata që janë të lumtur dhe që duan të jetojnë, pyesin veten:
*Pse po jetojmë kaq pak ... ?
Kush jam unë?*

Ti je ajo që të tjerët s'dinë cila je!

Gënjeshtra Aurora Morina X d

Konviktore

*"Unë i shoh njerëzit më të etur për të zbuluar arsyt e një gjëje, se sa për ta vërtetuar nëse ajo gjë është e vërtetë".
Kështu ka thënë eseiisti francez, Michel de Montaigne.*

Unë pajtohem me të. Pse ekziston gënjeshtra? Për ta fshehur të vërtetën. Pse duhet ta fshehim të vërtetën? Sepse dikujt mund t'i duket e hidhur, sepse është argumenti më i fortë që ka ekzistuar deri më tani. Deri më tani thashë? Po, sepse sot, sidomos sot, gënjeshtra ka shtrirë rrënjët në çdo njeri. S'ka njeri që s'ka gënjyer së paku një herë në jetë. Por gënjeshtrat dallojnë. Ka disa gënjeshtra që të nxjerrin prej një situatë të vështirë për ty. Të padëmshme ndoshta.

Por tjetër gjë është të shpifësh, sepse gënjeshtra është shpifje. Pjellë e imagjinatës, ndonjëherë pjellë e një imagjinatë të prishur e cila nxjerr tinguj fyes që çënojnë identitetin e dikujt tjetër. Ndoshta ky dikush është pasqyrë shembulli për të mire, po ja që kjo pasqyrë mund të kthehet mbrapsht për shkak disa gënjeshtrave imorale. Për dikë, fjalët e së vërtetës janë paradoksale.

Ai që di të vërtetën, le ta shpallë atë pa pyetur kush e pranon e kush jo.

Internat

06.06.2009
Camping im Rugovatal
Filomena Laci

Das Ende der Woche näherte sich. Wir waren gestresst von vielen Tests. So beschlossen wir, die Internatsschüler aus der XII. Klasse und unsere Erzieher, in Rugova zu campen.

Am Samstag nach der Abiturprüfung bereiteten wir uns auf die Fahrt vor. Den ganzen Weg lang redeten wir darüber, was wir in der Prüfung gemacht hatten. Aber das alles endete, als wir in Rugova (Guri i Kuq) ankamen. Wir waren alle gut drauf und wollten einfach nur Spaß haben. Es hat sehr viel Spaß gemacht, draußen zusammen zu essen. Danach haben wir noch ein Lagerfeuer gemacht, Gitarre gespielt und dazu gesungen. Es war wirklich schön.

Dann gingen wir alle in unsere Camphäuser, um uns auszuruhen, da wir am nächsten Morgen zu einem See in den Bergen wandern wollten. Als wir am See ankamen, waren wir total erschöpft, aber es hatte sich gelohnt, denn es war sehr schön dort oben. Als wir zu unseren Camphäusern zurück kamen, packten wir unsere Sachen und machten uns auf den Weg nach Hause (ins Internat).

Wir hatten sehr viel Spaß, so wie in einer großen Familie.

Kampingu në Rugovë

Po afrohej fundi i javës. Ishim lodhur me teste e me stres. Kështu, për pushim vendosëm që ne maturanët që jemi në konvikt, bashkë me edukatoret tona, të organizonim një kamping në Rugovë.

Të shtunën pas testit kombëtar që patëm, u bëmë gati dhe u nisëm. Gjatë tërë rrugës bisedonim e pothuajse e brengoseshim se çfarë kishim bërë në test. E gjitha kjo përfundoi kur arritëm te Guri i Kuq (vendi ku do të bënim kamping). Disponimi na ndryshoi dhe nuk menduam më asgjë, pos të kënaqeshim së bashku. Ishte një kënaqësi e vërtetë të bënim grill së bashku e të hanim një darkë modeste, por me shumë dashuri e buzëqeshje. Mëkat ishte të ktheheshim nga kampingu pa e ndezur zjarrin në mbrëmje e pa kënduar me kitarë! Ishte shumë bukur!

Ishim ulur rreth zjarrit të gjithë së bashku. Tingujt e kitarës na shoqëronin e buzëqeshja mbretëronte në sytë e secilit nga ne. Kaluam bukur që në fillim. Pastaj shkuam në vilat tona të flinim, sepse të nesërmen pas mëngjesit do të ngjiteshim më lart në bjeshkë të shijonim bukurinë e liqenit. U lodhëm shumë kur shkuam të nesërmen te liqeni, por u çlodhëm me bukuritë e tij. Pasi u kthyem sërish në vila, i mblodhëm gjërat e u nisëm për në konvikt.

E mira e gjithë këtij kampingu që se ne u kënaqëm dhe kaluam shumë mirë, sikur të ishim të një familje të vetme.

Konvikt

Kampingu në Rugovë

Konviktore

Përtej ...
Aurora Morina X d

Çdo ditë luftoj që ndjenjat të mos dalin mbi logjikën, por ato kalojnë tej e përtej. Kalojnë male, shkretëtira e hapësira të pakufishme. Arrijnë deri në kulmin e lumturisë, por unë dua majën e kulmit.

Ajo është aq e thepisur, sa frikësohem ta prek duke menduar se do të më kapë mallkimi që pret të hidhet mbi emrin tim. Pret që unë të bie në kurthin e gjilpërës shkëlqyese të lumturisë, që është e vetmja në humnerën që jam futur.

E shoh se si shkëlqen, megjithatë s'arrij ta kap. E shoh ... e shoh dhe vetëm e shikoj. Ky është destinacioni që duhet ta arrij. Diçka u përmbys. Një vull ndjenjash guximi u zgjuan nga gjumi dimëror në të cilin ishin futur. Po si duket, akulli u thye. Pa e vërejtur unë i afrohem majës dhe bëj hap ta kap ...

Jo, jo kjo është e pamundur. Përse më kalon përtej gishtave e s'e ndjej? Si është e mundur të jetë e padukshme kur unë e shoh jetën time në të?

Mbretëria ime e frikshme vazhdoi derisa më në fund hapa sytë. Gjithçka ndryshoi. Dallova se ka një tokë të të gjallëve dhe një tokë të të vdekurve. Unë isha në këtë të fundit, po u ktheva prapë këtu.

Këtu pashë jetën, pashë se ajo që ka vlerë është cilësia e jo sasia dhe gjithçka që kam unë është cilësore. Po këto cilësi

ishin larg, shumë larg nga syri im.

Isha thjesht në një qoshk të fantazisë sime, pa menduar se ajo më dërgoi larg, shumë larg nga realiteti në të cilin jetoj unë, në të cilin jetojmë të gjithë ne. Dhe realiteti është ky mjedis dhe këta njerëz që më rrethojnë.

Treni që më shëtiti në arenën e iluzioneve dhe fantazisë është një dell marrëzie i lezetshëm që vazhdon të sillet rreth stacionit, por kurrsesi të ndalet në të.

Bonton Filomena Laçi

Edukatore

Për cilësi më të mirë të edukimit të nxënësve të shkollës sonë, kemi rënë në dakord të mbahen orët e Bontonit.

"Erare humanum est" do të thotë: "Të gabosh është njerëzore", por ajo që më

së shumti vlerësohet te njeriu është edukimi dhe përmirësimi. Mënyra e sjelljeve në tavolinë është pjesë e kulturës, por edhe konsumimi i ushqimit të shëndoshë.

Pos teorisë, të gjitha i realizuam në praktikë. Me ndihmën e kuzhinierëve të KFOR-it gjerman. Së bashku çdo të dytën javë përgatisim një darkë solemne. Nxënësit ishin të ndarë në 4-grupe. Çdo grup udhëhiqej nga një kuzhinier gjerman. Një grup përgatiste paragjellën, tjetri-gjellën kryesore, tjetri ëmbëlsirën dhe më në fund dekorimi, shërbimi i tryezës.

Nxënësit me seriozitet të madh i përcillnin udhëzimet dhe këshillat. Një të shtunë, për t'i befasuar miqtë tanë, ne i përgatitëm shportat me anë të shpagetave dhe pinguinët nga vezët. Shumë mësuam nga ky shoqërim.

KFOR – Soldaten mit Kochmütze Heide Noll

"... und jetzt schön ausrollen". Das muss Feldkoch Matthias Gareis nicht näher erklären. Abwechselnd schieben Mädchen und Buben das große Nudelholz aus Edelstahl über den Teig. Zwischendurch kommt immer wieder Mehl drauf. Am Ende entsteht daraus ein Strudelteig. Die Äpfel für die Füllung haben die Kinder schon geschält, kleingeschnitten und mit Butter, Zucker und Zimt verrührt. Auf der anderen Seite der Küche schnippeln mehrere Jungen, was das Zeug hält. Sie verwandeln Zucchini und Möhren in "tourniertes", in Form gebrachtes Gemüse. Das gibt die Beilage zum Hauptgang, einem Rindersteak mit Champignonhaube, Rahmsauce und selbst geschnitzten Pommes Frites. Vorneweg füttern die 18 Schülerinnen und Schüler Mini-Pizzas mit Belag nach Wahl.

Seit März gibt es ein Projekt zwischen Loyola-Gymnasium und Bundeswehr, das allen Beteiligten viel Spaß macht. Jeweils vier Feldköche kochen mit einer Gruppe Schüler. Filip Marki und Albina Bisaku, die normalerweise für die Verköstigung der Internatsschüler sorgen und auch an diesem Tag für die Mehrheit kochen, schauen zu.

"Die Schüler stellen sich gut an", lobt Matthias Gareis. Der Koch freut sich darüber, dass ihn die Jugendlichen problemlos verstehen. Ebenso wie seine Kollegen Roland Machleb, Dominik Richter und Küchenmeister Thomas Redel genießt er es, mal aus dem Lager herauszukommen und etwas Besonderes zuzubereiten. Sein Alltag hat nämlich ganz andere Dimensionen. In zwei Schichten kochen zehn Feldköche jeweils 500 Portionen – "Da können wir nur weniger aufwendige Gerichte zubereiten", sagt Gareis.

Bei kleinen Gruppen, wie im Loyola-Gymnasium, ist Raum für schmackhafte Extras. Etwa die Champignonhaube auf dem Steak, die Anton aus der zwölften Klasse unter der Anleitung von Dominik Richter anrührt. "Es ist schön, wenn man den Jugendlichen etwas zeigen und vielleicht auch etwas bewirken kann", sagt Matthias Gareis. Die Kinder ihrerseits sind mit Feuereifer bei der Sache. Sie lernen zudem, dass gutes Essen nochmal besser schmeckt, wenn der Tisch ansprechend gedeckt ist. Die Mädchen und Buben, die in der Küche fertig sind, legen Tischdecken, Teller und Besteck auf, falten Servietten und freuen sich über Blumenschmuck auf dem Tisch. Am Ende sitzen alle Köche, kleine und große, an der Tafel und lassen sich ihr Drei-Gang-Menü schmecken. Die übrigen Schüler schauen ein bisschen neidisch hin.

Aber keine Sorge: Jeder kommt mal dran.

Kapsamun 18.05.2009 - Das Konzert Bardh Sokoli XII b

Meine Freunde, unsere Erzieherin und ich redeten über verschiedene Themen. Ein Thema davon war die Musik. Ein Freund sagte, dass er Konzerte und Live-Musik sehr mag. Als die Erzieherin das hörte, erzählte sie uns, dass ein Konzert mit der Schweizer Band Kapsamun in Prizren stattfinden wird.

Manche von uns freuten sich darüber und die anderen fingen an zu fragen: "Wer ist denn diese Band?" Einige, die die Band schon kannten, erzählten über die Band und deren Musik:

"Kapsamun ist eine Band, die aus 5 Mitgliedern - einem Albaner und vier Schweizern - besteht. Albanische Volksmusik mit feurigen Rhythmen - sehnsüchtige Balladen aus dem Kosovo - rasende, ungerade Taktarten aus dem Orient. Temperamentvoll gespielt mit dem offenen Geist des neuen Welt-Jazz, der für alles Raum lässt, was Tanzbein und Herz bewegt: In der Musik von Kapsamun sind auch Einflüsse von Salsa, Fusion, Nu-Jazz oder Drum'n'Bass zu hören. So entstehen die vielfältig inspirierten Eigenkompositionen, welche die traditionelle Musik des Kosovo in neuer Frische aufleben lassen und ein bunt gemischtes Publikum begeistern."

Viele wussten nicht, dass es albanische Jazz-Musik gibt. Sie waren neugierig. Wir beschlossen, in dieses Konzert zu gehen. Einen Tag vor dem Konzert gab unsere Erzieherin jedem von uns eine Eintrittskarte. Endlich kam der Tag und wir fuhren am Abend zu diesem Konzert. Außer uns gab es noch viele andere Leute, die vor dem Eingang warteten. Das Konzert fing an. Am Anfang sprach Arsim Leka, das albanische Mitglied der Band, zu den Besuchern. Er präsentierte die Gruppe und freute sich sehr, dass so viele Leute zum Konzert gekommen waren. Die Musiker begannen mit der Interpretation von Songs wie Bariu, Vallja, etc. Das ganze Publikum war von der Musik begeistert. Das Konzert dauerte eine Stunde. Nach einer halben Stunde gab es 15 Minuten Pause. Einige von uns nutzten die Möglichkeit, mit den Mitgliedern der Band zu reden und Fragen zu stellen. Wir erzählten ihnen, dass uns ihre Musik sehr gefällt und dass wir Schüler aus einem klassischen, privaten Gymnasium sind, wo auch Deutsch als Fremdsprache gelernt wird. Auch sie fanden es toll, dass es eine solche Schule im Kosovo gibt.

Als wir nach dem Konzert zurück ins Internat kamen, erzählten wir einander:

"Die Musik war echt toll, einfach super."

"Genau. Vor allem gefiel mir, dass unsere albanische Musik so gut in Jazz klingt."

Als wir nach dem Konzert zurück ins Internat kamen, erzählten wir einander:

"Die Musik war echt toll, einfach super."

"Genau. Vor allem gefiel mir, dass unsere albanische Musik so gut in Jazz klingt."

Kapsamun 18.05.2009 - Koncerti

Ishim e tërë shoqëria duke biseduar gjëra të ndryshme. Njëra prej temave ishte edhe muzika. Njëri nga shokët na tha se i pëlqente t'i vizitonte koncertet apo muzikën e gjallë. Me ne ishte edhe edukatorja. Pasi dëgjoji se ishim duke biseduar për koncerte dhe muzikë të gjallë, ajo menjëherë na informoi se në Prizren do të mbahej një koncert nga grupi muzikor zviceran "Kapsamun".

Disa nga ne u gëzuan kur e dëgjuan këtë lajm e disa fillonin të pyesin: "Kush është ky grup". Ata që e njihnin këtë grup filluan të tregonin për muzikën e këtij grupi dhe çdo gjë tjetër: "Kapsamun është grupi/bendi i përbërë nga 5 anëtarë - një shqiptar dhe katër zviceranë. Muzika e tyre është muzikë popullore shqiptare me ritme të zjarra. Me fjalë të tjera, muzika e tyre është muzikë jazz-shqiptare, ku pjesët muzikore tradicionale shqipe nga Kosova dhe Shqipëria përpunohen së bashku me muzikë të frymëzuar orientale, nga Evropa lindore. Muzika e këtij bendi ka në vete një melodi melankolike që është një ndihmesë e madhe për komunikimin mes dy kulturave."

Të gjithë u çuditën që vërtet po ekzistonte një muzikë jazz-shqiptare. Ishim kureshtarë. Vendosëm që grupi i klasave të XII-a, të shkonim në atë koncert. Një ditë para koncertit edukatorja na i solli biletat dhe të gjithë mezi prisnim të shkonim. Erdhi dita kur do të mbahej koncerti. Të gjithë u bëmë gati dhe në mbrëmje u nisëm për në Shtëpinë e Kulturës. Përveç nesh kishte edhe shumë adhurues të tjerë të cilët prisnin në radhë para hyrjes. Koncerti filloi. Së pari e mori fjalën anëtari shqiptar i grupit, Arsim Leka, i cili e prezantoi grupin dhe me disa fjalë na përshëndeti e u gëzua shumë që salla ishte e mbushur plot me adhurues. Muzika filloi me disa këngë hyrëse si: "Bariu", "Vallja", etj. I tërë publiku u magjeps me interpretimin e tyre. Koncerti zgjati 1 orë.

Gjysmë ore para se të përfundonte koncerti, ishte një pushim i shkurtër 15-minutësh. Disa nga ne e shfrytëzuan rastin të bisedonin me anëtarët e grupit dhe t'iu bënin pyetje për çdo gjë rreth tyre. Ne ju treguam se muzika e tyre na pëlqeu shumë dhe se ishim një grup nxënësish nga gjimnazi privat, klasik ku mësohet edhe gjuhë gjermane. Edhe atyre ju erdhi shumë mirë që në Kosovë kishte një shkollë të tillë.

Pasi përfundoi koncerti, të gjithë u kthyem në konvikt duke i thënë njëri-tjetrit:

"Muzika ishte shumë e mire. Diçka e mrekulueshme."

"Po, me të vërtetë më pëlqeu. Muzika jonë shqiptare tingëllon aq mirë në mënyrën jazz."

Ditura është mirëqenie Albina Marniku

Zbulimi më i madh që mund të bësh, është të vetëdijësohesh se brenda teje ka fuqi dhe mençuri të pafundme të cilat të aftësojnë për të përballuar çdo vështirësi, t'i bësh ballë çdo qëndresë dhe të zgjidhësh të gjitha vështirësitë që t'i vë jeta.

Ti ke lindur për të triumfuar, je pajisur me gjithë talentin dhe aftësitë e nevojshme për të manovruar me fatin dhe për të qenë Zot i fuqive të tua shpirtërore. Nëse nuk je i vetëdijshëm për fuqitë e tua shpirtërore, atëherë do të bëhesh lodër e ngjarjeve dhe e kushteve të mjedisit tënd dhe si pasojë, ke mangësinë e vetëbesimit, zhvlerësimin e vetvetes. Me fjalë të tjera; sa më pak që të jesh në dijeni për fuqinë shpirtërore, aq më shumë do të fitojnë fuqinë rrethanat e jetës kundrejt teje.

Andaj duhet të vëresh se në ty qëndron fuqia magjepëse e cila mund të të ngrejë lart në majën e lumturisë, shëndetit, lirisë dhe gëzimit të jetës, po qe se bëhesh i vetëdijshëm për efikasitetin e tyre dhe po deshe t'i fiksosh mendimet pozitive, sepse pasuria e ideve të pakufijshme në brendësinë tënde nuk shterron asnjëherë. Nëse njerëzit duan më shumë ar dhe argjend, me siguri se mund t'i përfitojnë nga elementet ekzistuese. Por inteligjenca e pafund i përmbush gjithnjë kërkesat e tua dhe është në natyrën e saj që gjithnjë të shihet që përmes teje të gjejë një mënyrë të të shprehurit më të mirë.

Andaj një mësim i mirë dhe një zbulim i vetvetës do të na ndihmonte t'i arrinim të gjitha gjërat që dëshirojmë në jetë.

Edukatore

Kultura e debatit Flodian Kuçi X d

Diskutimi është shkëmbim idesh midis dy ose më shumë personave mbi një temë të caktuar. Në shumë raste mendimet e pjesëmarrësve në debat nuk janë të njëjta, gjë që e bën debatin akoma më interesant. Zgjidhja më e mirë në lidhje me një temë të caktuar gjendet pas shkëmbimit të ideve të njerëzve të ndryshëm. Kjo është arsyeja pse debati është shumë i rëndësishëm në jetën e njeriut.

Ç'ka na nevojitet për të marrë pjesë në diskutim?

Për të zhvilluar një debat sa më të mirë na nevojiten njohuri të mjaftueshme mbi temën në fjalë, njohje të normave demokratike si dhe pa dyshim na nevojitet etika e të shprehurit.

Njohuri të mjaftueshme mbi temën.

Asnjëherë mos jepni një mendim mbi një temë nëse nuk jeni i sigurtë se informacioni juaj është apo nuk është i saktë. Nëse përfshihen në një debat për letërsinë e në fakt nuk keni asnjë informacion në lidhje me letërsinë, atëherë ju vetëm do të dilni si figura negative e atij debati. Nëse jeni i interesuar për një temë e cila zhvillohet në debat dhe dëshironi të mësoni më tepër në lidhje me atë temë, atëherë do të ishte shumë më e udhës që të dëgjoni në fillim dhe pastaj të benit pyetje në lidhje me atë temë, se sa të inkuadroheni pa pasur informacionin e duhur. Mos ngurroni që të shprehni mendimin tuaj në një debat ose që t'i viheni kundër një mendimi që ju mendoni se nuk është i saktë. Mirëpo ju gjithmonë duhet të jeni i kujdesshëm që mendimin tuaj ta argumentoni me fakte të ndryshme. Në këtë mënyrë do të jeni bindës dhe komenti juaj do të ketë një vlerë në atë temë.

Njohja e normave demokratike dhe e etikës së të shprehurit.

Të jesh njeri i ditur është vetëm njëra anë e medaljes. Të dish ta shprehësh në mënyrë më të mirë diturinë tënde, është ana tjetër. Po aq i rëndësishëm sa mendimi që e shprehni është edhe mënyra si e shprehni. Gjithmonë diskutoni mbi temën e jo mbi personin. Një shprehje e famshme thotë: "Njerëzit e mëdhenj diskutojnë mbi idetë, njerëzit mediokër diskutojnë mbi ngjarjet, njerëzit e vegjël diskutojnë mbi njerëzit!" Kjo është një barometër për të matur kulturën e secilit nga debatuesit.

Duhet që ta respektoni bashkëbiseduesin si dhe mendimet e tij. Respekto, të të respektojnë. Asnjëherë mos tentoni që ta poshtëroni ose ta injoroni personin për të cilin po flisni ose me të cilin jeni duke folur. Argumentoni dhe mos komentoni. Është një gjë shumë e mirë kur ju e shprehni mendimin tuaj në një debat, por kjo nuk mjafton për të mbrojtur mendimin tuaj. Ju patjetër duhet të keni argumente që e argumentojnë atë.

Jo të gjithë e gëzojnë kulturën e duhur. Do të thotë që në një debat ju mund të hasni shpeshherë njerëz që nuk kanë njohuri për rregullat themelore të zhvillimit të një debati. Prandaj injoroni në heshtje personat që nuk e gëzojnë kulturën e duhur, pasi po u konfrontuat me mendimin e tij, atëherë do ta ulni veten në një nivel me të.

Rotacioni njëditor Donik Karaqi XI a

Konvikt

Gjithçka fillon në orën 6:45 me thirrjen edukatorëve për zgjim dhe urimin për një ditë të mbarë. Shpeshherë edhe rrezet e diellit që depërtojnë nëpër dritaret e konviktit na motivojnë për të filluar një ditë të suksesshme.

Dhomat lihen pastër për ta përmbushur kushtin higjienik, kurse në vazhdojmë drejt mensës rreth orës 7:20. Shujta e shijshme e mëngjesit vetëm sa na e shton oreksin për mësim. Pasi të marrim pak ajër të freskët në oborrin e shkollës, shpejt vjen koha që të fillojë mësimi. Në rresht dy nga dy, uniforma e kompletuar dhe një përshëndetje janë si kod për të hyrë në objektin shkollor të "Loyola-Gymnasium".

Në shkollë gjithçka fillon me saktësi. Pikërisht në orën 8:00 fillon mësimi dhe më pas vazhdojnë orët e tjera, gjithashtu me rregull. Pas orës së tretë mësimore vjen një freskim i shumëpritur, pra pushimi i gjatë 20 minutësh. Ky pushim shfrytëzohet në mënyra të ndryshme, varësisht prej nevojave të nxënësve. Disa hanë ushqim, disa mësojnë, disa luajnë, kurse disa bisedojnë me njëri-tjetrin. Pas pushimit gjithçka fillon normalisht, të freskuar nga orët e mëparshme.

Pas orës së gjashtë, në orën 13:10 kryhet mësimi dhe nxënësit që udhëtojnë i presin autobusët për të shkuar në shtëpi, kurse për konviktorët dita sapo ka filluar në mënyrë tjetër. Konviktorët pas mësimit shkojnë në konvikt ku i presin edukatorët e tyre. Nxënësit në konvikt janë të ndarë në grupe, varësisht prej gjinisë dhe moshës. Dreka e përgatitur shijshëm nga kuzhinierët tanë na çlodh shumë dhe na jep energji për pjesën tjetër të ditës.

Koha prej orës 14:00 deri në orën 16:00 është kohë e lirë dhe shfrytëzohet në mënyra të ndryshme. Disa i vizitojnë familjarët, disa merren me aktivitete, disa mësojnë, kurse disa e gjejnë si kohën më të përshtatshme për gjumë. Në orën 16:00 fillon mësimi individual i përcjellë nga edukatorët. Pas një orë mësimi, nxënësit për pushim marrin ndonjë frut si marendë. Pas marendës, në orën 17:30 vazhdon mësimi deri në 18:30, me mundësi bashkëpunimi me shokun ose punë grupore. Rreth orës 18:35 fillon

shujta e darkës, për ta përmbyllur edhe shujtën ushqimore të ditës. Pas darkës vazhdojnë aktivitetet e lira të përcaktuara me orar. Fushat sportive në nivele dhe standarde shumë të larta lejojnë mundësi zgjedhjeje të sportit (basketboll, futboll, ping-pong, volejball etj.).

Pra, në këtë kohë, secili nxënës mund të përqendrohet në pjesën që dëshiron qoftë ajo sportive, mësimore apo e lirë. Pas aktiviteteve që përfundojnë në orën 20:45 edukatorët bashkë me nxënësit hyjnë nëpër konviktet përkatëse dhe bëhen gati për kohën e gjumit. Celularët dorëzohen në orën 21:30 dhe merren të nesërmen në orën 14:00. Në orën 22:00 duhet të mbizotërojë qetësia e natës.

Përpos ditëve të zakonshme, gjatë qëndrimit dyjavor në konvikt organizohen aktivitetet tërheqëse si: dalja të shtunave në mbrëmje në qytet në mënyrë të organizuar, ekskursionet e ndryshme, turnetë sportive e shumë e shumë gjëra të tjera interesante.

Falenderoj stafin e edukatorëve dhe mesimdhënësve për trajtim individual për secilin nxënës dhe hapësirën e madhe që na lejohe për shprehjen e talenteve tona!

Ike larg Doruntinë Ahmetaj VIII a

Ike larg

U bëre engjell pa dëshirë,

*u vëshke pa çelur mirë.
Ike pa më thënë lamtumirë.
Shkove pa të njohur mirë.*

*Shtegtove pa trokitur vjeshta
dhe s'u ktheve kur të desha.
Një yll për ty u shua
dhe një engjell u zgjua.*

*Shoh qiellin dhe mendoj:
"Një ditë a do të t' takoj,
apo gjithmonë do të kujtoj
dhe përherë do të t'kërkoj?"*

*Ku të mbeti rruga jote?
Ku u tret ëndrra jote?
Ku gjendet dëshira jote?
Ku u zgjua flaka jote?*

Konvikt

Ndërgjegjia Flodian Kuçi X d

Në botë ka aq shumë njerëz dhe aq shumë veprime të kryera nga ata, saqë do të ishte e pamundur të jepet një vlerësim ose një ndëshkim për çdo veprim që ata kryejnë. Për këtë arsye Zotit i krijoi njeriut ndërgjegjen, sistemin e vetëvlerësimit ose vetëndëshkimit.

Njeriu, ndërgjegjia e të cilit është e pastër, ka një vlerësim të lartë për veten e tij. Kjo do të thotë se ai do të bindë Forcën e tij të Ndërdijes, e cila është "timoni i rrugëve njerëzore" dhe do të drejtojë timonin e tij drejt rrugës së suksesit. Ai me forcën e tij të ndërdijes do ta bindë veten se rrugët e tij të suksesit janë të hapura. Atij i duhet vetëm besimi në vetvete dhe drita e bardhë e Zotit që planet t'i realizohen për së mbari. "Mjafton ta mbjellësh farën dhe ta ujisësh, sepse rritja, lulëzimi dhe dhënia e frutave do të ndodhin vetvetiu". Tek njeriu fara (bërthama) e pemës është besimi në vetvete, kurse uji me të cilin ujitet pema është drita e Zotit që pershkon shpirtin e njeriut.

Mos ki frikë nga dështimi, sepse frika është reja që e mbulon dritën e Zotit dhe e fut suksesin tuaj në errësirë. Po me një njeri i cili ka shkelur lumturinë e një tjetri dhe nuk e ka ndërgjegjen e pastër, a thua çfarë do të ndodhë me të?

Vetëndëshkimi ose ndërgjegjia është ajo që do ta torturojë një njeri të tillë gjatë tërë jetës. Një njeri që ka kryer një mëkat të madh dhe tani jeton "nën prangat e përhershme" të ndërgjegjes së tij, do të fillojë që ta humbë dashurinë që të tjerët e kanë për të. Së bashku me dashurinë e të tjerëve, do ta humbë edhe vetëbesimin e tij. Do të vijë një kohë shumë shpejt kur ai do të fillojë urrejtjen për veten e tij. Ky është pikërisht lloji i njeriut që krijohet nga mëkati.

A ka lloj të njeriut më të dështuar se ai që s'ka besim në vete, që e urrejnë të tjerët e bashkë me të tjerët e urren veten?

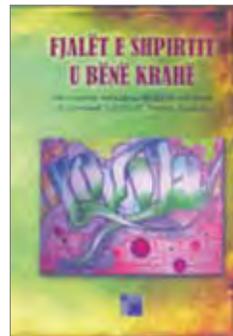
Fjalët e shpirtit u bënë krahë Diana Kolaj

Besoje se shumë njerëz Kosovën e kanë njohur nga lufta (kohët e fundit) dhe i kanë dashur kosovarët për durimin, qëndrueshmësinë, heroizmin dhe dashurinë për vendin e lirinë. Për të ditur rëndësinë e ngjarjeve, sidomos atyre historike, vlerësohen pasojat; sidomos ato emocionale. Askush më mirë se fëmijët nuk përjeton, askush më mirë se ata nuk di të tregojë. Bile edhe kujtimet e tyre janë më të sakta. Shpesh, në orët e mësimet, në lëndën e leximit apo të gjuhës, tema e luftës shfaqet në punët me shkrim apo në bashkëbisedime e komente. Atëherë njihja shpirtin, sinqeritetin, forcën dhe dhimbjen e nxënësve të mi për luftën. Të gjithë flisnin. Në respekt të këtij përjetimi, gjatë vitit shkollor 2007/08, me nxënësit, menduam të mbledhim fonde dhe t'i dërgonim në familjet e varfra.

Kryefamiljarët dhe burrat e këtyre familjeve prehen në tokën për të cilën derdhën gjakun. Ndoshta shuma e të hollave nuk qe e madhe, por dëshira po. Udhëtuam me Palin, profesor Ramadanin, Edmondin dhe Dardanën për në Drenas, në fund të marsit. Ndihehim të ngarkuar sepse na dukej që në zarfet e vegjël kishim pak nga zemra e secilit prej fëmijëve dhe të rinjve të shkollës; krenari, dashuri, mirënjohje. Humanizmi nuk u ndal këtu. Në fund të vitit shkollor, në qeshor, në fundin e klasës VI b qenë grumbulluar nga nxënësit mjaft kuti me ndihma të ndryshme për familjet e varfra.

Kush di të dhurojë më mirë se fëmijët?

Po diçka pati mbetur e porealizuar. Si në detyrat me shkrim, ashtu edhe në krijimet personale nxënësit përmes prozës e vargjeve zbulonin një botë të mrekullueshme ndjenjash. Ne, mësuesit, nuk mund të rrinim indiferentë. Me profesorin Skënder Berisha, profesorin Hysni Bytyqi, profesorin Enver Sulaj dhe motrën Shpresë menduam se një libër me krijimet e nxënësve do të ishte zgjidhja më e mirë. Profetori Enes Baxhaku, profesori i artit, na ndihmoi me pikturën e kopertinës dhe atë në faqet e para.

Ndihmë e madhe për librin qenë sponsorët. Z. Bashkim Maliqi, z. Nexhdet e zj. Lule Popaj dhe z. Gëzim Hoti të cilët përkrahën bujarisht nismën. U jemi mirënjohës dhe i falenderojmë nga zemra. Fjala hyrëse në vend të parathënies, shkruar nga z.Happel qe një mbështetje morale. Kështu u krijua libri i parë që u shpërnda në fund të vitit shkollor 2008/09 (qershor). Ne shpresojmë që kjo të bëhet traditë, sepse nxënësit tanë, sa do të ndryshojnë të ardhmen me dijen e tyre, aq do ta forcojnë e zbulojnë atë me ndjenjën e humanizmit, dashurisë për jetën, botën e njeriun. Çdo gjë e gjallë ka gjuhën e vet, po s'ka gjë më mbresëlënëse se kur shpirti flet.

Na mbetet të zbulojmë pjesën tjetër në librin e dytë. Kolegëve iu uroj punë të mbarë, nxënësve sukses e maturantëve, kurorës së shkollës, ju uroj dritë e begati.

Studienreise des Museumsvereins Beckum e.V. 15. - 22. April 2009 Peter Tiggesbäumker

Mittwoch 15. April 2009:

Um 5.30 Uhr startet der Bus von Beckum aus zum Flughafen Düsseldorf, von wo aus uns Air Berlin sicher und fast pünktlich nach Pristina bringt. Dort werden wir bereits von Pater Walter Happel und Mitarbeiter erwartet.

Mit dem Bus, der uns die ganzen Tage zur Verfügung steht, geht es zunächst in ein Restaurant zum Mittagessen. Schnitzel, Würstchen, Salat, Bier, Wein – alles schmeckt hervorragend. Nun steht das erste "Studienobjekt" auf der Agenda: der Besuch des serbisch-orthodoxen Frauenklosters in Gracanica, wo wir die serbisch-orthodoxe Klosterkirche besichtigen. Die Kreuzkuppelkirche mit fünf Kuppeln ist eines der bekanntesten Bauwerke der byzantinischen Kunst. Die Fresken im Innern sind die bedeutendsten der ersten Hälfte des 14. Jahrhunderts in Serbien.

Bei schönem Wetter – Sonne, 18°C – geht es dann Richtung Prizren, wo wir gegen 18 Uhr unsere Zimmer im Internat des Loyola-Gymnasiums beziehen. Nach dem Abendessen und einem gemütlichen Zusammensein bei Bier und Wein zieht es einige zum Absacker noch ins nahe gelegene Restaurant Pulaj, dann "Werk II" getauft.

Donnerstag 16. April 2009:

Die Sonne weckt uns um 6.15 Uhr. Wir starten den Tag der offenen Tür des Gymnasiums mit einem Gottesdienst im Atrium, den Pater Happel für die Nonnen und die Besucher zelebriert.

Um 10 Uhr startet der Tag der offenen Tür offiziell mit Begrüßung, Ansprachen, Musik des Schulorchesters und Schulchores und Musik eines Bundeswehrquintetts. Die deutsche KFOR (Kosovo Force) hat Spiele für die Schüler aufgebaut, bietet Getränke und Speisen an und versorgt uns mittags mit einem leckeren Eintopf

in der Mensa. Ich finde, das war eine gelungene Veranstaltung und wir waren beeindruckt von Einrichtung und Sauberkeit der Schule.

Blauer Himmel und 23°C animieren uns, den Nachmittag in der Stadt zu verbringen, mit Sightseeing und Relaxen in einem der vielen Straßencafés. Nach dem Abendbrot lädt Pater Happel zu Bier und Wein auf den "Feldherrnhügel", den Balkon vor der Verwaltung, ein. Es wird leider schnell zu kalt und so gibt es den Schlürschluck wieder im Werk II.

Freitag 17. April 2009:

Wir starten mit dem Bus um 9 Uhr zur Stadtführung mit Pater Happel. Einige haben das Angebot der KFOR angenommen und besichtigen deren Logistikzentrum.

Unsere Stadtführung beginnen wir bei Sonne an der im 14./15. Jahrhundert errichteten Steinernen Brücke, die über die Bistrica führt. Dann besichtigen wir die über 350 Jahre alte, nach der Zerstörung durch die Serben jetzt renovierte Tekke der Halveti Derwisch-Sekte mit dem schönen Gebetsraum, ehe es zum aus dem 16. Jahrhundert stammenden Türkischen Badehaus (Hammam) geht, welches wir nur von außen besichtigen können. Innen ist es wohl verfallen. Dann folgt das Museum der Liga von Prizren. Es wurde wie die Tekke durch die Serben 1999 vollständig zerstört und ist jetzt originalgetreu wieder aufgebaut. Die Liga von Prizren war eine 1878 in Prizren gegründete Vereinigung nationalistischer Albaner, die einen Albanischen Nationalstaat gründen wollten.

Zurück geht es in die Altstadt, vorbei an der Sinan-Pascha-Moschee (1615 erbaut, die größte Kuppelmoschee im ehemaligen Jugoslawien, mit reicher Bemalung im Innenraum und dem 50 Meter hohen Minarett – leider zur Zeit in Renovierung) hoch zum Silberschmied. Die Sil-

Studienreise des Museumsvereins Beckum e.V.

berschmiedfamilie gehört der albanischen Minderheit an, die auch unter türkischer Herrschaft katholisch blieb und die die Tradition der Filigranarbeiten seit Generationen pflegt. Dann besuchen wir noch die Katholische Kathedrale, ehe wir in einem Straßencafé eine Erfrischung zu uns nehmen. Hier kann man die Menschen beobachten, über die Hälfte davon jünger als 25 Jahre und nur 6% über 65 Jahre alt.

Am Nachmittag hält Pater Happel einen Vortrag über die Geschichte des Kosovo, nachzulesen auf 16 Seiten unter Wikipedia. Dann Dämmer-schoppen in Werk II, Abendessen in der Mensa und Absacker wieder im Werk II.

Samstag 18. April 2009:

Morgens etwas Regen, dann klart es auf und bei Sonnenschein wird es 17°C warm.

Heute morgen werden wir zunächst auf die Festung Kalaja gehen. Vorbei am zerstörten Serbenviertel geht es 30 Minuten bergauf zur Festung, vorbei am KFOR-Posten an der Erlöserkirche und Burgruine Ribnik. Von der Festung hat man einen herrlichen Ausblick auf Prizren. Dann fahren wir weiter mit dem Bus. Auf dem Weg ins Kloster Visoki Decani machen wir in einem Ausflugsrestaurant "Gurra" Stopp zum Mittagessen und sehen uns auf der Weiterfahrt noch eine türkische Brücke an.

Das Kloster Decani ist ein mittelalterliches, serbisch-orthodoxes Kloster mit dem einzigen aus dem Mittelalter erhaltenen Freskenensemble der Byzantinischen Kunst. Es wird von italienischen KFOR-Truppen bewacht. Auf der Rückfahrt machen wir noch eine kurze Kaffeepause im Restaurant "Ura e shetje", von wo man einen herrlichen Blick in eine Schlucht der Weißen Drina hat.

Da wir erst gegen 19.15 Uhr zurück sind und das Mittagessen reichlich war, sparen wir das Abendbrot und gehen direkt ins Werk II zum

gemütlichen Abendplausch.
Betruhe wie immer: 23 Uhr!

Sonntag 19. April 2009:

Wie jeden Tag geht es früh raus. 8 Uhr ist Frühstück angesagt, dann sind die Schüler fast fertig und der Andrang ist nicht mehr so groß. Heute steht ein Besuch der Region um Dragash auf dem Programm.

Die Stadt Dragash ist ca. 40 Kilometer südlich von Prizren gelegen und liegt in einer der ärmsten Regionen des Kosovo. Hier wohnen die Goranen, Südslawen islamischen Glaubensbekenntnisses, die heute den Status einer anerkannten Minderheit haben. Von Dragash geht es auf einer engen, wohl erst kürzlich befestigten Bergstraße hoch zum Dorf Brod, das etwa 8000 Einwohner hat und auf einer Höhe von 1200 Metern über NN liegt, ein wahrhaft abgelegenes Fleckchen Erde. Wir machen uns von dort per Pedes oder mit dem Taxibus auf zum Bergrestaurant Arxhena, wo man in 1500 Metern über NN eine Wintersportanlage errichtet. Das Essen ist vorzüglich: Gebirgsforellen oder Grillfleisch, vorher ein leckerer Schafskäse und Wein und Bier dürfen nicht fehlen. Die Landschaft ist wunderschön, obwohl ein wenig Sonne das Panorama noch besser ins Licht gesetzt hätte. Leider ist es heute bewölkt und hier oben auch recht frisch.

Nach dem Abendessen in der Mensa geht es heute geschlossen zum Werk II, wo wir einen netten Abend verbringen.

Montag 20. April 2009:

Heute ruft der Wein. Bei kühlem (12°C) und regnerischem Wetter (später kam auch mal die Sonne hervor) machen wir uns auf nach Rahovec, ca. 30 Kilometer nördlich von Prizren. Im nördlichen, höher gelegenen Teil der 23.000 Einwohner zählenden Stadt gibt es eine serbische Enklave mit nur noch 600 Bewohnern. Wir besuchen dort eine kleine serbisch-orthodoxe Kirche.

Dann besichtigen wir das Weingut Bodrumi i Vjeter, das seit 2006 in privater Hand ist und einen ordentlichen Eindruck macht. Die probierten Weine schmeckten recht gut. Es wird etwas Weißwein, aber hauptsächlich Rotwein hergestellt.

Am Nachmittag folgten wir einer Einladung von General Fugger ins Feldlager der KFOR. Hier ist die MNTF S (Multinationale Taskforce South) unter Führung Österreichs stationiert. Dazu zählen neben der Bundeswehr (z.Zt. mit 2300 Soldatinnen und Soldaten in Prizren) auch Soldaten aus Bulgarien, der Türkei, aus Aserbaidschan und der Schweiz.

Die KFOR hat den Auftrag, im Kosovo ein multi-ethnisches, friedliches, rechtsstaatliches und demokratisches Umfeld aufzubauen und dies militärisch zu begleiten. Die Region muss demilitarisiert und stabilisiert werden. Vor allem aber gilt es, humanitäre Hilfe zu leisten sowie die Verwaltung und die internationalen Hilfsorganisationen zu unterstützen. Nach der Unabhängigkeit soll sie jetzt die Entwicklung von professionellen, demokratischen und multi-ethnischen Sicherheitsstrukturen überwachen. Seine Ideen dazu stellte uns der leitende deutsche General Fugger im internen Aufenthaltsbereich "Oase" bei Kaffee

Studienreise des Museumsvereins Beckum e.V.

und Kuchen in einem Vortrag vor, wobei diese wohl nicht von allen Verantwortlichen geteilt werden.

Abendessen und Absacker im Werk II - "Same procedure as every day!".

Dienstag 21. April 2009:

Wolken, Regen und Sonne bei 17°C erwarten uns heute. Wir fahren ins Tal der Bistrica zum Erzengelkloster, einer Klosteranlage der serbisch-orthodoxen Kirche nahe bei Prizren.

Sie wurde um 1350 erbaut. Zur Anlage gehörten zwei Kirchen. Die Erzengelkirche diente als Grablege des serbischen Zaren Stefan Uros IV. Dusan, dessen Grabplatte innerhalb der Ruine erhalten ist und für die Serben symbolische Bedeutung hat. Bis zu 250 Mönche lebten damals hier. 1455 wurde das Kloster durch die Osmanen zerstört. Die Steine wurden 1650 zum Bau der Sinan-Pascha-Moschee genutzt. Erst 1927 entdeckten Archäologen die Überreste des Klosters wieder. In den 1960er Jahren baute die jugoslawische Armee den östlichen Teil aus und nutzte ihn als Schulungsstätte. Seit 1998 lebten dort sieben serbisch-orthodoxe Mönche und Novizen, die vom Patriarchen in Belgrad dorthin entsandt wurden.

Es waren neue Wohn- und Wirtschaftsgebäude errichtet worden und eine Werkstatt für Holzarbeiten. Bei den Unruhen vom 17. und 18. März 2004 wurde das durch die KFOR bewachte Kloster niedergebrannt und die Mönche vertrieben. Einige Wochen später kehrten sie zurück und stehen seitdem unter dem verstärkten Schutz der deutschen KFOR-Truppe. Völlig neue Unterkünfte und eine kleine Kapelle wurden durch die internationale Gemeinschaft erbaut.

Ein junger, gut deutsch sprechender Mönch führte uns. Auf die Frage, ob das denn alles Sinn gebe, antwortete er: Ihr baut doch auch

die Frauenkirche in Dresden wieder auf, obwohl es dort keine Christen mehr gibt! Immer waren Soldaten der KFOR anwesend. Wir bekamen dann auch in einem Vortrag noch einen Einblick in ihre Aufgaben und man zeigte uns die Ausrüstung. In der folgenden Nacht war eine Übung angesetzt, mit der geübt werden sollte, wie schnell man weitere Kräfte mit dem Hubschrauber an das Kloster bringen kann. Die Bewachung ist wirklich extrem. Das Ganze ist wohl ein "Politikum". Ob es je zu lösen ist?

Weiter durch das Tal der Bistrica geht es über eine enge Straße hoch auf 1500 Meter über NN in die Skiregion Brezovica. Auf der Rückfahrt, noch in den Bergen auf 1200 Metern über NN, machen wir Mittagsrast im neu erbauten Hotel-Restaurant "Sharri". Auf der engen Straße durch das Bistrica-Tal stehen wir in einem Stau. Es gab einen Unfall, auch noch mit Beteiligung der KFOR, d.h. albanische Polizei und Militärpolizei mussten kommen, das dauert eben!

Um 18 Uhr bringt uns der Bus zum Stausee Vermice, dessen größter Teil in Albanien liegt. Im Restaurant "Mifabelli" gibt es zum Abschluss unserer Reise ein Forellenessen. Und das ist wirklich sehr gut. Bis auf den gebackenen Aal, der etwas zu "cross" war.

Gegen 23 Uhr sind wir zurück im Internat.

Mittwoch 22. April 2009:

Rückreisetag! Um 9.30 Uhr starten wir Richtung Flughafen. Da alles nach Plan läuft, sind wir gegen 18 Uhr wieder in Beckum, um viele Eindrücke und Erlebnisse reicher. Es war eine lohnenswerte Tour.

Danke den Organisatoren Martin Gesing und Michael Werhahn-Röttgen und Danke an Pater Happel und sein Team für die tolle Gastfreundschaft.

**Europamarathon 2009 - Görlitz
Besa Basha XI b**

Kinder, Jugendliche, Erwachsene, teilweise auch Senioren aus Deutschland und Umgebung, beteiligten sich am Europamarathon 2009 in Görlitz. **Drei Schüler aus dem Loyola-Gymnasium waren vom Arbeiter-Samariter-Bund Sachsen (ASB) eingeladen und durften das Kosovo vertreten.** Das waren Dardane Berisha, Arbias Zeqiri und ich, Besa Basha. Der ASB übernahm die Kosten für den Aufenthalt für eine Woche in Deutschland. Dafür bedanken wir uns herzlich.

Bevor es nach Deutschland ging, wurden wir von den Klassenlehrern ausgewählt. Zur Auswahl gehörten vier Kriterien: gute schulische Leistungen, vorbildliches soziales Verhalten, gute Deutschkenntnisse und man sollte sportliche Leistungen erbringen können. Zusammen mit unserem Sportlehrer Mentor Ukimeri haben wir dann hart trainiert und das hat sich gelohnt. Wir haben am 7. Juni 2009 den Zehn-Kilometer-Lauf nicht nur geschafft, sondern waren sogar unter den Schnellsten: Wir haben den 5., 6., und 7. Platz in unserer Altersgruppe belegt. Das war ein großer Erfolg für uns, die Schule war stolz auf uns und am meisten wir auf uns selbst.

Die restliche Zeit unseres Aufenthaltes haben wir in Dresden und in München verbracht. In Dresden besuchten wir die Altstadt, die Frauenkirche, die Neustadt und zudem besuchten wir die Schlösser Albrechtsberg und Eckberg, die Dresden ganz besonders machen. Zudem wurden wir von Dr. Matthias Czech zum Tag der offenen Tür in der Asklepios - ASB Klinik Radeberg empfangen. Rund um München haben wir das Schloss Neuschwanstein im Schwangau und die Wieskirche in Steingaden besucht. Außerdem durften wir noch einen ganzen Tag in der Stadt München verbringen. Nach einer Woche sind wir wieder zurück geflogen ,und zwar voller Stolz und Freunde über alles, was wir erleben durften.

Laufen und Skaten für den Arbeiter-Samariter-Bund in Sachsen

202 ASBler nahmen am Europamarathon 2009 in Görlitz teil.

Zwischen Wolken und Sonnenschein, bei angenehmen 16-Grad Lufttemperatur und einer strahlend hellen Stimmung gingen am 7. Juni 202 Mitglieder und Mitarbeiter des ASB Sachsen an den Start des 6. Europamarathons. Die Laufstrecke führt durch Görlitz und die polnische Nachbarstadt Zgorzelec. Die Teilnehmer mit ihren dunkelblauen, hellblauen und weißen ASB-Shirts waren auf den Görlitzer Straßen nicht zu übersehen. Nach dem Motto „Dabei sein ist alles“ ging der ASB in nahezu allen Alters- und Leistungsklassen an den Start. Beim Marathon und Halbmarathon der

Die ASB Teilnehmer vor dem Start

Die schon traditionelle Nudelparty, die der ASB Zittau-Görlitz am Vorabend des Europamarathons ausrichtet, wurde in diesem Jahr von einer Band der Zwickauer Arbeiter-Samariter begleitet musikalisch untermalt. Der ASB-Landesverband empfing in diesem Rahmen die Gäste aus Nah und Fern zum gemächlichen Beisammensitzen am ASB-Zelt.

Die sanitätsdienstliche Absicherung lag auf deutscher Seite nie in jedem Jahr ganz in den Händen des ASB. Die Görlit-

zer Samariter wurden dabei in bewährter Weise tatkräftig von den ASB-Gliederungen aus Dresden, Lobau und Leipzig unterstützt. Nach der ASB-eigenen Sicherstellung durch den ASB-Landesvorsitzenden Dr. med. Matthias Czech waren sich alle Beteiligten einig: Es war eine gelungene Veranstaltung mit interessanten Begegnungen und überwältigender ASB-Beteiligung. Und schon jetzt haben sich viele vorgenommen: „2010 gehen wir wieder an den Start.“

Zusammenlauf der Halbmarathon-Läufer

Läufer und Skater, beim Zehnkilometerlauf der Läufer und Walker sowie beim Fünfkilometer Jedermannslauf. Außer dem waren fünf Bambini-Läufer und sieben Rollstuhlfahrer dabei. Daneben nahmen auf Einladung des sächsischen ASB zwei Schülerinnen und ein Schüler des Loyola-Gymnasiums aus Pilsen im Kosovo, einer Partnerschule des ASB Landesverbandes Sachsen, am Marathon teil. In der Gesamtergebnisliste im Halbmarathon der Männer setzte sich auch in diesem Jahr wieder Hans Pitsch vom ASB Königstein/Pirna an die Spitze.

Nach dieser erfolgreichen Absender des ASB (Bergringhaus) bei Königsberg, während der ASBler in Zusammenarbeit mit Mitgliedern der Partnerschule, Pilsen, am 7. Juni 2009, den ASBler in der ASB-Klinik Radeberg empfangen.

The American Corner Luljeta Hoxha

Last year for the first time I visited the American Corner which is based in the House of Culture in Prizren. The employees of the intermunicipal Library in Prizren are organizing everything there. The American Corner is supplied with books, Cd-s, videos, magazines etc. by the American Embassy. The managing director told me that they could organize different activities for students. This idea stroked me and I decided to organize a visit to this corner for our graduates. Together with the librarians we chose a topic and on Thursday September 10. we went there.

Everything went well and I am proud of our graduates. Their behaviour and their interest during the film was obvious. After watching the film we had a serious discussion and it was very important for me to hear their point of view and the message they got from it.

I wish to express my appreciation to the manager of the library, Mrs. Sahadete Sadikaj and her staff who made it possible for us to experience an unforgettable event. I asked students of XII b to express their opinion and impression about this visit so that you might have an idea about the positive effects caused by this film.

The American Corner Teuta Shuperka XI b

The idea of our English teacher to visit the American Corner was well accepted by all of us. This corner is under the supervision of the Inter-municipal Library in Prizren which is in the House of Culture. One Thursday, we organized to visit there. The American Corner staff was very kind. They prepared a warm welcome and showed us a film, which fitted our age and our status as graduates.

The film was about a girl who had finished her high school and wanted to continue with her studies. Our minds were concentrated in the film because in a few months we will get our diplomas and it will be on us to decide which way to go. The film told us very clearly: "We are the ones to decide about our future. We know best how we can achieve our mile stones." Being confident, hardworking and giving our best are the most important issues on the way towards success.

In the future, we will be the ones who have to overcome all the obstacles we might encounter during our lifetime. In the end, with another strong message on our minds, we thanked the staff of the library for everything they had done for us and we were told that everyone from Loyola-Gymnasium would always be welcome and so they gave us an open invitation to visit them again.

We left the American Corner with an impression that "if there is a will, there is a way" and very optimistic that we can achieve our goals but we have to work for them very hard.

The American Corner Evelina Kryeziu XI b

Konviktork

It was a sunny day when our professor informed us that after school, we were going to pay a visit to the American Corner. It was a very good idea and relaxing for us to go there after our classes and we hoped to learn something new. So, we got on our school bus together with our English teacher and within a few minutes we reached the House of Culture.

We were accepted very warmly by the managing staff of the Culture House and were taken to the

third floor, the American Corner, which included a couple of reading rooms and a theatre hall, where films could be watched. We saw a lot of shelves with books and CD-s and we understood that we could use all these things if we were registered at this corner. We were seated in one of these rooms and we watched the film "Rebecca's dream". Everything was so awesome. This film was a new experience for us; in addition we also practiced our English language skills.

The film contained a strong message in itself. Rebecca was a tough girl, with a strong and fighting character who aimed for a better, a right future. She was not satisfied with how life had treated her so far. She was looking for more. Her passion was music, singing and everything related to it. Rebecca didn't enjoy support by anybody for her vital decision because she was told that by performing music she could not achieve to provide even her basic living conditions.

Above all Rebecca, in a way, fought for her rights and her ideal by showing the others that you can reach the highest level and fulfill your dreams only with hard work and a strong will. She got enrolled to the Music Academy in Boston - the school of her dreams.

It was a film with a happy ending - she achieved success by following her heart and her dreams came true.

I really enjoyed watching this film and the visit paid to the American Corner. The message I got from it was that life is too short to be spent in vain. We must fight for our rights, for the things we aspire. The best way to do this - even if we come across a lot of challenges - is to trust that there is always a light at the end of the tunnel. To studying seriously and to work hard are the best ways in order to reach the highest peak of success and to tell the people around us and to tell the world that we are worthwhile factors of progress.

..... life is a flower to be smelled and not to be picked!

Abiturienten pflanzen einen Baum

Der Regen schreckte die Schüler nicht:

Knapp eine Woche nach dem Tag der offenen Tür pflanzten Zwölfklässler einen Baum auf dem Schulgelände.

Sie hoffen, dass es ihnen andere nachtun und sich im Laufe der Zeit daraus eine Tradition entwickelt. Jeder Abiturjahrgang soll fortan ein Bäumchen pflanzen und damit etwas von sich zurück lassen.

Der Abiturjahrgang 2009 setzte eine Kastanie in der Nähe des Atriums.

Maid of Athens, ere we part George Gordon Byron (1788-1824) Translation/Përktheu - Mark Gojani

Maid of Athens, ere we part

*Maid of Athens, ere we part,
Give, oh, give back my heart!
Or, since that has left my breast,
Keep it now, and take the rest!
Hear my vow before I go,
Ζωή μου, σᾶς ἀγαπῶ.**

*By those tresses unconfined,
Woody by each Aegean wind;
By those lids whose jetty fringe
Kiss thy soft cheeks' blooming tinge;
By those wild eyes like the roe,
Ζωή μου, σᾶς ἀγαπῶ.**

*By that lip I long to taste;
By that zone-encircled waist;
By all the token-flowers that tell
What words can never speak so well;
By love's alternate joy and woe,
Ζωή μου, σᾶς ἀγαπῶ.**

*Maid of Athens! I am gone:
Think of me, sweet! when alone.
Though I fly to Istantol,
Athens holds my heart and soul:
Can I cease to love thee? No!
Ζωή μου, σᾶς ἀγαπῶ.**

* Zoi mu, sas agapo.

George Gordon Byron

Para ndarjes, zonjë Athine

*Para ndarjes, zonjë Athine,
kthema, kthema zemrën time!
Pasi iku nga ky kraharor,
mbaje të tërën, atë të gjorë!
Të betohem para se t'shkoj,
Jetë imja, të dashuroj.*

*Me ato krela n'erë përshkuar,
që fryjnë nga Egje i trazuar,
me qepalla, flokë t'zi sterë
t'i puth faqet, luleverë.
Me sy të bukur, sy kaproj,
Jetë imja, të dashuroj.*

*Me atë buzë që m'përmallon,
at bel që një dorë e pushton,
ato lule t'gjitha dhuruar,
me fjalë që nuk kanë t'përshkuar;
afsh që s'di të keqe as lojë,
Jetë imja, të dashuroj.*

*Zonjë Athinë tash po tretem,
mendo në mua kur t'jesh vetëm.
Në Stamboll u nisa t'zinë,
shpirt e zemër lashë n'Athinë.
Që të dua, a mund të ndaloj?
Jetë imja, të dashuroj.*

Maid of Athens?
Teresa Marki

Auszeichnungen

Të shpërblyerit

Ajazaj, Mentor * IX a
 Bajraktari, Albulenë * IX a
 Behluli, Njomza * X d
 Berisha, Ardit * VIII a
 Berisha, Bleron * VIII a
 Berisha, Dalina * VI b
 Berisha, Elvina * XII a
 Berisha, Kristjan * X d
 Berisha, Marigona * VII c
 Bugari, Edon * XII c
 Bytyqi, Albi * VII c
 Bytyqi, Albina * XI b
 Bytyqi, Enkeled * VII a
 Bytyqi, Safete * X a
 Dinaj, Violeta * X d
 Duraku, Erzen * X b
 Elshani, Alba * X a
 Elshani, Albulena * XII c
 Elshani, Dorian * VI a
 Elshani, Fedora * VII b
 Ferizi, Ardita * X e
 Gashi, Ardi * VII c
 Gashi, Fiona * VIII a
 Gegaj, Arta * VIII b

Gjini, Anda * VII a
 Hamitaga, Shkodran * XI b
 Hasani, Alisa * X a
 Hazrolli, Arianit * X a
 Hoxha, Fjolla * VII c
 Isufi, Leutrim * X b
 Kabashi, Gresa * IX b
 Kajzogaj, Drita * XI c
 Karakushi, Nita * VI c
 Kastrati, Ard * VIII b
 Kastrati, Brisilda * X b
 Kastrati, Gresa * XII a
 Kqira, Emanuella * XII c
 Krasniqi, Arjanit * VI b
 Kryeziu, Ardi * VII a
 Kryeziu, Gjylferije * XII a
 Lyta, Leonora * X e
 Markaj, Donikë * XI a
 Mataj, Teuta * XI a
 Meta, Donjeta * VI a
 Morina, Beste * X c
 Muçaj, Dardan * XI c
 Musollaj, Arta * X d
 Nafezi, Teuta * X c

Nurkollari, Aneta * X c
 Oroshi, Kristiana * VII b
 Polloshka, Gent * VII c
 Prenaj, Nora * X d
 Qollaku, Kurbina * IX a
 Rada, Jona * VIII b
 Rruka, Leart * X e
 Sadullahi, Endrit * VI c
 Selimi, Synim * VI a
 Sertolli, Teuta * X c
 Shabani, Dardan * X b
 Shabollari, Bardhi * VI a
 Shala, Arian * XII b
 Siqeca, Arta * VII a
 Sokoli, Bardh * XII b
 Sokoli, Edmond * XI c
 Sopaj, Qëndresa * XII b
 Spaqi, Mimoza * VI c
 Suka, Agron * IX b
 Temaj, Rrita * X c
 Vezgishi, Aulona * X c
 Vezgishi, Festa * VII b
 Xhoxhaj, Agim * IX b
 Zeqiri, Arbias * X a

Bevor es dann wirklich in die wohlverdienten Ferien ging, wurde natürlich gefeiert und es wurden Preise verliehen. Die jeweils besten Schüler einer Klasse, aber auch jene, die sich durch vorbildliches soziales Verhalten ausgezeichnet hatten, wurden geehrt. Die Schüler sind in den Klassenlisten wie folgt gekennzeichnet:

- hervorragende schulische Leistungen
- vorbildliches soziales Verhalten

Para se të shkonim në pushim, duhej të kremtonim dhe të jepnim shpërblime. Nxënësit më të mirë të një klase dhe ata që treguan sjellje shembullore në shoqëri, u nderuan dhe u shpërblyen. Nxënësit janë radhitur në listat e klasave si në vazhdim:

- punë e shkëlqyer në shkollë
- sjellje shembullore shoqërore

Klasse - Klasa VI a

Besimi, Arita
 Bllaca, Granit
 Celina, Rina
 Çollaku, Erë
 Elshani, Dorian *
 Gashi, Fjolla
 Guguli, Lend
 Guguli, Rron
 Hoxha, Amar
 Kamberaj, Albana
 Kamberaj, Diellza
 Kasapolli, Rron
 Krasniqi, Ditjon
 Krasniqi, Qëndrim
 Kuçi, Vegim
 Meta, Donjeta *
 Morina, Verim
 Paçarizi, Hit
 Popaj, Eni
 Rexhepi, Argtim
 Selimi, Synim *
 Shabollari, Bardhi *

Shemsedini, Drinor
 Silik, Denis
 Siqeca, Petrit
 Temaj, Rrona
 Tomiqi, Fabian
 Turtulla, Artina
 Veselaj, Gonxhe
 Vezgishi, Ora
 Zhubi, Arbër

Klassenlehrer
 Sulaj, Enver

Klasse - Klasa VI b

Bajrami, Fatos
 Beqiraj, Nderim
 Berisha, Dalina *
 Dyla, Dea
 Gashi, Adelina
 Gashi, Endrit
 Gashi, Gentiana
 Guraziu, Veton
 Halitaj, Ardit
 Haliti, Ditëbardha
 Hoti, Hazir
 Hoti, Jonida
 Hulaj, Biondina
 Kabashi, Urtesa
 Kastrati, Kaltrina
 Komani, Jozef
 Krasniqi, Arianit *
 Krasniqi, Lorik
 Maliqi, Xhevdet
 Maloku, Jahir
 Markaj, Matej
 Musliu, Eljesa

Osmanollaj, Granit
 Pallusha, Kenan
 Rexhaj, Tringa
 Sadikaj, Fati
 Sejfullahu, Mërgim
 Shala, Zana
 Smajlaj, Edita
 Spahija, Adriana
 Susuri, Baton

Klassenlehrerin:
 Baftijaj, Migjen

Klasse - Klasa VI c

Ahmetaj, Drilon
 Ahmetaj, Driton
 Badalli, Dorina
 Baftiaj, Albert
 Baftijaj, Arjeta
 Baftijaj, Emanuella
 Berisha, Drin
 Berisha, Egzona
 Berisha, Tair
 Dellova, Genc
 Gllava, Dijar
 Gojani, Arlinda
 Hana, Drita
 Isma, Xheladin
 Karakushi, Nita *
 Kastrati, Kastriot
 Krasniqi, Elda
 Krasniqi, Sibora
 Kukaj, Fatlinda
 Mamaj, Era
 Memaj, Labinot
 Morina, Shpat

Muçaj, Albion
 Oroshi, Armanda
 Osmankaj, Arbër
 Purova, Hadis
 Rexhepaj, Albevit
 Sadullahi, Endrit *
 Spaqi, Mimoza *
 Suka, Veron
 Thaqi, Luz
 Topojani, Endrit
 Zefi, Emanuella

Klassenlehrer:
 Berisha, Skender

Klasse - Klasa VII a

Klasse - Klasa VII b

Klasse - Klasa VII c

Bytyçi, Enkeled *
 Çerreti, Valmire
 Dakaj, Arlinda
 Dakaj, Shqiponja
 Dida, Agon
 Gegaj, Kristina
 Gjini, Anda *
 Grazhda, Adea
 Hoti, Arjeta
 Hoti, Hysen
 Hoxha, Lot
 Krasniqi, Ardiana
 Kryeziu, Ardi *
 Markaj, Benjamin
 Morina, Dastid
 Morina, Erza
 Morina, Kushtrim
 Muçaj, Dren
 Muçaj, Rina
 Muhaxhiri, Marigona
 Sallauka, Rigon
 Shkorreti, Sebastian

Siqeca, Arta *
 Surroi, Elvir
 Thaçi, Arianit
 Zenelaj, Zell

Klassenlehrerin:
 Berisha, Fuat

Ahmetaj, Verore
 Bala, Anita
 Berisha, Albana
 Berisha, Driantin
 Besimi, Anil
 Elshani, Fedora *
 Gashi, Dibran
 Haliti, Albion
 Hasani, Detjon
 Hoxha, Rona
 Hoxha, Rudina
 Krasniqi, Marigona
 Morina, Eriola
 Oroshi, Kristjana *
 Quni, Melisa
 Rexha, Rrahim
 Rexhepi, Alajdin
 Rizanaj, Egli
 Sallahu, Muharrem
 Shabani, Dren
 Shala, Sidorela
 Sylejmani, Arif

Veseli, Donika
 Vezgishi, Festa *

Klassenlehrer:
 Kolaj, Diana

Berisha, Bujar
 Berisha, Marigona *
 Bytyçi, Albi *
 Delhysa, Andrea
 Gashi, Ardi *
 Gashi, Marigona
 Gashi, Qemajl
 Hasanaj, Alban
 Hoxha, Fjolla *
 Kçira, Gjekson
 Kryeziu, Adonis
 Kryeziu, Engji
 Kryeziu, Mehmet
 Maliqi, Liman
 Marku, Robert
 Morina, Fjolla
 Polloshka, Gent *
 Prenaj, Laura
 Rexha, Arb
 Sadikaj, Denis
 Sekiraça, Edona
 Shala, Riard

Shehu, Rinor
 Sopa, Armela
 Ukimeri, Zgjim

Klassenlehrerin:
 Bytyçi, Fadil

Klasse - Klasa VIII a

Ahmetaj, Doruntinë
 Allakaj, Krist
 Badalli, Taulant
 Berisha, Ardit *
 Berisha, Eduard
 Berisha, Bleron *
 Besimi, Bardh
 Besimi, Edi
 Bilalli, Albin
 Bilalli, Getoar
 Bisaku, Eduard
 Bytyçi, Rinor
 Bytyçi, Valza
 Bytyçi, Vardona
 Cena, Fitim
 Çuperijani, Anton
 Duraku, Fjolla
 Fazliu, Gazmend
 Gashi, Doruntina
 Gashi, Fiona *
 Hajdaraj, Donika
 Kalludra, Hekuran

Llapatinca, Anyla
 Marmullaku, Ylfete
 Nuredini, Shpend
 Nushi, Diamant
 Prenaj, Laur
 Suka, Fatbardh
 Zholi, Gjon

Klassenlehrer:
 Kabashi, Drita – Sr. Shpresa

Klasse - Klasa VIII b

Gegaj, Arta *
 Gojani, Katarina
 Hoxhaj, Fatjona
 Ibrahim, Ermal
 Jusufi, Genta
 Kabashi, Diar
 Kajtazi, Katarina
 Kaqinari, Anton
 Kaqinari, Zoja
 Karaqica, Leonit
 Kastrati, Redona
 Kastrati, Ard *
 Kiseri, Vesa
 Lleshi, Art
 Metaj, Ali
 Morina, Arber
 Mustafa, Valon
 Quni, Mark
 Rada, Jona *
 Raja, Nik
 Sallahau, Edona
 Shemsedini, Verim

Spaqi, Jozef
 Spaqi, Ulis
 Ukimeri, Ariela
 Ukimeri, Genta
 Vezgishi, Beni
 Zenelaj, Izet
 Zeqiri, Ardit

Klassenlehrer:
 Susuri, Sejdi

Klasse - Klasa IX a

Ajazaj, Mentor *
 Bajraktari, Albulenë *
 Besimi, Genc
 Çollaku, Kurbina *
 Krasniqi, Nezir
 Paçarizi, Sazan
 Paqarizi, Ideal
 Quni, Agron
 Quni, Mikel
 Saiti, Fiorentina
 Sallahaj, Edona
 Sekiraça, Edon
 Shllaku, Martin
 Shportar, Agona
 Skenderi, Elza
 Sokoli, Teuta
 Suka, Agron
 Suka, Dardan
 Suka, Fatbardh
 Susuri, Engji
 Sylejmani, Donika
 Tofaj, Edona

Trolli, Egzon
 Tuli, Meriton
 Ukimeri, Dea
 Xhafaqi, Armend
 Xhoxhaj, Agim
 Zmajli, Artijan

Klassenlehrer:
 Pirku, Maksut

Klasse - Klasa IX b

Klasse - Klasa X a

Klasse - Klasa X b

Begaj, Ilir
 Berisha, Marta
 Berisha, Donikë
 Emini, Egzona
 Hoxha, Petrit
 Kabashi, Gresa *
 Kastrati, Anita
 Kryeziu, Ardit
 Lleshaj, Besian
 Meta, Flora
 Morina, Fortesa
 Munega, Robertina
 Musaj, Luan
 Musaj, Shkurte
 Mustafa, Vjollca
 Namlegjiu, Shend
 Nikaj, Besart
 Nuhaj, Lis
 Oroshi, Kristian
 Sokoli, Teuta
 Suka, Agron *
 Suka, Dardan

Susuri, Engji
 Sylejmani, Donika
 Tofaj, Edona
 Trolli, Egzon
 Tuli, Meriton
 Ukimeri, Dea
 Xhafiqi, Armend
 Xhoxhaj, Agim *
 Zmajli, Artijan

Klassenlehrer:
 Hoxha, Nexhat

Ajazaj, Egzona
 Berisha, Dionit
 Bllaca, Nita
 Bytyqi, Arta
 Bytyqi, Safete *
 Bytyqi, Sylejman
 Çoçaj, Bardha
 Dani, Birgita
 Dulaj, Norik
 Elshani, Alba *
 Gashi, Riola
 Hasani, Alisa *
 Hazrolli, Arianit *
 Iballi, Arjana
 Kosova, Liri
 Lezi, Albana
 Parashumti, Ervin
 Rrotlla, Mehmed
 Zeqiri, Arbias *

Klassenlehrer:
 Karavidaj, Kamber

Bala, Arjan
 Bllaca, Besart
 Bytyçi, Albesa
 Bytyçi, Besart
 Bytyqi, Adrian
 Duraku, Erzen *
 Duraku, Vlora
 Gjoni, Ardita
 Gjoni, Kristiana
 Isufi, Leutrim *
 Kastrati, Brisilda *
 Maloku, Viona
 Mema, Ndue
 Sallauka, Njomza
 Shabani, Dardan *
 Veseli, Alberim

Klassenlehrer:
 Lleshdedaj, Zef

Klasse - Klasa X c

Klasse - Klasa X d

Klasse - Klasa X e

Jelliqi, Yllka
 Jorganxhi, Xhejda
 Kastrati, Mirëgetë
 Koshi, Merlinda
 Laqi, Jak
 Lleshi, Emanuel
 Meqa, Yllka
 Morina, Beste *
 Munega, Renata
 Musliu, Shefqet
 Nafezi, Teuta *
 Nurkollari, Aneta *
 Quni, Kristiana
 Rexhepi, Aziz
 Sahiti, Donika
 Sertolli, Teuta *
 Shala, Duad
 Spaqi, Anderson
 Suroji, Cjeni
 Sylqe, Andrra
 Temaj, Rrita *
 Thaqi, Kastriot

Thaqi, Zgjim
 Vezgishi, Aulona *

Klassenlehrer:
 Faiku, Haxhere

Baca, Luan
 Beluli, Njomza *
 Berisha, Kristjan *
 Bibaj, Valon
 Bicurri, Diellza
 Boshnjaku, Baton
 Desku, Albertina
 Dinaj, Violeta *
 Dulaj, Artur
 Emini, Art
 Gashi, Ariana
 Gashi, Dafina
 Gashi, Endrit
 Grabanica, Kristian
 Hoti, Albina
 Hoti, Qëndresa
 Kabashi, Dardan
 Kokollari, Merita
 Krasniqi, Elvis
 Kuçi, Flodian
 Maliçaj, Arden
 Morina, Alma

Morina, Aurora
 Musollaj, Arta *
 Prenaj, Nora *
 Ukaj, Daniel

Klassenlehrer:
 Bytyçi, Hysni

Berisha, Jeronim
 Bisaku, Nikson
 Dulaj, Katarina
 Dulaj, Marjeta
 Ferizi, Ardita *
 Hajdari, Armend
 Hoti, Marigona
 Kastrati, Besmira
 Kqiraj, Arlinda
 Kryeziu, Teuta
 Lyta, Leonora *
 Maraj, Atdhe
 Marki, Vinçenc
 Muhaxhiri, Vala
 Ndoja, Ukë
 Nikolla, Vitor
 Noja, Getoar
 Osmanaj, Alberon
 Pnishi, Florina
 Rruka, Leart *
 Shala, Elvira
 Shehu, Biondina

Spahiu, Xhyla
 Thaqi, Edona

Klassenlehrer:
 Kosova, Parim

Klasse - Klasa XI a

Klasse - Klasa XI b

Klasse - Klasa XI c

Allakaj, Jozefina
 Baca, Genc
 Buza, Fjolla
 Dakaj, Kushtrim
 Desku, Gjerolinda
 Gashi, Shaip
 Gjonaj, Alban
 Hasi, Betim
 Hoti, Alma
 Hoxha, Visar
 Jonuzaj, Fitim
 Karaqi, Donik
 Kelmendi, Durim
 Kryeziu, Erëmirë
 Lekaj, Antoneta
 Lezi, Ardita
 Llugaxhija, Agon
 Maksuti, Gazmend
 Marjakaj, Besarta
 Markaj, Donikë *
 Mataj, Teuta *
 Muhaxhiri, Ernesta

Oroshi, Patrik
 Rexha, Lirjeta
 Shala, Leotrim
 Sopi, Arbenita
 Thaçi, Driton
 Veselaj, Gentian
 Zeka, Jeta

Klassenlehrer:
 Jahaj, Neki

Bajrami, Milaim
 Basha, Besa
 Berisha, Dardane
 Bullakaj, Liridon
 Bytyqi, Albina *
 Dana, Arza
 Dedaj, Kolë
 Dujaka, Abetare
 Gashi, Enis
 Gashi, Leart
 Gjini, Dren
 Grazhda, Besar
 Hajdari, Edona
 Hajdari, Egzona
 Hajdari, Leutrim
 Hamitaga, Shkodran *
 Kabashi, Valmir
 Kajmakçi, Dren
 Karaxhi, Anita
 Kashtanjeva, Shkodran
 Kryeziu, Evelina
 Markaj, Kastriot

Qelaj, Fatos
 Rama, Shefqet
 Ramadani, Enver
 Ramadani, Liridona
 Selimaj, Rrustem
 Shala, Nderim
 Shuperka, Teuta
 Topojani, Yllza
 Turtulla, Anila
 Uka, Fatime

Klassenlehrer:
 Kajzogaj, Balë

Berisha, Genc
 Bytyçi, Gent
 Bytyçi, Arber
 Çoçaj, Bledi
 Durguti, Ariana
 Elshani, Nita
 Haliti, Egzon
 Hoti, Alban
 Hoxhaj, Laurent
 Kajzogaj, Drita *
 Krasniqi, Berat
 Krasniqi, Ilirjana
 Krasniqi, Shaban
 Kryeziu, Gent
 Kryeziu, Valdrim
 Maliqi, Sehare
 Maloku, Vlëra
 Miftari, Eljesa
 Morina, Ardian
 Morina, Miranda
 Muçaj, Dardan *
 Paçarizi, Besarta

Pulaj, Ermenda
 Salihi, Ardita
 Shala, Anita
 Shala, Martir
 Sokoli, Edmond *
 Ukimeri, Brikena
 Ukimeri, Fatbardh
 Xhyrxhealo, Sinan

Klassenlehrerin:
 Braha, Sijeta

Klasse - Klasa XII a

Barileva, Fatos
 Bekaj, Artan
 Berisha, Taulant
 Berisha, Diana
 Berisha, Elvina *
 Bojaxhi, Dardane
 Bojaxhiu, Lumbardh
 Braha, Leutrim
 Bytyçi, Doruntinë
 Curaj, Vlerona
 Dulaj, Rron
 Durguti, Fjolla
 Halimi, Nexhat
 Haziraj, Ylber
 Kabashi, Donika
 Kastrati, Gresa *
 Kqira, Leonard
 Krasniqi, Fjolla
 Kryeziu, Xhyllferije *
 Lleshi, Leonard
 Markprenkaj, Daniell
 Mashkulli, Driton

Morina, Marigona
 Morina, Edona
 Rexhepi, Lindrit
 Rexhepi, Beslinda
 Shala, Saranda
 Tejeci, Taulant

Klassenlehrer:
 Ukimeri, Mentor

Klasse - Klasa XII b

Ahmetaj, Festim
 Arllati, Blend
 Berisha, Arianit
 Dakaj, Labinot
 Kabashi, Bersant
 Koshi, Kristian
 Lasku, Drilon
 Llugaxhija, Diana
 Llugaxhija, Erodita
 Neziraj, Kujtesa
 Nue, Rajmond
 Pecollaj, Alena
 Pnishi, Leonard
 Sejfullahu, Drilona
 Shala, Arian *
 Sokoli, Ardijana
 Sokoli, Bardh *
 Sopaj, Qëndresa *
 Thaçi, Liridon
 Thaqi, Hekuran
 Zeqiroviq, Merita

Klassenlehrer:
 Gojani, Mark

Klasse - Klasa XII c

Balaj, Qendresa
 Bugari, Edon *
 Bytyçi, Labeat
 Cena, Agim
 Dellova, Shpejtim
 Duhani, Edmond
 Elezkurtaj, Njomza
 Elshani, Albulena *
 Gashi, Fitim
 Gashi, Kaltrina
 Gojani, Mhill
 Haxhishabani, Lumbardh
 Jakaj, Anton
 Jakaj, Drilona
 Kabashi, Kaltrina
 Kabashi, Marigona
 Kqira, Emanuella *
 Lubishtani, Meriton
 Lumezhi, Laura
 Morina, Pajtim
 Mullafetah, Valon
 Shala, Artur

Sopi, Liridona
 Thaçi, Pajtim
 Uka, Loreta
 Zeqiri, Edona

Klassenlehrer:
 Hoxha, Luljeta

Lehrer und Erzieher

Partner der Eltern, Freunde der Schüler

Alle unsere Lehrer wurden in persönlichen Vorstellungsgesprächen ausgewählt. Wesentliche Kriterien für die Auswahl waren neben einem guten Hochschulabschluss ihre menschliche, pädagogische und didaktische Qualifikation. Alle Lehrer sprechen mindestens eine Fremdsprache.

Die ständige Fortbildung unserer Lehrer ist uns ein zentrales Anliegen. Mehrmals im Jahr veranstalten wir allgemeine Seminare zur Pädagogik und Didaktik, aber auch fachbezogene Fortbildungen werden regelmäßig durchgeführt. Begleitet werden diese Maßnahmen durch Hospitationen der Lehrer, die wir dazu ins europäische Ausland schicken. Unser Kollegium steht als Team für die Umsetzung des kosovarischen Lehrplans und unserer pädagogischen Grundsätze, der ignatianischen Erziehung.

Unsere Erzieher betreuen die Kinder außerhalb der Unterrichtszeit, auch an den Schulwochenenden. Neben spielerischen, musischen und sportlichen Aktivitäten gehört dazu auch die Unterstützung beim täglichen Studium. Eine enge Abstimmung mit den Lehrern, Erziehern und den Eltern sowie ständige Gespräche mit ihnen sind selbstverständlich.

*
Migjen Baftijaj
Geschichte
Histori

Fuat Berisha
Mathematik
Matematikë

Enes Baxhak
Kunsterziehung
Artet figurative

Skender Berisha
Albanisch
Gjuhë shqipe

Tanja Becker
Deutsch, Biologie
Gjuhë gjermane, Biologjie

Sijeta Braha
Englisch
Gjuhë angleze

Pedagogët dhe edukatorët tanë

Partnerë të prindërve, miq të nxënësve

Të gjithë pedagogët tanë, janë zgjedhur në bisedimet prezantuese personale. Kriteria qenësore për zgjedhjen e tyre, kanë qenë: përveç një suksesi të mirë gjatë shkollimit të lartë edhe virtytet e tyre njerëzore, dijet pedagogjike dhe didaktike.

Të gjithë pedagogët tanë, flasin së paku një gjuhë të huaj. Kualifikimet e përhershme të pedagogëve tanë, janë qëllimet tona qenësore. Ne, gjatë vitit shumë herë organizojmë seminare të përgjithshme nga pedagogjia, didaktika, por rregullisht realizojmë kualifikime edhe në lëndët profesionale. Këto masa, përcillen me hospitime të pedagogëve, të cilët ne, për këtë gjë, i dërgojmë në Gjermani, Austri dhe në vende tjera evropiane. Kolegjiumi ynë është formuar për të vënë në jetë planin mësimor të Kosovës dhe parimet tona edukative.

Edukatorët tanë, përkujdesen për fëmijët jashtë kohës së mësimt dhe gjatë fundjavës shkollore. Përveç aktiviteteve zbatimëse, muzikore dhe sportive, këtu përfshihet edhe përkrahja gjatë "studimit" ditor. Bashkërendimi i ngushtë me pedagogët, edukatorët dhe prindërit, si dhe bisedat e përhershme me ta janë çështje që kuptohen vetvetiu.

*
Shpejtim Buqaj
Erzieher
Eduktor

Hysni Bytyçi
Albanisch
Gjuhë shqipe

Halit Buzhala
Mathematik, Physik
Matematikë, Fizikë

*
Arianit Çollaku
Erzieher
Eduktor

Fadil Bytyçi
Latein, Geschichte
Gjuhe latine, Histori

Haxhere Faiku
Chemie
Kimi

Lehrer und Erzieher

Partner der Eltern, Freunde der Schüler

**

Sr. Lumnije Frrokaj
Erzieherin
Edukatore

Veli Gashi
Mathematik
Matematikë

Mark Gojani
Englisch
Gjuhë angleze
Stv. Schulleiter
Zëvendës drejtori i shkollës

*

Isme Haliti
Deutsch
Gjuhë gjermane

Luljeta Hoxha
Englisch
Gjuhë angleze

Nexhat Hoxha
Informatik
Teknologji me TIK

Neki Jahaj
Deutsch, Erdkunde
Gjuhë gjermane, Gjeografi

Faton Kabashaj
Erzieher
Eduktor

**

Shaip Kabashaj
Philosophie, Psychologie,
Soziologie, Filozofi, Psikologji,
Sociologji

Sr. Shpresa Kabashi
Albanisch, Musik
Gjuhë shqipe, Muzikë

Balë Kajzogaj
Biologie
Biologjie

Kamber Karavidaj
Chemie
Kimi

Diamanta Kastrati
Physik
Fizikë

*

Fatmir Kastrati
Albanisch
Gjuhë shqipe

Diana Kolaj
Albanisch
Gjuhë shqipe

*

Mirlinda Kolmekshaj
Mathematik
Matematikë

Parim Kosova
Geschichte
Histori

Sr. Hana Kqira
Erzieherin
Edukatore

Liridona Krasniqi
Sport
Sport

Dr. Ruzdi A. Kuçi
Biologie
Biologjie

Pedagogët dhe edukatorët tanë

Partnerë të prindërve, miq të nxënësve

Lehrer und Erzieher

Partner der Eltern, Freunde der Schüler

Pedagogët dhe edukatorët tanë

Partnerë të prindërve, miq të nxënësve

Filomena Laçi
Erzieherin
Edukatore

**
Fejzullah Morina
Erzieher
Edukatore

**
Renate Rabitsch
Deutsch
Gjuhë gjermane

Enver Sulaj
Albanisch
Gjuhë shqipe

Zef Lleshdedaj
Latein
Gjuhë latine

*
Linda Oroshi
Erzieherin
Edukatore

Rama Pranvera
Englisch
Gjuhë angleze

Sejdi Susuri
Physik
Fizikë

Kastriot Marku
Musik
Muzikë

Maksut Pirku
Erkundete
Gjeografi

Besëlidhja Ramadani
Deutsch
Gjuhë gjermane

*
Frrrok Thaqi
Erzieher
Edukatore

Albina Marniku
Erzieherin
Edukatore

**Sr. Angjelina
Prenklushaj**
Erzieherin
Edukatore

Ramadan Ramadani
Latein, Geschichte
Gjuhë latine, Histori

*
Lulzim Tytynxhiu
Chemie
Kimi

Friedrich-Wilhelm Moll
Deutsch
Gjuhë gjermane
Fachschaftsberater ZfA

**
Dr. Erich Rabitsch
Deutsch
Gjuhë gjermane
Fachbeater und
Koordinator ZfA

*
Ludevik Shpaqi
Erzieher
Edukatore

Mentor Ukimeri
Sport
Sport

Leitung

Ideengeber & Gestalter
Unser Leitungsteam

P. Walter Happel SJ
Direktor
Drejtör

Prof. Mark Gojani
stv. Schulleitung
Zëv. drejtori i shkollës

Sr. Hana Kqira
Internatsleitung
Udhëheqja e konviktit

Pal Bala
Rechtsfragen
Çështjet juridike

Jürgen Schwarzbach
Finanzen
Financat

Udhëheqja

Ideatorët & Konstruktorët
Ekipi ynë udhëheqës

Verwaltung

Organisation & Rückhalt
Entspanntes Arbeiten und
verlässliche Abläufe

Administrata

Organizimi & Mbështetja
Puna e shtendosur, kërkon
rrijdhë të besueshme

Diese zu gewährleisten, arbeitet unsere Verwaltung als Dienstleister für alle Mitarbeiter in Internat und Schule, für alle Schüler und deren Eltern. Hier erhalten Sie weiterführende Auskünfte und Informationen über Alltägliches.

Als Sammelpunkt aller wichtigen Informationen und als Dokumentationszentrum steht sie an den Schulvormittagen für persönliche Anfragen oder per Telefon und, darüber hinaus, per E-Mail zur Verfügung.

Për të siguruar këtë, administrata jonë punon si shërbim për të gjithë bashkëpunëtorët në konvikt dhe shkollë, për të gjithë nxënësit dhe prindërit e tyre. Këtu, mund t'i gjeni informatat dhe njoftimet që mund t'u ndihmojnë gjatë përditshmërisë.

Administrata si pikë grumbullimi e të gjitha informatave të rëndësishme dhe si qendër e dokumentacionit, është në dispozicion të përditshëm, për të dhënë informata, për të sqaruar ose për të pranuar pyetje, çdo paradite përmes telefonit, me E-mail, ose me ardhjen tuaj në zyrat e administratës.

TELEFON: +377 (0)44 434 087
E-MAIL: ALG-INFO@ALG-PRIZREN.COM

Hamide Elshani
Buchhaltung/Sekretariat
Kontabiliteti/Sekretariati

Ana Tomiqi
Sekretariat
Sekretariati

Anton Lleshi
Tagwächter
Roje ditë

Albina Bisaku
Köchin
Kuzhiniere

Filip Marki
Koch
Kuzhinier

Murat Xhoxhaj
Nachtwächter
Roje nate

Verabschiedung

Lamtumirë!

Besucher in Prizren

Im Mai 2003 hatte P. Happel bei seinem ersten Besuch im Kosovo Dr. Rabitsch, den Fachberater/Koordinator für Deutsch in Kosovo, Montenegro und Makedonien, und dessen Frau Renate, Landesprogramm-

lehrkraft für Deutsch als Fremdsprache, kennen gelernt. Seit dieser Zeit begleitet Dr. Rabitsch engagiert und nicht nur in seiner Funktion als Fachberater/Koordinator der Zentralstelle für das Auslandsschulwesen das Projekt Loyola-Gymnasium.

Zum Schuljahresbeginn 2007/08 verlegte Dr. Rabitsch sogar seinen Dienstsitz von Prishtina nach Prizren an unser Gymnasium. Zusammen mit seiner Frau stand er uns mit seiner fachlichen und sozialen Kompetenz immer hilfreich und engagiert zur Seite. Dr. Rabitsch hat das Loyola-Gymnasium ganz wesentlich mitgeprägt.

Nach acht Einsatzjahren im Kosovo geht er nun in den wohlverdienten Ruhestand und zieht mit seiner Frau zurück in die Heimat. Uns werden die beiden fehlen. Vergelt's Gott für alles!

Wir werden voneinander hören!

Në maj 2003 ati Happel, me rastin e vizitës së tij të parë në Kosovë, pati njohur Dr. Rabitsch, këshilltarin profesional për gjuhën gjermane për Kosovë, Mal të Zi dhe Maqedoni dhe gruan e tij, zonjën Renate, si forcë mësimore e

landit për gjermanisht si gjuhë e huaj. Prej kësaj kohe Dr. Rabitsch u angazhua në funksionin e tij si këshilltar profesional/koordinator i Zyrës qendrore për çështjet e shkollimit jashtë Gjermanisë, në projektin e Gjmnazit "Loyola-Gymnasium".

Në fillim të vitit shkollor 2007/2008 Dr. Rabitsch e barti selinë e tij zyrtare nga Prishtina në gjmnazin tonë. Së bashku me gruan e vet na ka qëndruar pranë me kompetencën e tij profesionale dhe shoqërore çdo herë i gatshëm për ndihmë dhe i angazhuar. Dr. Rabitsch ka lënë mbresat e veta në mënyrë qenësore në Gjmnazin "Loyola-Gymnasium".

Pas angazhimit tetëvjeçar në Kosovë, ai tani shkon në pensionin e shumëmerituar dhe me gruan e vet tërhiqet për në atdhe. Neve do të na mungojnë të dy. Zoti i shpërbleftë për të gjitha!

Do të dëgjohe mi e shihemi mes nesh!

Auch in diesem Schuljahr durften wir wieder viele Besucher am Loyola-Gymnasium begrüßen. Einige kamen einfach, weil sie neugierig waren, andere um zu helfen, wieder andere aus alter Verbundenheit oder um zu sehen, was aus dem Geld, das sie uns anvertraut hatten, geworden ist. Aber auch wir haben im letzten Jahr viele Besuche gemacht und an Veranstaltungen teilgenommen, auf denen wir uns über den freundlichen Empfang gefreut haben.

15.09.2008
Qazim Kabashi
Schulamit Prizren

24.09.2008
Emir Adzovic und Hatixhe Ramosaj
Experten des Europarates

25.09.2008
Brigadegeneral Wilhelm Grün
Kommandeur des Deutschen Einsatzkontingents KFOR

Besucher & Besuche

Besucher in Prizren

11.10.2008
Kriminaldirektor Lars Wagner und Beraterin Britta Siebert
EULEX

06.11.2009
Brigadegeneral Harald Fugger
Kommandeur des deutschen Einsatzkontingents KFOR

08. - 14.11.2008
Hans-Joachim Festge, Michael Werhahn-Röttgen
Freunde und Förderer der Asociation "Loyola-Gymnasium" e.V.

09. - 13.11.2008
Dr. Matthias Czech
ASB Landesverband Sachsen

10.11.2008
P. Ivan Koprek SJ und P. Friedrich Sperringer SJ
Mitglieder
Asociation "Loyola-Gymnasium"

23. - 25.11.2008
P. Thomas Roach SJ
Vertreter des Generaloberen der Gesellschaft Jesu in Rom

Mysafirët & Vizitat

Besucher in Prizren

04.12.2009
Dr. Menrath von der Zentralstelle für das Auslandsschulwesen
(ZfA), Frau Kaiser vom Goethe-Institut Belgrad und Frau Len-
hard von der Deutschen Botschaft Pristina

12.12.2008
Rotary Club Prizren

20.01.2009
Militärpfarrer Klaus-Peter Lehner und sein Nachfolger
Militärpfarrer Stephan van Dongen

12.02.2009
Florim Metaj
Präsident des Oberschulamtes Prizren

12.02.2009
Gernot Pfandler
Vertreter Österreichs im Kosovo

12.02.2009
RAI - Italienisches Fernsehen

Besucher & Besuche

Besucher in Prizren

18.02.2009
Oberstleutnant Robert Pfister (2.v.l.)
Kommandeur Logistikbataillon KFOR

23.02.2009
Brigadier General Thomas Starlinger
Kommandeur Multinationale Brigade Süd KFOR

23.02.2009
Militärpfarrer Stephan van Dongen

05.03.2009
Peter Prokopy
International Sales Manager - Hueber Verlag

12.03.2009
Claudia Crawford Bundesministerin a.D.
Leiterin der Konrad-Adenauer-Stiftung Belgrad

17.03.2009
Dr. Thomas Brey
dpa Belgrad

Mysafirët & Vizitat

Besucher in Prizren

18.03.2009
Ute Groß
Redakteurin "Kleine Zeitung" Graz

15. - 18.04.2009
Dr. Matthias Czech, Holger Löschke, Uwe Fichtmüller
Klaus Schaffrath,
ASB Landesverband Sachsen - ASB Ortsverband Neustadt

15. - 22.04.2009
Museumsverein Beckum
Studienreise Kosovo

16.04.2009
Sr. Brigitte Gölles
Generaloberin der Grazer Schulschwestern
Franziskanerinnen von der unbefleckten Empfängnis

30.04.2009
Vilson Mirdita
Botschater des Kosovos - Berlin

02.05.2009
Dr. Matthias Czech
ASB Landesverband Sachsen

Besucher & Besuche

Besucher in Prizren

04.05.2009
Mitglieder
Asociation "Loyola-Gymnasium"

05. - 08.05.2009
Provinzialskonferenz der Zentraleuropäischen Assistenz
der Jesuiten

22.05.2009
Brigadier General Thomas Starlinger
Kommandeur Multinationale Brigade Süd KFOR

02.06.2009
Studenten der PH Ludwigsburg

06.06.2009
Oberstleutnant Robert Pfister mit Nachfolger
Oberstleutnant Bastian Volz
Kommandeur Logistikkataillon KFOR

22.06.2009
Brigadegeneral Benedikt Zimmer
Kontingentführer Deutsches Einsatzkontingent KFOR

Mysafirët & Vizitat

Unsere Besuche

03.10.2008
P. Walter Happel SJ
Tag der Deutschen Einheit bei der KFOR

09.10.2008
P. Walter Happel SJ
Vortrag in St. Blasien

09. - 10.10.2008
Pal Bala
Amerikanische Bischofskonferenz - Washington

14. - 18.10.2008
P. Walter Happel SJ
Vortrag in Porto
Jesuit European Committee for Secondary Education

19. - 21.10.2008
P. Walter Happel SJ
Vortrag Madrid
Provinzialskonferenz der Zentraleuropäischen Assistenz
der Jesuiten

29.10.2008
P. Walter Happel SJ, Dr. Erich Rabitsch M.A.
Kommandowechsel KFOR

Besucher & Besuche

Unsere Besuche

08.11.2008
Mitglieder des Trägervereins bei Bischof Dode Gjergji

12.11.2008
Mitglieder des Trägervereins besuchen die Berufsschule in Gjakova

27.11.2008
Teilnahme an der Kommandoübergabe KFOR

13.12.2008
Teilnahme und Gestaltung an der Adventsfeier KFOR

14.12.2008
P. Walter Happel beim Gottesdienst mit Militärfarrer Klaus-Peter Lehner, KFOR Camp Prizren

08.01.2009
Lehrer und Schüler besuchen die Polizeistation Prizren

Mysafirët & Vizitat

Unsere Besuche

28.01.2009
Dr. Erich Rabitsch M.A., Jürgen Schwarzbach
Teilnahme am Neujahrsempfang der KFOR, Airfield

07.03.2009
P. Walter Happel SJ, Michael Werhahn-Röttgen bei Botschafter Vilson Mirdita in Berlin

10.03.2009
Jürgen Schwarzbach
Vortrag in Wien
Fonds Gesundes Österreich - Schule gesund gestalten

26.03.2009
P. Walter Happel SJ
Teilname am Rotary Intercity Meeting Kreis Warendorf

03. - 10.06.2009
Besa Basha, Dardane Berisha, Arbias Zeqiri
Teilnahme am Europamarathon in Görlitz
Einladung durch den ASB

10. - 11.07.2009
Jürgen Schwarzbach
Vortrag Ostentfelde
Freunde und Förderer der Asociation "Loyola-Gymnasium"
Teilnahme am Nachtreffen des Museumsvereins Beckum

Schule

Artistët për të bukurën pa kufi Artists for the unlimited beauty

Një mjedis ndjen nevojë të përhershme për ide të paramenduara mirë. Njëherësh edhe aksione akoma më mira të realizuara, të cilat sigurisht që vihen në shërbim të njohjes, shoqërimit, afrimit dhe kombinimeve të përvojave dhe ndjenjave midis njerëzve.

"Artistët për të bukurën pa kufi" - kështu e ka emrin grupi i artistëve të shkollës sonë. Ata gjatë vitit punuan në krijimin dhe dekorimin me punime artistike të ambienteve të shkollës. Për nder të Ditës së Flamurit Kombëtar, më 28 Nëntor, ishte edhe fillimi i ekspozimit të parë të punimeve të vitit shkollor 2008/09, ekspozitë e cila i entuziazmoi e frymëzoi edhe më shumë të gjithë nxënësit e tjerë.

Pos kësaj, ata punuan edhe më zellshëm për testet e fundvitit. Me këtë rast, KFOR-i gjer man na nderoi me ftesën që na bëri për një ekspozitë në kazermën e tyre. Ngrohtësia dhe mikpritja ishte e pamashë. Ushtarët më me fat pozuan dhe morën si shpërblim dhe kujtim potretet e tyre të bëra nga nxënësit tanë. Viti i ri shkollor 2008/09 ishte me surpriza të tjerë për nxënësit e shkollës sonë. Në kolegjin "Loyola Gymnasium" për dy muaj rresht qëndroi miku dhe pedagogu shumë i nderuar nga nxënësit e arsimtarët, a. Lorenzo Yom SJ nga Korea e Jugut.

Që në ditën e parë të ligjërit në kabinetin e artit figurativ, zgjoi kureshtje të madhe tek nxënësit me anë të demonstrimit të shkrimit të lashtë kinez (kaliografi) dhe mbi kulturën aziatike në përgjithësi. Për nder të përvjetorit të parë të pavarësisë së Kosovës, më 17 Shkurt, u organizua ekspozita e radhës me punime mjaft të arrira dhe kreative ku spikatën flamuri i Republikës së Kosovës punuar nga vetë nxënësit dhe flamujt e shteteve që tashmë kishin njohur pavarësinë e saj.

Ekspozita e radhës dhe vendosja e punimeve të reja në gjithë gjatësinë e korridoreve të shkollës, duke marrë pjesë edhe në punë të drejtpërdrejta, portretizimit të atyre prindërve që kishin kureshtje dhe dëshirë, karakterizoi gjatë gjithë ditës festën tonë të madhe, "Ditën e dyerve të hapura", festë e cila është tradicionale në shkollën tonë në datën 16 prill. Ekspozita e fundit ishte edhe përmbyllëse për vitin shkollor 2008/09. Me këtë rast edhe u ndanë shpërblime simbolike për nxënësit më të dalluar, në fushën e artit pamor:

Blend Arllati
Edon Bugari
Donika Kabashi
Gresa Kastrati
Xhylferie Kryeziu
Bardh Sokoli
Edona Zeqiri

Shkolla

Sprachen am Loyola-Gymnasium

Deutsch am Loyola-Gymnasium

Leuchtturmprojekt & Partnerschule der Bundesrepublik Deutschland

Für das Auswärtige Amt und die Zentralstelle für das Auslandsschulwesen ist das Loyola-Gymnasium ein "Leuchtturmprojekt". Diesen Ehrentitel erhalten besonders herausragende und leistungsfähige Schulen und werden daher auch personell und materiell gefördert. Der Fachberater/Koordinator für Deutsch, zuständig für das Kosovo und Montenegro, hat sein Büro am Loyola-Gymnasium und erteilt eigenständigen Unterricht.

Das Loyola-Gymnasium ist "Partnerschule der Bundesrepublik Deutschland". Diese Bezeichnung drückt eine besondere Verbundenheit aus, aber auch eine besondere Verpflichtung: Als einzige Schule in der Region bekam unser Gymnasium nach einer sehr genauen und aufwändigen Überprüfung von der Deutschen Kultusministerkonferenz die Genehmigung, die Prüfungen zum "Sprachdiplom der Deutschen Kultusministerkonferenz" (DSD) abzunehmen. Dieses Sprachdiplom, es wird derzeit in zwei Stufen verliehen, stellt die sprachliche Voraussetzung für ausländische Schüler zum Studium in der Bundesrepublik Deutschland dar.

Um zu dieser höchst anspruchsvollen Prüfung zugelassen werden zu können, müssen die Kandidaten zwischen 800 und 1200 Unterrichtsstunden erfolgreich hinter sich gebracht haben. Die Prüfung, sie besteht aus drei schriftlichen Teilen und einem mündlichen, orientiert sich am Gemeinsamen Europäischen Referenzrahmen zum Erlernen von Fremdsprachen auf dem Niveau C 1, das entspricht fast dem Niveau eines Muttersprachlers. Die Prüfungsteile sind: Hörverstehen, Leseverstehen, Schriftliche Kommunikation und Mündliche Kommunikation. Mindestens 60 Prozent der

möglichen Punkte müssen erreicht werden, um die Prüfung zu bestehen.

Latein am Loyola-Gymnasium

Das Kosovo ist vermutlich weltweit das einzige Land, in dem man ein Fach in der Schule lernt, das die Fachlehrer im Kosovo gar nicht studieren können: Latein.

Traditionell wird Latein im Kosovo von Romanisten unterrichtet, ausgehend davon, mit Französisch automatisch auch die Latein-Fakultas zu haben. Etwa 20 bis 25 Prozent des albanischen Grundwortschatzes haben lateinische Wurzeln. So spielt Latein am Loyola-Gymnasium eine wichtige Rolle, um die Schüler mit den Wurzeln ihrer Kultur in Kontakt zu bringen. Latein ist so ein Identität stiftendes Unterrichtsfach und wird daher von der VI. bis

zur X. Klasse mit fünf bzw. vier Wochenstunden erteilt.

Für unsere Lateinlehrer haben wir ein eigenes Fortbildungsprogramm entwickelt und entsenden sie dazu auch nach Deutschland. Auch unser Lateinbuch haben wir am Loyola-Gymnasium selbst entwickelt. Beabsichtigt ist, die Schüler mindestens so weit zu fördern, dass sie G.I. Caesars "De bello Gallico" lesen, übersetzen und verstehen können, was dem Niveau des "Latinums" entspricht.

Englisch am Loyola-Gymnasium

Mit Deutsch und Latein lernen die Schüler des Loyola-Gymnasiums bereits zwei Fremdsprachen.

Eine weitere Fremdsprache ab der VI. Jahrgangsstufe wäre eindeutig zu viel. Weil die allermeisten Schüler in Englisch aber bereits mit Anfängerkenntnissen zu uns kommen, gilt folgende Regelung: In den Klassen VI und VII werden je zwei Wochenstunden erteilt, um die vorhandenen Kenntnisse zu erhalten bzw. behutsam auszubauen. In den Klassen VIII und IX werden dann jeweils drei Wochenstunden erteilt, von der X. bis einschließlich der XII. Klasse sind es 4 Wochenstunden.

Am 6. Juni 2009 fanden im Kosovo die zentralen Abiturprüfungen statt. Nach Mitteilung des Ministeriums für Bildung, Wissenschaft und Technologie haben 45,66 Prozent der Kandidaten die Abiturprüfung bestanden.

Am 15. Juni teilte das Ministerium schriftlich mit, dass alle Kandidaten des Loyola-Gymnasiums bestanden haben, also 100 Prozent. Für uns und die erste Generation von Loyola-Schülern ist das ein riesiger Erfolg.

Herzlichen Glückwunsch!

Schule

Abiturrede 2009
P. Walter Happel SJ

Liebe Eltern und Verwandte, liebe Lehrerinnen und Lehrer, vor allem aber liebe Schülerinnen und Schüler,

ich kann mir gut vorstellen, dass Ihr, die Schülerinnen und Schüler, über lange Wochen und Monate hinweg voll Ungeduld den Tag herbeigesehnt habt, an dem Ihr endlich Abschied nehmen könnt von der Schule. Dieser Tag verhiess doch aus Eurer Perspektive Freiheit, Selbstständigkeit, Glück.

Nun werdet Ihr vom Loyola-Gymnasium Abschied nehmen voll Freude über den schulischen Erfolg und mit berechtigtem Stolz auf das Erreichte, wozu ich ausdrücklich Euch, den Schülerinnen und Schülern, aber auch den Lehrerinnen und Lehrern nochmals herzlich gratuliere. Vielleicht mischt sich in dieses Grundgefühl bei einigen dann auch ein klein wenig Traurigkeit, denn Abschied und Trennung tun weh. Und das ist gut so, denn nur, was nichts bedeutet hat oder bedeutet, kann man verlassen, ohne den Schmerz des Abschieds zu spüren.

Eure Schulzeit ist nun zu Ende, aber Ihr dürft mir glauben, die Zeit des Lernens hält an. Denn wenn Ihr aufhört zu fragen, zu vergleichen, zu analysieren und zu beurteilen, dann hört Ihr auf, Mensch zu sein, weil Ihr aufgehört habt zu denken.

Ich erwarte von Euch, dass Ihr weiter Menschen werdet und es auch bleibt. Menschen, die sich engagieren und nicht weglaufen, wenn es schwierig wird. Menschen, die Probleme nicht erklären, sondern sie lösen. Menschen, die Arbeiten erledigen und nicht die Augen vor zu erledigenden Arbeiten verschließen.

Ein chinesisches Sprichwort sagt: "Wenn der Wind bläst, bauen die einen Mauern, die anderen bauen Windmühlen." Ich erwarte, dass Ihr zu denen gehört, die Windmühlen bauen. Das heißt: Ich erwarte nicht nur, dass Ihr die Dinge richtig tut, sondern dass Ihr die richtigen Dinge tut. Ich erwarte, dass Ihr unzufrieden bleibt mit Erreichtem, weil Ihr noch mehr erreichen wollt.

Dazu braucht es einen klaren Verstand, ein heißes Herz und einen langen, einen sehr langen Atem. Möge der Herrgott Euch damit segnen.

Shkolla

Fjalimi i maturës 2009
Atë Walter Happel SJ

Të dashur prindër dhe të afërm, të dashur mësuese dhe mësues, por para së gjithash të dashur nxënëse dhe nxënës!

Unë mund ta parafytyroj mirë se ju, nxënëset dhe nxënësit, që prej javësh dhe muajsh me plot padurim e keni pritur ditën kur më në fund do të përshëndeteni me shkollën.

Kjo ditë nga perspektiva juaj u ka profetizuar liri, pavarësi, lumturi.

Dhe ju do të ndaheni nga Gjimnazi "Loyola-Gymnasium" plot kënaqësi për suksesin shkollor dhe me krenari të merituar për arritjet, për çka unë shprehimisht juve, nxënësve dhe nxënësve, por edhe mësueseve dhe mësuesve, edhe një herë ju falenderoj përzemërsisht.

Ndoshta në këtë ndjenjë themelore të disa përzihet edhe pak pikëllim, sepse ndarja dhe lamtumira dhembin. Dhe kjo është mirë kështu, sepse vetëm diçka që nuk ka pasur ose nuk ka rëndësi, mund të lihet pa e ndërjerë dhimbjen e lamtumirës.

Koha juaj shkollore pra ka përfunduar, por ju duhet të më besoni, se koha e mësimi vazhdon. Nëse ju ndërprisni të pyesni, të krahasoni, të analizoni dhe vlerësoni, atëherë do të pushoni edhe ju të jeni njerëz, sepse keni pushuar të mendoni.

Unë pres nga ju që edhe më tej të jeni dhe të mbeteni njerëz. Njerëz që angazhohen dhe nuk ikin atëherë kur hasin në vështirësi, njerëz që problemet nuk i sqarojnë, por që ato i zgjidhin, njerëz, të cilët punët i kryejnë dhe jo ata të cilët i mbyllin sytë para punëve që duhen bërë.

Një fjalë e urtë kineze thotë: "Kur fryn era, disa ngrenë mure, të tjerët ndërtojnë mullinj ere." Shpresoj se ju do t'u takoni atyre të cilët ndërtojnë mullinj ere. Kjo do të thotë se unë pres që ju jo vetëm t'i kryeni punët mirë, por që t'i bëni punët e duhura. Unë pres që ju do të mbeteni të pakënaqur me atë që keni arritur, sepse doni të arrini edhe më tepër.

Për këtë nevojitet mendje e kthjellët, një zemër e nxehtë dhe një frymë e gjatë, shumë e gjatë. Dhëntë zoti i madhërisëm të jeni të uruar me këtë!

Abiturrede 2009
Dr. Erich Rabitsch, M.A.
Fachberater/Koordinator für Deutsch - ZfA

Ich möchte, verehrte Gäste, bereits in der Begrüßung von den üblichen Gepflogenheiten abweichen und mit denen beginnen, um deretwegen wir uns hier versammelt haben. Deshalb sage ich:

Liebe Schülerinnen und Schüler, verehrte Gäste,

der römische Philosoph Lucius Annaeus Seneca, er wurde um die Zeitenwende geboren und auch "Seneca, der Jüngere", genannt, hat gesagt: "Eine Rede hat einen Anfang und ein Ende, und dazwischen soll sie kurz sein." Deshalb und weil schon sehr viele kluge Worte gesprochen worden sind, will ich Euch nur drei kurze Gedanken mit

auf den Weg geben.

In Eurem Leben werdet Ihr mit Sicherheit oft in Situationen kommen, in denen Ihr schnell und flexibel, aber trotzdem überlegt reagieren müsst. Hier gilt das Motto der Segler: "Es kommt nicht darauf an, woher der Wind weht, sondern darauf, wie man die Segel stellt." Ich hoffe sehr, dass wir als Eure Deutschlehrer Euch nicht nur unregelmäßige Verben, sondern auch flexibles Denken beigebracht haben. Das war nicht immer leicht, weder für Euch, noch für uns. Ihr werdet manchmal in Situationen geraten, in denen es scheinbar keinen Ausweg gibt und Ihr am liebsten alles hinwerfen würdet, weil Ihr meint, Euer Ziel niemals zu erreichen. Hier gilt eine zweite Seglerweisheit: "Im Leben des Menschen sind die Ideale das, was für den Seefahrer die Sterne sind. Er weiß, dass er sie nie erreichen kann, aber er wird sich immer daran orientieren."

Ich hoffe sehr, dass wir als Eure Deutschlehrer Euch auch Ausdauer, Beharrlichkeit und Selbstdisziplin beigebracht haben. Auch das war nicht immer leicht, weder für Euch, noch für uns.

Ich komme zum Schluss und will Rabindranath Tagore zitieren, einen indischen Denker, der im Jahre 1913 den Nobelpreis für Literatur erhalten hat. Von ihm stammt folgender Ausspruch: "Ich schlief und träumte, das Leben sei Freude. Ich erwachte und sah, das Leben war Pflicht. Ich handelte und siehe, aus Pflicht wurde Freude."

Handelt also, arbeitet, nicht irgendwann, sondern jetzt und heute, handelt an der Stelle, an die Euch das Leben gestellt hat und noch stellen wird. Handelt für eine bessere Zukunft Eurer Heimat. Sie hat es verdient. Liebe zur Heimat bedeutet nicht, darüber zu reden, sondern zu handeln, etwas zu tun.

Und ich hoffe sehr, dass Ihr auch das von uns gelernt habt und bedanke mich ein letztes Mal für Eure und Ihre Aufmerksamkeit.

Fjalimi i maturës 2009
Dr. Erich Rabitsch, M.A.
Këshilltar profesional/koordinator për gjuhë gjermane - ZfA

Dëshiroj, të nderuar mysafirë, që në përshëndetje t'u shmangem zakoneve të përditshme dhe të filloj me ata, për shkakun e të cilëve edhe jemi tubuar këtu. Për këtë arsye edhe po them:

Të dashur nxënës dhe nxënës! Mysafirë të nderuar!

Filozofi romak, Lucius Annaeus Seneca, ishte i lindur në periudhën e ndërrimit të epokave dhe është quajtur edhe "Seneka i riu", ka thënë: "Fjalimi ka fillimin dhe mbarimin, por edhe duhet të jetë i shkurtër" Për këtë arsye dhe sepse deri tani janë thënë shumë fjalë të mençura, dëshiroj t'iu jap vetëm tri mendime të shkurta në rrugën tuaj.

Në jetën tuaj sigurisht që shpesh do të vini në situatë, kur ju duhet të reagoni shpejt dhe në mënyrë fleksibile, por përkundër saj me maturi. Këtu vlen motoja e drejtuesve të anijes me vela: "Nuk është fjala se kah po fryn era, por nga ajo se si pozicionohen velat". Unë shpresoj shumë që ne, si mësuesit tuaj të gjuhës gjermane, nuk ju kemi mësuar vetëm foljet e parregullta, por edhe të menduarit në mënyrë fleksibile. Kjo nuk ishte çdo herë edhe punë e lehtë as për ju dhe as për ne. Ju ndonjëherë do të gjendeni në situata nga të cilat duket se nuk ka kurrfarë rrugëdaljeje dhe ju me gjithë dëshirë do t'i hidhni të gjitha, sepse mendoni që kurrë nuk do të arrini qëllimin tuaj. Këtu vlen një urti tjetër e drejtuesve të anijes me vela" Në jetën e njerëzve idealet janë ato çfarë për detarin janë yjet. Ai e di, se ato kurrë nuk do të mund t'i arrijë, por ai gjithnjë do të orientohet në drejtim të tyre".

Unë shpresoj shumë që ne, si mësues të gjermanishtes, ju kemi mësuar durimin, qëndrueshmërinë dhe vetë disiplinën. Edhe kjo, për juve, nuk ishte gjithmonë lehtë, por as për ne.

Unë po përfundoj dhe dua ta citoj Rabindranath Tagorën, një mendimtar indian, i cili në vitin 1913 ka fituar çmimin Nobel për literaturë. Prej tij e ka prejardhjen kjo fjalë e urtë: "Unë flija dhe ëndërroja, se jeta është kënaqësi. U zgjova dhe pashë, që jeta ishte detyrë. Unë veprava dhe shihe, detyra u shndërrua në kënaqësi".

Veproni pra, punoni, jo kurdo qoftë, por tani dhe sot, veproni në pozicionin që ju ka vënë jeta dhe në të ato në të cilat do t'ju sjellë edhe më tej. Veproni për një të ardhme më të mirë të atdheut tuaj. Ai e ka merituar këtë. Dashuria ndaj atdheut nuk do të thotë vetëm të flitet për atë, por të veprohet, të bëhet diçka.

Unë shpresoj shumë që ju edhe këtë e keni mësuar prej nesh dhe për herë të fundit po ju falenderohem për vëmendjen dhe përkujdesjen tuaj, të gjithëve.

**Deutschabitur am Loyola-Gymnasium
Dr. Erich Rabitsch, M.A.
Fachberater/Koordinator für Deutsch - ZfA**

Vorbemerkung

Das staatliche kosovarische Schulsystem kann in aller Kürze wie folgt charakterisiert werden:

- massive Unterrichtsausfälle,
- häufige Strom- und Wasserabschaltungen,
- 50 % der Schulen nicht beheizbar, defekte Heizungen,
- kein oder zu wenig Brennstoff vorhanden,
- zu spät oder nicht zum Dienst erscheinende Lehrer,
- dadurch ungeheure Lärmentwicklung,
- regelmäßig zu spät kommende Schüler,
- Schulgebäude und -höfe stark verschmutzt und vermüllt,
- unglaubliche Disziplinprobleme, hohe Kriminalitätsrate und
- Notengebung nicht objektiv und oft verhandelbar.

Die Lage im kosovarischen staatlichen Bildungssystem ist insgesamt sehr schwierig, und dies soll an zwei Beispielen schlaglichtartig deutlich gemacht werden:

- Die Ergebnisse der Zentralen Prüfungen 2009 nach 9 Schuljahren ("Kleine Matura"): Demnach erreichten lediglich 47,4 % aller Schüler den Abschluss bei einer Bestehensgrenze von 40 %, am Loyola-Gymnasium waren es unter wesentlich strengeren Maßstäben (Bestehensgrenze 50 %) immerhin 74 % der Schüler.
- Die Halbjahresergebnisse 2009 der XII. Klassen:
 - 30% der Schüler haben landesweit das Halbjahresziel unter den genannten Maßstäben erreicht,
 - am Loyola-Gymnasium waren es unter den strengeren Bedingungen 82 %.

Deutschunterricht im Schuljahr 2009/2010 in Kosovo

Da Deutsch an den staatlichen kosovarischen Schulen lediglich an 12 Schulen als reines Wahlfach und mit nur 1,5 Wochenstunden ab der VI. Klasse unterrichtet werden kann, ist in diesem Fach auch keine Abiturprüfung vorgesehen. Anders dagegen am Loyola-Gymnasium, wie die folgenden Vergleichszahlen in Tabelle 1 zeigen.

	Kosovo staaal. Schulen	Loyola- Gymnasium
Deutschlerner	80	561
einheimische Deutschlehrer	23	2
deutsche Deutschlehrer	0	4
Wochenstunden	1,5	5
Schulen mit Deutschunterricht	12	-
Schulorte mit Deutchunterricht	6	-

Tabelle 1

2005 gegründet – 2009 Abitur?

Als die Schule im September 2005 ihre Pforten öffnete, wurden zunächst drei VI. und drei VII. Klassen aufgenommen. Dies war bereits ungewöhnlich, denn in Kosovo beginnt das Gymnasium erst mit der X. Klasse. Da das Loyola-Gymnasium aber auch einen erzieherischen Auftrag verfolgt, erschien es sinnvoll, mit der Bildung eben nicht erst mit der X. Klasse zu beginnen, sondern erheblich früher, nach der fünfjährigen Primarschule.

Andererseits stand jedoch noch Schulraum zur Verfügung, so dass der Schulleiter sich entschloss, parallel zum "Loyola-Zweig" im Schuljahr 2006/2007 auch einen kosovarischen Zweig ab der X. Klasse aufzunehmen, und zwar so lange, bis eigene Klassen von unten her herangewachsen waren. Und so erklärt sich auch, weshalb nach der kurzen Zeit im Sommer 2009 bereits die erste Abiturprüfung stattfinden konnte.

Das grundsätzliche Problem bestand nun darin, dass diese Schüler bereits neun Jahre lang die öffentlichen Schulen besucht hatten und es einer enormen Anstrengung aller am Bildungs- und Erziehungsprozess Beteiligten bedurfte, den Eltern und Schülern klar zu machen, dass die Uhren am Loyola-Gymnasium anders gehen.

Dazu gehört auch, dass die Schüler zusätzlich zum staatlichen kosovarischen Abitur am Loyola-Gymnasium eine Zusatzprüfung in Deutsch, Mathematik und Geschichte ablegen, die weit über dem Niveau des staatlichen Abiturs liegt und somit inhaltlich auch über das Anforderungsniveau des staatlichen Curriculums hinausgeht.

Der Weg zum Abitur

Im Beitrag "Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz" wurde bereits beschrieben, wie der Deutschunterricht am Loyola-Gymnasium aufgebaut ist und wie es gelang, trotz der kurzen Vorlaufzeit Schüler zu dieser anspruchsvollen deutschen Prüfung zu führen.

Alle 64 Schüler der drei XII. Klassen traten am 8 Mai 2009 zur schriftlichen und im Kosovo einzigartigen Prüfung zum Deutschabitur an, das analog zum Niveau A 2 des Gemeinsamen europäischen Referenzrahmens konzipiert worden war und, ebenso wie die anspruchsvolleren Prüfungen C 1 und B 1 der Deutschen Kultusministerkonferenz, aus den folgenden Bereichen bestand:

- Hörverstehen
- Leseverstehen und
- Schriftliche Kommunikation

Am 12. und 13. Mai 2009 fanden dann vor zwei rein Deutsch besetzten Kommissionen die mündlichen Prüfungen statt, die einheimischen Deutschlehrer waren darin eingebunden. Nun mag sich der Leser die Frage stellen, weshalb für die Schüler dieses Niveau angebo-

Hörverstehen	Leseverstehen	Schriftliche Kommunikation	Mündliche Kommunikation	Gesamtdurchschnitt	Bestehensquote
89,20 %	81,10 %	50,27 %	84,69 %	77,83 %	70,31 %

Tabelle 2 – Alle Angaben in Prozent der erreichbaren Punkte.

ten wurde und kein anderes. Die Frage ist leicht zu beantworten: In nur rund drei Jahren Deutschunterricht sind nur schwerlich Sprachkenntnisse auf höherem Niveau vermittelbar. Darüber hinaus wurde eine Anleihe beim französischen System genommen: Eine dortige Regelung besagt, dass jeder Abiturient, der in Frankreich Deutsch lernt, eine Abiturprüfung auf dem Niveau A 2 abzulegen hat. Und was für Frankreich gut ist, kann dem Loyola-Gymnasium nicht schaden. Durchaus erfreulich waren die Ergebnisse - Tabelle 2:

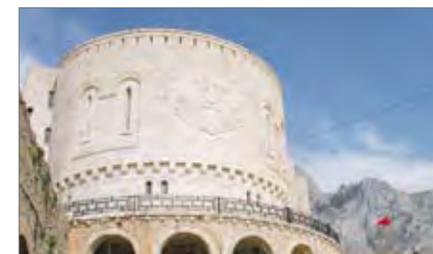
Kein Grund, sich selbstzufrieden zurückzulehnen, aber: Ein guter Anfang ist gemacht.

Ishte ende errët kur u nisëm. Ora 05.30, e dielë, 29.03.2009. Autobusi gjarpëronte rrugës për në kufirin me Maqedoninë. Edhe pse të përgjurmur, nxënësit ishin të lumtur. Ishte ekskursioni i parë i maturantëve të shkollës sonë, diçka që përjetohet vetëm një herë në jetë, prandaj nxënësit tanë u përpoqën t'i harrojnë për një kohë detyrimet shkollore dhe të qetë t'i kalojnë disa ditë së bashku jashtë shtëpive të tyre.

Formalitetet e kufirit me Maqedoninë i kaluam dhe vazhduam rrugën për në Strugë, një qytet i bukur maqedonas, i banuar me shumicë shqiptare, ku arritëm në pasditen e hershme. U vendosëm në hotel "Belgrad", në qendër të qytetit. Pasditja ishte e lirë. Shëtitje në qytet, edhe pse rigonte ngapak shi. Të shijuarit e freskisë buzë Drinit të Zi, të magjepsurit me liqenin e Ohrit dhe biseda kortezie me banorët e qytetit që na dëshironin mirëseardhjen e tyre të përzemërt, na bënë edhe më të lumtur.

Pas darke nxënësit u bënë gati për të shkuar në një diskotekë që ishte përballë hotelit, Aty, në një atmosferë të hareshme, me këngë dhe vallëzim e kaluam mesnatën. Pastaj u shpërndamë nëpër dhoma për të pushuar për ditën e ardhshme ku ishte paraparë vizita në shën Naum dhe në qytetit e Ohrit. Shën Naumi ishte një vend me bukuri të rrallë. Nuk kishte vizitorë. Mbase ende nuk kishte filluar sezoni turistik, por ne kaluam një paradite të jashtëzakonshme. Vizituam edhe Manastirin, ndërsa me një grup të nxënësve u kthyem me barkë nëpër liqen, deri te autobusi.

Me t'u kthyer në Strugë kuptuam se profesoresha e gjuhës angleze, përndryshe kujdestarja e kl. XII c, Luljeta Hoxha ishte sëmurë, pasi kishte ngrënë ëmbëlsirë në një ëmbëltore të qytetit. U detyrua të kthehej në shtëpi. Pasdite

Ekursionsioni i maturantëve në Maqedoni, Shqipëri dhe Mal të Zi

patën vizitë të lirë në Ohër. Nxënësit u mahnitën me qytetin e vjetër të Ohrit. Disa shfrytëzuan rastin për të bërë shopping, disa të tjerë për pushim buzë liqenit

Pas një mbrëmjeje argëtuese dhe lamtumirëse në diskotekën e Strugës, në mëngjesin e së martës u nisëm për në Durrës, në Shqipëri. Qe një udhëtim interesant. Rrugës na përcollën bunkerë të shumtë. Arritëm në Durrës, në Xixa Resort. U vendosëm nëpër dhoma, të cilat as për së afërmi nuk e kishin komoditetin e dhomave të hotelit në Strugë, për çka edhe kishte shumë ankesa nga ana e nxënësve. Ushqimi ishte gjithashtu jocalësor. U vendosëm dhe pas dreke u nisëm për vizitë në qytetin e Durrësit, qytet i njohur bregdetar me histori të bujshme antike.

Në kthim nga qyteti vendosëm, në bazë të kërkesës së nxënësve, që mos të qëndrojmë në Xixa Resort dy netët e tjera. Organizatori na propozoi një hotel tjetër, "Antalya". Nxënësit e pranuan kështu që të nesërmen u zhvendosëm në këtë hotel i cili edhe për sa i përket ushqimit ishte shumë më i mirë. Një befasi tjetër na priti në mëngjes në hotelin "Antalya". Profesori i artit kishte arritur dhe po na priste në hotel. Ai kishte patur problem me rregullimin e pasaportës prandaj ishte detyruar të na bashkangjitej në Shqipëri, sikur edhe gjashtë nxënës të tjerë maturantë.

Vizita e radhës ishte Tirana, kryeqyteti i Shqipërisë, Tirana ishte një qytet i ngjashëm me kryeqytetet e ish vendeve komuniste, me sheshe dhe rrugë të gjera, por që po ndërtohej vazhdimisht duke marrë pamjen e një qyteti modern. Nxënësit u lanë të lirë të vizitojnë ato vende që atyre iu pëlqejnë më së shumti.

Skënderbeut.

Pas lëvdatave që ciceroni iu dha nxënësve për dëgjim të vëmendshëm, si asnjë grup tjetër u lejuan të bënin fotografi brenda muzeut. Dolëm jashtë për një fotografim grupor për kujtim. Mbrëmja e fundit në Durrës. Ndeja u organizua në hotel. Ishin çaste të bukura të natës së fundit të ekskursionit. Ahengu vazhdoi edhe pak pas mesnatës, nëpër dhomat e tyre duke i shpalosur edhe një herë përshtypjet nga ekskursioni. Të premtën, pas mëngjesit, u nisëm për në Lezhë. Aty vizituam varrin e Skënderbeut dhe pastaj vazhduam për në Shkodër ku qëndruam disa orë dhe u kënaqëm me bukuritë e këtij qyteti të tre lumenjve, Kirit, Bunës, Drinit dhe liqenit të Shkodrës, si dhe kalasë së famshme të Rozafës.

Pas vizitës së Shkodrës kaluam kufirin dhe shpejt arritëm në qytetin tjetër të banuar me shumicë shqiptare, në Ulqin, në Mal të Zi. Edhe pse gati tërë pasditen ra shi, kjo nuk i pengoi nxënësit të kalojnë një pasdite të këndshme në plazhin e vogël. Në mbrëmje u nisëm për në Prizren pasi i kishim vizituar të gjitha qytetet e rëndësishme shqiptare në Maqedoni, Shqipëri dhe Mal të Zi.

Në mëngjesin e hershëm, duke filluar nga Peja e deri në Prizren, autobusi ndalej dhe linte në destinacionet e tyre një nga një udhëtarët - maturantë të lodhur, por të kënaqur. Lamtumirë deri në udhëtimin e ardhshëm të maturantëve!

Nxënësit maturantë 2008/09 që janë regjistruar në fakultete

XII a		
Barileva, Fatos	Ekonomi	Biznes dhe Menaxhment
Berisha, Taulant	Ekonomi	Banka dhe Financa
Berisha, Elvina	Komunikim dhe Media	Zvicër
Bojaxhi, Dardane	Gjuhë Gjermane	UP Prishtinë
Bojaxhiu, Lumbardh	Mjekësi	UP Prishtinë
Curraj, Vlerona	Ekonomi	Banka, Financa dhe Kontabilitet
Durguti, Fjolla	Gjeodezi	
Haziraj, Ylber	Kriminalistikë	
Kastrati, Gresa	Arqitekturë	
Kqira, Leonard	Elektroteknikë	
Krasniqi, Fjolla	Ekonomi	Banka, Financa dhe Kontabilitet
Mashkulli, Driton	Shkencat kompjuterike	Tetovë
Morina, Edona	Juridik	
Morina, Marigona	Ekonomi	Biznes Tetovë
Rexhepi, Lindrin	Ekonomi	
Tejeci, Taulant	Ekonomi	Biznes dhe Menaxhment
Bytyqi, Doruntina	Ekonomi	Banka, Financa dhe Kontabilitet
Kabashi, Donika	Art	
Kryeziu, Xhyfërie	Arqitekturë	
Lleshi, Leonard	Shkencat Kompjuterike	
Rexhepi, Beslinda	Mjekësi	
Shala, Saranda	Gjuhë Gjermane	
XII b		
Thaqi, Liridon	Mjekësi	
Arlati, Blend	Arqitekturë	Gjermani
Lasku, Drilon	Arqitekturë	Tetovë
Sejfullahu, Drilona	Gjuhë Angleze	UP Prishtinë
Llugaxhija, Diana	Menaxhment	Iliria
Llugaxhija, Erodita	Menaxhment	Iliria
Ahmetaj, Festim	Gjeodezi	UP Prishtinë
Dakaj, Labinot	Gjeodezi	UP Prishtinë
Nue, Rajmond	Ekonomi	UP Prishtinë
Berisha, Arianit	Banka dhe Financa	AUK
Thaqi, Hekuran	Banka dhe Financa	AUK
Pinishi, Leonard	Banka dhe Financa	AUK

Koshi, Kristian	Ekonomi	FAMA
Kabashi, Bersant	Shkencat kompjuterike	Uni Paderborn Gjermani
Shala, Arian	Mechatronik	Oelde, Gjermani
Sopaj, Qëndresa	Menaxhment	Iliria
Zeqiroviq, Merita	Gjuhë Gjermane	UP Prishtinë
Pecollaj, Alena	Ekonomi	FAMA
XII c		
Bugari, Edon	Arqitekturë	Sllloveni
Bytyqi, Labeat	Menaxhment dhe Informatikë	AAB Prishtinë
Cena, Agim	Ekonomi	Tiranë
Dellova, Shpejtim	Ekonomi	UP Prishtinë
Duhani, Edmond	Bujqësi	UP Prishtinë
Elshani, Albulena	Biologji	UP Prishtinë
Gashi, Kaltrina	Marketing	AAB Prishtinë
Haxhishabani, Lumbardh	Komunikacion	UP Prishtinë
Jakaj, Anton	Mjekësi	
Jakaj, Drilona	Ekonomi	AUK
Kabashi, Marigona	Arqitekturë	Tetovë
Kabashi, Kaltrina	Arqitekturë	Tetovë
Kqira, Emanuella	Juridik	FAMA
Lubishtani, Meriton	Dizajn	Francë
Lumezhi, Laura	Ekonomi	AUK
Mullafetahu, Valon	Shkencat kompjuterike me Inf.	Bullgari
Shala, Artur	Arqitekturë	UP Prishtinë
Uka, Loreta	Juridik	UP Prishtinë
Zeqiri, Edona	Dizajn grafik	UP Prishtinë
Gashi, Fitim	Ndërtimtari	UP Prishtinë
Morina, Pajtim	Ekonomi	UP Prishtinë

**Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz
Dr. Erich Rabitsch, M.A.
Fachberater/Koordinator für Deutsch - ZfA**

Im Schuljahr 2008/09 wurden am Loyola-Gymnasium erstmals die Prüfungen zum Deutschen Sprachdiplom (DSD) der Kultusministerkonferenz auf den Stufen C 1 und B 1 durchgeführt, nur etwas mehr als drei Jahre nach Eröffnung der Schule im September 2005. Teilnehmer waren insgesamt 21 Schüler der Klasse XII b, die seit Eintritt ins Loyola-Gymnasium im September 2006 etwas mehr als zwei Jahre lang durch deutsche Lehrer systematisch auf diese Prüfung vorbereitet worden waren. Die Prüfungsaufgaben in den Bereichen Leseverstehen, Hörverstehen und schriftliche Kommunikation werden in Deutschland für weltweit etwa 17.000 Deutschlerner im Ausland zentral erstellt und dort auch nach einheitlichen Kriterien korrigiert.

Schriftlich geprüft werden die Bereiche Leseverstehen, Hörverstehen und schriftliche Kommunikation. Die mündliche Prüfung wird im jeweiligen Gastland durchgeführt, immer unter der Leitung eines deutschen Beamten als Prüfungsvorsitzendem. Um die Prüfung zu bestehen, müssen die Kandidaten mindestens 60 Prozent der möglichen Punkte erreichen.

Der Weg zur Prüfung

Eines der unterrichtlichen Ziele des Loyola-Gymnasiums ist es, möglichst viele Schüler zum Deutschen Sprachdiplom zu führen. Die Schule will möglichst viele sehr gute Beherrscher des Deutschen hervorbringen, ihnen das Studium in Deutschland ermöglichen und mit dazu beitragen, Kosovo näher an Europa heranzuführen. Es gilt aber natürlich auch, den materiellen und personellen Aufwand zu rechtfertigen, den die Bundesrepublik Deutschland mit der Ausstattung der Schule betreibt. Denn die Lehrer aus Deutschland kosten Geld, und die Ausstattung mit Lehr- und Lernmitteln ebenfalls.

Bei der Aufnahme der Schüler in die X. Klassen im September 2006 wurde bereits gezielt nach Rückkehrern aus dem deutschsprachigen Raum gefragt. Da zu erwarten war, dass die Schüler wegen ihres Auslandsaufenthalts

möglicherweise in ihrer Muttersprache Defizite aufweisen würden, gleichzeitig aber mit Deutschkenntnissen gerechnet werden konnte, wurde für diese 21 Schüler eine eigene Klasse gebildet. Gleichzeitig wurde in Deutsch ein Einstufungstest durchgeführt. Danach konnte folgende Prognose abgegeben werden:

Aufenthalt in der Schweiz	71 %
Aufenthalt in Deutschland	29 %
Durchschnittliche Verweildauer	4,85 Jahre
Nach der Rückkehr ohne deutschen Sprachkontakt	6,14 Jahre

Tabelle 3

Von den 21 neu aufgenommenen Schülern der damaligen Klasse X b könnte vermutlich ein Drittel zur DSD-Prüfung auf der Stufe C 1 geführt

werden. Das bedeutet unter sprachlichem Gesichtspunkt die Möglichkeit, an jeder deutschen Universität jedes beliebige Fach zu studieren. Trotz der kurzen Zeit bis zur Prüfung – nur etwas mehr als 2 Jahre – standen die Chancen auf den ersten Blick nicht ganz ungünstig, wie die Zahlen in Tabelle 3 zeigen.

Gruppe C 1

Andererseits zeigten die Testergebnisse ganz klar, dass in der Zeit zwischen der Rückkehr und der Aufnahme an das Loyola-Gymnasium ohne nennenswerten deutschen Sprachkontakt viel Sprachwissen wieder verschüttet worden war, vor allem im Bereich der Schreibsprache.

Ein weiteres Drittel der Schüler schien für die DSD-Prüfung der Stufe B 1 geeignet, das bedeutet unter sprachlichem Gesichtspunkt die Möglichkeit, an jeder deutschen Universität das Studienkolleg zu besuchen. Bei einem weiteren Drittel waren die Deutschkenntnisse so gering, dass ein qualifizierter Abschluss mit einer DSD-Prüfung nicht möglich erschien. Da das Loyola-Gymnasium jedoch kein statisches, sondern ein dynamisches Menschenbild verfolgt, sollten alle Schüler eine faire Chance bekommen, weswegen alle im ersten Lernjahr im Fach Deutsch gemeinsamen Unterricht erhielten und versucht wurde, die unterschiedlichen Deutschkenntnisse durch Maßnahmen der inneren Differenzierung, teilweise auch der Individualisierung, auszugleichen. Im zweiten Lernjahr erfolgte dann eine äußere Differenzierung nach Leistung in zwei Lerngruppen.

	Hörverstehen (HV)	Leseverstehen (LV)	Schriftliche Kommunikation (SK)
Eingangstest 30.06.2008	85,71 %	85,11 %	---
Abschlusstest 11.07.2009	94,40 %	87,66 %	57,91 %

Tabelle 4 – Alle Angaben in Prozent der erreichbaren Punkte.

Die Gruppe C 1

Im Sommer 2008, am Ende des zweiten Lernjahres, fuhr dann die C 1-Gruppe mit ihrem Lehrer in den ersten beiden Wochen der kosovarischen Sommerferien nach Dillingen/Donau und nahm dort an einem 60-stündigen

DSD-Sprachintensivkurs teil, der zu einem großen Teil durch die Zentralstelle für das Auslandsschulwesen finanziert wurde.

Die Gruppe C 1 bei der Arbeit

Tabelle 4 zeigt, dass sich die Anstrengungen gelohnt hatten, denn der Lernzuwachs innerhalb dieser zwei Wochen war teilweise doch recht erheblich. Klar wurde aber auch, dass vor

Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz

Gruppen C 1 – Prizren und Ulcinj

allem im Bereich der Schriftlichen Kommunikation noch einiges zu tun war, was jedoch nicht weiter überraschte.

Ein zweiter, dreitägiger Intensivkurs mit insgesamt 24 Stunden wurde am Loyola-Gymnasium gemeinsam mit einer 13-köpfigen montenegrinischen C 1-Lerngruppe aus Ulcinj Anfang November gemeinsame Einsatz gelohnt, wie

2008 abgehalten. Auch bei diesem Kurs hatte sich der Tabelle 5 über den Abschlusstest zeigt.

Vor allem dieser zweite, gemischt-nationale kosovarisch-montenegrinische Kurs machte klar, dass Deutsch die Schüler der beiden Länder miteinander verband. Deutsch als lingua franca brachte die jungen Menschen zusammen, ließ sie sich näher kennen lernen und diskutieren.

	Hörverstehen (HV)	Leseverstehen (LV)	Schriftliche Kommunikation (SK)
Abschlusstest 07.11.2009	85,71 %	85,11 %	60,95 %

Tabelle 5 – Alle Angaben in Prozent der erreichbaren Punkte.

Beide Lerngruppen, die kosovarische und die montenegrinische, waren im Rahmen von Sprach-Intensivkursen bereits in Deutschland gewesen und konnten sich über ihre Erfahrungen austauschen. Es darf als sicher gelten, dass die Montenegriner, die zum ersten Mal im Kosovo waren, mit neuen Eindrücken über dieses Land in ihre Heimat zurückgekehrt sind und möglicherweise auch Vorurteile auf beiden Seiten abgebaut wurden.

Empfang bei der Deutschen Botschaft in Prishtina

Der Deutsche Botschafter ließ es sich nicht nehmen, die Schülergruppe in der Botschaft zu empfangen und ihnen anschlie-

Gjermanishtja hap dyert për shkollim dhe punësim

Prishtinë, 7 nëntor - Përkushtimi për mësimin e gjuhës gjermane ka bashkuar njëzet e dy nxënës nga Kosova dhe Mali i Zi në gjimnazin "Loyola", në Prizren. Me përfundimin e këtij kursi, ambasadori Hans-Dieter Steinbach i ka pritur të premten nxënësit dhe menaxherimin e kësaj shkolle në Ambasaden e Gjermanisë, në Prishtinë. Tashmë gjashtë vjet me radhë nxënësit kosovarë, të udhëhoqur nga mësimdhënës gjermanë, me sukses po përparojnë për provimin e diplomës së gjuhës të Konferencës së Ministrave të Kulturës. Kjo diplomë e gjuhës gjermane është parakoshi gjuhësor për studime në universitetet e Gjermanisë. Me qëllim për t'i përgatitur nxënësit në mënyrë optimale për provimin e diplomës së gjuhës, i cili do të mbahet në dhjetor, këtu janë gjimnazi "Loyola" në Prizren ka organizuar një kurs intensiv njëjavor të gjuhës, të udhëhoqur nga eksperti dhe koordinatori i gjuhës gjermane, Erich Rabitsch. Ambasadori Steinbach e ka vlerësuar motivimin e nxënësve, për të cilët entuziazmi i përbashkët për gjuhët e huaja paraqet një element ndërlidhës. Pjesëmarrësit e këtij kursi janë certifikuar për njohuritë e marra nga menaxhmenti i shkolles, i cili të premten ka bërë shpërndarjen e tyre për secilin nxënës. Anan Shala, njeri nga vijuesit e kursit të gjermanishtes, tha se dëshira për të studiuar jashtë do t'i jetohet me mësimin e kësaj gjuhe. (i Kadria)

LAIM – 07.11.2008

ënd durch die Kulturreferentin ihre Teilnahmebestätigungen überreichen zu lassen. Der Empfang fand auch in der örtlichen Presse seinen Niederschlag, die am 7. November 2008 in "Lajm" berichtete.

Die mündliche Prüfung soll gemäß Prüfungsordnung gewissermaßen organisch aus einem durchgeführten Projekt erwachsen. Das Projekt beschäftigte sich mit dem Thema "Auslandseinsätze der Deutschen Bundeswehr". Die Auseinandersetzung mit diesem Thema erschien insofern sinnvoll, als die Bundeswehr im Kosovo stark vertreten ist und so von der Bevölkerung auch wahrgenommen wird.

Andererseits bestehen bei der einheimischen Bevölkerung durchaus Informationsdefizite über diesen Einsatz, die aufgearbeitet werden sollten. Neben Besuchen der Schüler im Feldlager Prizren und Gegenbesuchen von Soldaten am Loyola-Gymnasium ergab es sich, dass Mitte November 2008 auch zwei Soldatinnen an der Schule über das Thema "Frauen in der Deutschen Bundeswehr" berichteten.

Als weiterer Glücksfall erwies es sich, dass im Rahmen einer schulinternen Lehrerfortbildung Ende November 2008 Dr. Dieter

Wehnert als Referent am Loyola-Gymnasium zum Thema "Disziplinprobleme" mit dem Lehrerkollegium intensiv arbeitete. Dr. Wehnert ist selbst Reserve-Offizier und profunder Kenner nicht nur der Deutschen Bundeswehr, insbesondere der Marine, sondern auch der deutschen Nachkriegsgeschichte.

Diese Tatsache wurde genutzt, und Dr. Wehnert gestaltete mit den DSD-Kandidaten zwei Doppelstunden über viele Aspekte der Auslandseinsätze der Deutschen Bundeswehr. So gerüstet gingen die Schüler dann am 5. Dezember 2008 in die mündliche Prüfung.

Alle Schüler bestanden die Prüfung, das Durchschnittsergebnis lag bei 94,64 Prozent der

Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz

möglichen Punkte. Das durchschnittliche Gesamtergebnis zeigt Tabelle 6:

Hörverstehen (HV)	Leseverstehen (LV)	Schriftliche Kommunikation (SK)	Mündliche Kommunikation (MK)	Gesamtdurchschnitt
92,26 %	82,73 %	45,23 %	94,64 %	78,71 %

Tabelle 6 – Alle Angaben in Prozent der erreichbaren Punkte.

Die Gruppe B 1

Diese Gruppe wurde, wie bereits erwähnt, ab dem zweiten Lernjahr getrennt von der Gruppe C 1 geführt, um wegen der anderen Prüfungsanforderungen eine optimale Förderung zu ermöglichen. Sie bestand aus 14 Schülern, die zunächst am 20.02.2009 an der vorgeschriebenen Pilotprüfung teilnahmen, für die sich drei Freiwillige aus den XI. Klassen gemeldet hatten.

Gruppe B 1

Diese Pilotprüfung dient in erster Linie der "Einnordung" der Prüfungskommission, ist aber natürlich auch für die Prüfungskandidaten hilfreich, vor allem dann, wenn die gezeigten Leistungen nach den Prüfungskriterien analysiert und aus den gezeigten Stärken und Schwächen Konsequenzen für die eigene Prüfung gezogen werden.

Am 21.02.2009 fand dann nochmals die Simulation einer DSD-Prüfung statt mit Themen, die dafür eigens ausgearbeitet worden waren, um den Kandidaten auch im schriftlichen Bereich entsprechende Erfahrungen für den "Ernstfall" zu vermitteln. Dabei wurden folgende Durchschnittsergebnisse erzielt - Tabelle 7:

Am 3. und 5. März 2009 fand dann der "Ernstfall" statt, also die Prüfung. Zehn Kandidaten bestanden die Prüfung.

	Hörverstehen (HV)	Leseverstehen (LV)	Schriftliche Kommunikation (SK)
Pilotprüfung 21.02.2009	78,84 %	81,90 %	54,75 %

Tabelle 7 – Alle Angaben in Prozent der erreichbaren Punkte.

Dabei wurden im Durch-

schnitt folgende Ergebnisse erreicht - Tabelle 8:

Hörverstehen (HV)	Leseverstehen (LV)	Schriftliche Kommunikation (SK)	Mündliche Kommunikation (MK)	Gesamtdurchschnitt
87,50 %	82,08 %	52,08 %	80,00 %	75,41 %

Tabelle 8 – Alle Angaben in Prozent der erreichbaren Punkte.

Gesamtbilanz

Insgesamt ist also über die erste DSD-Prüfung am Loyola-Gymnasium, nur etwas mehr als zwei Jahre nach Aufnahme der Schüler, eine durchaus positive Bilanz zu ziehen.

Laut Prüfungsordnung benötigen die Schüler für die Prüfung auf dem Niveau C 1 zwischen 800 und 1200 Stunden hoch qualifizierten Deutschunterricht, um dieses Ziel zu erreichen, für das Niveau B 1 werden zwischen 600 und 800 Stunden veranschlagt. Durch die gemeinsame Anstrengung von Schülern, Eltern und Lehrkräften ist es gelungen, dieses Ziel in weitaus kürzerer Zeit zu erreichen, wobei der Aufenthalt im deutschsprachigen Ausland sicher manches erleichtert hat. Besonders erfreulich ist aus der Sicht aller Beteiligten, dass sich die ursprüngliche Prognose: Ein Drittel schafft C 1, ein weiteres Drittel schafft B 1, ein weiteres Drittel wird keinen Abschluss der Kultusministerkonferenz schaffen, nicht bewahrheitet hat und die Ergebnisse wesentlich besser waren: Ein Drittel schaffte C 1, knapp die Hälfte schaffte B 1, drei erhielten Bescheinigungen über Teilleistungen und nur eine Schülerin ging leer aus.

Der deutsche Botschafter kam am 17.06.2009 ans Loyola-Gymnasium und übergab in Anwesenheit zahlreicher Ehrengäste, umrahmt von Darbietungen des Loyola-Chors und -Orchesters, in einer Feierstunde die Sprachdiplom-Urkunden.

v.l.: Frau Rabitsch, Herr Moll, Frau und Herr Botschafter Steinbach, P. Happel SJ, Herr Dr. Rabitsch

Deutschunterricht am Loyola-Gymnasium Renate Rabitsch Landesprogramm-Lehrkraft - Bayern

Analyse und Perspektiven

Im vergangenen Schuljahr wurden am Loyola-Gymnasium 561 Schüler von insgesamt 6 Lehrkräften im Fach Deutsch unterrichtet. Anders ausgedrückt: 24 Prozent aller Deutschlehrer im Kosovo unterrichteten 88 Prozent der Deutschlerner des ganzen Landes. Da das Loyola-Gymnasium Partnerschule der Bundesrepublik Deutschland ist und als Leuchtturmprojekt des Auswärtigen Amtes gilt, wird die Schule personell und materiell durch das Auswärtige Amt bzw. die Zentralstelle für das Auslandsschulwesen unterstützt. Neben zwei Lehrerinnen aus Deutschland unterrichteten auch ein Fachschaftsberater und der Fachberater/Koordinator an der Schule Deutsch, hinzu kamen zwei

kosovarische Ortslehrkräfte.

Zielsetzung

Folgende Ziele hatten wir uns für das Schuljahr 2008/2009 gesetzt:

- Ausbau des Deutschunterrichts am Loyola-Gymnasium von der VI. – XII. Jahrgangsstufe in Grund- und Leistungskursen.
- Bildung neuer Sprachdiplom-Gruppen.
- Deutsch-Intensivkurs der Loyola-Schüler mit Schülern aus Montenegro als Vorbereitung auf die Sprachdiplom-Prüfung.
- Abnahme der Sprachdiplomprüfungen auf den Stufen C 1 und B 1 des Europäischen Referenzrahmens.
- Durchführung des Deutschabiturs für alle Schüler auf der Stufe A 2 des Europäischen Referenzrahmens.
- Sprachkurs und Geschichtsprojekt der Loyola-Schüler mit Schülern des Goethe-Gymnasiums in Frankfurt/Main.

Bedingungen für den Lehrereinsatz

Die Bedingungen für den Lehrereinsatz am Loyola-Gymnasium sind nach wie vor ausgezeichnet. Neben den Klassenräumen sind 3 Fachräume für den Deutschunterricht vorhanden, Fachräume für Biologie, Physik/Chemie, Musik, Kunsterziehung, ferner eine Doppelturnhalle und drei Ballsportanlagen im Freien. Bei den häufigen Stromausfällen sorgt ein automatisch arbeitender Stromerzeuger für Energie zwischen 05.30 und 22.00 Uhr, der Verbrauch liegt bei 40 Litern pro Betriebsstunde. Zwei eigene Tiefbrunnen versorgen Schule und Internat mit einwandfreiem Wasser. Die Schule verfügt ferner über eine Solaranlage für die Warmwasserbereitung und ein eigenes Heizsystem mit vier riesigen Kesseln, die mit Holz befeuert werden. An kalten Wintertagen werden an die 8 m³ verschürt.

Lehrerfortbildung

Während des Studiums erhalten die Studenten keinerlei Ausbildung in Fächern wie Didaktik, Methodik, Schulpädagogik oder Lern- bzw. Entwicklungspsychologie. Ein Referendariat

ist unbekannt. Deshalb kommt der schulhausinternen Lehrerfortbildung am Loyola-Gymnasium ein sehr hoher Stellenwert zu. Durchgeführt wurden folgende Veranstaltungen:

- Eine Woche Ende August 2008 mit dem Schwerpunkt Unterrichtshospitation und Lehrwerksarbeit für die deutschen und einheimischen Lehrkräfte aus Kosovo und die deutschen Lehrkräfte aus Montenegro.
- Wöchentliche schulhausinterne Lehrerfortbildung für die deutschen und einheimischen Lehrkräfte. Dabei geht es im Wesentlichen um eine Bilanz der vergangenen Unterrichtswoche und die Vorbereitung des Deutschunterrichts für die kommende Woche und die Erstellung einheitlicher informeller Tests. Diese Art der Fortbildung hat sich bewährt, weil das Erarbeitete in der folgenden Woche unmittelbar im Unterricht eingesetzt werden kann.
- Im Oktober 2008 fand an einem verlängerten Wochenende ebenfalls eine Veranstaltung statt, die sich mit der Frage der Disziplin im Unterricht befasste und von einem Referenten aus Deutschland bestritten wurde.
- Im Juni 2009 fand, wiederum an einem verlängerten Wochenende, eine Lehrerfortbildung zum Thema "Entdeckendes Lernen und Selbsttätigkeit im Unterricht" statt, ebenfalls mit einem deutschen Referenten.

Weitere Tätigkeiten

- Gemeinsame Projekte für Schüler im zivilen Bereich mit der Bundeswehr:
 - 2 Mädchentage mit Soldatinnen und
 - 2 Kurse "Gesunde Ernährung und Kochen".
- Betreuung von 3 Praktikanten aus Deutschland.
- Betreuung eines DaF-Referendars aus Nordrhein-Westfalen (4 Wochen).
- Arbeit mit Studenten der Pädagogischen Hochschule Ludwigsburg.
- Fortbildung von Teilnehmern einer Studienfahrt des Hauses des Deutschen Ostens und der Akademie für Lehrerfortbildung und Personalführung.
- Betreuung des Schulgartens.
- Mitgestaltung des Tages der Offenen Tür.

Perspektiven

Geplant ist im Wesentlichen die Fortführung der dargestellten Aktivitäten:

- Deutschunterricht in Grund- und Leistungskursen.
- Landeskunde- und Sprachintensivkurse in Deutschland.
- Schulhausinterne Lehrerfortbildung.
- Betreuung von Stipendiaten der Robert Bosch-Stiftung.
- Betreuung von Teilnehmern am Freiwilligenprogramm der UNESCO.
- Sprachdiplom-Stufenprüfung der Deutschen Kultusministerkonferenz auf dem Niveau C1/B2 und B1/A2.
- Deutschabitur auf Niveaustufe A2.

Verleihung der DSD-Urkunden (Sprachdiplom)
Dr. Erich Rabitsch, M.A.
Fachberater/Koordinator für Deutsch - ZfA

1. DSD DIPLOMFEIER AM LOYOLA-GYMNASIUM

In einer würdigen Feier übergaben zum ersten Mal in der Geschichte unserer jungen Schule Botschafter Steinbach, Direktor Pater Happel SJ und Koordinator Dr. Rabitsch in Anwesenheit von rund 100 Gästen am 17. Juni an 17 Schüler das Deutsche Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz. Umrahmt wurde die Feier von einer Chor- und Orchestergruppe unseres Gymnasiums.

Herzlichen Glückwunsch an Schüler und Lehrer.
Für die Schüler ist dieses Diplom der Schlüssel für das Studium in Deutschland!

Rede zur Verleihung der DSD-Urkunden
Arian Shala XII b
Jahrgangsbester im Deutschen Sprachdiplom

Sehr geehrter Herr Botschafter,
sehr geehrter Herr Direktor P. Happel,
sehr geehrter Herr Dr. Rabitsch,
liebe Eltern,
liebe Mitschülerinnen und Mitschüler,
meine Damen und Herren,

ich fühle mich sehr geehrt, hier vor Ihnen stehen zu dürfen, aber zugleich auch privilegiert und stolz.

Das dritte und letzte Schuljahr für uns Abiturienten ist schon zu Ende, wir freuen uns auf die Ferien und vielleicht auch darauf, was auf uns zukommt. Doch ehrlich zugegeben, es fällt uns Schülern auch nicht so leicht, von hier Abschied zu nehmen. Schon jetzt fangen wir an, vieles zu vermissen, was wir in den vergangenen drei gemeinsamen Jahren zusammen erlebt haben. Andererseits freuen wir uns, die Erinnerungen an die schönen, guten, aber auch schwierigen und anspruchsvollen Zeiten am Loyola-Gymnasium in uns weiter tragen zu dürfen.

Es ist ein gutes Gefühl zu wissen, dass wir auf die Zukunft gut vorbereitet sind. Dieses Gefühl verleiht uns die nötige Sicherheit. Es ermutigt uns, auf diesem Weg zu bleiben, uns neue Ziele zu setzen, um uns weiter zu entwickeln. Wir Schüler sollten uns glücklich schätzen, dass wir die Möglichkeit hatten, hier zu lernen, und dass wir uns auf den weiteren Lebensweg vorbereiten konnten.

Aber was nützt einem Menschen sein Wissen, wenn er es nicht vermitteln kann? Auch der größte Wissenschaftler in der modernen Welt ist darauf angewiesen, sich mit Anderen zu vergleichen, Ideen auszutauschen und vor allem mit Menschen auf verständliche Weise zu kommunizieren. Die uns beigebrachte deutsche Sprache, wofür wir heute auch offiziell ausgezeichnet werden, ist uns ein mächtiges Hilfsmittel dafür. Im diesen Sinne darf ich guten Gewissens behaupten, dass wir, Schüler des Loyola-Gymnasiums, bestens ausgerüstet sind, ob für die Herausforderungen im eigenen Land oder auch in Mitteleuropa.

Dafür möchte ich mich im Namen meiner Mitschülerinnen und Mitschüler bei allen Beteiligten recht herzlich bedanken, in erster Linie:

Bei der Bundesrepublik Deutschland, die uns Pater Happel hierher geschickt hat, bei Herrn Dr. Rabitsch, der uns streng, gezielt und gerecht auf diese offene Welt vorbereitet hat, bei unseren Familien, die auf vieles verzichtet und uns unterstützt haben und dem lieben Gott, der uns alle zusammengeführt hat.

Wir versprechen: Wir werden Sie nicht enttäuschen, und wir sehen uns wieder.

Konviktor

Rede zur ersten Sprachdiplomprüfung P. Walter Happel SJ

Verehrte Festgäste, liebe Schülerinnen und Schüler,

als mir der Fachberater für Deutsch, Herr Dr. Rabitsch, kurz nach Eröffnung der Schule im Herbst 2005 den Vorschlag machte, Lehrer aus Deutschland zu beantragen, haben mir die Argumente eingeleuchtet und ich habe mich sehr gefreut. Es hat auch sofort geklappt und bereits im Februar 2006 kam die erste Lehrerin aus Deutschland zu uns. Als der Koordinator dann später vorschlug, die damaligen zehnten Klassen zu testen um zu sehen, ob es nicht möglich sei, wenigstens einen Teil zum Deutschen Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz zu führen, war ich neugierig und gespannt, wie das in der kurzen Zeit

gehen sollte. Heute wissen wir: Es ging, es hat geklappt, und dazu gratuliere ich allen Schülern und ihren Lehrern ganz herzlich.

In diese große Freude will ich ein paar Gedanken einfließen lassen und laut über diese wichtige Zusatzqualifikation, die derzeit nur am Loyola-Gymnasium erworben werden kann, nachdenken:

Diese Prüfung verleiht einem Teil der Schüler die sprachliche Möglichkeit, in Deutschland zu studieren. Sie ist für einen weiteren Teil das Tor, das zum Studienkolleg einer deutschen Universität führt. Und sie ist eingebettet in eine Loyola-Abiturprüfung in Deutsch, die sich am Europäischen Referenzrahmen für das Erlernen von Fremdsprachen orientiert und in dieser Form seit einigen Jahren in Frankreich als zentrales Deutschabitur durchgeführt wird. Auch diese Prüfung ist bislang einzigartig im Kosovo. Drei Lerngruppen sind zu dieser Abiturprüfung angetreten, die beste davon hat ein Durchschnittsergebnis von 96,55 Prozent erreicht.

Damit habe ich einen Punkt angesprochen, der typisch für das Loyola-Gymnasium und gleichzeitig auch sehr wichtig ist für die Fortentwicklung dieses Landes, nämlich den Schülern zusätzliche Qualifikationsmöglichkeiten anzubieten.

Wir tun dies, indem Deutsch ab der sechsten Klasse in Grund- und Leistungskursen unterrichtet wird, das ist viel mehr, als der staatliche Lehrplan verlangt. Wir tun dies, indem, ebenfalls ab der sechsten Jahrgangsstufe, Latein unterrichtet wird und wir haben dazu ein eigenes Lehrwerk entwickelt. Wir bieten verstärkten Albanisch- und Mathematikunterricht an, um die Defizite zu beheben, mit denen die Sechstklässler zu uns kommen. Und wir führen Sprachintensivkurse in Deutschland durch, die kombiniert sind mit landeskundlichen Inhalten, um den Schülern zu einem vertieften Verständnis zu verhelfen für die erste Fremdsprache, die sie lernen.

Unsere Motivation ist es, nicht nur Wissen und Können zu vermitteln, sondern vor allem Bil-

Fjalimi i parë për Diplomën e gjuhës gjermane Atë Walter Happel SJ

Të nderuar mysafirë festivë, të dashur nxënës dhe nxënës!

Kur Këshilltari profesional për gjuhën gjermane, zotëri Dr. Rabitsch, pak pas hapjes së shkollës në vjeshtën e 2005-ës më propozoi të kërkoj mësues nga Gjermania, argumentet më bindën shpejt dhe jam gëzuar shumë. Edhe puna menjëherë shkoi mbarë. Qysh në shkurt 2006 na erdhi mësuesja e parë nga Gjermania. Pastaj, kur koordinatori më propozoi që klasat e dhjeta të atëherëshme t'i testojmë për të parë se mos është e mundur që së paku një pjesë ta çojmë deri te Diploma e gjuhës gjermane e Konferencës së Ministrive të Arsimit dhe Kulturës, isha kureshtar dhe me plot drojë se si do të shkojë kjo në një kohë të shkurtër. Sot, dihet më, ia dolëm. Puna eci mirë dhe për këtë i uroj të gjithë nxënësit dhe mësuesit me tërë zemrën.

Në këtë kënaqësi të madhe dëshiroj t'i lë të rrjedhin disa mendime dhe të mendoj zëshëm mbi këtë kualifikim plotësues, i cili për momentin mund të arrihet vetëm në Gjimnazin Loyola-Gymnasium:

Ky provim një pjesë të nxënësve u jep mundësinë gjuhësore që të studiojnë në Gjermani. Për një pjesë tjetër ai është një derë, e cila të shpie në ndonjërin kolegji studiues të ndonjë universiteti gjerman. Ky provim është i vendosur në provimet e maturës Loyola-Gymnasium nga gjermanishtja dhe është i orientuar në suazat referuese evropiane për mësimin e gjuhëve të huaja. Në këtë formë, prej disa vitesh, në Francë zbatohet si maturë qendrore gjermane. Edhe ky provim është i llojit të veçantë deri tani në Kosovë. Tre grupe mësimore deri tani janë paraqitur për këtë provim mature. Më e mira prej tyre ka arritur rezultatin mesatar prej 96,55 për qind.

Me këtë unë trajtova një pikë, e cila është tipike për Gjimnazin "Loyola-Gymnasium" dhe njëkohësisht edhe shumë e rëndësishme për zhvillimin e mëtejshëm të këtij vendi, respektivisht ofrimi i mundësive të kualifikimeve plotësuese për nxënësit.

Ne e bëjmë këtë në atë mënyrë që gjuhën gjermane e mësojmë nga klasa e gjashtë në kurset fillestare dhe të avancuara. Kjo është shumë më tepër se sa kërkon plani shtetëror mësimor. Ne e bëjmë këtë edhe ngase që nga klasa e gjashtë ne japim mësim nga gjuha latine. Për këtë e kemi përgatitur veprën tonë vetjake për mësim. Ne ofrojmë mësim të shtuar nga gjuha shqipe dhe matematika për t'i evituar mangësitë me të cilat ne vijnë nxënësit e klasave të gjashta. Ne zbatojmë kurse intensive të gjuhës në Gjermani, të cilat janë të kombinuara me përmbajtje gjeografike të vendit, që nxënësve t'u ndihmojmë të kuptojnë më thellë gjuhën e parë të huaj të cilën ata e mësojnë.

Motivimi ynë është që të japim jo vetëm dije dhe mundësi, por para së gjithash arsim. Me këtë maturantët tanë mundën që edhe në të ardhmen të fillojnë diçka, sepse në kohën tonë të jetesës së shpejtë dija shumë shpejt vjetërohet. E ardhmja do t'u takojë, pa mëdyshje,

Rede zur ersten Sprachdiplomprüfung

derung. Damit können unsere Abiturienten auch in der Zukunft etwas anfangen, denn in unserer schnelllebigen Zeit veraltet Wissen sehr rasch. Die Zukunft wird ohne Zweifel demjenigen gehören, der gelernt hat, auf der Basis von solidem Wissen zu denken, zu vergleichen, zu analysieren, zu beurteilen und Transferleistungen zu erbringen.

Wir haben erfahren, dass bei den Abiturprüfungen vom 6. Juni dieses Jahres 45,66 Prozent der Kandidaten diese Prüfung bestanden haben. Am Loyola-Gymnasium waren es nach dem Bescheid des Ministeriums für Bildung, Wissenschaft und Technologie vom 15. Juni dieses Jahres 100 Prozent, also alle Schüler. Für uns und auch für Euch, liebe Schülerinnen und Schüler, soll dies ein Ansporn sein, auch weiterhin fleißig für eine bessere Zukunft Eures Vaterlandes zu arbeiten.

Für Euren weiteren Lebensweg wünsche ich Euch von ganzem Herzen alles erdenklich Gute und alles Glück dieser Welt.

Fjalimi i parë për Diplomën e gjuhës gjermane

atyre, të cilët kanë mësuar që në bazë të mësimit solid të mendojnë, të krahasojnë, të analizojnë, të vlerësojnë dhe të arrijnë suksese në transfertë.

Ne kemi marrë vesh që në provimin e maturës së 6 qershorit të këtij viti 45,66 për qind e kandidatëve e kanë dhënë këtë provim. Nga Gjimnazin Loyola-Gymnasium ishin sipas vendimit të Ministrisë për Arsim, Shkencë dhe Teknologji të 15 qershorit të këtij viti 100 për qind, pra të gjithë nxënësit. Për ne, por edhe për juve, të dashur nxënëse dhe nxënës, duhet të jetë një inkurajim që edhe në të ardhmen të punoni me zell për një të ardhme më të mirë të atdheut tuaj.

Për rrugëtimin tuaj jetësor ju dëshiroj nga gjithë zemra të gjitha të mirat e mundshme dhe tërë fatin e kësaj bote.

Was sich bei der Prüfung zum Sprachdiplom ändert Friedrich-Wilhelm Moll – Fachschaftsberater Deutsch - ZfA

Deutsch in Stufen

Was tut eigentlich ein Fachschaftsberater? Er kümmert sich in erster Linie um die Belange des Faches Deutsch an der Schule. Dazu gehört nicht nur, selbst zu unterrichten, sondern auch, die Kollegen zu unterstützen und als Mittler zur Zentralstelle für das Auslandsschulwesen (ZfA) in Deutschland zu fungieren. Die ZfA nimmt weltweit die Prüfungen zum Deutschen Sprachdiplom ab. Aufgabe des Fachschaftsberaters ist es unter anderem, dafür zu sorgen, dass diese Prüfungen so durchgeführt werden können, wie es die Vorgaben verlangen. Darüber hinaus fördert er durch Unterrichtsbesuche, Gespräche und Weiterbildungen die einheimischen Deutschlehrer und hilft ihnen dabei,

die Schüler auf das Sprachdiplom vorzubereiten. Auch Auswahl und Arbeit mit Lehrwerken fallen in sein Ressort. Nicht zuletzt vertritt der Fachschaftsberater die Schule bei offiziellen Anlässen, bei denen es um Deutsch geht.

Am Loyola-Gymnasium hat der Fachschaftsberater reichlich Arbeit. Immerhin ist der Deutschunterricht ein Schwerpunkt. Die Sechstklässler fangen schon mit vier Stunden in der Woche an, die Fremdsprache zu lernen. Am Ende sollen möglichst alle zum Deutschen Sprachdiplom geführt werden.

Das jüngste wird im Winter 2009 abgenommen. Es wird sich stark von früheren Prüfungen unterscheiden, denn Ziele und Art der Durchführung von Sprachdiplomen wurden soeben grundlegend geändert. Die neue Form ist eine direkte Folge des gemeinsamen europäischen Referenzrahmens für Sprachen, kurz GER genannt. Er entstand in den 90-er Jahren, um die Fremdsprachenkenntnisse europaweit vergleichbar zu machen. "Es ist der Versuch zu definieren, welche Sprachkenntnisse jemand braucht, um ein bestimmtes Niveau zu erreichen", erklärt Heinrich Heinrichsen, Mitglied der Kommission, die die Neuerungen entwi-

Lehrplan lässt Spielraum

Mit dem Rahmenplan für das Deutsche Sprachdiplom allein ist es nicht getan. Ihm folgt ein Lehrplan, der im Herbst 2009 formal vom BLASchA (Bund-Länder-Ausschuss für schulische Arbeit im Ausland) genehmigt werden sollte. Denn die Schulen sollen ihre Schüler nicht nur auf die Prüfungen hin trainieren, sondern auch Werte vermitteln, etwa interkulturelles Denken, Literatur oder sinnvolle Formen deutscher Landeskunde.

Das Sprachdiplom will aber mehr sein als ein reines Sprachzertifikat, wie es etwa die Goethe-Institute ausgeben. Es steht schließlich am Ende eines schulischen Lernprozesses. Deshalb wird nun auch überlegt, wie der Unterricht aussehen sollte, an dessen Ende das Diplom steht.

Der angestrebte Lehrplan soll ein möglichst offenes Papier sein, das weltweit adaptiert werden kann. Denkbar ist, dass Bildungsministerien daraus landesweit verbindliche Lehrpläne gestalten oder Deutsche Schulen schuleigene Pläne formen, angepasst an die Situation vor Ort.

Was sich bei der Prüfung zum Sprachdiplom ändert

ckelt hat. Ein einheitliches Europa soll einheitliche Strukturen in der Sprachkompetenz seiner Bürger bekommen. Um das zu erreichen, musste die bisherige deutsche Prüfungsform und -norm verändert werden.

Ziel ist also die Vergleichbarkeit mit anderen europäischen Sprachdiplomen, zum Beispiel dem Cambridge-Zertifikat für Englisch oder dem DELF (Diplôme d'Etudes de Langue Française) für Französisch. Zugleich wird möglichst große Objektivität und Klarheit angestrebt. An die Stelle einer Alles-oder-Nichts-Prüfung – bestanden oder durchgefallen – tritt eine Stufenprüfung. Sie soll ermöglichen, die Kenntnisse eines Deutschlernerers möglichst genau zu beschreiben und damit vielen Varianten gerecht zu werden.

Ist ein Schüler stark im Lesen und Schreiben, wird er dort eine bessere Bewertung bekommen. Ist er gleichzeitig schwach im Verstehen von Hörtexten und noch schwächer im Sprechen, wird er dort die niedrigere Bewertung bekommen. Solange er gewisse Mindeststandards erreicht, erhält er am Ende seiner Schülerlaufbahn in jedem Fall ein Diplom, das ihm diese Kenntnisse bescheinigt. Je nachdem, auf welchem Niveau er sich bewegt, entspricht das einer Unterscheidung in alltagstauglich oder studierfähig – aber stärker differenziert als früher. Dank dieser so genannten Stufenprüfungen bekommen auch schwächere Schüler ihre Kenntnisse bescheinigt.

Ein "Durchfallen" sieht der GER nicht vor. Nun erhält jeder Absolvent schwarz auf weiß, wie gut er/sie Deutsch liest, hört, spricht und schreibt. Dass sich dadurch die Zahl der Sprachdiplome erhöhen wird, ist ein willkommener Nebeneffekt. Für das Loyola-Gymnasium bedeutet das, dass voraussichtlich rund 100 Schülerinnen und Schüler zur nächsten Sprachdiplomprüfung angemeldet werden.

Staatswerdung und wirtschaftliche Entwicklung nach dem Krieg
Friedrich-Wilhelm Moll – Fachschaftsberater Deutsch - ZfA

"Was erwarten Sie als Politiker von uns als Jugend?" "Wie verträgt Deutschland die Wirtschaftskrise?" "Kann Deutschland Kosovo auch weiterhin helfen?" Diese und weitere Fragen zu Wirtschaft, Gesellschaft und Geschichte stellten Schüler des Loyola-Gymnasiums und des Frankfurter Goethe-Gymnasiums den beiden CDU-Landtagsabgeordneten Alfons Gerling und Aloys Lenz. Die Politiker empfingen die 14 Schülerinnen und Schüler während der Plenarwoche im Hessischen Landtag. Der Besuch und das Gespräch in Wiesbaden waren einer der Höhepunkte eines gemeinsamen Projekts der beiden Schulen zu Demokratisierung, Staatswerdung und wirtschaftlicher Entwicklung nach dem Krieg in Deutschland und Kosovo.

Der Reise ging ein einwöchiger Intensivkurs am Loyola-Gymnasium voraus. In der ersten Ferienwoche erarbeiteten sich die Schüler das nötige Fachwissen. Derart gerüstet, flog die Gruppe am 4. Juli nach Frankfurt am Main. Friedrich Moll, neben Deutsch- auch Geschichts- und Geographielehrer, erläuterte ihnen bei einem Stadtrundgang Gebäude und Ereignisse. Besonderes Augenmerk legte er auf die Paulskirche, den Ort, an dem das erste demokratisch gewählte Parlament in Deutschland zusammen kam. Denn um Demokratie ging es auch an den darauffolgenden, arbeitsreichen Tagen.

Am Montag begann die Projektarbeit mit dem Goethe-Gymnasium. Dort beäugten sich deutsche und kosovarische Schüler zunächst mit einiger Scheu. Für die deutschen Gymnasiasten war die Schuluniform etwas Neues, die kosovarischen Schüler staunten über die

Projekt des Deutsch-Leistungskurses Studienreise nach Frankfurt am Main

Das Projekt bildete zugleich den Schwerpunkt einer Studienreise des Deutsch-Leistungskurses der Stufe XI.

Fachschaftsberater Friedrich-Wilhelm Moll half damit sieben Schülerinnen und Schülern, sich inhaltlich und sprachlich auf die Prüfungen zum Deutschen Sprachdiplom vorzubereiten.

Staatswerdung und wirtschaftliche Entwicklung nach dem Krieg

vermeintliche Freizeitkleidung ihrer Gastgeber. Nach einer freundlichen Begrüßung durch Schulleiter Claus Wirth verteilten Friedrich Moll und Lehrerin Christine Kraft-Kollmus die Arbeit. An sieben Stationen befassten sich Schülererteams mit Texten und Animationen zum Thema "Staatswerdung und wirtschaftliche Entwicklung nach dem Krieg - Deutschland und Kosovo". Schnell legten die Mädchen und Jungen die anfängliche Zurückhaltung ab. Sie sprachen nicht nur über die gestellten Aufgaben, sondern informierten sich gegenseitig über ihre Länder und Sitten, das unterschiedliche Notensystem oder die Bedeutung mancher Worte in der jeweiligen Sprache ("Po" - albanisch: Ja, deutsch: Hinterteil). In der Pause nahmen die Goethe-Schüler die Gäste vom Loyola-Gymnasium ganz selbstverständlich mit zu einer Führung durchs Gebäude.

Nachmittags hatten die deutschen Schüler frei, die kosovarischen gingen dorthin, wo der Pfeffer wächst. Im Frankfurter Palmengarten lernten sie Pflanzen der verschiedenen Klimazonen der Erde kennen, darunter Nutzpflanzen wie Pfeffer, Kakao und Bananen. In einer Abschlussrunde nach dem Abendessen wurden die Ergebnisse des Tages besprochen und ausgewertet. Das "Stationenlernen" fanden die Schüler sehr interessant. "Wir wurden zur Mitarbeit hingeführt, zur Arbeit ohne Lehrer. Die deutschen Schüler waren offen für uns. Nach zehn Minuten war das Eis gebrochen", sagte Shefqet. "Die Texte waren teilweise sehr lang, aber wir waren gut vorbereitet, das half uns. Ich fand es super", sagte Kolë. "Es war teilweise schwer für die Deutschen, weil sie nichts über Kosovo wissen", stellte Milaim fest. Allen Schülern fiel auf, dass die deutschen Gleichaltrigen wenig bis gar keine Kenntnisse vom Kosovo haben. Das zeigten Fragen nach Bombengefahren, ob es Internet gäbe und ob es dort nicht generell gefährlich sei.

Sehr viel Anschauliches zum Leben in Deutschland nach dem Krieg sahen die Loyola-Schüler am nächsten Tag in Bonn. Im "Haus der Geschichte" war eigenständiges, entdeckendes Lernen gefragt. Ihre Ergebnisse hielten sie schriftlich

fest. Am Mittwoch folgte einer der Höhepunkte des Projekts. Die hessischen CDU-Landtagsabgeordneten Alfons Gerling und Aloys Lenz begrüßten die jungen Besucher im Landtag. Goethe- und Loyola-Schüler hatten aus den Ergebnissen des Projekts heraus Fragen an die Abgeordneten vorbereitet. In einem knapp zweistündigen Gespräch erfuhren die Besucher nicht nur aus erster Hand, wie es den Menschen in Deutschland nach dem Zweiten Weltkrieg ergangen ist, sondern auch, wie heute Politik gestaltet wird und wie sie aktiv daran mitwirken können.

Sehr beeindruckend fanden die kosovarischen Schüler am nächsten Tag die Frankfurter Vorzeigeschule in Sachen Ökologie und Nachhaltigkeit. An der Wöhler-Schule planen, konstruieren und verwirklichen Schüler unter der Anleitung von Lehrer Reinhard Pietsch und Kollegen umweltfreundliche Einrichtungen: Dachbegrünung, Solarenergieanlagen, Sonnenkollektoren. Die Öko-AG baute sogar an Stelle einer alten Baracke ein modernes Niedrigenergiehaus, bildet Mitschüler zu Energie-Agenten aus und überlegt, wie sie alle Mitschüler zu ökologisch sinnvollem Verhalten animieren kann. Jüngere lernen von Älteren und geben das Wissen ihrerseits weiter. Dieses Konzept gefiel den kosovarischen Besuchern besonders gut.

Am Freitag Vormittag zog die Gruppe Resümee. Arbeitsaufträge wurden aufgearbeitet, Beobachtungen ausgewertet und eine schriftliche Arbeit angefertigt. Nachmittags wanderten die Loyola-Schüler am Weltkulturerbe Limes entlang durch den Wald und besuchten das Römerkastell Saalburg. Bei einer Führung erfuhren sie nicht nur Einzelheiten über die Anlage, sondern auch über Ausdehnung, Bedeutung und Auswirkungen des Weltreichs Rom auf Europa.

Abends kamen sie zu einer letzten Besprechung und Auswertung zusammen, und dann war die ereignisreiche Woche auch schon so gut wie vorbei. Samstags ging es wieder zum Flughafen und schließlich zurück ins Kosovo.

Jeta
Bardhi Shabollari VI a

Jeta

*Jeta është valë valë,
herë e qetë, herë e turbulluar,
herë me vujtje e herë me dëshpërim,
por gjithmonë me shpresë për pak lumturi.*

*Jeta ...
ashtu siç është,
është dënuar të jetohet.*

Gjimnazi "Loyola-Gymnasium" – shkollë e ëndrrave të mia
Vala Muhaxhiri X e

Gjimnazi "Loyola-Gymnasium" – shkollë e ëndrrave të mia

Në udhëkryqin e jetës e zgjedha rrugën e diturisë. Gjithmonë kam ëndërruar të vijoja mësimet në një shkollë ku ka rregull, disiplinë dhe kjo ëndërr u bë realitet. Dhe ja ku gjendem sot, e ulur në bankat e gjimnazit "Loyola", duke shkruar për ëndrrën që m'u realizua. Në jetë të gjithë ëndërrojnë gjëra të bukura, mirëpo më e bukura është përjetimi i ëndrrës.

Ndonjëherë ndalem e i kujtoj ato momente. Kujtimi i përjetimeve më mban gjallë e më jep shpresë për të vazhduar përpara. Tani kam arritur në pozitën që e ëndërroja: të jem nxënëse e kësaj shkolle, mirëpo para vetes kam përjetime të tjera të cilat po më presin. Jeta është e gjatë. Ndonjëherë është miku yt më i mirë e ndonjëherë armiku më i vështirë. Për këtë i thonë "jetë". Jeta të sprovon, dëshiron t'i njohë aftësitë e tua, mirëpo t'i duhet të jesh në gjendje të dëshmosh forcë.

Fillimet e përjetimit të realizimit të ëndrrës sime nuk ishin të lehta. Largimi nga familja dhe vendosja në konvikt, duke u përballur me një jetë të re, ishin të vështira në fillim, mirëpo me kohë çdo gjë u rregullua. Dëshiroja ta përjetoja këtë ëndërr që tani është pjesë e jetës sime. Kjo ëndërr u bë realitet. Jeta është e gjatë dhe para vetes kam rrugë të gjatë që do të më mbushë me përjetime të reja.

Weihnachten

*Es war eine schöne Weihnachtsnacht.
Der Mond hat vom Himmel gelacht.
Da gab es auf dem Dach so einen lauten Krach.
Da wurde ich munter und lief hinunter.
Im Kamin war so ein Kratzen,
wir haben aber keine Katzen.
Es könnten aber Mäuse sein.
Doch wie kämen die hier herein?
Ich ging vor die Tür und blickte aufs Dach,
da hab ich gelacht,
denn der Weihnachtsmann hat den Lärm gemacht.*

Der Förderverein (AG Beckum - VR 758)

ist zur ideellen und materiellen Unterstützung der Asociation "Loyola-Gymnasium" am 22. März 2007 als eingetragener Verein gegründet worden. Er soll darüber hinaus den Schüleraustausch zwischen dem Gymnasium in Prizren und deutschen Schulen vermitteln und fördern. Diese Vereinszwecke werden durch Mitgliedsbeiträge und Spenden realisiert.

Spendenkonto

Bank	Volksbank Beckum eG
Kontonummer	103 16 26 00
BLZ	412 600 06
IBAN	DE50412600060103162600
BIC/S.W.I.F.T.	GENODEM1BEK

Bitte geben Sie im Verwendungszweck Ihren Namen und Ihre Anschrift an. Nur dann können wir Ihnen eine steuerlich anerkannte Spendenbescheinigung zusenden. Der Versand erfolgt automatisch im Januar des Folgejahres.

Anschrift	Telefon	E-Mail/URL
Holtmar 13 D - 59269 Beckum	+49 (0) 2521 58 51 +49 (0) 8151 911 700	verein@alg-prizren.com www.alg-prizren.com

Vorstand

Dirk Komitsch
Finanzen
Michael Werhahn-Röttgen
Vorsitzender
Peter Tiggesbäumker
Schriftführer
Jürgen Schwarzbach
Stv. Vorsitzender

Meine persönlichen Daten:

Name, Vorname*

Firma

Straße*

Land/PLZ/Ort*

Telefon

E-Mail**

Hiermit ermächtige ich Sie widerruflich, meinen Beitrag oder meine Spende mittels Lastschrift einzuziehen. Meine Kontoverbindung lautet:

Bank*

Kontonummer*

BLZ*

Datum/Ort/Unterschrift*

* Felder müssen immer ausgefüllt werden!
** E-Mail-Adresse eintragen und zukünftig, kostenlos ALG News erhalten.

Durch meine Mitgliedschaft im Förderverein und/oder meine Spende unterstütze ich die Erziehungs- und Bildungsarbeit am Loyola-Gymnasium.

Ich spende
Meine Spende beträgt:

EUR
bitte eintragen

Ich werde Mitglied
Mein jährlicher Mitgliedsbeitrag beträgt:

24 EUR
 48 EUR
 96 EUR
 EUR
bitte ankreuzen oder eintragen

Die Seite bitte ausfüllen, heraustrennen und per Post senden an:

Freunde und Förderer der Asociation "Loyola-Gymnasium" e.V.
Michael Werhahn-Röttgen
Holtmar 13
D - 59269 Beckum

Fjalë lënë përgjysmë Biondina Shehu X e

Fjalë lënë përgjysmë

Thirrja e tij ... anije loti! Si një leckë mbi valë tërërret, vala zërin e shkund e unë nga sytë e humba përjetë. Trupi iu zhvesh jetës, syri më strehoi ... e atje vdekja nusëroi. Në muret e tronditura të shtëpisë së vjetër, në një gur pragu e kam gdhendur emrin tënd... Lamtumirat janë të hidhura, largimet e mospajtimet gjithashtu. Kërkova strehim, por gjeta vuajtje e pendim, mall çdo ditë e malli s'shuhet.

Mijëra vjet ndahen vetëm më një fjalë, miliona ndjenja rrudhen për një çast, mijëra lule njëra pas tjetrës janë tharë, mijëra do të humbasin në kujtesë e një çast kujtimi do të jetë vetëm pendim. Sa vjet u bënë e askush fjalët nuk i mban, askush nuk dëshiron ta kuptojë të vërtetën? Kam shumë dhembje tash sa vjet, se diçka brenda në zemër me forcë të madhe po më vret. Herë më vret e herë më ledhaton e anembanë brinjët po m'i shpon. Gëzimet si gjethet në vjeshtë veniten. Druaj se në gjumë ke thirrur emrin tim ashtu sikur unë ty, por ti nuk u përgjigje ... Dhe, mos harro, se nuk u ndryshua fati, por ne ishim atëherë skenë e lojës absurde.

Ti erdhe atëherë kur pranvera pati rrëshqitur në humnerë. Erdhe e hyre në zemrën time dhe e mblodhe fladin e pranverës, e mblodhe gjithë aromën e jetës.

Kam kohë që i kam zbrazur sirtarët nga pluhuri i purpurt në pritje. Mblodha nga ditët e mia veç pritje. Thellë në shpirt një melodi zgjon të kaluarën në kujtesë, mbushen mbrëmjet plot nostalgji dhe gjumë në sy kjo natë nuk ka e nga shpirti i kulluar rrjedhin këto fjalë ...

*Çfarë do që të them?
Që të kam harruar?!
Që ato fjalë janë mbytur në antikë qysh prej kohësh?!*

Nuk më le ta përfundoja gjithë atë mllaf që në zemër pata. Ti ike, u largove e një lot i kripur buzët m'i përshkoi.

Chancen nutzen

Ausbildung und Studium in Oelde

Arian verwirklicht seinen Traum fernab der Heimat

Von unserem Redaktionsmitglied KNUD REIMANN

Oelde, 12. im Frühjahr 2008 hatte Arian Shala, damals seiner Heimat im Kosovo eine Ausbildung zu akkreditieren. Mit Schulfreundin des Leyola-Gymnasiums - der Parteisekretäre des Thomas-Mercator-Gymnasiums - kam er zunächst nach Oelde und machte ein Praktikum bei Haver & Boecker. Seit August dieses Jahres war er Oelde sein zweites Heimat. Hier wird der 19-Jährige zweieinhalb Jahre lang zum Mechatroniker ausgebildet.

Das Aufstiegs-Lehrling-Gymnasium in Pristina im Kosovo hat die Verein „Freunde und Förderer der Association Leyola-Gymnasiums“ tatkräftig und intensiv in den vergangenen Jahren begleitet. Dabei die Schule zu unterstützen, wollte es der Förderverein aber nicht zulassen, erklart Dr. Reinhold Freitag. So soll einigen der jungen Menschen, die dort die Absätze gemacht haben, Gelegenheit gegeben werden, im Kreis Warendorf eine Ausbildung zu machen.

Im Frühjahr 2008 hatte Arian Shala einen guten Eindruck bei Haver & Boecker - Ausbildungsstellen. Als sein Tutorium hinterlassen, der den jungen Mann auch beherzigen. Mit einem ausgezeichneten Absatur in diesem Jahr und perfekten Deutschkenntnissen überquert der 19-Jährige die wichtigsten Hürden.

Im August künd er für ihn Abschied zu nehmen von seinen Eltern, dem 17-jährigen Bruder und der 2-jährigen Schwester. Jetzt lebt er in Oelde in der Gastfamilie in einer Firmenwohnung und hat einjährige Eltern. Er will die Chancen nutzen, von Oktober an parallel zur Ausbildung in Oelde zu studieren. „Wozu er nicht fliehen im Kopf bewegt, hält er das durch“, ist sein Chef, Dr. Reinhold Freitag, überzeugt. Finanziell unterstützt wird der junge Kosovar durch von der Haver-Stiftung.

Oelde ist sehr übersichtlich und geradlinig, findet Arian. Das wird ihm beeindruckt, der selbst Selbsteingeweiht, helfen, schnell weitere Kontakte zu knüpfen. Zudem ist für ihn, der mit seiner Familie schon sechs Jahre lang in der Schweiz gelebt hat, keine Sprachbarriere gibt.

Ob im Handwerk, im Handel oder in der Industrie - aber vier, fünf oder auch sechs Ausbildungsplätze im Kreis Warendorf für Absolventen des Leyola-Gymnasiums in Pristina würde sich der folgende Verein „Freunde und Förderer der Association Leyola-Gymnasiums“ freuen.

Im Kosovo gebe es nicht viele Möglichkeiten für die jungen Menschen, weiß Dr. Reinhold Freitag. Das Verein würde interessierte Firmen entsprechend informieren, sagt er. So könne man gegebenenfalls ermöglichen, dass die jungen Leute erst einmal für Roder 14 Tage für ein Praktikum nach Deutschland können.

Die Schüler im Kosovo seien sehr motiviert, betont Arian Shala. Sie verfügten zudem über ausgezeichnete Deutschkenntnisse. Interessierte heimische Firmen können sich an den Vorsitzenden des Fördervereins für das Leyola-Gymnasium, Michael Werhahn-Rüttgen, wenden. Er ist zu erreichen unter 00 02321/6521 sowie per E-Mail an prof@haver-boecker.de.

Dreieinhalb Jahre lang wird Arian Shala aus dem Kosovo in Oelde zum Mechatroniker ausgebildet. Zudem wird er parallel dazu in Oelde studieren. Ermöglicht wird ihm dies durch die Haver-Stiftung. Das Bild zeigt Ausbilder Christian Hesse, zuständig für das erste Lehrjahr bei Haver & Boecker in Oelde, und den 19-Jährigen (v. li.). Bild: Reimann

22.09.2009 - Die Glocke

Eine Bitte – Ju lusim

Druckkosten – Shpenzimet e botimit

Wir überreichen Ihnen das Jahrbuch gerne kostenlos, bitten aber um eine angemessene Spende, um die Herstellungs- und Versandkosten decken zu können.

Wir danken für Ihr Verständnis und Ihre Unterstützung.

Ihre Spende wollen Sie bitte an unser Spendenkonto bei der Jesuitenmission, siehe Rückseite, richten. Falls Sie uns im Verwendungszweck Ihren Namen und Ihre Anschrift wissen lassen, erhalten Sie automatisch eine Spendenquittung zugesandt.

Bank: Liga Bank
Vordere Sternngasse 32
D - 90402 Nürnberg

Kontoinhaber: Jesuitenmission
Königstr. 54
D - 90402 Nürnberg

Kontonummer: 511 55 82
BLZ: 750 903 00
IBAN: DE 61 750 903 00 000 511 55 82
SWIFT: GENODEF1M05

Stichwort: 8210, Prizren, Kosovo

Falls ein Stipendium vergeben wird,
bitte folgendes Stichwort verwenden:

Stichwort: 8210, Prizren, Kosovo, Stipendium

Zuwendungsbescheinigungen werden erstellt.

Asociation "Loyola-Gymnasium" Prizren

Ein klassisches Gymnasium mit einem Internat für Mädchen und einem Internat für Jungen.

Shqip

Deutsch

English

